

تقدّمہ بحضرت ربّ العالمین حلّ جلالہ وعمّ نوالہ

کس زاسلاف نکرانچہ ولاسن کردم	بکر جان سقم و کاریکہ درین فن کردم
کہ بہ (شاخ گل) فردوس نشین کردم	منم آن بلبل شیدائے گل رخسارے
دلِ خود را بہ تو لائے تو مسکن کردم	عمر من شد بہ نگاہ پوسے تلاشت آخر
جاں فدائیش برضاحوی دشمن کردم	آشتایم شد ازین فدیہ محبوب رقیب
بمدارائے صبا بدیہ گلشن کردم	یا قلم تو بے خوشے چون بہو خوانی لطف
ہمچو قمری بحمین (طوق بگردن) کردم	من بفرمانبری سرور و انت خالق
خوشہ ہاچیدم و در عشق تو خرم کردم	کاشم تخم محبت بدل از دانه خال
چشم دل از نگاہ لطف تو روشن کردم	زندہ باش اے شہ ذیقربہ عثمان غنی
ریخت گوہر ز لب لعل و بدہن کردم	آبروے ستم کرد سخن دانی شاہ

دا اور ازین عنوان من است این کہ بہ نظم

نامہ خویش بنام تو مکتون کہ



لکھنؤ کتب خانہ مفت کتب خانہ
دقیق کردن (اصفا الفات)
۱۲
کتاب استغفار کتب خانہ مفت کتب خانہ

کتاب استغفار کتب خانہ مفت کتب خانہ
دقیق کردن (اصفا الفات)
۱۲
کتاب استغفار کتب خانہ مفت کتب خانہ

کتاب استغفار کتب خانہ مفت کتب خانہ
دقیق کردن (اصفا الفات)
۱۲
کتاب استغفار کتب خانہ مفت کتب خانہ

فہرست تقاریر بخمورالین باکمال

نفاذ	تخلص	نام	نفاذ
۱	۲	۳	۴
۱	مصطفیٰ	والاجنباب۔ فضیلتآب۔ مولانا عبد الجبار خاں صاحب منتظم دفتر معتد صاحب صرف خاص مبارک۔	۲
۲	زمہری	والاجنباب۔ فیضآب۔ مولوی محمد جعفر صاحب ناظم جاگیر آصف نگر علاقہ سرکار عالی۔	۴
۳	سنا	والاجنباب فیضآب مولوی حاجی حکیم تپہ نظیر حسین صاحب صبح دارالترجمہ	۹
۴	شاد	عالیجناب محلہ انقار۔ مبارک حسین السلطنتہ کشرن پرشاد پنا	۱۰
۵	شمسی	والاجنباب فضیلتآب۔ مولانا سید محمد اشرف صاحب پرنسپل کلئہ جامعہ عثمانیہ۔ سرکار عالی۔	۱۱
۶	شوکت	والاجنباب۔ فیضآب۔ مولوی سید کاظم علی صاحب بلگرامی وظیفہ یاب حسن خدمت (صدر محاسبی پانگاہ)۔	۱۳
۷	ضیا	عالیجناب۔ فضیلتآب۔ مولانا۔ نور الضیاء الدین صاحب معزز کرن مجلس عالیہ عدالت سرکار عالی۔	۱۵

باتومی گویم سخن و صیت تفت ربط سخن قد بر گوهر شنه بداند یا بد اند جوهری هر یک زینهار زنگ فکرانفت کشید فکرشان تنقید تصویر بلاغت سخن آن بود بسم الشیر عنوان شکر و لا نظم هر یک با بختم است تارخی لطیف چون بحسب فکر بر دم ند آمد ز غیب راقم تنقید افکار و لا اهل سخن	حسن تنقید است بر افکار شاعر حس حال وزن لولو سخن غیر از سخن سخن محال گروه را بداند از او پیرایه حسن و حال فکر بافتن تنقیدات ارباب کمال این بود و بیایچه حسن گلستان خیال بود ما را هم آبین تنج فکر سال ایں دو تارخی است موزون در تب محال از و لا شکرانه هر یک فنی با کمال
---	--

گوش گردون کرد صیت نکه سخنان کن
حق نکه دار سخن راز افیت عین الکمال

(۱) آصفی - والا جناب فضیلت موب لانا عجله بخیرا خالصا صاحب فخر و قدر متعذر فی خاص مبارک

میر عثمان علیخان بهادر شهنشاه تیر عالم فروز چرخ آصف جاہیت از عذاب سطوت او در شکوه سلطنت کرده است آباد اقلیم دکن ز ایل کمال از دو دو دکان چون روشن بینی فروغ قد و این عالم و فصل و پایخ ایل فضل	کز جلالش خیره بینی چشمش پر قدان پیر تو انوار عدلش بر ظلمت از جهان آفتاب شهرتش شد در جهان پر توفشان دار علم حیدر آباد است دار کمالان ابن زمان ملک کن دارد منورغ آسمان عزت افزای کمال پیش و عقل بر تران
---	--

میکند ارائی و گنجینه افشائی بسلام
 زان گرامی گوهرای تجه علم است و فضل
 چشم او چوں کرد آهنگ سفر در ملک خواب
 آفرین بر خاسته اعجاز پر داز و لا
 پیش نقش نقش مانی صورت بے معنی است
 است صورت بند معنی از کمال قدر تے
 از بهار حسن بنمید و لا چوں طرف بست
 از گل الفاظ و از بوی سمانی تازه کرد
 زان قدر عنا که پیش سده طوبی گماست
 ز ارجبندی سر اجلال او آن نقش بست
 از سواکش بوی عنبر در دماغ دل رسید
 آنکه از و الشمس تفسیر جمال روست او است
 آنکه از ولیل شان گیسوش پیدا بود
 ز آفتاب جبه انور و می که نقش بست
 از گل شاداب رخسار نبی گلشن دماند
 پیکر چشم حیا آئینه دارش چوں به بست
 ز گش کر کحل ماز باغ البصر پرورده بود

بے نیازند ابل علم از فیض دیگر خسران
 قدر سنج گوهر معنی و لا کسکه دان
 توشه چشمش شده دیدار شاه انس و جان
 نقش بسته از همن صورت که داندش نشان
 سیر او در دیده اهل نظر باشد عیان
 از دم اعجاز کلکش نقش او دار دران
 از گل هر عضو او دیده بهار سب خزان
 بسته بند فکر او مغز خیال قدسیان
 سایه اش پر داز واد از خست می جاده ان
 پست شد پیش سر اجلال شاه خواران
 خامساش چون نقش بسته از کاکل عنبر نشان
 از سوادش پر توش چون مهر گردیده عیان
 کرده در هر عقده اش صد ما و تابان انبان
 بیج نوار قدم گردیده از پر توشان
 می خور و سیلی ز موج رنگ اباغ خان
 خفت در آغوش حیرت چشم از آئینه سال
 نقش انداز نگاه است از میرت عیان

خواب آن چشم جهان ہمیش که بیداری بود
 لعل سیرالش که بر آرد و دود از آتش
 از پهلوی او خنجر دل را کرده حل
 از شکر خندش که سر بر میزد از کان نمک
 نقش سلک گوهر دندان نور چون لعل
 کرده از موج تبسم لعل او آشکار
 گرفته بر دست کفان در آن پناه ذوق
 گردن عالی که نور اوست همچون شمع طاق
 از کف دریا نوازش کلک آب نقش کشید
 واد چون نقش کف پای مبارک را طراز
 از ادب مہر خوشی بر لب گفتار نہ
 او کشید تصویر جان و تو کنی تقریر نقش
 فاش گویم بولجب نقش پستی و لا
 خدمت خاص تو در درگاه حق گردد قبول

صورتش پرداخته کلکش چو چشم روشن
 شعله او نقش است از موج عمر جاودان
 صرف کرده در سپید آتش بیاض چشم جان
 ریخت از نقشش یک بر زخم شوق عاشقان
 گوهر خست ز نوازش شد ز سلک کہکشان
 گوهرین سلک جوهرین داشت آن برج دہان
 تشنه دیدار او مانند چین دین کاروان
 چشم موئے گردید پیوسته پر ز بے پروا نہ سان
 جوش زن شد از خط او موج عمر جاودان
 از ادب شد بدست چین اولب روحانیان
 م صافی تن زن کہ تقریطت نگردد دستان
 نقش صورت کہ بشود با نقش معنی ہم نشان
 ایچنین نقش نہ بستہ یکپس ز اہل زبان
 در جزای خیر ما وایت شود باغ جان

نقش سال او بلوچ طبع بستم اینچنین

ایں سراپا نور نقش قبلہ دین جان جان



(۲) زہری والا جناب فیضیاب مولوی محمد جعفر صاحب ناظم چالیہ آصف نگر

زہر بحر ماہی شست من است
گر فتم من از دیدہ نکستہ چین
زہر در کہ من برگزستم نقاب
ہمین نیست بے عیب بدہم تمام
کنم حمد دادار جان آسندیں
شدم نعت سنج نبی کریم
فدا باد جسام بر اسلام او
زہر خامہ حمد است و نعت رسول
شد آنکس کہ اندر سخن در عجبم
ولیکن ندید است بالائے او
بہر یک شد اندر ازل دولتے
و دیت بنام تو بود این گہر
نہ از چہرہ یا ہر یکے بے نقاب
ز قربت کہ جہش بہ بیند بنور
مبارک و لا بر تو این خواب خوش
چو چشم تو دید است بالائے او

زہر و لا در بہت من است
نگاہے کہ در در شوم عیب بین
نہ سیم درین ماہ شد کامیاب
مزید است حسنش بدست کلام
سخن آنترین ہم زمان آفرین
ایہ ناقش بچیل است و نقلش عظیم
کہ راحت بجایم رہد نام او
بہر نامہ عجز است و عرض قد
بہر رنگ کرد است رنگین فسلم
نہ صورت کشید از سر پائے او
بدان کامشش در جہاں شوکتے
کہ بے بہرہ رفت زین ہر دگر
نہ ہر کس کہ بیند جالش بخواب
شریف چون بدو راست اندر حضور
کہ در جہت آمد چنین آپ خوش
ز کاک تو دیدم سر پائے او

بود گر چه اندر نگاه تو یار
بے خون جگر شد که بستی نگار
نگاریدن و سینه کاویدن است
کنده کوه با از بلند و ز پست
هر آنکس که میند ضیای برود
هر آن دیده و ربیند از کیف و کم
بود دیدن آسان و مشکل بیان
چو در نور چشمش بیانش بنور
بود طبعش ترجیح نو بر مثال
نه لطیف زبان فرست اندر بیان
تو هستی سراپا نگار رسول
سزد در بلاغت ز طبع تو آب
تو از نکته سخنان گرامی تری
آن نعمه چند آنکه نازی بجاست
چو آمد ترا بچو دولت بخواب
نه تنها گوار طبع تو شد
بهین هر چه آید با خوان خورد

مگر جز بنحو ثنایه ناید نگار
بخون جگر شد که خونا به بار
نه هر کس منزله نگاریدن است
خورد خون و یک لعل آرد پست
نداند که آن را چسان آرد
نماند چه دارد ز شادی و غم
که قاصر بود در بیانش زبان
ز تابش خجل عارض ماه و هور
که بهتر نیاید از ان در خیال
نه شاکای بیان از تصویر زبان
که گردد دعا بر طفایش قبول
سخن را بگردون توئی آفتاب
که اندر سراپا سخن گتری
باین نغمه زانسانکه سازی بجاست
که هستش ز نه چرخ عالی جناب
به تنها قفا ضایع طبع تو شد
نه آن به که تنها خورد و خود برد

که آمد قلم بر بیان نشد از ترا چشم روشن شد از اصل آن به بید هر آنکس که این گلشت نه انجام تقریظ بر ذکر من ولیکن ولای سخن آفرین نوشتم که از خلد عنبرین	نشانده است گوهر که از گنج راز مرانور در چشم از نقتل آن شود مستفی ز نعت روشن که قاصر بتایخ شد فکر من ز گنج خودم داد مال پیچنین ز مدوح نقش سراپاست این
--	---

سخن مختصر ز مهری کن که بس
برفتن خبر داد بانگ جسم

(۳) سخا - والا جناب فیضآب مولوی حاجی حکیم سید نظیر حسن صاحب

ذات والای دلائے نامور ماہتاب علم و فن ز مستفی در بلاغت تاج بخش و تاج ور وحدت از اطناب او کثرت مثال در صراحتش کنایت جملہ گر وہ چه تصویر بلاغت نقش بست بند بندش با بلا بل ہمنوا لفظ لفظش جان فرا و جان نواز	بیشال و بے ہال و بے نظیر آفتاب عقل و دین ز مستیتر در فصاحت باج خواہ و باج گیر کثرت از ایجاز او وحدت نظیر در کنایاتش صراحت جاے گیر شاہد معنی نشانہ بر سریر شعر شورش با عناد و مصفی حرف حرفش دل را و دل پذیر
--	---

بود گر چه اندر نگار و تو یار
 بے خون جگر شد که بستی نگار
 نگاریدن و سینه کاویدن است
 کند کوه با از بلند و ز پست
 هر آنکس که ببیند ضیای می برد
 هر آن دیده و ریند از کیف و کم
 بود دیدن آسان و مشکل بیان
 چو در نور چشمش بیانش بنور
 بود طبع ز ترجیح نو بر مثال
 نه لطف زبان فرستد اندر بیان
 تو هستی سراپا نگار بر رسول
 سر در بلاغت ز طبع تو آب
 تو از نکته سخنان گرامی تری
 بآن نغمه چندانکه نازی بجاست
 چو آمد ترا بچو دولت بخواب
 نه تنها گوارای طبع تو شد
 بهین هر چه آید با خوان خورد

مگر جز بنمونه نایب نگار
 بخون جگر شد که خونایه بار
 نه هر کس سزای نگاریدن است
 خورد خون و یک لعل آرد پست
 نداند که آن را چسان آورد
 نداند چه دارد ز شادی و غم
 که قاصر بود در بیانش زبان
 ز تابش خجل عارض ماه و هور
 که بهتر نیاید از ان در خیال
 نه شاکلی بیان از تصویر زبان
 که گردد دعا بر طفیانش قبول
 سخن را بگردون توئی آفتاب
 که اندر سراپا سخن گسری
 باین نغمه زانسانکه سازی بجاست
 که هستش ز نه چرخ عالی جناب
 به تنها آفتاب طبع تو شد
 نه آن به که تنها خورد و خود برد

<p>کہ آمد قلم بر بیان نش و نہ از ترا چشم روشن کشد از اصل آن بہ بید ہر آنکس کہ این گلشت نہ انجام تقریظ بر ذکر من ولیکن ولای سخن آفرین نوشتم کہ از خلدہ عنبرین</p>	<p>فتانہ است گو ہر کہ از گنج راز مرانور در چشم از نفل آن شود مستفی ز خستہ روشن کہ قاصر بتایخ شد فکر من ز گنج خود دم داد مال پیچنین ز مدوح نقش سراپاست ایما</p>
--	--

سخن مختصر ز مہری کن کہ بس
برفتن خبر داد بانگ چہ بس

(۳) سخا - والا جناب فیضآب مولوی حاجی حکیم سید نظیر حسن صاحب

<p>ذات والای دلائے نامور ماہتاب علم و فن ز دوستفی در بلاغت تاج بخش و تاج ور وحدت از اطناب او کثرت مثال در صراحتش کنایت جلوہ گر وہ چہ تصویر بلاغت نقش بست بند بندش با بلا بل ہمنوا لفظ لفظش جان فراو جان نواز</p>	<p>بیشال دے ہمال دے نظیر آفتاب عقل و دین دوستین در فصاحت تاج خواہ و تاج گیر کثرت از ایجاز او وحدت نظیر در کنایاتش صراحت جاے گیر شاہد معنی نشانہ بر سریر شعر شعرش با عناد و مصنیف حرف حرفش در بار و دلپذیر</p>
--	---

در صفا هر نقطه اش با و تمام همزه او از احوذ آب زار جیم از جنات ابدین ستار بای او سوے هو الله را بهر یک مزه نادر بدایت شهر طای با طوبی لعموم دزمه کاف از کنت علیه تاجدار مفرد اش کل ز تنزین جلیل نثر او نثر ظهوی را ظهور بهر این نقشه که در بحر رمل غوطه زد فکر مسمی کار و برون	در ضیا هر شوشه اش مهر نیر بای او از بسمله روشن ضمیر وال از درجات منہ مستیر داو ز می واد المقدس راه گیر حاکم الخیار در نیکی شهیر بای بایتلو علیه هم صغیر لام از لیس ک مثله بر سر منشآتش جمله تفسیر کبیر نظم او نظم نظیری نظیر خود بود بحر مراعات النظیر گوهر تاریخ طبعش ناگزیر
--	---

یا فتم در سال تری مصرع

حلیه پاک محمدی به نظیر

(۴) شاو-عالمیناب علی القاب راجعین لسلطه کمرش شاد بهای سیئی کی شکا سلطه اصفیه

بارک الله ولا خوش بزرگت رفته نقشبند ان سلف چون تو نکر دند چین بسر صفوه قرطاس کشیدی دلکش	نقش بستی ز سراپای رسول عربی حلیه پرداز می اعضا رسول عربی صورت چهره زیبای رسول عربی
---	--

<p>بفریب دلِ موسے نگہاں جلوہ گر است چشمِ خورشید جہان تاب ز حیرت گردید صفوہ آینه چشم تو برداشت چه خوش ککابِ اعجاز تو بر صفوہ دلہا بخشید بسیر لوحِ جبینِ مہ و غور می بالست چشم بد دور ز دی نقش بچہ عنوانے حسنِ صنیعِ قلعت ہر کہ بید بچہاں مژدہ بادا بتوائے طوطی شیرین گفتار فقط رباش کہ یابی صلہ ایں خدمت شاد گردید دلِ شاد ازین جلیہ پاک</p>	<p>حسنِ مثالِ تجلایے رسولِ عربی ہمچو آئینہ ز سیماے رسولِ عربی عکس از قامتِ عنایے رسولِ عربی خوش طرازتِ بالائے رسولِ عربی گردہ نقشِ کفِ پایے رسولِ عربی جنبشِ ابرو و ایلایے رسولِ عربی نمی شود والہ و شیداے رسولِ عربی شد مقالِ تو پذیرایے رسولِ عربی درد و عالم ز کرمِ پایے رسولِ عربی از تماشاے سراپایے رسولِ عربی</p>
---	---

سالِ تصویر بلاغت نبو د بہتر ازین

پیکرِ نور - سہرا پایے رسولِ عربی

(۵) شمس - وَالْأَجْنَافُ ضَلُّوا سَبِيلَ الْكَافِرِينَ وَفِي سَكَنٍ مِّنَ الْأَنْعَامِ لَا يَصْرِفُونَ

<p>کہ ایں شوخ را یارب بود آہنگِ نحیرے بہ پیشِ دلبرِ من عشوہِ خواباں چہ بناید حدیثِ دینِ گوشتِ اہلِ دنیا در نمی آید خیالِ زلفِ جانان در دلِ آشفته چون</p>	<p>کہ در پایے غزالانِ خیرس صحراست زنجیرے نبا شد سحر را بانیر و اعجازِ تاثیرے نگیرد نوجوانِ شوخِ پندِ ناصحِ پیرے کہ ہر دیوانہ را در پاہِ اندازند زنجیرے</p>
--	--

نگویش تیز تری سازد این بونہان ما
 اگر باشد جمال دلر باہر جاست شیدائے
 ز تاثیر دعائے صبحگان کام جان یابی
 رضا جوئے خدا منت کش رنگ دعا نبود
 فریب گوشہ گیران می کشد در دام نادان را
 و چشم خوانباک سیر ملین او نمی نالم
 حیات جاودانی می دهد مال سنگاران
 سنگرا در ستم پرورده خود را نگہ دارد
 ز حیرت پیش آن گلگون قبا خاموش می مانم
 پیروی تا کجا شمسی بود ذوق غزل خوانی
 نولے نعت کش تا گنج معنی بیشتر یابی
 و لای نعمت سنج آسا کہ از ساز غریب خود
 چه خوش رنگ سراپا ہے نبی رایت کلک
 فروغے پیش فکرش نیست طبع نکته سخا
 چه بہزاد نیست یارب آنکہ از اندیشہ رنگین
 بزلف عنبرین فکر خوش بند مضامین
 چسان نبود فصاحت تر زبان حسن مضمونش

کہ روشن تر چراغ انجمن باشد ز گلگیرے
 کہ از بہر شکار افکن بہر صحر است نخیرے
 کہ خند و غنچہ ہائے بوستان از باد شگیرے
 دل آزادگان بر خود گیسو بار ہدیرے
 کہ سازد بیشتر نخیر صیاد زمین گیرے
 کہ می خواهد میان سرمہ فریاد گلگیرے
 کہ گرد و تشنگان آب حیوان آب شیرے
 کجا شمسی کمان زار کمان را میزند تیرے
 نوا سنجی بشنخ گل ندارد مرغ تصویرے
 کہ می دانند شوق بذلہ سنجی ننگ ہیرے
 ز کا مال می بخشد گنج و مال تو فیرے
 چہ خوش آہنگ نعت انگیز از ہر شہ تصویرے
 کہ مانی می نماید بر پرید خویش تصویرے
 کجا باشد سہارا بر رخ خورشید تنویرے
 کہ بنمود از بلاغت بر پرید حرف تصویرے
 کہ بر خلق حسن در دست دارد دام تشویرے
 کہ بلبل است بر دوش سنج گل حسن آہیرے

بود باز وے فکرش در شکار معنی نغزے
 کلامش پرچم خورشید بالاسے علم دارد
 چه وحشتها که در چشم غزالان سرم بینم
 به نظم او فصاحت با بلاغت نغمه انگیزد
 دیم جان بخش او باغ سخن را تازه می دارد
 بگر دون سخن نظمش چنان ممتاز بنماید
 دل معنی طرازان از نویدش بر زبان باله
 مانند تکی دل در سخن از وسعت فکرش
 بهشیم نقشبندان می همد آئینه حیرت
 بجز به برین معنی طرازان گرسون ریزد
 بروے خورده گیران قوت نظمش بهان ماند
 عدو از رخنه گیر بهای نظمش خون کند دل را

کمانی قادر اند از یک برآهوزند تیرے
 که بنماید جلال موکب شاه جهانگیرے
 چو هر آهوسے معنی در کند اوست بخیرے
 که در هر پرده آهنگ می باشد بم وزیرے
 که نبود از خزان نش رنگ تحویل و تغییرے
 که در افلاک حائل می نماید و در تذویرے
 که مرغان چین را نکست گل هست بشیرے
 که هر دل خسته را انجام بر عسرت تیسرے
 چه خوش بند و نگارستان نقش نقش تصویرے
 بیان از سحر می شنود و از اعجاز تقریرے
 که می باشد بچو آهوگر فن صولت شیرے
 خور و صهبای خون آلوده را در شوق تفریرے

چون گوید و لا تا یخرج این نظم ازین شمس

طراز حلیه پاک به سرا پایک تصویرے

(۶) شُکُوتٌ وَالْأَجَانِبُ ضَامِبٌ یُؤْتِی کَاظِمٌ عَرِیضًا بَلَاغِی طَیْفَةً بِحَسَنِ مَتْنٍ یَا لَیْکَاهُ

نواب عزیز جنگ فی شان
 زیباست و لا تلخص او

فخس العلماء یفخسین ولسوز
 که عشق خداست بهر اندوز

تقریر و لا محبت آیمز
 بر فکر بلند او مضامین
 از لطف بیان او حیانت
 آورده به نظم حلیه پاک
 تصویر بلاغت است نامش
 نوریت بحین خود سراپا
 با حسن صفات و استعارات
 هر سطر به نور کھکشانے
 لفظش شیرین چو جان شیرین
 بد افش کسان ابرو
 بنمود زلف زلف شب را
 بخ چو بیان دل فریبے
 نقش بلباس ساده کاری
 پیداست که نقش بندمشیداش
 شوکت بجان بیستاری

تحریر و لا محبت آموز
 روشن چون نهر عالم افروز
 چیزے که بخاطرست مرکز
 زمین نشسته شدیم بهره اندوز
 اشعار ترش فصاحت آموز
 شکل به چاروہ شب افروز
 تشبیها نقش کنایه آموز
 هر نقطه چو نجم سعد پیروز
 حسن مضمون او گلو سوز
 قدش تیسرے نگاہ دلدوز
 دوز عارض پاک چهره روز
 هر مطلب او سترت اندوز
 خجالت و دھلے ہائے زردوز
 داد دزد محبتش بدل سوز
 در فکریت سال بودم اموز

صد شکر کہ بر سبب دل

تصویر رسول جملہ افروز

(۷) ضیا۔ عالجنا بفضلیتہما مولانا نوالضیاء الدین صاحب کتب مجلس عالیہ لیت

ستایم لے والا آن کلک صورت آزینت
 بہین دست پاکت۔ پر ہنر ملو چہ صنعت شد
 زہے کلکت کہ در میدان صنعت بر سر کاغذ
 سوار خامہ ات بر اٹھپ دست تو در پیش
 (غبار آلودہ خط) را خامہ ات گیر دجا رخود
 تقالے اند کہ تیر خامہ ات در نقش بالائے
 گہے در نقش سر کلک تو سر بر آسان سایہ
 بہ نقش فرق و گیسوے سرے باموشگانی ہا
 کشد تصویر گیسو موہو با طرہ کا کل
 نمی ترسند نقش تیغ ابروئے بجا بازی
 والا کلکت بہ نقش زہر چشمے می کند جادو
 زہے کلک تو در تصویر اشک دیدہ پر غم
 بہ نقش زلف بیجانے بست خامہ موہن
 بہ تصویر لب و نقش جلاے گوہر دندان
 منیدانی کہ صوفین جامہ شگون و رنگاں
 نماید خامہ ات در نقش چون مہر نبوت را

کہ می دارد بحسن صنعت تصویر اورا کے
 نے کلکے کہ دائم و زیستمان بود کاوا کے
 نماید در روانی تیز و تند و چست و چالا کے
 دل عشاق چون نخچیری بند و بفرے کے
 برابر گردہ ادگر دے نشانہ خاکہ ازنا کے
 ز مضمون بلندت می نمایسیر افلا کے
 گہے در نقش پائے می نہر سر در سر خاکے
 برنگ شائہ صد چاک دارد بر زباں چاگے
 کند صد موشگانی با بحسن نقش بیجا کے
 کند در نقش بندی کار خود مانند بیبا کے
 کشد نقش مروت بانگ ہے بچو تر یا کے
 مدادین قطرہ ماریزد بکاغذ ہجو غمنا کے
 وہ و پہنان بریر سنبلی چون مار در تلکے
 بچشم آید بدست مستلم مانند سو کے
 ستود یا ر قلم در نقش (رنگارنگ بو شا کے)
 کہہ کارے کہ سازا در نقش کلک حکا کے

به تصویر عرق چون خامه است سازد عرق رانی
جزاک الله ولا بستی چه خوش نقش سراپا
جزای خیر در درگاه حق مشتاق اعمال

شود ز آب سیاه در رقم رویش عرق ناکه
عیان شد از خط عارض حدیث قدس لولا که
بخیر میقدست رضوان جنت آرز و ناکه

ضیاء تاریخ تصویر بلاغت تمت شد

سراپا نور تصویر حبیب و حلیه پاکه

(۸) عاصی - والا جناب فیض آفتاب مولوی حاجی سید عبدالرزاق ضاؤل سیکور

چه خوش نقشه مبتی الا اذیاء رخسار
دل عالم فدای حسن فکرت در سخن سنجی
طراز حلیه پاکش سراپای کند روشن
بلاگردان اواز دور گرد و دل عالم بالا
باین حسن سراپای سمنور در سراپایش
برین تصویر زیبا گرفت چشمه دگر در دل
بهر چشم از نگاه نقش چشم روشنش نور
ببینج ابرو و تیر نگاه و سبزه ترکان
چه تصویر کشیدی در سخن از حلیه پاکش
به پیش نقش نور چشم محبوب تو در عالم
ز رنگ سبزه خط سبیل زلف و گل عارض

که هر چینه ادمی نماید همچو شیدای
که از فکر تومی بارد و لاس تو لای
که از نقشش بچشم آید جمال عالم آرای
فدا اگر دید طوبی بر طراز قد بالای
ندیدم چو نتودر نظم آفرینان نظم آرای
نماند آرزو مند نقاشش را تمنا لای
بهر سر از سواد نقش کیسویست سود لای
کشیدی نقش میدان نبرد از نقش سیای
که نقش چشم و ابرویش کند از حسن آرای
نذار چشم منوے الحظه تاب تجلد لای
چمن پوشش است تصویرش بنفش روزی لای

پرتیابی نہد بر طاق نسیان یوسف خود را
 نخواہد گے مژگان خود را حور و در جنت
 بصیرت را بیفزاید سواد دل کند روشن
 بر دوسے بیابان ناکہ خود از پریشانی
 دل و جانم فدای صنعت دار و اثر در دل
 عیان از دیدہ ات نقش قدم ہائش کہ چشم خود
 بائین کشیدی در سخن نقش قبائش را
 مضامین ترا دادم و لا از غیب الہامے
 اگر صنعت چشمے کشاید خسر و ذیشان
 جزاے خیریابی در دو عالم اے سخن آرا

اگر بر نقش ابرویش قدم چشم زلیخائے
 کشاید گر نقش عارضش چشم تماشا ئے
 چون نقش سرمہ چشمش قدم در چشم بینائے
 شود بخون پیش نقش زلف پاک لیلائے
 ولے بنود ز نقش پاک قلب و شکبائے
 نمودی فرش را ہش از پے نقش کف پائے
 طراز ستینش می شود با ماد لاسائے
 خیال نازکت را صوفیان نامند القائے
 درین عالم بجد ویت نماید آل تمنائے
 بدرگاہ خداوندیت ابن نقش پذیرائے

بلوح فکر عاصی می نماید رتبہ سالت

سراپانور۔ نقشے حلیہ پاکے سراپائے

(۹) عالی۔ عالیجناب فضیلات مولانا حکیم محمد رحیم الدین صاحب طبیب سرکاری

وَلَا لِنَبِّنَا الْمَوْلَىٰ وَلِيٌّ
 إِلَيْنَا كَلَامُهُ بِاللَّطْفِ أَهْلِي
 أَرَاهُ فِي لِسَانِ الْفَرَسِ يَحْوِي
 عَلَيْهِ وَالِهُ وَالصَّخْبُ طَرًّا

وَلَا لِلنَّجَاةِ عَنِ الذَّنُوبِ
 كَاهِلًا وَالْحَبِيبُ إِلَى الْحَبِيبِ
 مَدَامِ الْمَصْطَفَى الدَّائِمِ الْحَبِيبِ
 صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْنَا السُّوْلَى الرَّقِيبِ

يُبَيِّنُ فِيهِ حُلِيَّتَهُ بِدَلَالٍ
تَرَى مِنْ رَأْسِهِ فِيهِ بَيَانًا
فَأَضْحَكِي قَائِدًا فِي كُلِّ بَيْتٍ
خَدَا فَرَدَّ الدَّاءِ عَرَبٍ وَعَجْمٍ
أَشَدَّ حَلَاوَةً لِلدَّاءِ مَسَدًا
بِهِ لَيُؤْنِ أَهْلَ الْفَنِّ نَوْرًا
سَيَشْفِي دَاءَ قَلْبٍ بِالْمَعَاذِ
أَلَا يَأْذَمَعَانِ نَاصِرَاتٍ
بِذَاكَ التَّمَعُّتِ يَوْمَ الْحَشْرِ دُخْرُ
بَيَانِكَ فِي سِيَاقِ النَّظْمِ مَحْكِي
بِهِ كَأَفْيَاكَ مِنْ شَرْقٍ وَبَرْ
وَحَالٍ عَنْ عُيُوبِ الْفَنِّ خَالٍ
لَهُ أَشْرَعُ عَظِيمٍ بِالْمَعَانِي
فَلَا يُورِي زِنَادَكَ مِنْ أَرِيَمٍ

يُرَوِّقُ النَّاسَ مِنْ حُسْنٍ وَطَيْبٍ
إِلَى قَدَامِيهِ بِالْوَجْهِ الْمُصِيبِ
لِتَشْبِيهَاتِهِ قَتُودَ الْجَنِيْبِ
لِبَشَاءٍ وَغَيْرِ مَسْبُوقٍ غَرِيبٍ
مِنْ الْعَسَلِ الْمُصَفَّى وَالزَّرِيبِ
كَمَا فِيهِ سُرُورُ الْقُلُوبِ
عَلَيْهِ رُيُونُهَا مِثْلُ الطَّيِّبِ
أَرَاهَا الدَّاهِرَ كَالْعُصْنِ الرُّطِيبِ
وَأَجْرُ عِنْدَ عَلَامِ الْعُيُوبِ
بَيَانُ الْبَارِعِ الْحَبِيرِ الْأَرِيبِ
لِأَنَّكَ جِئْتَ بِالْعَجَبِ الْعَجِيبِ
خُأْوِ الْبَيْضِ عَنْ عَطَلِ مَعِيبِ
كَمِثْلِ السَّحْرِ فِي قَلْبِ الْكَلِيبِ
وَلَا تَغْفِرِي فَرِيدَكَ مِنْ أَدِيبِ

بِعَامِ الطَّبِيعِ قَالَ مُؤَرِّخُهُ

جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا عَنْ قَرِيبٍ

(۱۰) عشق - وَالْأَجْنَابُ مُضْطَّاعُونَ لَوْ أَنَّ حَبِيبَ صَبَابِ لَطَمِي طُفِئَتْ يَابِسُ سَمَكِ عَالِي

شفیق ما و لاسے نکتہ پرور	چہ خوش نقشے کشید انیک در اشعار
چہ نقشے حلیۂ نورے سراپا	سراپا یست با تصویر دلدار
چہ دلدارے کہ یار اہل ایماں	چہ یارے کو بود محبوب داد
چہ محبوبے کہ خالق عاشق اوست	دل ما از قریب خود خبردار
رقیبہ باریقیانش کریمے	خطا بخش عنبر بیان گنہ گار
جزاک اللہ و لاسے نکتہ پرور	نکرد از پاستان غیر از تو اینکار
خوشا خواب تو بے بیدار بخت	کہ بخت خفتہ ات را کہ دبیدار
ہمین تعبیر او باشد بحالم	کہ بستی در سخن نقش پر انوار
طراز حلیہ او بود مشکل	چہ آسان کردہ امین کار و شمار
تصویرت سرور روانے	بردی آبروے سر و گلزار
تعالی اللہ بہ نقش قامت پاک	قیامت را نمودی نقش آثار
ز تصویر جبین روشن او	کئی آئینہ را پشتش بدیوار
بردی آب شمشیر دودم را	بحسن پیکر ابروے خمدار
ز عالم خواب غفلت را ربودی	بنقش آبدار چشم بیدار
شکستی رنگ گل را در گلستان	بہ تمثال گل رنگین رخسار
ز نقش بیچ و تاب زلف مشکین	عیان پیچیدہ مضونے رشمار

بتصویرِ دہانِ بید ہانے بلوچ لب ز تصویرِ دہانش بہ تمثالِ دہانِ پاکِ سرور زہے کلکِ روانت کرد پیدا بہ نقشِ اقدسِ نعلینِ پاکش بہ بینِ نظمِ تصویرِ بلاغت ازین تصویرِ دلجویت بدینا جزاے خیریابی در دو عالم نگارِ دسال و عشقِ سخنِ سنج	ز نقش لب نمودی حسنِ تکرار طرازے را در آوردی بگفتار سخن می ریزد از لعلِ گہر بار ز تصویرِ قلم تصویرِ رفتار نمودی خویشتن را کفشِ بردا بدر بارِ محمد یا فتنی بار ہماند از کلامتِ حسنِ آثار ز در گاہِ حسدِ اندِ جہاندار چو حسنِ مطلعِ ابروے دلدار
---	--

پیشم پاکہا زہے عاشقِ عشق

سرا پا نور نقشِ حلیہ گہ بار

(۱۱) علامی۔ والا جناتے اللہ انوارِ فصیحِ جنابِ درسیو یلین معتمدِ لکڑاری علی کار علی

ولا آنسرین باد بر تہمت کے از نیا کان نکر دینِ عمل ز کلکِ بہنہ پرورانِ عجم ور افکارِ پیشینان در سخن وے جو تو نکر بہر پاسے پاک	کشیدی بلوچ سخنِ پیکرے سخن آنسرینے سخنِ آوے نشد حلیہ پر وازہی سرورے بصد شوقِ دیدیم ما اکثرے نکر دے سخنور سخنِ پردے
--	---

بایں حسن پرداز صورت گری
 بایں تازگی در سخن ہائے نغز
 بفکر بلندت براوج خیال
 براوراق گیتی درین ریزما
 زبانست فصیح و کلامت بلخ
 کلامت ز خلایق حسن و جمال
 نگار پیسر بہ انداز و ناز
 بالفاظ خوش در سراپائے حسن
 بہ تعریف آں قامت خوش خرام
 بہ نقش جبین خامات نقش ماه
 بہ تصویر آں چشم مردم شکار
 چو دندان یارت و لا کس ندید
 کنی جسدہ گر عارض پاک و را
 بایے آں چشم ناز آنہیں
 نمودی بمیدان سیامے یار
 ز مرثگان یار تو اے نقش بند
 زہر مصرعت حسن خط آشکار

ندیدیم ماچو نتو صورت گرے
 نباشد تزا در جہاں ہرے
 ندارد ہما چو نتو بال و پرے
 نباشد ولا چو نتو نام آدرے
 بیارد لطافت ز شعر ترے
 بود شاد حسن را مظهرے
 بہ بستی چو پیسرایہ دلبرے
 کشیدی بحسن قسم زیورے
 کلام تو بر پاکند محشرے
 نمود است چون صنع اسکندرے
 نمودی بہ تیغ نگہ جوہرے
 بدرجہ دہن آئینہ گویہرے
 براوج سخن چوں مہ انورے
 کشیدی بحسن ادا خنجرے
 ز مرثگان دلبر صف لشکرے
 زنی بر دل عاشقان شترے
 زابر دے خواباں در و سطرے

<p>بجائیم کہ ایس صنعتِ نازکت زد دولت پسند این نعتِ رسول اگر وصفِ فکرِ کند خامہ ام نگارم بر اوراقِ دل لے ولا بماند ہمیں بہتت یادگار ز نخلِ کلام تو در باغِ علم دعائے من است این کہ عترت دراز اگر قصدِ رفتن کنی زینجہاں کہ تا در حضورش شوی باریاب نمودیم غواصی و سکرِ سال</p>	<p>نیا یہ چینیں جس نہ تو از دیگرے نباشد ولا چون تو مدحت کرے بر اوراقِ عالم شود دفترے طرازِ کلامت آبِ زرے ز سکرِ عزیزت بہر کشورے خورد طالبِ اولادت برے چو زلفِ نگارِ پری پیکرے کشاید برویت ز جنت درے بخد منت کمر بستہ چوں چاکرے بدست آمد از بخت خوش گوہرے</p>
--	---

در آئینہ فکرِ علامہ

ببین حلیہ پاکِ پیغمبری

(۱۲) کوکب۔ والا جناب فیض المولوی میرزا محمد یحیٰی صاحب کاشانی۔ خطیبہ باناظم مرموشہ شہرکی

<p>خوشا خوابت ولا بیدار بختِ آرزو منداں چہ خوابِ خوش کہ بنودہ بخوابت بختِ بیدار بجانِ من ولا جانِ سخن باشد سخنِ بایت برد و قے از بس لطفِ سخن گویش زباندانہا</p>	<p>کہ دارد طالع بیدار از خوابت بدل ارماں کہ خود تعبیر آن نقشیت مقبولِ سخن سخاں بلورِ دل سراپا نورِ نقشِ صورتِ جانان نداند قدر این لطفِ خدا داد تو ہندستان</p>
--	--

بردہیر و غم از خود ذوق لفظ و معنی لغزت
 بچوگانِ تکلم برودہ سبقتِ اشہبِ فکر
 نمیدانم کہ می فہمد مضامینِ بلندت را
 ندانم حسنِ الفاظِ تراغیر از سخنِ پرور
 چه سازد ہمہری از رنگِ چیں جہنمتِ کلکت
 ندیدم از سراپایِ نبی در پارسی نطسے
 ز طوقِ قمیش در گردنِ سروچمن طوقے
 بآئینے کشیدی نقشِ سیماے جنبیش را
 بگلشنِ سنبل تر را اسیر خویش تن کردی
 بہستی صورتِ شاہیں ابرو در سخنِ سنجی
 خوشا تصویر تیغِ چشم و پیکانِ نگاہ و او
 ببین از طلعتِ خورشیدِ عالمِ عکسِ فطرت را
 برے مصحفِ عارض ز مکتوبِ خطِ مشکیں
 طرازِ خامہ ات در عرصہ تصویر رخسارے
 بشرم نورِ عارضِ مہر و پوشیدہ در مغرب
 خجل گردد شب و صبح از سوادِ نقشِ خطِ لب
 بہ تصویرِ دہانِ پاک و تمثالِ حدیثِ او

بشہرِ حیدر آبادم نماید جملہ ایراں
 کسی دارد اگر دعویٰ گہوایں گوے ایں چوگان
 ہای دامن درینجا نیست کس جز خسرو و نیشاں
 نہ فہمد لطفِ مضمونِ ترا کس جز ہنرمندان
 ندارد دہمہرِ نقشِ چو نقشے در نگارستان
 نہ بہست از نکتہ سخنانِ سلف کس حلینہ نسا
 اسیرِ لُغَتِ نقشِ قدا و سر و درستان
 کہ از عکسِ مضامینت سبخیل در لبِ حیراں
 ز حسنِ موشگافی ہائے نقشِ کاملِ بیجاں
 بآئینے کہ شد حسنِ بتاں پانگہ در میزاں
 دلِ عالمِ خبر دارد ز نوکِ ناوکِ مژگان
 بطنعِ تست در خوشید نورِ عارضِ تاباں
 بہین صنعتِ زیباے کلکت خواندہ ام قرآن
 ز ہر یکِ حلقہ زلفش نماید گوے در چوگان
 خجل از مر جینے در چہ تختِ شبِ میرکناں
 طلوعِ صبحِ عیدِ ماست تصویرِ لبِ خنداں
 زباند اتانِ اقلیمِ عجم انگشت در دہان

بگویش مایه زین حسن تصنیف تو در عالم زبانست شسته و پاک بیانت اضمح و لائح تعالی الله مضامین لطیف در سخن عالی تکلف بر طرف دامن و لای نکتہ پرور را جزا الله چه خوش بستی و لای نقش بلوح دل	صدای آفرین و شور حسین سخن داناں مضامینت لطافت خیز همچون فکر سلمان علو فکر ت همپای افکار نعمت خاں ظہور بی زماں طغی وقت و جانی دوراں کزین خوشتر نیاید صورتی در حیر امکاں
---	--

رقم زد سال او بر لوح گردون خامه کوکب
سراپا نور نقش پیکر زیبای جان جاں

(۳۳) محوی. والا جناب فیض المولیٰ میر سعید حبیبی۔ کے وظیفہ نایاب نظم عدالت صوبہ

فطرت بجلوہ آمد و کار بہار کرد بینبر نسیم بصد شیرہ ہائے نغمہ بیدار کرد سبزہ خوابیدہ را ہزار تجید کرد۔ سار۔ بلورید آبجو نقاشش نامیہ زریا حین گونہ گون گویم چہ سدانہ صاف کہ در قیاد گل آمد بروں ز پرودہ تفت دیں شاہے بنو دچہرہ ظلمت شب گشت یک طرف مرو خدا کہ قوم شقاوت پرزورہ را	اد شرق تا بغرب زیں لالہ زار کرد در گلستان شریعت گل آشکار کرد بانگ ناز صبح چو از شاخسار کرد تکبیر گفت۔ کبک۔ فغاں کو ہزار کرد داناں دشت را ہمہ نقش و نگار کرد بر خلق۔ جلوہ۔ رحمت پروردگار کرد کز بہر او زمانہ بسے منتظر کرد افتادن زلف بزم جہاں مشکبار کرد فرماں پذیر و بندہ پروردگار کرد
---	---

آل رہبر زمانہ کہ از شیروانِ دشت
 آل کا ملے کہ از نظرِ کیمیا اثر
 آن سروری کہ بے مددِ لشکر و سپاہ
 مردے کہ قوم پازدہ و ناشناس را
 انگند کا رخِ شرک بگفتارِ دلنشین
 ہم ساکنانِ میسکہ را گفت الحذر
 باد و تال نمود و جان نشا ساخت
 باہر کہ ببت عقدِ دلا استوار بست
 ایمانِ فتنہ و کفر اگر گشت سنگِ راہ
 عصیانِ قوم را کہ تواند کند حساب
 از فیض او دیارِ عجم گشت فیضیاب
 آب و ہوا سے دہر و مزاجِ زمانہ را
 مسکینِ بجا لم آمد و مسکینِ حبسِ زیت
 رحمت نگہ کہ باہمہ ایں دوری و فراق
 گہ و مشال و گاہ بہ رویا گہ بخواب
 سرمایہ شکیبِ دلِ نا صبور شد
 شمسِ العلوم - خانِ بہادرِ عزیز جنگ

چندین ہزار عابدِ شب زندہ دار کرد
 خاکِ سیاہ را از رکابِ عیار کرد
 آوار گاہِ بادیہ را شہر یار کرد
 شہورِ دہر و تاجِ سرِ روزگار کرد
 بنیادِ دیں ز کلمہ حق استوار کرد
 ہم غافلانِ مے زدہ را ہوشیار کرد
 بردشمنانِ فتنہ و کرمِ شرِ ساز کرد
 باہر کہ کرد عہدِ وفا پدیدار کرد
 شد کوہِ عزمِ قوم اگر سنگسار کرد
 احسانِ خواجہ را کہ تواند شمار کرد
 وز ذاتِ اوزینِ عرب افتخار کرد
 با قومِ حق پرست و گرسازگار کرد
 مسکینِ گذشت و نظرِ جہاں استوار کرد
 از ما برید مہرنہ از مالکنا ر کرد
 صدرہ گز بجا شقِ امیدوار کرد
 تسکینِ اضطرابِ دلِ معیتِ ر کرد
 ہم یافت ایں عطا و بجا فتنہ ر کرد

یعنی بخواب دید جمالِ محسّسی
راضی نشد دلش که کند خاصِ خویش متن
خامه گرفت و صفوِ سطرطاس را بفن
که حرف زوز عارضِ تاباں گپ ز زلف
گفتار را بسلسلہ زلف داد طول
شیرینے زباں ز لب شکرین نرود
آشعر و لبندی و رعنائی و جمال
نازم بایں طلاق و حسن بیان او
دائماً شناسے خواجہ بہ نرد ادب شناس
اتاعروس نظم نیاید بجلوہ گاہ
بلے امتزاجِ بادہ و یرینہ مشال
ہر جا کہ ذوقِ شعر و سخن گفت آفرین
پاس ادب - ضرورت فن - ذوق و شوق
در یافت مشکل صفتِ حلیمہ رسول
جائے شگفت نیست گراں پستانِ نظم
باد آفرین بہ ہمتِ مردانہ ولا
اجزش بد خدا کہ بمدحِ پیمبرش

سر بر قدم نہاد دل و جاں نشاں کرد
آں نعمتی کہ عمام بر او کرد گار کرد
ارژنگ چین و بتکدہ نو بہار کرد
گاہے سخن زلیل و گپہ از نہار کرد
چند آنکہ در حدیثِ دہن اخضا رکرد
در چشم اشکبار سخن آبدار کرد
انداز و نازِ قلمت یار ختم پار کرد
باشج و بسط فکر سراپا سے یار کرد
زمید نہ تہجوعبت چین و تنار کرد
زیور ز استعارہ نہ تاستعار کرد
جامِ سخن کہ با مزہ و خوشگوار کرد
چہیں برجیں مذاقِ ادب گیر و دار کرد
فکر و لا رعایتِ ایں ہر چہاں کرد
ہر کس کہ اندرین نظیر اعتبار کرد
ایں راہِ پختہ نہ کسے اختیار کرد
اول قدم نہاد بمیدان و کار کرد
دامانِ نظم پر ز دُر آبدار کرد

تصویر نور و حلیه پاك رسول فیت
تاریخ ختم نامه چو نحوی شمار کرد

(۱۲) نوری - والا جفا فیلتما مولانا جمال الدین حسنا - پیر و فیسر نظام کالج

بردار د از جمال گر آن سببیں نقاب
لعل لبش منور و خسته آتش باب خضر
پیدا از حق گهرش غنچه چمن
زین گوهر آب لجه دریا در انفعال
شیریں لب که سرکشاند اگر لبش
موزوں قدے که جلوه شمشاد و قاتش
عیسے و مے که دل شده راز اریکشد
زلفش کشاده نافه مشکین که نو بو
مرهون قوس حاجبش امین ز جوهر چرخ
دیوار می شگافد و در خانه می رسد
بنگر که روے اوست چو افکنده پر توے
خوبان ما هر و شده چوں مه در اختفا
جیش ستاره جمله بیک حسله بشکند
لا غر وان سبتنی شمس منيرة

پنهان شود بر وز چو خفاش آفتاب
خضر خطش آتش خاموش داده آب
پنهان بغنچه چمنش گوهر خوشاب
زا غنچه نارسینه گلش در آفتاب
آب بقا بروں چکد از تلخی جواب
از سر و آب می برد و از حما مے تاب
شهد است آن تبسم وز همت آن عتاب
پیرانه سر گرفته خروث رونق شباب
بشکست قوس حاجب و برگشت کلیاب
ماه رخس که زیر حجابست بے حجاب
افتاد از آن بعرضه گیتی چه انقلب
ترکان شعله خورنده چوں خورده حجاب
آسنا که آفتاب کشد تیغ از قراب
لست عبد الملوك و هم ضعیف الزقاب

طَبَّی رَحَى الرِّجَالِ بِسَهْمِ فَكَّهُمْ
 لَوْلَمْ يَزِ الْمَلَأُكَ صَهْوَةً لَوْجَهَا
 فَارْتَدَّهَا وَدَمِجَى كَالْمُرْنِ سَاكِبْ
 لے زیرِ گیسو تو نہاں روضۂ بہشت
 حسنِ تو آیتے کہ نباشد مفسرِ شش
 رویتِ مدد و ہفتہ و سویتِ شبِ سیاہ
 خیزد صدائے گلِ بحسالت ز چارام
 در حلقۂ کہ شمعِ رخت ما و مجلس است
 عمامۂ حسد و بوعمل در زماں فتد
 عشق تو دل بدولت دنیا نمی نہد
 ہمت کبابِ ہمتِ مستے کہ می زند
 آباد بر غمت کہ دما دم کند طلوع
 از رنگِ آرزو کیت دست ترا نگار
 دیوانہ کہ عہد وفا با عنیم تو بست
 جاں را ہولے تیر تو در رقص آورد
 تیر نگہ ز گوشہ چشمے گراں گنی
 خوے تو شعلہ کہ اگر سر شد باوج

امسَى لَقَى وَكَانَ هُوَ اللَّيْلُ فِي الْإِهَابِ
 لَمْ يَسْجُلْ إِلَّا مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ تَرَابِ
 لَوْحَلَّ بِالْحَدِيدِ كَمَا بَى إِذَا الذَّابِ
 وے بستہ کند ترا ار جعی خطاب
 جز سنتِ پیہر و جز محکم کتاب
 از دولتِ جمال توئی کامل انصاب
 آید ندائے صبحتِ ک اللہ زہفت باب
 از سایہ انفعال کشد نور آفتاب
 از جامِ زکس تو بیک جرعۂ شراب
 اشک است سیمِ فقرہ و رخسارہ ز شراب
 از خونِ دل شراب و ز نحتِ جگر کباب
 از بادہ آفتاب و ز پیماہ ماہتاب
 وز خونِ عشوہ ناخنِ پستے تر خضاب
 فانی ز غم کہ ایں سیراب است و آن سراب
 لے نالہ کمان تو دلکش ترا زرباب
 بر قے جہد کہ دود برا گیر داز شہاب
 قصرِ فلک چو خانہ دشمن شود خراب

حجب تو آتش که اگر شعله ور شود
 سوز نهان و آشکاراں بهره من است
 غارت فی هوا کفوادا مقتلا
 کیف الوصال بعد خطوب مملیه
 یا ضیعة الذی قلبته ید النوی
 فأراهوی اشد عذابا من اللظى
 با این عنیم درون که سیمش اگر کشد
 اعجاز نام پاک پیمبر پس که برد
 منظوم که زیور گوش زمانه باد
 آئینه که عکس رخ دوست اندر دست
 بیخانه طرب که زمستی نبند عذر
 آهنگ خسروانی و ارتگ معنوی است
 بر دیده نقش حضرت خیر البشر کشد
 گوش زماں گنج شنید این چنین نشید
 اسمش خود از کمال مسمی و بد نشان
 بند و زباں دے شکند خامه یک قلم
 ازال ذکرها ابد الدهر باقیًا

عاشق بقصر باوید دائم کشد عذاب
 آجان دتن به حجب تو در آتش است و آب
 کالطیر فی الهواء و قلا هو العقاب
 شینه فشاب و خینه فخاب
 اذ ودع الحبيب فالتبه الکحل
 وجبر النوی اشد سوادا من الغرأ
 گرد و دو تا چو رشته مریم پیچ و تاب
 منظوم و لا زد دل ریشم اضطراب
 ریزد در خوشاب و کشاید ره ثواب
 انده ز تاب خانه دل می برد تاب
 اگر عاتق ساس کند شیخ را به تاب
 مانی شد ساس سیر غم و بار بد مصاب
 آنرا که بوس گل خروش جوید از گلاب
 چشم جهان ندید خیالش گنج نجواب
 نفی است بس عجب نظام است عجب عجاب
 باب دعا بزن که دعایت ستیاب
 مادارت الکواکب و دت السحاب

بر قبة سپهر برین می سزد اگر
 شخصی که مدح صاحب لولاک می کند
 نام محمد عربی گریزی
 فیض مدیج ختم رسالت زمین پیرس
 یارب چه می رود سخن آنجا که هر یکی
 گوید فلک بعقل که ما اخطاء القسوی
 جائے کہ آسماں و خرد را میزند
 تاریخ این صحیفه که تصویر فطرت است

امج عزیز جنگ بهادر زند قباب
 زبید که آسماں و بدشش بوسه برکاب
 سر بر زمین نهند سران فلک جناب
 پہلو با نجم فلک اینجا زند جناب
 نوع است و در حصار یک فرد انتخاب
 گوید ملک بگو که میثنا القدا صلاب
 نوری خموشی تو نساید ره صواب
 پنج ازیاں بیگن و از پنج روتاب

الفست و سید و چیل این جاست ایکی
 اعمال حسن تمییز روشن کند حساب

خاتمه تقریظ

(۱۵) وفا بر خوردار مولوی عالم رکن الدین احمد مہتمم صدر خزانه ضلع

سخن سنجے کہ مانند شرف لا در دور عثمانی
 منم شاگرد استادے کہ نقاشان نام آور
 منم تمییز نقاشے کہ در تصویر صورت ہا
 بخواند م از کلامش در کتابی چہرہ یارے

منم فرزند و تمییز رشیدش در خندان
 بہ مکتب خانہ نقاشیش طفل دستان
 سبق برداست کلام قدرتش صنعتانی
 زدوے مصحف رخسار صد آیات قرآنی

کلام شکرش را بزرگ قند در کاغذ
 کنند از استاد نظم او فخری بخندانان
 نزد تصویر بلاغت عالیا بزرگماش را
 ز هر یک نقطه حرفش بریزد لولو عمان
 (تعلی بر طرغ) تبود حدیش در سخن سنجی
 تعالی الله چه نظم است ای که استادان عالیشان
 بصد غور و تعمق تا نخواهند حرفش را
 نمودم امثال حکم و فکر سال طسج او
 نداسد با تف آما ز پس آئینه گردون

بایران می برندش نکته پروردان ایرانی
 کلامش بزرگباں دارند استادان تورانی
 علو فکرش گراے سخن پرور نمیدانی
 بهر یک لفظ او از معنی صد جهر کانی
 سخن آموز ما در دهر استادیت لاثانی
 ستایند و دهنش بر ملا داد و سخندان
 نفهیدم مضامین دقیقش را باسانی
 نمیدارم وفا ذوق سخن غیر از غزلخوانی
 بزرگ طوطی شیرین قالم غرق حیرانی

بصدق دل بلور جاں نوشتم مصرع سالت
 سراپا نقش پاکباز و حریم نوریزدانی

	واظرنمبر
	فنمندر
	تغابنمبر

هَذَا خَلْقُ النَّبِيِّ الْكَرِيمِ
سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا أَحْمَدِ بْنِ مُحَمَّدٍ مَصْطَفَى صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَاصْحَابِهِ وَسَلَّمَ

المستب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
صَدَقَ اللَّهُ

تصنيف

شمس العلى - خان بهادر - نواب عزيز جنگ بهادر المتخلص بـ و لا -

مَرْضِيَّوْنَ زِيَارَةِ طَائِفَةِ حَقَّانِيَّةِ

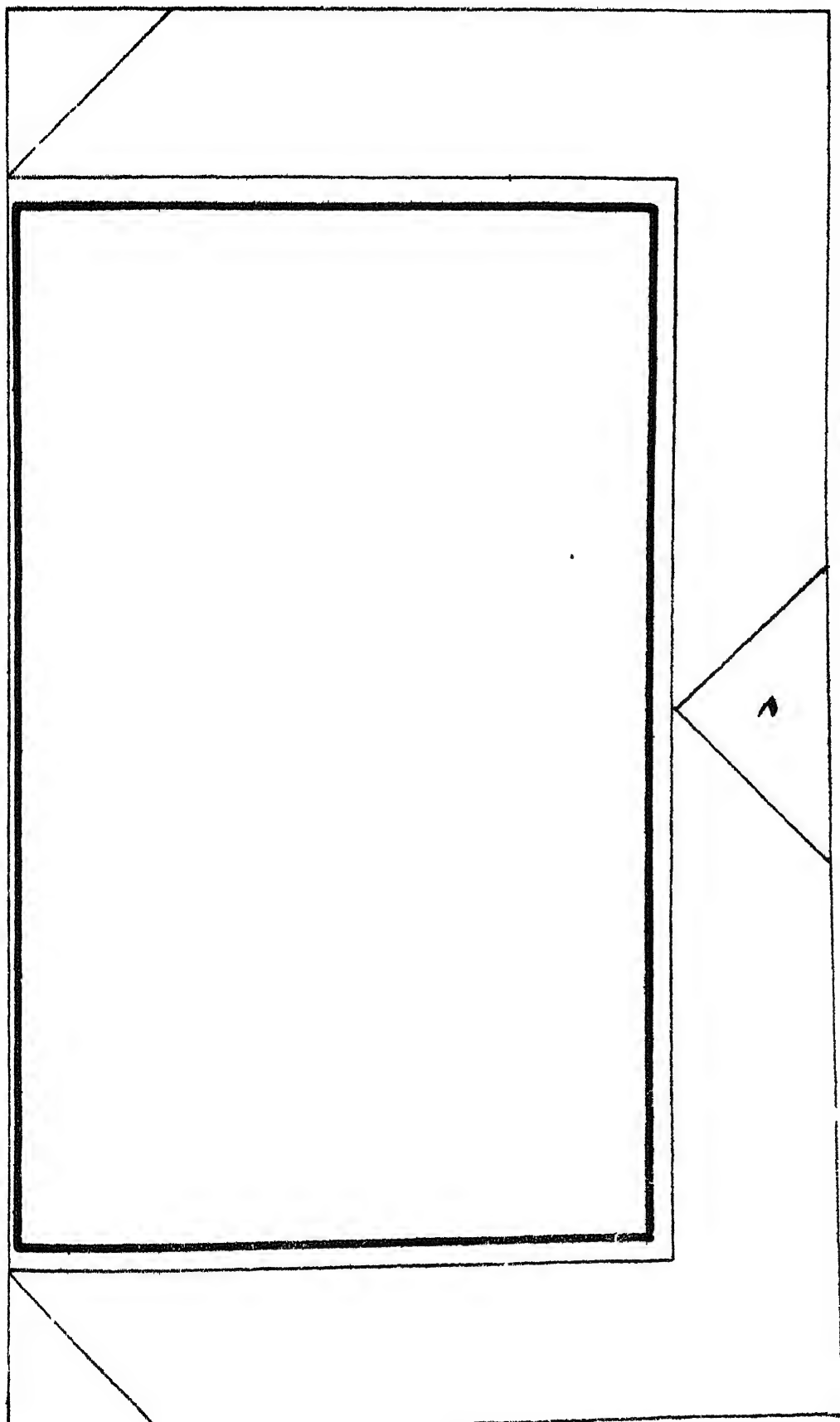
فہرست تصویر مبارک			
نشان	ابواب	نشان	نشان
۱	۲	۳	۵
۱	دیباچہ	۰	۱
۲	"	۰	۱۶
۳	"	۰	۶۶
۴	"	۰	۱۶۶
۵	"	۰	۶۰
۶	جسم مبارک	۱	۶۶
۷	قاسم مبارک	۲	۶۶
۸	جلد مبارک	۳	۱۱۳
۹	رنگہ مبارک	۴	۱۲۰

۲۴۲	۷۱۵	۲۹	لب مبارک	۳۴
۲۶۱	۷۷۲	۳۰	تیم خنده مبارک	۳۵
۲۷۲	۸۰۵	۳۱	خطاب یعنی بروت مبارک	۳۶
۲۷۹	۸۲۷	۳۲	دبان مبارک	۳۷
۲۹۰	۸۵۹	۳۳	دندان مبارک	۳۸
۲۹۷	۸۸۱	۳۴	زبان مبارک	۳۹
۳۱۰	۹۲۰	۳۵	آواز مبارک	۴۰
۳۱۹	۹۴۵	۳۶	زندان مبارک	۴۱
۳۲۷	۹۶۹	۳۷	ریش مبارک	۴۲
۳۳۲	۹۸۵	۳۸	غیب مبارک	۴۳
۳۳۸	۱۰۰۳	۳۹	گردن و گلو مبارک	۴۴
۳۴۹	۱۰۳۵	۴۰	دوش مبارک	۴۵

۳۵۳	۱۰۲۶	۴۱	مهر پوت مبارک	۴۶
۳۵۵	۱۰۵۲	۴۲	آغوش مبارک	۴۷
۳۶۳	۱۰۶۶	۴۳	دست مبارک	۴۸
۳۶۸	۱۰۹۱	۴۴	بازو مبارک	۴۹
۳۷۱	۱۱۰۰	۴۵	آنچه مبارک	۵۰
۳۷۵	۱۱۱۱	۴۶	ساعد مبارک	۵۱
۳۸۰	۱۱۲۷	۴۷	بند دست مبارک	۵۲
۳۸۲	۱۱۳۳	۴۸	پنجه دست مبارک	۵۳
۳۸۶	۱۱۴۳	۴۹	کف دست و پشت دست مبارک	۵۴
۳۹۱	۱۱۵۸	۵۰	انگشتان دست مبارک	۵۵
۳۹۲	۱۱۷۳	۵۱	ناخن دست مبارک	۵۶
۴۰۱	۱۱۸۸	۵۲	پشت مبارک	۵۷

۴۰۵	۱۲۰۰	۵۳	سینہ مبارک	۵۸
۴۱۰	۱۲۱۳	۵۴	قلب مبارک	۵۹
۴۱۳	۱۲۲۴	۵۵	بطن مبارک	۶۰
۴۱۷	۱۲۳۴	۵۶	ناف مبارک	۶۱
۴۲۳	۱۲۵۱	۵۷	کمر مبارک	۶۲
۴۲۹	۱۲۷۱	۵۸	پاے مبارک	۶۳
۴۳۲	۱۲۷۹	۵۹	ران مبارک	۶۴
۴۳۴	۱۲۸۴	۶۰	زانوے مبارک	۶۵
۴۳۶	۱۲۹۱	۶۱	ساق مبارک	۶۶
۴۳۹	۱۲۹۹	۶۲	کعب مبارک	۶۷
۴۴۲	۱۳۰۷	۶۳	قدم مبارک	۶۸
۴۴۵	۱۳۱۵	۶۴	پل پا یعنی پاشاے مبارک	۶۹

۶۵	کف پاؤ پشت پائے مبارک	۶۵	۱۳۶۱	۲۲۴
۶۱	پنج پائے مبارک	۶۶	۱۳۶۰	۲۵۰
۶۲	ناخن پائے مبارک	۶۷	۱۳۶۵	۲۵۱
۶۳	نعلین مبارک	۶۸	۱۳۶۱	۲۵۲
۶۴	رفقار مبارک	۶۹	۱۳۶۸	۲۵۶
۶۵	خاتمہ	۷۰	۱۳۶۳	۲۶۱



هَذَا خَلْقُكَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ

سیدنا و نبینا احمد مجتبیٰ محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وآلہ و اصحابہ وسلم

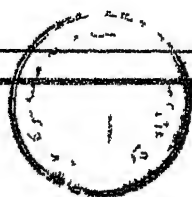
۱۱

A large, stylized calligraphic signature in black ink, featuring bold, flowing lines and decorative flourishes, set against a white background. The script is highly decorative and appears to be a form of Arabic calligraphy, possibly Thuluth or similar, used for personal or official identification.

شمس العلماء - خان بہادر - نواب عزیز خان بہادر مختص و لا

مُطَوَّلُ رِزْوَانِ الْكَافِرِ

7/2



وہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محمد حق بسم الله تحریر است
وصفاً آ پاک و تطهیر است

نعت احمد کرده تصویر دلدارین است
بیح سلطان مایه تو قیر این کارین است

چرخِ سیما کے حکماء مطلعِ افکار میں
بیتِ ابرو ہاشم مطلعِ اشعار میں

نقش پاپے رہبر ان فکر است و مولا
محققین علم و ہنر و حیدر آباد مولا

آنکه می گیر و سبق طبع خدا دادم و لا
خسر و ملک دکن در نظر نهادم و لا

در سخن گوئیان عالم شمس افکار من
نمکت سخنان جہاں را بر زبان شعائر

۱۰۰
 بنی خلیفه اگر که خدا تعالی
 شتر استمال کند و اگر یکی کلام
 از مشهور و نام (دیوار عجم بنی
 (۱۰۰)

از
مصدوحی آوردند
که در یافتن بیاورند
آنها را نقش بر آب کنند
نخاسته بیاید (میان)

۱۲ دانا غلو سبب کتاب
۱۳ سین گزین بقول پیر
۱۴ دس نو اندن و بخت گزین
۱۵ سبب گزین و بخت گزین
۱۶ دس نو اندن و بخت گزین
۱۷ دس نو اندن و بخت گزین
۱۸ دس نو اندن و بخت گزین
۱۹ دس نو اندن و بخت گزین
۲۰ دس نو اندن و بخت گزین

سلسلہ شمس الدین فقیر شاہ صاحب
مہر دین و آفتابین شمس الدین گردید
شعر سہم از دوست
سلسلہ غزل شمس الدین
عجم بمغنی شمس الدین گفتار
سلسلہ مثنوی غزل شمس الدین
است کا شاعریت مہر دین و آفتابین
سہم از دوست

سلسلہ غزل شمس الدین
دربار
عجم بمغنی شمس الدین
مہر دین و آفتابین

<p>سینہ من از گہر ہائے سخن گنجینہ شوق نطق من ز استاد ازل دیرینہ</p>	<p>طبع روشن طوطی مس کر مر آئینہ ہمچو شمس الدین فقیر مبادل کینہ</p>
۳	<p>مرشدے اہل سخن بجز صفائے سینہ نیست درس طوطی را کتابے بہتر از آئینہ نیست</p>
<p>طبع رنگینم ولا کلام از شاداب سخن می برود ذوق کلام طوطی شکر شکن</p>	<p>صفحہ افکار من رنگین خیابان چمن عندلیب فکر تم از فکر عالی نغمہ زن</p>
۴	<p>نکتہ سنجاق را سخند بر سر کار آورد بلبلان را بلبل دیگر گفت را آورد</p>
<p>از رسائی ہائے فکر زلف خوابانہ خبر فکر تم را نیست ہرگز احتیاج را بہر</p>	<p>رتبہ فکر رسائی من چہ داند بے بہر راست می گوید کلیمت سنج نامور</p>
۵	<p>نار سائی ہائے ناوان از سخن پیدا شود پیشہ بے مغر چوں لب وا کند رسوا شود</p>

ابر فلک بکثر ارمغانی آبیاری ہمچو صاحب دامن پاپر ز در آبدار	در گلستانِ بلاغت طبع مار تکیں بہار فکرتِ مادر سخنِ خواص سحر بے کنار
۶	۶ ما بکثر ارمغانی آبیاری کو ہر بستہ ایم آبِ گلہا بے سخنِ راز نگہ گیر بستہ ایم
نیک دانم شد بے از گردشِ وراثت یا فتم قدس ز تصنیفاتِ شایعین	ویدہ ام طومار ہا از نگہ سنجانِ سلف اسے خوشا تجھ زبیر اندکے وارم کھف
۷	۷ از دو دین سخن سنجانِ پشین جہاں اکثرش نایاب گشت و چون مصنف بے نشان
ہمچو شاپور و شفیع و اشرف مائیدال و اعطی قزوین و عرفی و فرخی سیست	گرچہ ما دیدیم اشعارِ بے زبا ستاں خارج کرانِ تاثیر و حزنِ اصفہاں
۸	۸ لیک زینہا در سخن نظم سرا پائے نشد اندین محفل کے نظم سرا پائے نشد

۱۰ آبیاری بقول اصفیائے
۱۱ انکساعات رآب رساندہ
۱۲ صاحب اصفہانی شاعر
۱۳ سرور کا ذکر سر سوم مال دوست
۱۴ آبیاری بے بیخ و بن
۱۵ در آن آصف اللغات

۱۰ مکہ خج بادین سخن
۱۱ فہم دیدار علم

انوری کردست در نظم تصانیف کارها و دیده ام افکار خلاق المعانی بارها	صائب نقا و دار و از غزل طومارها هر یک از عشق گل و بلبل کند گلزارها
۹	دولت و بیدار مجبور هم نصیب شان نشد تا یکی راز نهی این کار در امکان نشد
در گلستان گل نشاندن خنده پی فکر فردوسی تفت حق کسری و کس	حافظ شیرازی دارد مذاق جام می زور طبع او زمین دانه ها را حل کرده
۱۰	اگر نظامی با سکنه رطفت و احسان کرده است فکر جامی خدمت محبوب کتفا کرده است
فیض قسیمی سرگزشت ندانم رایا و کار خسر و از افسانه فرهاد و شیرین یادار	از نظامی قصه مجنون و لیله برقرار هر یک دارد و بشان داستان اعتبار
۱۱	حاصل فکر و لائقش سراپای رسول یافت حق فکر تم در دگرش رنگ قبول

معانی المعانی - لطف معانی
از شاه ولی محمد "۱۱"

گل نشاندن بقول جرجی

م

از عالم نبال نشاندن "۱۲"
محبوب کتفا - کتاب
از پیوسته لیا سلام "۱۳"

نقشه من می سراید حافظ شیرین مقال بهت من می فزاید جامی فرتخ خصال	فکر تم را می ستاید سعدی فرتده فال حسن فکر ت را نماید عرفی نازک خیال
۱۲	از کلام لطف مضمون می برد فکر کلیت وزر بانم ذوق معنی می کشد طبع سلیت
باشد از او بجای علقه فکر ت با چاچند می کشد گاه به تضمین فکر صاحب ایند	پستی مضمون عالی ذوق ما را ناپسند گاه گردو طبع ما از فکر جامی بهره مند
۱۳	شعر اگر اعجاز باشد بے بلند و پست نیست درید بیضا همه انگشت های کدست نیست
از خیال عالیم او بجای پستی در گزین دارم امید جزای خیر روزگار خیر	از علم فکر من افکار عالی اوج خیر و ده چه کار که کرده ام در آخر عمر عزیز
۱۳	نکته سنجان عجب هم داد کلام می دهند اهل ایماں از سر تعظیم بر سر می دهند

الحمد لله رب العالمین
مطالعاتی که توفیق شد که در این کتاب
در این مختصرات و در این مختصرات

مکتب خدیجه بیگم یارکین و
مکتب خدیجه بیگم یارکین و

خواند از شر و ان خود ستا و خاقانی مرا	واندا از کرمان خود خواجہ کے کرمانی مرا
از صفا ہاں گفت تاثیر صفا ہانی مرا	گوید از طہران خود شاہ پور طہرانی مرا
۱۵	والدہ و سنجہ را با والد اشعار من فکرت بیدل - ولادہ افکار من ۱۵
۲ در بیان شعر و سخن	
بھو فرزند کے کہ باشد نبش ابریں ان پس مردن شود چون فکر صاحب زبان	طبع از نکتہ سنجہ یاد گارش در جہاں در حیات او مصنف را بود نائے بر آں
۱	آہمکہ اول شعر گفت آدم صفی اللہ بود طبع موزوں حجت فرزند ہی آدم نمود ۱۶
انور می ارشد پدر غیر از سخن دانی نہ داشت جز فروغ طبع تاثیر صفا ہانی نہ داشت	جز سخن بجز زمیرات نیاکانی نہ داشت غیر طبع روشن شے شاہ پور طہرانی نہ داشت
۲	بھو شعر از غور معنی شتہ روشن خانام ۱۶

۱۵ دلدادہ - عاشق (اندراج)
۱۵ صاحب صفا ہانی شاعر
مردن کہ شعر سوم از دست ۱۲

۶
تایید صفا ہانی شاعر
مردن کہ شعر سوم از دست ۱۲

نیت جز مضمون اثبات البیت در کاشانه ام	
طبع سامع را ضیافت می کند شیرین کلام	ذوق مغنی در سخن فهمی کلمح فی الطعم
بادیه مضمون شیرین گوش سامع را بجام	شربت عتاب لب ای کشد سامع بجام
۱۸	فکر صد رنگ سخن یک نعمت الوان است
	شور تحسین سخن بچال نمک بر خوان است
صورت مضمون نازک حین فکر و شگافت	می نماید صورت (آئینه بیرون از خلف)
از سخن چسبیده مضمون می پذیرد نجات	دارم از نازک خیالی باب عریض اعتراف
۱۹	هر گرا چون شانه در دل زخم کاری بیشتر
	می کند زلف سخن را شانه کاری بیشتر
جز سخن فهمی نمی دارد کس ذوق کلام	جز سخن سخن نمی ارزد و الا شاعر بنام
شکرین گفتار از گوشتی شکر ریزد بجام	فکر صائب گوش دل را گویند شربت بجام
۲۰	میشود نقل مجاس چون سخن شیرین شود

له اثبات البیت یعنی سامع
 در بیان الفاظ
 طبع سامع سر زبانی شاعر
 ذوق را شکر سر از دست
 طبع بجام کشیدن به بیخ کج تیغ
 بجام (اصف الفات)
 سخن سخن شاعر و سخن
 دیگر (عجم)

۵
 در بیان شاعران به یاری یکدیگر
 (عجم)
 طبع عریض شاعر است که شعر
 سوم ۱۰۰ است
 طبع صائب مضامین شاعر
 همون که شعر سوم (دو بیت ۱۱)

در بیان شعر و سخن

ملفوظات مشہور ہوتی ہیں
شعر و سخن از دست ۱۱
شعر و سخن از دست ۱۲
شعر و سخن از دست ۱۳
شعر و سخن از دست ۱۴
شعر و سخن از دست ۱۵
شعر و سخن از دست ۱۶
شعر و سخن از دست ۱۷
شعر و سخن از دست ۱۸
شعر و سخن از دست ۱۹
شعر و سخن از دست ۲۰
شعر و سخن از دست ۲۱
شعر و سخن از دست ۲۲
شعر و سخن از دست ۲۳
شعر و سخن از دست ۲۴
شعر و سخن از دست ۲۵
شعر و سخن از دست ۲۶
شعر و سخن از دست ۲۷
شعر و سخن از دست ۲۸
شعر و سخن از دست ۲۹
شعر و سخن از دست ۳۰
شعر و سخن از دست ۳۱
شعر و سخن از دست ۳۲
شعر و سخن از دست ۳۳
شعر و سخن از دست ۳۴
شعر و سخن از دست ۳۵
شعر و سخن از دست ۳۶
شعر و سخن از دست ۳۷
شعر و سخن از دست ۳۸
شعر و سخن از دست ۳۹
شعر و سخن از دست ۴۰
شعر و سخن از دست ۴۱
شعر و سخن از دست ۴۲
شعر و سخن از دست ۴۳
شعر و سخن از دست ۴۴
شعر و سخن از دست ۴۵
شعر و سخن از دست ۴۶
شعر و سخن از دست ۴۷
شعر و سخن از دست ۴۸
شعر و سخن از دست ۴۹
شعر و سخن از دست ۵۰
شعر و سخن از دست ۵۱
شعر و سخن از دست ۵۲
شعر و سخن از دست ۵۳
شعر و سخن از دست ۵۴
شعر و سخن از دست ۵۵
شعر و سخن از دست ۵۶
شعر و سخن از دست ۵۷
شعر و سخن از دست ۵۸
شعر و سخن از دست ۵۹
شعر و سخن از دست ۶۰
شعر و سخن از دست ۶۱
شعر و سخن از دست ۶۲
شعر و سخن از دست ۶۳
شعر و سخن از دست ۶۴
شعر و سخن از دست ۶۵
شعر و سخن از دست ۶۶
شعر و سخن از دست ۶۷
شعر و سخن از دست ۶۸
شعر و سخن از دست ۶۹
شعر و سخن از دست ۷۰
شعر و سخن از دست ۷۱
شعر و سخن از دست ۷۲
شعر و سخن از دست ۷۳
شعر و سخن از دست ۷۴
شعر و سخن از دست ۷۵
شعر و سخن از دست ۷۶
شعر و سخن از دست ۷۷
شعر و سخن از دست ۷۸
شعر و سخن از دست ۷۹
شعر و سخن از دست ۸۰
شعر و سخن از دست ۸۱
شعر و سخن از دست ۸۲
شعر و سخن از دست ۸۳
شعر و سخن از دست ۸۴
شعر و سخن از دست ۸۵
شعر و سخن از دست ۸۶
شعر و سخن از دست ۸۷
شعر و سخن از دست ۸۸
شعر و سخن از دست ۸۹
شعر و سخن از دست ۹۰
شعر و سخن از دست ۹۱
شعر و سخن از دست ۹۲
شعر و سخن از دست ۹۳
شعر و سخن از دست ۹۴
شعر و سخن از دست ۹۵
شعر و سخن از دست ۹۶
شعر و سخن از دست ۹۷
شعر و سخن از دست ۹۸
شعر و سخن از دست ۹۹
شعر و سخن از دست ۱۰۰

ہمچو خون نہیاں نماند گر سخن رنگیں شود	
از مضامین صد نظم و خم خانہ بانام و نشانست	رہست میگوم ہنوز آل بر حیرت و نشانست
خسرو و خضر طریقت در لباس عفت	در شب لطف یرویاں تلاش و نشانست
۶	۲۱
طبع شاعر گویا یک چشمہ حیوان بود گر کشی صد دلو بیرون آب صد چندان بود	
در فصاحت فکر حافظ از خزینہ بالائز است	در بلاغت فکر خاقانی ز عنقی برتر است
در گلستاں ہر یکے راز گاہ بوسہ دیکر است	در لطافت سعدی رنگیں سخن نامور است
۷	۲۲
ایک سخن در ہر مذاقے می کند کار و گر از نسیم گل پریشاں غنچہ خنداں در نظر	
کس نمی داند کہ ایں شعر شمیم مال قلاں	از سخن سنجان لا اوری سخن باہر زباں
بندہ مار شاعرش انہیاسے بے نام و نشان	داز تخلص بے خبر و در حق تعالیٰ زبان
۸	۲۳
چوں نشانے نیست آغاے اثاث البیت را	

شعر و سخن از دست ۱۱
شعر و سخن از دست ۱۲
شعر و سخن از دست ۱۳
شعر و سخن از دست ۱۴
شعر و سخن از دست ۱۵
شعر و سخن از دست ۱۶
شعر و سخن از دست ۱۷
شعر و سخن از دست ۱۸
شعر و سخن از دست ۱۹
شعر و سخن از دست ۲۰
شعر و سخن از دست ۲۱
شعر و سخن از دست ۲۲
شعر و سخن از دست ۲۳
شعر و سخن از دست ۲۴
شعر و سخن از دست ۲۵
شعر و سخن از دست ۲۶
شعر و سخن از دست ۲۷
شعر و سخن از دست ۲۸
شعر و سخن از دست ۲۹
شعر و سخن از دست ۳۰
شعر و سخن از دست ۳۱
شعر و سخن از دست ۳۲
شعر و سخن از دست ۳۳
شعر و سخن از دست ۳۴
شعر و سخن از دست ۳۵
شعر و سخن از دست ۳۶
شعر و سخن از دست ۳۷
شعر و سخن از دست ۳۸
شعر و سخن از دست ۳۹
شعر و سخن از دست ۴۰
شعر و سخن از دست ۴۱
شعر و سخن از دست ۴۲
شعر و سخن از دست ۴۳
شعر و سخن از دست ۴۴
شعر و سخن از دست ۴۵
شعر و سخن از دست ۴۶
شعر و سخن از دست ۴۷
شعر و سخن از دست ۴۸
شعر و سخن از دست ۴۹
شعر و سخن از دست ۵۰
شعر و سخن از دست ۵۱
شعر و سخن از دست ۵۲
شعر و سخن از دست ۵۳
شعر و سخن از دست ۵۴
شعر و سخن از دست ۵۵
شعر و سخن از دست ۵۶
شعر و سخن از دست ۵۷
شعر و سخن از دست ۵۸
شعر و سخن از دست ۵۹
شعر و سخن از دست ۶۰
شعر و سخن از دست ۶۱
شعر و سخن از دست ۶۲
شعر و سخن از دست ۶۳
شعر و سخن از دست ۶۴
شعر و سخن از دست ۶۵
شعر و سخن از دست ۶۶
شعر و سخن از دست ۶۷
شعر و سخن از دست ۶۸
شعر و سخن از دست ۶۹
شعر و سخن از دست ۷۰
شعر و سخن از دست ۷۱
شعر و سخن از دست ۷۲
شعر و سخن از دست ۷۳
شعر و سخن از دست ۷۴
شعر و سخن از دست ۷۵
شعر و سخن از دست ۷۶
شعر و سخن از دست ۷۷
شعر و سخن از دست ۷۸
شعر و سخن از دست ۷۹
شعر و سخن از دست ۸۰
شعر و سخن از دست ۸۱
شعر و سخن از دست ۸۲
شعر و سخن از دست ۸۳
شعر و سخن از دست ۸۴
شعر و سخن از دست ۸۵
شعر و سخن از دست ۸۶
شعر و سخن از دست ۸۷
شعر و سخن از دست ۸۸
شعر و سخن از دست ۸۹
شعر و سخن از دست ۹۰
شعر و سخن از دست ۹۱
شعر و سخن از دست ۹۲
شعر و سخن از دست ۹۳
شعر و سخن از دست ۹۴
شعر و سخن از دست ۹۵
شعر و سخن از دست ۹۶
شعر و سخن از دست ۹۷
شعر و سخن از دست ۹۸
شعر و سخن از دست ۹۹
شعر و سخن از دست ۱۰۰

من بیت المال سپارم گمراهی بیت را		
بهر تفسیر کلام نکته سنجان عجم	اتحاد و بجز شعر و تافیه باید بهم	
بر خلاف این شود تحریف لفظی بیش و کم	حسن مضمون را نگه دارم به تبدیل رقم	
از کنایات سخنگو ز نیست مضمون شود	۹	۲۴
رواق مضمون تفسیر سخن افروز شود		
بزرگان اندست نام شاعران بکمال	طبع از بعضی اسناد مضمون خال خال	
از کلام شان بدست آوردن حرفه محال	همه این مضمون چرخ گفت میر و خرمقال	
۲۵	همچو سنجانی که از بے قدری خود مرده اند	۱۰
	چهل فکر کهن را نیز با خود برده اند	
۳	سایان کتابت نقاشی	
	بیان خامه و مرکب لوح و کاغذ	
دلبر دارم بدست از خامه قدرت قلم	لوح محفوظ عطا فرمود خالق از کرم	

سایان کتابت نقاشی

سامان کتابت و نقاشی

در آصف اللغات

کدام از آصف اللغات

در آصف اللغات

در آصف اللغات

در آصف اللغات

رنگ شجر شفق گردید عنوان رقم	دوشب و بحر سامان مداو آمد بهیم
۱	۲۶ خامه حکم نقش صورت اعجاز کرد دست نقاش ازل نقش مراد از کرد
یا قلم شجر از لعل بدخشاں شمس	گشت حرف خامه و تم نستان زمین بحر اسود قطره او از مداو عنبرین
۲	۲۷ نوک کلکم از مداو عنبرین ترزبان وصف اوجا و اثر مشکین رقم عنبر فشاں
تا بر اوراق گل ترمی از نامه	در گلستان دارم از شاخ گل تر خامه از سواد و دیده بلبس مداو و آینه
۳	۲۸ رشک مرغان چین رنگ فغان عشق من بدر عشق بلبس گل وستان عشق من
آورد و قمار او بکب دری را در مثال	در بلاغت خامه صورت آفرین بکمال

مردود در آصف اللغات
تفکود در آصف اللغات
تفکود در آصف اللغات
تفکود در آصف اللغات

۱۰
در آصف اللغات
در آصف اللغات
در آصف اللغات
در آصف اللغات

بيان خاص
م

مجلس اعلیٰ خالصہ (۱۵) ایچ آر ایل

دستور محمد بن علی خامنه‌ای

مجلس ششمین

[illegible]

اصف اللغات (موسم)

خادم من شایخ کلریست محل فونہال	کلک گوہر بار اثیبہ اوا بر نوال
--------------------------------	--------------------------------

از شفیعیات اثر این صریح تر یادگار

آمد آخر از نہالِ خامه ام این گل یار

خاتمہ زین شود ہر دم فدائے خامہ ام

خامنه پو لادمي زيب بهر رنگ برم

زات زرتاباں بود هر موعه اواز موقلم

حاشیه شجر باشد سرخ و در هر قدم

در نقوشم خامه حکاک ^{الله} هم آید بکار

زنانکہ در معرِ نبوت خدمتِ او شمار

خامنه ام از آب بر سر سیم خود آرائی کند

ہر طرف آئینہ رویاں راتما شامی کند

دستِ مین و نقشِ یارم خامه فرسائی کند

چوں نقشِ آستانِ اوجمیں سائی کند

صائبیہ دم پر نگہ جلوہ تنویراوست

از پر طاوس گویا خامه تصویر اوست

فکرِ باند و قلم از خط سُرّہ حورو پری

چوں کہ بستیہم جاناں در فن صورتگری

[illegible]

مبارک بن محمد

و از خانه کارگر گرفته

میں نے اپنے درپے درپے (دُعا اللات)

رب ضلواني شاموس
عصف الفحات

مجلس کربلا - اجتماع نمودن

صورت گوی - صورت گوی - صورت گوی

دوست کردن دیوارها

بیان خاص مدبر

از آن که قدرت کائنات او (جبر) را
 قلم نیست بر که رکنه باشد

که تصویر پیدا تصور کرد
 که تصویر باشد (بها هم)

این مصحح معروف است
 که این مصحح معروف است

یعنی تبارک و تعالی
 یعنی تبارک و تعالی

یعنی تبارک و تعالی
 یعنی تبارک و تعالی

آنجنان کردیم حاصل صنعت برتری		خام را بستیم برانی بصد و انشوری
۳۲	پیش ما بگروه تصویر تو دشوار نیست	۷
	خامه جدول کشی را سطر در کانست	
از مداومین هوا چشمی لیل استغفل		وز سوا او شیب و کج چو لیل نخل
تیره داغ لاله از شر مراد و غلج بل		تیره ابر چرخ گرد و رطابیت مضحل
۳۳	بر زبان شمع نازاں و دوده شمع چرخ	۸
	تا به آهن برد بالا بدو او دماغ	
نامرکت می پسند و ستر صوفین حایرا		آمر از سر پوش خود بر سر کشد عمامه را
خامه از جوش طرب ساغر شمار و آمر		آمر از آب سیه بدست وار و خامه را
۳۴	از زبانش چو بستی سرزند حرف غلط	۹
	خامه زن گیر زبان و می زند آهسته قط	
خامه را آب سیاهش می نماید شکو		ز آنکه نقش گیسو مشکین به بند و بوجو

حاجب نقاشی مراد است
 سیاه و نوشته از صوفین مله
 می اعدادند ۱۱

۱۲
 و در آصف الکائنات
 سر زدن بخشی نمیکردن
 و قلم بر شدن - دیباچه
 خامه زن - همان که در
 به طاعتن معروف (دیباچه)
 زبانی آفتاب خامه زن
 که در بدین دیباچه
 نقش بستن - تصویر
 دیباچه

بیان خاص رنگ

۱- سرخ زردی کایاب است
 ۲- سرخ زردی کایاب است
 ۳- سرخ زردی کایاب است
 ۴- سرخ زردی کایاب است
 ۵- سرخ زردی کایاب است
 ۶- سرخ زردی کایاب است
 ۷- سرخ زردی کایاب است
 ۸- سرخ زردی کایاب است
 ۹- سرخ زردی کایاب است
 ۱۰- سرخ زردی کایاب است
 ۱۱- سرخ زردی کایاب است
 ۱۲- سرخ زردی کایاب است

داروش شجره عنوان کتابت سرخ	از جلاش آب زرتاباں نماید روستا و
۳۵ زاب سرخ وزر و زنگارین لبالب آید تر زبان در دحت هر عضو یارم خامه ها	۱۰
شلیخ گل در گلستان گردید و شکار قلم داشت گل اندچین گشته بر آواز قلم	عاری گل زرد شد از رنگ انداز قلم تاز شکر فیس مداوس دید پرواز قلم
۳۶ شد نهال جرم شفق رنگ گروں پرید از دامت لعل در کان بد خسانی خزید	۱۱
از دما و سبوطی راقب است تنگ سبز نو شان چمن راحی پرواز چهره رنگ	از انجاماد و زمر و جوهر از اقسام سنگ
۳۷ سبز ایوان فلک عکس همین رنگ لطیف آمد راشتیم و بحر اخضرش آب کثیف	۱۲
آب زرد رنگ زریں میتوان تعبیر کرد	کر زرد محلول میا زیم همچون رنگ زرد

۱- سرخ زردی کایاب است
 ۲- سرخ زردی کایاب است
 ۳- سرخ زردی کایاب است
 ۴- سرخ زردی کایاب است
 ۵- سرخ زردی کایاب است
 ۶- سرخ زردی کایاب است
 ۷- سرخ زردی کایاب است
 ۸- سرخ زردی کایاب است
 ۹- سرخ زردی کایاب است
 ۱۰- سرخ زردی کایاب است
 ۱۱- سرخ زردی کایاب است
 ۱۲- سرخ زردی کایاب است

۱- سرخ زردی کایاب است
 ۲- سرخ زردی کایاب است
 ۳- سرخ زردی کایاب است
 ۴- سرخ زردی کایاب است
 ۵- سرخ زردی کایاب است
 ۶- سرخ زردی کایاب است
 ۷- سرخ زردی کایاب است
 ۸- سرخ زردی کایاب است
 ۹- سرخ زردی کایاب است
 ۱۰- سرخ زردی کایاب است
 ۱۱- سرخ زردی کایاب است
 ۱۲- سرخ زردی کایاب است

مدرسه عالی و کانون

له زړه کف کینید ادا مقاب

١٠٠٠

✓

مؤمنان و دوزخ و جهنم

کتابخانه

2

۵۰

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا

کیرست ففین
اطفال گذارند

زرد رُوزِ رنگِ تابان است سنگِ لا جورد

از جلالتش زرد گشت را گرمی بازار سرد

15

۲۰

زیک جوہر اند

ماجو رو نو زیسم ورم

ہمیشہ زرا اند

ورنقوش لاجورو

سحر نیلی با علو خود بجلت سرنگوں
زنگ و بر سطح آتش نیلوفر آرو بروں

ازدادنیگلوں شرمندہ چرچ نیگلوں
دور وانی جوے نیل مصر شرمش ابوں

13

۳۹

ویش نہیں ہوا

نیل چشم زخم رو

سابقہ حسن سواد

ویدہ نیلو فری

از نقوش عارض کلام شک گلشن است
از وجودش صورتی صنع است روشن است

لو خوش اند لوح تصویر که در دست من است
در حلب آینه این لوح من عکس افکن است

10

۴۰

جلیش میں

نقش و یوار است

اور شنگ چھیں

در پس این آینه

پیچہ خورشید تابان نصرت کا عذیر است

کاغذ سے داریم کا ورقِ فلک تصویر است

(در چهار عالم) و در میان خلق و فریاد
 (از آینه) ۱۲

نقد و نظر
سرایید در هر جا

12

[illegible]

وہ سب سے پہلے
رات فکرت میں

وصف اللغات

و آصف اللغات

٢٤٤

سر نوشت عالمی دیباچہ تحریر اوست

۳۱ مانی از نقشه که برداریم بے صبری کند
۱۶ صفحہ را تغییر رنگش کاغذ ابری کند

<p> آئینہ و رنگیں مداد و لوح و قوطاس و قلم مابہر رنگے و ہمیں این نقش را زیب رقم </p>	<p> این بود سامان نقش یار ما کا مدبہم او بہر رنگے نماید خویش او بہر قدم </p>
---	---

۳۲	حسن صورت را به تصویر کشیدن کار است	۱۶
	حسن سیرت را به تصویر آفریدن کار است	

نقشِ صورت را پرستمانی نقشِ آفرین	پیش او پیکرِ او کا فر سر گذار و بر زمین
شد بجان دل بلا گردان او از رنگِ چس	صانعِ قدرت کند بر صنعم صد آفرین

۳۲	دست من برخامه نقاشی م نازک کند	۱۸
	خامه ام از نقش این تصویر اعجاز کند	

خط زلفم چو در غوغای حبس عجم
گوهر مضاعف آب و بدست آمد بهم

۱۰۰

خطبہ شریف (۱۰۰ جلدیں)

کتابخانه گنجینه دانش و
سید احمد آملی - پیراسته آملی
(۱۳۸۷)

ارعم بیل زید

10

نقشہ ۱۲
نقشہ آفریں - کنیہ دار

فدا د عرعر

فارس و نام کتاب جامع از

1

لے فانان وقت کا زیادہ پانچواں
لے انوری شام سے مردوت
وہ بیجا منی مطلق شاعر باشند
وہ بیجا منی ششم پر زبان بطلند
ش است و بعض صاحبین عم
ایں مال انوری دانند - اشارہ
تخصیص عم
لے غلامت مردوت ۱۱

لے کنج ناریک میں دریدم
لے طالع بیدار بیخوابی بخت بیدار
لے بیدار طالع بیدار بخت بیدار
لے روایات صادق فایان
لے خوابے گاوندیکہ در آفتاب
لے علی اند علیہ وسلم را بنید
لے بار بار یعنی اگر حضور
لے طالعین مل و راه بایہ آصف اللہ

کرده ام هر دانه نایاب تفویض قلم	آز سلاک گوهرین شد سطر اوزیب قلم
۳۳	<div>می کند نقادیم خاقان وقت و انور علی</div> <div>قدیر گوهرشہ بر اندیا بد اند جوهری</div>
در سراپاے نبی دارم قول ازنگ نوی	<div>سرگذشت خواب آوردم بنظم پہلوی</div> <div>در گدازند از خطای لفظ و سہو معنوی</div>
۳۵	<div>نکتہ سنجان دایم از صلاح امداد کم کنند</div> <div>بادعای خیر از الفاظ خوش بایم کم کنند</div>
۴	روایات صادق
طالع بیدار من نبود ہتا بے خواب	<div>گشتم از رویات صادق حضورش بایا</div> <div>بود روی روشنش تاباں بے شکل آفتاب</div>
۴۶	<div>خوشتراين خوابم کہ ستر سرورم چوں لبرے</div> <div>فاش می گویم بہ محفل در حدیث دیگرے</div>

۱۹

۲۰

۱

روپے صاف
۱۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

مفتی محمد شفیع

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

مقام علی گڑھ
سی واقف و آگاہ - ۱۱

[illegible]

جی. پی. جی. ۱۱

اعتدالِ فکرِ من بر عرش بنشاند مرا	جلوه دیدارِ او بیوشش گرداندم را
در خیالِ خوابِ من بیدار می خواندم را	غفلتِ بیوششیم بیشمار می خواندم را

۴۶	مثل بیدار است یارب آنچه می بینم بخواب لیکن نتوان چشم واکردن بر و آفتاب	۲
----	---	---

یا رب این خوابست خوش ز بهار بیدارم کن
خامشی اوئے بود سرگرم گفتارم کن

غافلم از جام حشر یار هشیارم کن
بے خودم از خوشین یارب خبر دارم کن

۳۸	گر شوم بیدار خواب از چشم من گیرد و فراز ور شوم بیش از گرد این دل من بیقرار	۳
----	---	---

<p>جرم خورشید فلک و زمین گیر و قرار از فروغش خیره گرد و دیده صورت گاه</p>	<p>خوشا خولع که در شب و در روشن آشکار ماید از انوار او اجرام اختر در شمار</p>
---	---

۴۹	بیاض آگاهان بحجر فکر عرق حیرت اند دانش آموزان بنادانی شکار غیرت اند	۴۰
----	--	----

12

علم ہیئت ۱۱
ہیئت اگلون بہارک
دانش آموزان خاص
مفتی تعلیم علی گڑھ ۱۱

سکه ناز و نیاز نشود با دست
عشق و حسن و حرکات و سکنات
که از نظرها سرزند (بهار عجم)
سکه نیکو بخت و دیقور
دیار عجم

سکه آینه شاد و سرور
که در دهم از دست
سکه خدای غنی - بقول

۱۸

بیدار عجم چو شمشیر کربلا
محل ایامی باشد بافت زری و
خوشنمای دوست

خواب با خوابی که خوابش نیازش گفته اند	انحیثت خاغلان عشق مجازش گفته اند
محرمان سحر حق ناز و نیازش گفته اند	نکته سبج فکرت حجت طرازش گفته اند
۵۰	نقل خواب عاشقی مستلزم تعبیر نیست مصحف روراندانی حاجت تغییر نیست
۵	
شد مراد خوابگاه خود خوابی آنهاک	طالع بیدار شد از رویت رویا پاک
گرچه می باشم و لا از میج عصیانک	اوست کشتیان من از آفت بحر چاک
۵۱	کشتی من چون ز طوفان تموج ایمن است نیک دانم ساحل مقصد در آغوش من است
۶	
خامد از راحت خواب خوشم تحریر کرد	فکر تم خوابد امیتم را و لا تصویر کرد
می تواند راز راحت و دیگران تقریر کرد	خواب محمل را تواند گر کس تعبیر کرد
۵۲	راحتی در خواب خوش دارم ز خوابی در نظر می نماید خاطر از بیداری من الحذر
۴	

سلسله خرد و شاه اسماعیل
که در معجم چشم از دست

جبه خواب خوشه آفات جهان دور کرد چشم او چشم از عکس خود پر نور کرد	خواب من در وصل او امداد این مجبور کرد نور او کلبه مرا بر نقش او مجبور کرد
۵۶	خسرو و محبوب من رشک بتان آذ است هر چه وصفش می کنم حسرت از آن بالاتر است
طالع بیدار دارد دیده خوابیده ام هر چه در خوابم بچشم افتاد داند دیده ام	ز آنکه در خواب خوشه حسن رخ او دیده ام آنچه در گوشم رسید از گوش او شنیده ام
۵۷	چشم من آئینه و نقشی که بر لوح دل است در سخن نبودنش کاره که خیل شکل است
چون نگاهم بغیر از چشم و بگویش رسید دیده ام چون نظر خوابش در خود دید	خواب من از دیده من صورت آهوی دید بر زبان آورد نقل واقعات چشم دید
۵۸	این سرپایش سراپا و نشین تعبیر است صورتش مانند قرآن نظم من تفسیر است

۵۹	ہر چہ گویم مایں سرگزشت خواب بہت لغزش یاد سخن و حیر دل بیتاب ماست	۱۳	نیت تعبیر کے نقش ہر نہ اجاب بہت پستی مادر تکلم شیوہ آداب ماست
۵	آغاز کار	۶۰	ہر یکے زینہا بآئین ادب اغاض کرد یا بعرض جلتے از مقصد ماعراض کرد
۶۱	ہر یکے زینہا ز اسرار فن خود بے خبر	۶۲	حکم مائی راجا آرد بسر از نگہ چیں ہر یکے در صنعت او دیگرے را دکیں
			از ادب بہر او آئیں گو کند صد فریں ہر یکے را در دلش خوف ز چشم خرد ہیں

۱۱ موقوف
۱۲ موقوف
۱۳ موقوف
۱۴ موقوف
۱۵ موقوف
۱۶ موقوف
۱۷ موقوف
۱۸ موقوف
۱۹ موقوف
۲۰ موقوف
۲۱ موقوف
۲۲ موقوف
۲۳ موقوف
۲۴ موقوف
۲۵ موقوف
۲۶ موقوف
۲۷ موقوف
۲۸ موقوف
۲۹ موقوف
۳۰ موقوف
۳۱ موقوف
۳۲ موقوف
۳۳ موقوف
۳۴ موقوف
۳۵ موقوف
۳۶ موقوف
۳۷ موقوف
۳۸ موقوف
۳۹ موقوف
۴۰ موقوف
۴۱ موقوف
۴۲ موقوف
۴۳ موقوف
۴۴ موقوف
۴۵ موقوف
۴۶ موقوف
۴۷ موقوف
۴۸ موقوف
۴۹ موقوف
۵۰ موقوف
۵۱ موقوف
۵۲ موقوف
۵۳ موقوف
۵۴ موقوف
۵۵ موقوف
۵۶ موقوف
۵۷ موقوف
۵۸ موقوف
۵۹ موقوف
۶۰ موقوف
۶۱ موقوف
۶۲ موقوف
۶۳ موقوف
۶۴ موقوف
۶۵ موقوف
۶۶ موقوف
۶۷ موقوف
۶۸ موقوف
۶۹ موقوف
۷۰ موقوف
۷۱ موقوف
۷۲ موقوف
۷۳ موقوف
۷۴ موقوف
۷۵ موقوف
۷۶ موقوف
۷۷ موقوف
۷۸ موقوف
۷۹ موقوف
۸۰ موقوف
۸۱ موقوف
۸۲ موقوف
۸۳ موقوف
۸۴ موقوف
۸۵ موقوف
۸۶ موقوف
۸۷ موقوف
۸۸ موقوف
۸۹ موقوف
۹۰ موقوف
۹۱ موقوف
۹۲ موقوف
۹۳ موقوف
۹۴ موقوف
۹۵ موقوف
۹۶ موقوف
۹۷ موقوف
۹۸ موقوف
۹۹ موقوف
۱۰۰ موقوف

نقش کشیدن یعنی تصویر کشیدن (دیار عمر)
 موقوفه غلام که بر لب تصویر کشی از دیوار دست کشد (دیار عمر)
 نقش کشیدن یعنی صورت (دیار عمر)
 دیوار و دیوار یعنی دیوار

دیوار عجب (دیوار عجب)
 رنگ زرد یعنی رنگ زرد
 دیوار عجب (دیوار عجب)
 دیوار عجب (دیوار عجب)

کار خود را می کند هر یک حوالست بر و گرد	
ساختم آغاز کار خود بدون کردگار	هیچ پروائی نشد زیر بله این با کار
کرد هر یک بر امید احتیاج حم انتظار	بودمانی از شعار من سراپا بقرار
۳	۶۲ خامه ام چو کار خود را در غل آغاز کرد دست قدرت گره تصویر را پر واز کرد
بر طریقی پاستا از نقش بندان عجم	می کشم نقش سرایت بلوح از موقلم
حلیه ات را منیر نم چون تیره پروازان	نقش عکس قامت از آله عکس کشم
۴	۶۳ حلیه و نقش تو جانا صنعت دست من است عکس از قامت گرفتن کار چشم روشن است
از سواد و دیده ام لوح سیاهش آشکار	چشم من یک آله عکس است بهر عکس یار
چشم من بهر نگاه نازکش امیه یار	آله بالاس ستون قامت گیر و قرار
۵	۶۴ اگر کشاید چشم نازک را بسو آینه

دیدہ من عکس او گیر و بروے آینه	
نقش دیوارم ز حیرت رو بر رویے روئے پاک	صورت آئینہ حیرانم روئے روئے پاک
چشم و شوارست واکردن لبوئے روئے پاک	بود آساں در دل من آرزوئے روئے پاک
۶۵	خامہ قدرت بدست کاتب تقدیر اوست چشم نقاش ازل و لداوہ تصویر اوست
۶۶	اے برویت گرچه چشم باز خفته در دل است پروہ حسن از ادا و ناز پیشم حال است
۶۷	این بود آساں کہ از ہر عضو تصویرے کشم از خط نازک بہر یک صفحہ تحریرے کشم
۶	۱
باتن بالیدہ مانی در خیال نقش تن	در سرش سواد خام نیست و لکچون
باتن کاہیدہ خود من بکار خوشتن	کز سر و رانی گنجہ تنم در پستون

۱۰ نقش دیوارم ز حیرت
۱۱ در چشم ()
۱۲ رو برو بجنبی مقابل
۱۳ در چشم ()
۱۴ دلدادہ بجنبی عاشق
۱۵ در رنگ اندماج
۱۶ باز شدن چشم
۱۷ داشتن آن آصفی اللغات

۲۳

۱۸ چشم من دیگر نیست
۱۹ شے است بہ زبان سادہ
۲۰ کہ در عمل و دکان کسی زندہ
۲۱ من تن دیم من بچہ
۲۲ یعنی کزات سرور (آصفی اللغات)

۶۶	صنعت آگاہاں بحسن صنعم تمحسین کنند بر بخت رہے بے ہنگام او نفس کنند	۱
۶۸	قلب کا میدہ و بالیدہ از اقسام جسم دفعہ شش جہت او کا ہیفت اندام جسم	(جامع اعضاء انسانی) مرکب نام جسم بعد مردن خاک می گردد ہمیں انجام جسم
۶۸	اے وللا بر خویش می بالم بوصف جسم پاک بود او نور مجسم گر چه پیدا شد ز خاک	۲
۶۹	جسم را اہل خرد با روح ہمدم گفتہ اند عاشقان این قابلیت را جان عالم گفتہ اند	روشنان جسم ترا نور جسم گفتہ اند اہل دل جان تنہا روح اعظم گفتہ اند
۶۹	جان من قرباں جہمت عاشقان اجسم جاں جان جاں باشد فدای این تنہا جان جاں	۳
	در غم عصیان امت از او جسم نحیف چون حیرے بود نازک زنی جلایطیف	فکرت ماورایاغت یافت تشبیہ لطیف از ہمیں جلایطیف حسن تشریف شریف

مجلس شش جہت پیش پویش
رہست بہادری زبرد (مکر علم)
۱۰۰ جہت اندام - سر و سیم
و نظم و دود و دوت پیا د (مکر علم)
۱۰۰ جہت اہل خرد مثل باب خرد
کریمتی و دانشندان مہر صفا لاف
مذکر ۱۱
۱۰۰ جہت اہل دل - یعنی مہاجن
۲۳
دل نہاد از او دیار صفا لاف
روح عظم - شاد و بید
کائنات مملکت علیہ سلم و جہاں
جان جاں کائنات - از روح
۱۰۰ جہت جہاں - در علم

۱۰ تن آسانی یعنی درخت و

در اسم (در علم)

۱۱ تن آسانی در وقت

در علم

۱۲ تن پند در علم

در علم

۱۳ تن پند در وقت

در علم

۱۴ تن پند در علم

در علم

۶۰	موسے نازک خوابه های نرم همچون مخملی نرمی اعضا لطافت خیر در هر مفصله	۴
در بلاغت آن تن سیمین او همچون حصار	حیطه اطراف اعضا ریدیه استوار	
صنعت بنای قدرت مستقیم و پایدار	خوشنما تعمیر دست قدرت پروردگار	
۶۱	در حصار قالب پاکش مقام جان پاک بو العجب تعمیر بر حصن جبین از جسم خاک	۵
نور اجرام فلک گویند باشد عکس این	تا بعالم سایه او کس نه بیند بر زمین	
این تن او قالب جان صنع رب الغلین	می زند بر دست صانع بود جبریل این	
۶۲	قالبش را در لطافت همسر جان گفته اند جان پاکش را ملائک نور یزداں گفته اند	۶
او تن آسانی نذر دهن تن آسانی درو	او نه تن پروردگار و اخلاق جسمانی درو	
او عدو تن پرستان حجاب آسانی درو	دشمن تن پروردگار و صفای جسمانی درو	

یک تین چہاڑے اوکرو است خدمت ہا بے
 باجمہ اعمال بد احساں کند باہر کے

6 ft

گاه تن گیر و بنگ گاه بردوشش روا	و اما تن نمی کشد و خدمت خلق خدا
تن به تقدیرش بهر کار و بدان مقتدا	در مدارک او سر دشمن کن باز تن جدا

و مصعبت ہاے دنیا قن زندہ بر سنگلات
و مصعبت ہاے عقبی امی و دہ مارا نجات

67

برترین خود و آں سمنین ن گل پیرین	از صباحت می نماید جسم نازک گلبند
در صفایا ب می گرد و خجل نیں سیم تن	یافت اشرف گوهر از غواصی بحرین

چوں باندازِ شایمیں پیشِ عیاسی شود

دیدہ ام از اشک حیرت حوصلہ بگرداں شود

60

گویدش لعل خوش آب رنگی چون آب خجی ش	دیدم من شبنم بچشم او کشد در خواجی ش
جلد پاکش در لطافت غیر کیم خواجی ش	شد فدای او بهترین بامیه القاجی ش

۱۰۰ تن تپا بستی و اهر دیوار
 ۱۰۱ تن گشت یعنی پادشاه
 ۱۰۲ تن دگر عجم
 ۱۰۳ تن کشیدن خویش را
 ۱۰۴ تن رسانیدن دگر عجم
 ۱۰۵ تن دادن - رهنش دادن
 ۱۰۶ تن قول کردن دگر عجم
 ۱۰۷ تن زدن جبر گردن

۶۶	تن زخم اینجا که کلکم قاصر از وصف تن است مختصر گویم که جسم او بجز جان من است	۱۰
۷	قامت مبارک	۲
قامت مانی و دانش از تر آفتاب نقش	حسن پروازش نیاید و نظریا به نقش	
من بپوشم دست خود چو صنعت بخت نقش	هر که بیند نقش بالایش شود شایسته نقش	
۷۷	بر کمال صنعتم بهر آواز سخن می کند اشک مانی از دست بر رخسار می کند	۱
حلیه اش ستر با پا از نقش قامت آشکار	گوینا از قامت و بجز قیامت آشکار	
از قد بالاس و حسن قامت آشکار	وز قد رعنا و او شان قامت آشکار	
۷۸	گاه قامت کردش بنیم قد و قامت بهم آیه قد قامتش تجسین دارد در حرم	۲
شمع قامت را بود پروانه از تاب کمر	نخل قامت را از فرق اوست تشبیه کمر	

۱۰
شبان (در هر صبح)
۱۰
دوازده ساله بنویسد
۱۰
در هر صبح
۱۰
بخت بخت بخت بخت
۱۰
وقت عرب است کلمات است کلمات
۱۰
پندردن چهره گویند
۱۰
عجای کردن بخت بخت

۲۷

آب و مانند آن - در هر صبح
۱۰
نار دامن قامت - بنویس قامت
۱۰
نار دامن قامت
۱۰
نار دامن قامت
۱۰
نار دامن قامت

قامت مبارک

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

مہر و مہ از عارضش تا بان بچرخ اعتلا	وصف قامت در سخن بالاتر از فکر و لا
۸۲ مصرع این قامت و بچو کہ موزوں کہ دہیم نکتہ داتش دانکہ اعجاز سے بمضوں کردہ ایم	۶
شد ز بالائے بلندش عالم بالا عیاں کار خود بالا برد و لدا دہ او در جہاں	در شب معراج قدرش بود بالاتر از ازل چہر ز بالائے شیش شش خانہ نہفت آسمان
۸۳ قامت خم خورہ ام تر بان بالائے قامتے کو با موج چرخ دارد در ملائک حرمتے	۷
خامہ ام تا از قدر عنائش تصویر کشید تا نہال قد قدا ز گلزار تحریرے کشید	طوق قری سر و گلشن را بزنجیرے کشید طاہر قزوین رشکش آتشگیرے کشید
۸۴ سر و بالائے تو چوں تیر نظر تدمی کشد باز آب از چشمہ سار چشم تدمی کشد	۸
گلر خان دل را گویند قدر اجامہ زیب	دلبران فتنہ زانامند اوراد لطیف

در شب معراج
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

۲۹
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ
۱۰۰ نکتہ داد - وادان نکتہ

لے بالادیشیہ بمعنی زمین و
آسمان (اصف اللغات)
لے الفیزیکہ بمعنی کیندن
غم و ماتم کردن (اصف اللغات)
لے علی تخلص نعت خاندانی
است کثرت سوم از دست ۱۱
لے ان که در بعضی معنی
نوشتن و داشتن احوال کے

لے (اصف اللغات)
لے امار کردن بمعنی نوشتن
مطلقاً (اصف اللغات)
لے اما کافیه پور معنی
مردن کثرت سوم از دست ۱۲

پیش قدر قاتش گردون نماید در شیب	بر سر پای قدر یارم فدا بالا و شیب
۹۵	<p>تا زک و آفرین و سرکش و چالاک و حیت</p> <p>در قدر آرائی بلند است و بیالائی درست</p>
۹۶	<p>قامت بالایی تو همچول لوابی سر فراز</p> <p>مکشند از غم الف بر سینه خوبان جاز</p>
۱۰	<p>قامت را اگر الف گفتیم رنج از حرف است</p> <p>چون الف جا کرده قدرت در میان جان است</p>
۱۱	<p>کاتبی چون محت مدوح را انشا کند</p> <p>خامه در آغاز خط از نام حق ایما کند</p>
۱۲	<p>کاتب قدرت چو حسن راز سرتاپا نوشت</p> <p>اول از تعظیم نام قاتش بالا نوشت</p>
بار و راز قاتش گردید سر و بے غم	کس بنمید سر و شمشاد و صنوبر بار و ر

بود بر ازادیش اهل بصیرت نظر	از حقیقت بلبل آمل و پدر مارا خبر
۸۸	هیچ نخل بے ثمر در عالم ایجا نیست
	سر و هم از بارش سرم قامتش آزاد نیست
صد صدف دگر کرده راهاں اپیش و پند	دلبران سر و قامت می کنندش اقتدا خلص کاشی کند چون قمری حق گو صد
۸۹	دعوی اتاده سروے راست در گلزار نیست
	ز آنکه چوں سرو و روانش طاقت رفار نیست
قد تعظیم قد اومی کشد نازک نهال بسد ره را از قامت واقفان در نهال	از قدیر بالاے او شمشاد و اردو نهال راست گوید عرفی شیرازی عالی خیال
۹۰	در جیاں هر گیتی هم قامت دلدار نیست
	در گفالتاں سر و رایش قد و بار نیست
طرفه اقبالے بیالاسے بلندت مدحیں	در یدت تنخیر دلها الفت تو نشیں

لکھ آئی تشریح و شاعر
سودن کرشمہ سوم از دست

لکھ بیاد کرشمہ یعنی آغاز
کردن (آصف اللغات)
لکھ حق سرور آواز نادر
است

لکھ سبب درون یعنی سبقت
برون دیار

لکھ آواز تشریح و شاعر
سودن کرشمہ سوم از دست
لکھ آواز تشریح و شاعر
سودن کرشمہ سوم از دست
لکھ آواز تشریح و شاعر
سودن کرشمہ سوم از دست
لکھ آواز تشریح و شاعر
سودن کرشمہ سوم از دست

نیت مضمونے بیالای تو بالاتر ازین		عالم بالا بود زین متد بالا بر زمین
۹۱	آهی از دست تو می نالد بر آواز بلند	۱۵
	حسن قامت غلغلے در عالم بالا فکند	
چون قد سرور دانش سرور آزاد کرد		از پرستاریش نازے در چمن شمشاد کرد
حاشق از روزے که در عشق را میاد کرد		خواند چون حرف الف سرور قدرت را یاد کرد
۹۲	ناز قمری ناله حق سرور خواندم سبق	۱۶
	اے و آلا از بیلان نغمه خواں بردم سبق	
در چمن سرور دانه چمن نازے کند		قمری از بالای سرور باغ پروانه کند
سرور تشبیه آں سرور و ان نازے کند		آهی از مضمون نو در نظم اعجاز کند
۹۳	سرور چیرے نیت اے سرور و ان در چمن او	۱۷
	سرور آهے از دل بستاں بیاد دست تو	
چشم با چوں بر جلال آن قد بالا افتاد		قامت حوران جنت از نگاه افتاد

کوشش سوم از دست ۱۲
 کوشش دوم از دست ۱۲
 کوشش اول از دست ۱۲
 کوشش چهارم از دست ۱۲
 کوشش پنجم از دست ۱۲
 کوشش ششم از دست ۱۲
 کوشش هفتم از دست ۱۲
 کوشش هشتم از دست ۱۲
 کوشش نهم از دست ۱۲
 کوشش دهم از دست ۱۲
 کوشش یازدهم از دست ۱۲
 کوشش بیستم از دست ۱۲

سدره پیش قاشق چوین قدیله شمسار		فکر و آله در سخن بر قامت رعنا شثار
۹۷	آهچناس نشو و نما این قد موزوں می کند	۲۱
	سر در ابار خجالت بید مجنوں می کند	
از خیال قد بالاسد ره راحت بدل		از نگاه قاشق ششاد و گلشن مجمل
پیش (طوبی قامت بن شد منفعیل		سر و از سرور و انم چوین سیر به با بگل
۹۸	در چین چوین حرف آن بالاس موزوں می رود	۲۲
	سر و چوین نزدی ز راه آب بیرون می رود	
راست گویم در قد بالاس یار نیست خم		سر بلند است قامت است پا و تازم دم
سر و گلشن خادم سرور و او در هر قدم		خداش کرد است قدش را با لالی علم
۹۹	سر و سر و قامتش را باغبانی می کند	۲۳
	قمری نالان و لا کافعی می کند	
قتل عاشق می کند معشوق از تیغ ادا		از لب جان بخش خود جانے پخش موده را

می نماید قامت دلبر قیامت را بپا		می کند سیفی بهین مضمون نازک را ادا
۱۰۰	نچ می دانی چپا اے سرو قامت می کنی	۲۴
	می کنی وزنده می سازی قیامت می کنی	
یار ت ایما جلوہ از قد و قامت می کند		پیشتر از مرگ مابر پا قیامت می کند
یار ما با قامت بالاش قامت می کند		زایه قد قامت یار ما قامت می کند
۱۰۱	او کند با حسن قامت دلربائی با بناز	۲۵
	ایں بتقریب قامت دعوت فرخ نماز	
فتنه برخیز و جنبشینی محفل اے نگار		از قیامت جلد آثار قیامت آشکار
می شود تیغ ادایت صف شکن در کارزار		می کند تیر نگامت سینہ دشمن نگار
۱۰۲	تا پناه غمزه از قامت صف آرامی شود	۲۶
	از قیامت فتنه بالا دو بالا می شود	
نخل طوبی نیست همسر با قدر عیال او		در بلند می گرچه بر افلاک باشد جاس او

۱۰۰ سیفی بهین مضمون نازک را ادا

۱۰۱ یار ت ایما جلوہ از قد و قامت می کند

۱۰۲ یار ما با قامت بالاش قامت می کند

۱۰۳ قامت دعوت فرخ نماز

۳۵

۱۰۴ قیامت جلد آثار قیامت آشکار

۱۰۵ می کند تیر نگامت سینہ دشمن نگار

۱۰۶ تا پناه غمزه از قامت صف آرامی شود

۱۰۷ از قیامت فتنه بالا دو بالا می شود

کشمی بنارک شامی مودن
۱۱

کشمی بنارک شامی مودن
۱۲

کشمی بنارک شامی مودن
۱۳

کشمی بنارک شامی مودن
۱۴

۳۶

کشمی بنارک شامی مودن
۱۵

کشمی بنارک شامی مودن
۱۶

محسن تاثیر گوید در حق بالاسے او	رتبه سر و صنوبر پست تراز پای او
۲۷	آل قد موز و نش را با سده نسبت چوں کنم این قدر خود فرق در موز و ناموز و کنم
شید پاز قامت رخسار او شور نشور می کشم از فکر قدسی در سخن تصویر نور	تا محفل آمد آن نور مجسم همچو حور شمع مجلس از تجلیش نماید شمع طور
۲۸	چوں به محفل نقش حسن قامت حور شود به چو شمع خامه فرو آرد نور شود
چوں وال گرد نماید از قدش کفایت خامه در دست معنی تصویر حسن صنعت	خامه را با قامت او در شباهت نبسته در بلاغت کلک آگونی بالا قامت
۲۹	آر قمر زو خامه وصف قامت محبوب ما جز الف حرفی ندارد کافیه مکتوب ما
در سخن قائم شود شبیه قدر نازنین	گر بینی مصرع از خامه خطاطین

حسن تاویل بلاغت می نایمچین		لطف تشبیهی کنوس تقسیم بی بین
۱۰۶	در خرامش هر کجا آن نازنین موزون تر است	۳۰
	مصرع سر و پای در هر زمین موزون تر است	
چون بسیر بوستان فرمود میله یار من این گل گیر شکفت آره بگذاشت چمن		بر گل خسار رنگین بود دلیل نفس زن و ده پتقش بخودی بست تملک سخن
۱۰۷	تلخ گل دیوانه شد از قامت دیو بچوے او	۳۱
	باغبان تعویذ بست از غنچه بر بازوے او	
لطف بلائیت و بالاحتی قامت چار چند می شود او جی ز مضمون بلندش بهر مند		در بلاغت همچو مضمونیت مارا دلپند فکر عری در سخن از دست که عالی شد بلند
۱۰۸	سایه بالای تو در چشم این دلدادہ	۳۲
	هست مضمون بلندے پیش پا افتادہ	
در خرامش یار ما ربوۃ دارد نگاه		هر کجا خواهد خرامد دیده ما فرش راه

لطف تشبیهی کنوس تقسیم بی بین
موزون در هر زمین موزون تر است
مصرع سر و پای در هر زمین موزون تر است
چون بسیر بوستان فرمود میله یار من
این گل گیر شکفت آره بگذاشت چمن
بر گل خسار رنگین بود دلیل نفس زن
و ده پتقش بخودی بست تملک سخن

۳۷

لطف بلائیت و بالاحتی قامت چار چند
می شود او جی ز مضمون بلندش بهر مند
در بلاغت همچو مضمونیت مارا دلپند
فکر عری در سخن از دست که عالی شد بلند

کتابخانه شاعر
سرکار فرید از دست ۱۷
کتاب ۱۱۱
(آصف الہوت)
کتاب ۱۱۰
مردن کا شعر سوم از دست
کتاب ۱۰۹
کتاب ۱۰۸
کتاب ۱۰۷
کتاب ۱۰۶
کتاب ۱۰۵
کتاب ۱۰۴
کتاب ۱۰۳
کتاب ۱۰۲
کتاب ۱۰۱
کتاب ۱۰۰
کتاب ۹۹
کتاب ۹۸
کتاب ۹۷
کتاب ۹۶
کتاب ۹۵
کتاب ۹۴
کتاب ۹۳
کتاب ۹۲
کتاب ۹۱
کتاب ۹۰
کتاب ۸۹
کتاب ۸۸
کتاب ۸۷
کتاب ۸۶
کتاب ۸۵
کتاب ۸۴
کتاب ۸۳
کتاب ۸۲
کتاب ۸۱
کتاب ۸۰
کتاب ۷۹
کتاب ۷۸
کتاب ۷۷
کتاب ۷۶
کتاب ۷۵
کتاب ۷۴
کتاب ۷۳
کتاب ۷۲
کتاب ۷۱
کتاب ۷۰
کتاب ۶۹
کتاب ۶۸
کتاب ۶۷
کتاب ۶۶
کتاب ۶۵
کتاب ۶۴
کتاب ۶۳
کتاب ۶۲
کتاب ۶۱
کتاب ۶۰
کتاب ۵۹
کتاب ۵۸
کتاب ۵۷
کتاب ۵۶
کتاب ۵۵
کتاب ۵۴
کتاب ۵۳
کتاب ۵۲
کتاب ۵۱
کتاب ۵۰
کتاب ۴۹
کتاب ۴۸
کتاب ۴۷
کتاب ۴۶
کتاب ۴۵
کتاب ۴۴
کتاب ۴۳
کتاب ۴۲
کتاب ۴۱
کتاب ۴۰
کتاب ۳۹
کتاب ۳۸
کتاب ۳۷
کتاب ۳۶
کتاب ۳۵
کتاب ۳۴
کتاب ۳۳
کتاب ۳۲
کتاب ۳۱
کتاب ۳۰
کتاب ۲۹
کتاب ۲۸
کتاب ۲۷
کتاب ۲۶
کتاب ۲۵
کتاب ۲۴
کتاب ۲۳
کتاب ۲۲
کتاب ۲۱
کتاب ۲۰
کتاب ۱۹
کتاب ۱۸
کتاب ۱۷
کتاب ۱۶
کتاب ۱۵
کتاب ۱۴
کتاب ۱۳
کتاب ۱۲
کتاب ۱۱
کتاب ۱۰
کتاب ۹
کتاب ۸
کتاب ۷
کتاب ۶
کتاب ۵
کتاب ۴
کتاب ۳
کتاب ۲
کتاب ۱

سبزہ خواہیدہ رشما و بخشہ پناہ		یا صائب خنجر پالی اوچل گیاه
۱۰۹	از قدر ناز آفریں در ہر دلی اندیشہ است	۳۳
	آں نہال شوخ را در ہر ریشہ ریشہ است	
یا م از قریب قیامت می ہر دم خبر		قانتش بر پاک زندگ قیامت در نظر
گرچہ ناید سایہ اش در دیدہ عالم مگر		فکرت صاحب ب تشبیہ بلاغت معتبر
۱۱۰	سایہ افاد از ان شمشاد بالا بر زمیں	۳۴
	آسمان رنگ قیامت ریخت گویا بر زمیں	
تا بگماشت چمن چشمتی بالا ایش شاد		نرگس از حسن ارادت سریاے او نہاد
چون صنوبر قانتش را دید از پائش فتاد		نالہ قمری مضامین فغانی یاد داد
۱۱۱	قامت اوچل شود در بونہاں ہر دوش سر	۳۵
	می کشد قمری ز طوقش حلقہ در گوش سر	
من تو رفیق قدش ز دور بوسیدم ہمیں		آسمان گوید کہ مکن بیت بالا ترا زمین

جلد مبارک

در شکر و شکرین

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

بوسه بر دهن شکست و گفت جبریل امین . شاد شو ملاح محمد و تو گوید آفرین

۱۱۲ جت ز بخت بلند من که بالا برد کار
۳۶ بادل و جبال میثوم بر این قعر بالا نثار

۸ جلد مبارک ۳

پادشاه کردن جلد من است چو لاله زار
در غلط اندخت چشمش را با سرچشمه
خدمت خود تا بر سر دهم چشم دور پیش
دست خد در فرق من نهاد جبریل امین

۱۱۳ از نجات صنعت هر کس که یار
۱ کز نسیرت جسم محزون نمی گنجید به پوست

صایا این مصرع تو بوش آبی را برود
بر وجود او غیرت پوست بر تن می درود
پوستین و اگر گیرم دشمن می آزد
پوست بر روی کشد از عجز و دهن گسترود

۱۱۴ بر کتاب صنعت من صنعتش جلد است و بس
۲ نسبت بالا بس است او را اگر باشد بوس

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

در آصفیات

داشت بھی از سخن سازا لب بدای تو	پوست از ہیت بیگند از زبان عجیب جو
چوں بغیریت سرا داشت در دل آرزو	رو برویت خورد در خواب ہایوں و بدو
۱۱۵	از سرست پوشش بر پیکر او تنگ شد پوستیں از جوش خون او گل رنگ شد
۱۱۶	جلد پاکش در بلاغت اولین گل است سوی نازک مو جو جلد نوک سنبل است
۱۱۷	جذرا گہاے سبز او بروے جلد پاک جا بجا چپید ہنایہ چو پاشچان تاک
۱۱۸	جلد نازک بر تن او کسوٹ ابریشمے این قلب محرم جست تن را ہمدے
۱۱۹	چوں بہ تابستان حریر تن بود عرف انام در زمستان پوستیں نازکش کردند نام

جلد نازک نازک نازک نازک
(دعویٰ)

جلد پوست انگندن - تریدن
(دعویٰ)

جلد رو برو خوردن - رو پوار
شدن (دعویٰ)

جلد رو برو بلبغال (دعویٰ)
جلد پوست پیکر رنگ شدن بلبغال

۴۰

جلد کمال سر (دعویٰ)
جلد سوید - ایک و دیگر (دعویٰ)

جلد پانچواں - بقول نقاس
جلد انعامیہ - زہد حق کہ پند بابل

کوئٹہ ۱۴

رگہائے مبارک

آورد و طول و موافق

در عجب

سرا (اصف افغان)

بنفشه از آن نقش باشد و در

بقول کمالی

تعلق کردن و در نقش

<p>پوست بالایی تن باز که لباس فطرت است</p> <p>پوشش پوست جبریم لطیف خلعت است</p>	<p>موسه تن با تار رگها تار و پود کسوت است</p> <p>بارک اندام این قلم کار که نقش صنعت است</p>
<p>۱۱۸</p>	<p>جامه چست این چنین جسم عالم کس ندید</p> <p>بر نقش خیاط قدرت جامه جلد شنید</p>
<p>کاغذ تصویر جلد عاشق جانبارت است</p> <p>دور زاکت خوبی تصویر از پروازت است</p>	<p>نقش جلدش در خور اعزاز پاندارت است</p> <p>دشنامعراج منکر مظهر اعجازت است</p>
<p>۱۱۹</p>	<p>نقش جلد پاک استم باین سخن</p> <p>حله خند برین بایسته جلد و من</p>
<p>۹</p>	<p>رگہائے مبارک</p>
<p>می کند بهزاد رنگ پستان اسپروی</p> <p>نیست آسان نقش رگها با نکات معنوی</p>	<p>رگ ندارد خامه اش ز بهار و طرز نوی</p> <p>می کند مانی رگ گردن تبصیرش قوی</p>
<p>۱۲۰</p>	<p>در تسم برخاست رگها دل صنعت گرم کرد</p>

نقش این جهان گسترده و عظیم

نقش این جهان گسترده و عظیم

نقش این جهان گسترده و عظیم

۳۱

استخوان داشتن در عجب

رگ گردن قوی کردن

رگ گردن قوی کردن

ایک سبب سے

طیہ گارڈن نم کون سڑک

طی ۱۰ روز

۱۴
روز شنبه

۱۵
روز یکشنبه

۱۶
روز دوشنبه

۱۷
روز سه‌شنبه

۱۸
روز چهارشنبه

۱۹
روز پنجشنبه

۲۰
روز جمعه

۲۱
روز شنبه

۲۲
روز یکشنبه

۲۳
روز دوشنبه

۲۴
روز سه‌شنبه

۲۵
روز چهارشنبه

۲۶
روز پنجشنبه

۲۷
روز جمعه

۲۸
روز شنبه

۲۹
روز یکشنبه

۳۰
روز دوشنبه

۳۱
روز سه‌شنبه

۳۲
روز چهارشنبه

۳۳
روز پنجشنبه

۳۴
روز جمعه

۳۵
روز شنبه

۳۶
روز یکشنبه

۳۷
روز دوشنبه

۳۸
روز سه‌شنبه

۳۹
روز چهارشنبه

۴۰
روز پنجشنبه

۴۱
روز جمعه

۴۲
روز شنبه

۴۳
روز یکشنبه

۴۴
روز دوشنبه

۴۵
روز سه‌شنبه

۴۶
روز چهارشنبه

۴۷
روز پنجشنبه

۴۸
روز جمعه

۴۹
روز شنبه

۵۰
روز یکشنبه

۵۱
روز دوشنبه

۵۲
روز سه‌شنبه

۵۳
روز چهارشنبه

۵۴
روز پنجشنبه

۵۵
روز جمعه

۵۶
روز شنبه

۵۷
روز یکشنبه

۵۸
روز دوشنبه

۵۹
روز سه‌شنبه

۶۰
روز چهارشنبه

۶۱
روز پنجشنبه

۶۲
روز جمعه

۶۳
روز شنبه

۶۴
روز یکشنبه

۶۵
روز دوشنبه

۶۶
روز سه‌شنبه

۶۷
روز چهارشنبه

۶۸
روز پنجشنبه

۶۹
روز جمعه

۷۰
روز شنبه

۷۱
روز یکشنبه

۷۲
روز دوشنبه

۷۳
روز سه‌شنبه

۷۴
روز چهارشنبه

۷۵
روز پنجشنبه

۷۶
روز جمعه

۷۷
روز شنبه

۷۸
روز یکشنبه

۷۹
روز دوشنبه

۸۰
روز سه‌شنبه

۸۱
روز چهارشنبه

۸۲
روز پنجشنبه

۸۳
روز جمعه

۸۴
روز شنبه

۸۵
روز یکشنبه

۸۶
روز دوشنبه

۸۷
روز سه‌شنبه

۸۸
روز چهارشنبه

۸۹
روز پنجشنبه

۹۰
روز جمعه

۹۱
روز شنبه

۹۲
روز یکشنبه

۹۳
روز دوشنبه

۹۴
روز سه‌شنبه

۹۵
روز چهارشنبه

۹۶
روز پنجشنبه

۹۷
روز جمعه

۹۸
روز شنبه

۹۹
روز یکشنبه

۱۰۰
روز دوشنبه

۱۰۱
روز سه‌شنبه

۱۰۲
روز چهارشنبه

۱۰۳
روز پنجشنبه

۱۰۴
روز جمعه

۱۰۵
روز شنبه

۱۰۶
روز یکشنبه

۱۰۷
روز دوشنبه

۱۰۸
روز سه‌شنبه

۱۰۹
روز چهارشنبه

۱۱۰
روز پنجشنبه

۱۱۱
روز جمعه

۱۱۲
روز شنبه

۱۱۳
روز یکشنبه

۱۱۴
روز دوشنبه

۱۱۵
روز سه‌شنبه

۱۱۶
روز چهارشنبه

۱۱۷
روز پنجشنبه

۱۱۸
روز جمعه

۱۱۹
روز شنبه

۱۲۰
روز یکشنبه

۱۲۱
روز دوشنبه

۱۲۲
روز سه‌شنبه

۱۲۳
روز چهارشنبه

۱۲۴
روز پنجشنبه

۱۲۵
روز جمعه

۱۲۶
روز شنبه

۱۲۷
روز یکشنبه

۱۲۸
روز دوشنبه

۱۲۹
روز سه‌شنبه

۱۳۰
روز چهارشنبه

۱۳۱
روز پنجشنبه

۱۳۲
روز جمعه

۱۳۳
روز شنبه

۱۳۴
روز یکشنبه

۱۳۵
روز دوشنبه

۱۳۶
روز سه‌شنبه

۱۳۷
روز چهارشنبه

۱۳۸
روز پنجشنبه

۱۳۹
روز جمعه

۱۴۰
روز شنبه

۱۴۱
روز یکشنبه

۱۴۲
روز دوشنبه

۱۴۳
روز سه‌شنبه

۱۴۴
روز چهارشنبه

۱۴۵
روز پنجشنبه

۱۴۶
روز جمعه

۱۴۷
روز شنبه

۱۴۸
روز یکشنبه

۱۴۹
روز دوشنبه

۱۵۰
روز سه‌شنبه

۱۵۱
روز چهارشنبه

۱۵۲
روز پنجشنبه

۱۵۳
روز جمعه

۱۵۴
روز شنبه

۱۵۵
روز یکشنبه

۱۵۶
روز دوشنبه

۱۵۷
روز سه‌شنبه

۱۵۸
روز چهارشنبه

۱۵۹
روز پنجشنبه

۱۶۰
روز جمعه

۱۶۱
روز شنبه

۱۶۲
روز یکشنبه

۱۶۳
روز دوشنبه

۱۶۴
روز سه‌شنبه

۱۶۵
روز چهارشنبه

۱۶۶
روز پنجشنبه

۱۶۷
روز جمعه

۱۶۸
روز شنبه

۱۶۹
روز یکشنبه

۱۷۰
روز دوشنبه

۱۷۱
روز سه‌شنبه

۱۷۲
روز چهارشنبه

۱۷۳
روز پنجشنبه

۱۷۴
روز جمعه

۱۷۵
روز شنبه

۱۷۶
روز یکشنبه

۱۷۷
روز دوشنبه

۱۷۸
روز سه‌شنبه

۱۷۹
روز چهارشنبه

۱۸۰
روز پنجشنبه

۱۸۱
روز جمعه

۱۸۲
روز شنبه

۱۸۳
روز یکشنبه

۱۸۴
روز دوشنبه

۱۸۵
روز سه‌شنبه

۱۸۶
روز چهارشنبه

۱۸۷
روز پنجشنبه

۱۸۸
روز جمعه

۱۸۹
روز شنبه

۱۹۰
روز یکشنبه

۱۹۱
روز دوشنبه

۱۹۲
روز سه‌شنبه

۱۹۳
روز چهارشنبه

۱۹۴
روز پنجشنبه

۱۹۵
روز جمعه

۱۹۶
روز شنبه

۱۹۷
روز یکشنبه

۱۹۸
روز دوشنبه

۱۹۹
روز سه‌شنبه

۲۰۰
روز چهارشنبه

۲۰۱
روز پنجشنبه

۲۰۲
روز جمعه

۲۰۳
روز شنبه

۲۰۴
روز یکشنبه

۲۰۵
روز دوشنبه

۲۰۶
روز سه‌شنبه

۲۰۷
روز چهارشنبه

۲۰۸
روز پنجشنبه

۲۰۹
روز جمعه

۲۱۰
روز شنبه

۲۱۱
روز یکشنبه

۲۱۲
روز دوشنبه

۲۱۳
روز سه‌شنبه

۲۱۴
روز چهارشنبه

۲۱۵
روز پنجشنبه

۲۱۶
روز جمعه

۲۱۷
روز شنبه

۲۱۸
روز یکشنبه

۲۱۹
روز دوشنبه

۲۲۰
روز سه‌شنبه

۲۲۱
روز چهارشنبه

۲۲۲
روز پنجشنبه

۲۲۳
روز جمعه

۲۲۴
روز شنبه

۲۲۵
روز یکشنبه

۲۲۶
روز دوشنبه

۲۲۷
روز سه‌شنبه

۲۲۸
روز چهارشنبه

۲۲۹
روز پنجشنبه

۲۳۰
روز جمعه

۲۳۱
روز شنبه

۲۳۲
روز یکشنبه

۲۳۳
روز دوشنبه

۲۳۴
روز سه‌شنبه

۲۳۵
روز چهارشنبه

۲۳۶
روز پنجشنبه

۲۳۷
روز جمعه

۲۳۸
روز شنبه

۲۳۹
روز یکشنبه

۲۴۰
روز دوشنبه

۲۴۱
روز سه‌شنبه

۲۴۲
روز چهارشنبه

۲۴۳
روز پنجشنبه

۲۴۴
روز جمعه

۲۴۵
روز شنبه

۲۴۶
روز یکشنبه

۲۴۷
روز دوشنبه

۲۴۸
روز سه‌شنبه

۲۴۹
روز چهارشنبه

۲۵۰
روز پنجشنبه

۲۵۱
روز جمعه

۲۵۲
روز شنبه

۲۵۳
روز یکشنبه

۲۵۴
روز دوشنبه

۲۵۵
روز سه‌شنبه

۲۵۶
روز چهارشنبه

۲۵۷
روز پنجشنبه

۲۵۸
روز جمعه

۲۵۹
روز شنبه

۲۶۰
روز یکشنبه

۲۶۱
روز دوشنبه

۲۶۲
روز سه‌شنبه

۲۶۳
روز چهارشنبه

۲۶۴
روز پنجشنبه

۲۶۵
روز جمعه

۲۶۶
روز شنبه

۲۶۷
روز یکشنبه

۲۶۸
روز دوشنبه

۲۶۹
روز سه‌شنبه

۲۷۰
روز چهارشنبه

۲۷۱

مستطاب
رنگ خواب بدست
نیتارشدن و کارس

کرم که شش و یک ربعه

۵۰

اور گھروں بائیں اطاعت نرم کرد

مرکز مضمون بمیدان بلاغت تمام
ایافت تصویر گریزم و لازیب تو

چوں بدست در گنج خواب غنائم
خوش گنج خوابیست و نهارش قلم

۲

۱۲۱

سیرِ سرخِ خوں بہرِ گُرو و دیل و نہار
تارِکِ خوابِے بدستِ آ و دم از تصویرِ یار

جلینہ گرہا ہے ہنر میں انموم آشکار
من گنہ تصویر گرہا دارم وحدت نگار

۳	۱. انما یاں از پیش ۲. منکر و شتر
---	-------------------------------------

۱۲۲

جدد این نظم و انش حشر

و دیده ام رگهای غیرت

اے خوشاداس! کہ مرغِ سرخ را دارو پند
خوش خوں گہا ہے تن برجلد میسا زلبند

از بلیغان سخن - رگ راست تشبیه کند
تا ب نازک و رگ طاعت و لها را پسند

۴	دول ومانند آب
---	---------------

۱۲۳	تاگ سبز است این که دورِ خ
-----	---------------------------



Journal of Management Inquiry 22(1) 3-17
© The Author(s) 2013
Reprints and permissions: sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/1056492613505511

کتاب: انبیاء و ائمہ کے گزشتہ

ہر وی " " میزاد بیوس واد

میر گیتھرنے دوا

اسند

دانشگاه

۲۲

شماره ۱۰۰ و ۱۰۱

از دوست
میرزا گل جان... بخفتی

3

100

یارگ ابرے کے گلاب

۱۱۳۳

یخاں سحر میں چرخ خون دان
یارگ ابرے کے گلاب

۱۱۳۳

یخاں سحر میں چرخ خون دان
یارگ ابرے کے گلاب

	یارگ ابرے کے گلاب	
کوچہ رگ خانہ روح رواں آباد کرو	دل دریں سرشت نہرے جزو دیما جاو کرو	جزو دیما خون دل رباب دل اشاد کرو
۵	او پشتر از رگے فواره ہاپید اکند صنعت رگ زین اواب دل شید اکند	۱۱۳۳
اگر گلاب گمی گویند باشد در گلاب	یک رگ پاک جبین اوست ہنگام عت	من رگ گل را بجلید پاک او دیدم بخواب
۶	در رگ دپے دارم از رگہائے پاکش القے بر دل و جانم مگر ہرگز نہ چید کلفے	۱۱۳۵
نقش رگ ایش ازین پرواز نازک گلست	صنعت حکم والا ہیز اور اتقیر دست	تارگ جانن بدل بر حسن صنعت مائل است
۷	جذامدوح من احسن فرماید بخواب	۱۱۳۶

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

۱۱۳۳

رنگ بیدار

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

رنگ دایک برده کانا آردن

اسے خوش طالع کہ گرویدیم بخدمت کیا ب	
۱۰	رنگ مبارک
۵	
آب رنگے اے والا آوردہ م بر رو کئے	تا بنش رنگ بوبے آن نگار گل عذار
راست گردید عصاب رنگیں میان صورت نگار	گل کند رنگ حسد از روی مانی بار بار
۱۲۷	می دہد رنگے و رنگے می ستانداں لعین
۱	بسکہ دار و انفعال از رنگ تو آن حسد وہ میں
می پر در رنگ بنیہز اور تصویر رنگ	روے اور رنگ اور و انفعال عار رنگ
رنگ از چہرہ دشمن دوم خشم آورده جنگ	موقلم مانند تیغ بود تا و از ابد چنگ
۱۲۸	خامہ ام بر گروہ تصویر رنگ گل بہ بست
۲	شد نخل بہز او ناداں رنگ بر رویش شکست
من بہ نقش رنگ اورنگے بر آرم در سخن	آو دم رنگ نوی بر روی کارم در سخن
اے والا مضنون رنگین نگارم در سخن	رنگ بوبے گلشن تصویر دارم در سخن

رنگ بیدار

رنگ بیدار

رنگ بیدار

رنگ بیدار

رنگ بیدار

رنگ بیدار

رنگ بیدار

۱۲۹	نظم رنگ از رنگ من نیز نیکی پیدا کند رنگ ریزان جیال از سخن شیدا کند	۳
رنگ نازک برتش رنگ گل و بے چمن در گلستان دلبر مار القب شد گلبدن	گل بکسر رنگ اودار و گلایا بین سپهرین ز انکه بر عارض گل و رنگ گلے اود بین	
۱۳۰	از هوا بے رنگ رویش می پرور رنگ شفق وز اناریں وانه با گلن اراد در دل قلق	۴
آن تن گل رنگ مجویم بکیر شش رنگ گلگون تن اود در تیر میز شش	همچو بوی گل نهان پرده رنگ شش مثل روی او نهان ستر حسن شش	
۱۳۱	در بهارستان رنگین گل فدای رنگ اوست رنگ گل لدا ده رنگ قبا بے تنگ اوست	۵
رنگ ویش را بجوش خشم او تغیر نیست دلبر رنگین او ایم خوگر تغیر نیست	آتش گل را بدمان چمن تا شیر نیست بلبل ایل چو گلچین قاصد تغیر نیست	

۱۲۹ رنگ از رنگ مختلفه اولون
دو رنگ در چشم
رنگ ریز بی بی فاش
دو رنگ
رنگ بکسر رنگ اودار و گلایا بین
رنگ سپهرین
رنگ بکسر رنگ اودار و گلایا بین
رنگ سپهرین

۴۵

۴۵ بلبل ایل چو گلچین قاصد تغیر نیست
آتش گل را بدمان چمن تا شیر نیست
رنگ ویش را بجوش خشم او تغیر نیست
دلبر رنگین او ایم خوگر تغیر نیست
رنگ بکسر رنگ اودار و گلایا بین
رنگ سپهرین
رنگ بکسر رنگ اودار و گلایا بین
رنگ سپهرین

لیکن وہ ہرگز نشاں منزل مقصود طے	گفتم سے بے راہ ایں حال تو آخر تا بجے
۱۳۱	گفت کاین کار سیت مشکل می نہ بینی جان من جسم من غرق عرق جوئے رواں از پیر من
گفتش بر خیر اے ناواں بفیگن جام را کونداند مقصد باہتیت اجمام را	دست ناپاک تو ساز و قالب ہر نام را او چہ داند حلیمہ بنغیب اسلام را
۱۳۲	ور زماں بگرخت کافر بارخت و جامے ساعتی نگذشت بر لوح کشیدم نقش حقے
شدر واں از وقت این کار من جوئے از بخل قطرہ ہاے عاظم حویلیت این عقد حل	دست و پایم از تعب بے کار شد مانند شل تا دل من شاد شد از صورت حسن عمل
۱۳۳	ہر چہ از جسمے بریزد قطرہ ہاے شبنم است و انچہ می بار و چو باران اشک چشم پریم است
خوئے جسم پاک را آتج کل تر گفت اند	دلبران از گلانی عطر بر تر گفت اند

لے خواہ از نیند سدا
شدن کا بار زخمت و شفت
بیکار شدن در عجم
عجم شایع یک دست کا

۴۹

اور کت نوا غنکر (غنا شادمان)
سے آید گل - گلاب باشد
(د آصف اللغات)

انچه کسویخت از اعطر و غیر گفت اند	و انچه از رخسار اقدس ریخت گوهر گفت اند
۱۳۴	عطر را چون روح اجسام معطر نام شد قطره خوبه نبی را روح چهره نام شد
نکته آمد بدست از نکته سنجان سخن همچو گوهر نه بر عارض دلدار من	قطره خوبه بر گل رخسار پاک گلبدن بر گل تر قطره شب نم نماید در چین
۱۳۵	خوش بهار آمد که چو گل غنچه گوهر گفت مژده باد اے آرزویم کاین گل دیگر گفت
قطره خوبه قطره ریزان جام کوثر است دانه او در جلا گوئی مصفا جوهر است	چون شهاب ثاقبه ریزد که تابان اختر است در صفات شبیه و مخصوص ذات گوهر است
۱۳۶	تا بر عارض قطره خوبه را در نیایاب کرد صد گهر را نخلت یک دانه او آب کرد
در نزول و حی جشمش از عرق می بود تر	داشته از قطره های خوبه جبین او اثر

کسویخت از اعطر و غیر گفت
مردن که کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت

۵۰

کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت
کسویخت از اعطر و غیر گفت

لباس مبارک

در کعبه نشانه راه -

در کعبه چشم -

شستن آید بیل شستن با نشت

آید بیل شستن (در بیل)

گویی در آصف و طالع

دائمی شد زیر او معطر سر بگذرد	از مرد و پاک اومی داد خوشبویش خبر
۱۳۷	گفته اند ایل شامل بجهت آبش چو خط در لباس خویش مالیدند اصحابش چو خط
شمع پیش قطره خوس از شرک خود بخل قطره نیان هر یک قطره اش آب بیل	قطره آب از یک قطره او بفعل قطره آب گهر بادانه گهر و دود
۱۳۸	قطره ز رو فلک از آب خجالت قطره زن قطره در آسمان از اشک غیرت قطره زن
اے و لا از تاب این کردم عرق سرتاقه می چکد خوس چون این قطره از نوک قلم	ز انکه از وقت پند ان مضامینش منم خیر شد وار و مرابوسه مفرح تازه دم
۱۳۹	بیش ازین هرگز ندارم طاقت و صفی عرق در گرا بخاری ز استادان فن بروم سبق
۱۴	لباس مبارک

در کعبه چشم -

در کعبه چشم -

در کعبه چشم -

در کعبه چشم -

۵۱

بیزدیارنده دیوار چشم -

بیاوردن (در کعبه چشم)

سالمین عجم سرتاقه بمقول

سبقت بردن (در کعبه چشم)

بیاں یارک

صله قابلیتی باماده و پیا

شدن د و حرم (صله بنای چاره افکندن مقام)

کردن پرده ناصفات (صله بنای کلاه شگفتی - فقر کردن)

د و حرم (صله بنای کلاه ارکشیکن - تنگی)

کردن د و حرم (صله بنای پیراهن درین - غرق)

شدن د و حرم (صله بنای آفتادن معنی دور شدن)

برافتادن معنی دور شدن
برافتادن معنی جفتی - یعنی بدین
افتادن رد - ۱۱

صله قابلیتی بپیراهن پیکا
شدن آن د و حرم (صله بنای چیده تمامه کلاه از بدین)

۵۲

د و حرم (صله بنای کلاه چرخه بنای از اسکان)

د و حرم (صله بنای آفتادن معنی دور شدن)

صله کلاه بر فلک افکندن (صله بنای شدن د و حرم)

مانی از پیرایه دانشوری وارسته بود	تا به تصویر لباس تو قبایله بسته بود
بند و رگه تو در گوشه بسته بود	چشم او چو پرده اش دست او بسته بود
چو پیراوان بشاخ افکنده زرتین چاکه	تانه بیند صنعت تصویر او را دیگر
چو صد جامه ناله بگوش او رسید	او کلاه شگفت لیکن چاره جز این ندید
از پر تعظیم مانی کلاه را بر کشید	تا غم ناکامیش پیشه امین دل را دید
لقمش بر خیره بر افتاد از دوشش ردا	شد بچرخش چشم او پیشه امین نادا
جبه مایهست در خواب خوش من جامه ام	از کلاه چرخ در رویا من عمامه ام
بود از خط شعاعی زیب و تتم خدام	وز سواد چشم و چشم من مداد و آما
از سر و دل کلاه خود فلک دم بر فلک	در هوا قصد کلاه بردا من حور و ملک

لباس مبارک

این قلعه‌ای لباس خوش که در جرمین است
خامه دست قلعه کاران ایران سوزن است

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

۱۵۳

آستین برچیدم اینجا خامه در دست من
یار من دارد و محفل آستین بر دهن

۴

اول موضوع من نقش لباس سر است
و تصانیف شامل فکر این سر است

مانی استاد این فن پیشیت و چاکر است
در سر پایش وجود اوز ترکش سیر است

۱۵۴

خوش لباس نظم پوشاندم من اینجا نشر را
تا بفرش مخلص آراستم این قصه را

۵

نیست خوابان من بر بازو احتیاج
دلبران از خسروان و هر کی گیسو نیاز

زانکه شاه حسن آب شد گوهر نیاز
قیل آن الحسن مستقر با نوار السراج

۱۵۵

چهره محبوب را چون حاجت مشاطه نیت
ز نیت پیر این زترین نیت نام کویت

۶

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

۵۴

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

لباس نقش آینه و نیل و نیل
لباس نقش آینه و نیل و نیل

۱۵۶	او بصری برد و اتم در لباس سادہ ہیچ مرد زادہ نہ شستہ بر سجادہ	۷
۱۵۷	گاہ از یک مجیہ مینہ داوستر بدن گاہ زنگین چارہ بر شستہ چہ پین	۸
۱۵۸	گاہ زیب سر کلاہ و بر کلمہ عتائہ گاہ بالایش و ہاں بند و قبائیں چائہ	۹
۱۵۹	رنگ سچ گل کہ در گلشن قباے گل شود این دیش گشتہ پیرن جباے گل شود	۱۰
۱۶۰	مثل گل یک چادر مدوح ماگاہ قبا گاہ شلوار و قمیص و گاہ دستار و عبا	۱۱

۱۵۶ سر سادہ - - - - -
گزاردن و آصف الشافعی
۱۵۷ شریہ (گاہ مینہ بقل)
ساحرین غم پس کردن
۱۵۸ بر دین - - - - -
۱۵۹
۱۶۰
خط کرد از دین کا انداز صفا اللہ
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰

لباس بارک

چادرنگون چادرسیاہ

بہشتی حقیقی

چادرنگون چادرسیاہ

چادرنگون چادرسیاہ

چادرنگون چادرسیاہ

چادرنگون لباس ناک و زرش	چادرنگون لباس ناک و زرش
چادر زرش چو پنجابی لباس خفشتش	چادر زرش چو پنجابی لباس خفشتش

شدر داتے نیل تریاں بر داس روزاو	۱۵۹
چادر تر ساف داس بر دشب افر و زاو	

لنگ پاک یار ما اسلام رانگ کمر	لنگ خاکی دروغ انگار را بند ز سر
از داسے بیض او بر زمین خیز و سحر	وزر داسے نیل اجرام فلک پیش نظر

در جہاں ہموارہ زین لنگ روایسل و نہار	۱۶۰
می فتد ہر کافرے از پا و مومن بر تار	

تا بنقشے کار فرایم مرا بر کار بست	مخل آتیدم بگلزار معانی با رب بست
موقلم نقشے بست بر سرش و تار بست	شاعرے در مدحت علامہ اش شاربست

تا بفرق دلبرم علامہ اش را دیدہ ام	۱۶۱
رفتہ ام از خویش و برگردش گر دیدہ ام	

دعای مجرب
چادرنگون چادرسیاہ
بہشتی حقیقی
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ

دعای مجرب
چادرنگون چادرسیاہ
بہشتی حقیقی
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ

دعای مجرب
چادرنگون چادرسیاہ
بہشتی حقیقی
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ
چادرنگون چادرسیاہ

بیاض بیدار

لیاں ہیں

است که شامه معرون بود و در

شکست افرا
شکست افرا
مال اوست

۱۰۰

کرونده و در هر روز

۱۵

زینتیے دارو بیالاسے قدش عماماش
فکرت محض عیاں از نو نہال خاماش

صد فیضیت سر بسر عمامہ را بر جامہ اش
شد و وبال احسن قدا از گرمی ہنگامہ اش

شعخ من بر گوشه و ستارز و گلده استه را

13

194

معنی رنگیں ہو و این نکتہ سربستہ را

زیرا نازک کلا ہے تاجِ فرقِ انصاف
صدِ فضیلت بر سرِ تاجِ راسخ است

گلبند حمامه اش لبوس مخصوص است
این شکتش را نیز از آن فتح و نصرت و دست

شد بلاگردانی این عمارت صد و ستارها

12

195

دور یک عالمہ اور شک صد دوار ہا

بهر غمیش کلمه خورشید خاور افکند
چرخ از شادی کلمه بر چرخ دیگر افکند

تاج یارین کلاه چرخ را برافشانند
میش تا جبر ماه باج خویش از سر افشانند

از بهاریت تاج یارم تاج گل رازنگ و یار

10

19A

نورِ تاج شمع باشد از سرِ معراج او

شاهنشاهی ایران
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 کتابخانه عمومی
 تهران

09

و عذر علی
 انداختن و در کردن آتش
 گاه یکسان گنند
 خوش حالی نمودن
 باشد

۱۰۰

لباس تبارک

لباس کا وہ لباس کہ جس میں آداب ہو۔ (درعجم)

لباس کا وہ لباس کہ جس میں آداب ہو۔ (درعجم)

لباس کا وہ لباس کہ جس میں آداب ہو۔ (درعجم)

لباس کا وہ لباس کہ جس میں آداب ہو۔ (درعجم)

لباس کا وہ لباس کہ جس میں آداب ہو۔ (درعجم)

از کلاه خود زمیں نازے کند بر آسمان سر کشد فزنده تاج او بفرقی فرقداں	وز کلاه آسمان صیت فروغش در جہاں در گروہ انبیا تاج رسل سرتاج شائ	
۱۶۵	من بلا گردان تاج او چو دستارم ولا تا جگہ از تاج بخش خود بدست آرم ولا	۱۶
یارِ مادر زنگ بایش گلزار و گلبدن دز ترکت نیست فرقی در گل و گل پیرین	والہش دیر گشتن مثل لیل نغمہ زن تا گلے داشتند و راعی لبان چمن	
۱۶۶	گفت صاحب جامہ او از رک گل بافتند لبلاں گل را بد امان و گریباں یافتند	۱۷
از نگاہ ماحریرے در قبای این تنش در چین دیدیم چوں گل را بگیرشش	مردمک از دیدہ ماتمہ پیر آہنش و این رنگیں این نشا ختم از دوشش	
۱۶۷	لبلاں دوزند چشم آں گونه بر این گلبدن گویند دارد قبای چشم لبیل را بہ تن	۱۸

۵۷

یعنی بادشاہ تحقیق تا شہنشاہ نگاہ
تاج بخش (۱) صفات (۱) شاعر
سودن کا شعر سوم از دوت ۱۲
نسخہ ختم علی - نو سے از قفاش
(درعجم)

بہاں مبارک

سہ ہفتاب - یعنی ہفت روزہ ماہ

(دیہار غم)

سہ چاک مار دہن - یعنی پانچ بار بارہ

کون (دیہار غم)

سہ گلاب بھنگال - (دیہار غم)

سہ صاحب سنانی - شانوار

سہ گلفار - یعنی مستحق

سہ دیہار غم

سہ گلاب بھنگال - (دیہار غم)

چاک دیر این صبح زرشک آفتاب
می نماید در نظر از پرده یا قوت آب

دید تابر و سپیدے تر نش چپ ماہتاب
جائے گلزار وار و گلبدن همچون گلاب

۱۹

نازک اندامے کہ ہر دم در لباس دیگر است
کے تواند فکر صائب و منش آرد بدست

۱۶۸

می نماید گلزار گل شکستہ چمن
چرخ اخضر را کند حیران چمن سمان سخن

گفتہ اندام سخن سین نش گلبدن
چادر خضر اید و ش پاک او در انجمن

۲۰

کہ قبایے سبز و گاہے سرخ بنیم در برش
ہر زماں در دلبری یا ہم رنگ دیگرش

۱۶۹

داشت این گل پیرین پیر این گل در کنار
وسعت مضنون جانب ہیں رنگ اختصار

نیک انی بود یارم و صحبت گلزار
بود بر و احمر بالائے دوشش دیہار

۲۱

در چمن نشناختم ہمیں برش گل رنگ بود
بر قدش سرتابیا پیر این گل تنگ بود

۱۶۰

(دیہار غم)
سہ سلمان مادی - شانوار
سہ کون (دیہار غم)
سہ گل پیر این رنگیہ از مستحق
(دیہار غم)
سہ صاحب سنانی - شانوار

۵۸

سہ کون (دیہار غم)
سہ گل پیر این رنگیہ از مستحق
(دیہار غم)

<p>بود در تشبیه نو پیرانش خلد بریں از لب حوض نمانش چشمه کوثر بریں</p>	<p>قامت طوبی در درویش چرخ حوریه جبین دار و اسرار بجاں پیرانش در آئین</p>
<p>۱۶۱</p>	<p>صا نیا چوں می کشاید دلم بر دم بند قبا می شود روی دل عالم در فردوس و</p>
<p>آن گریبان قبایش مشرق مهر جمال فرط طبع ماه عارض مهر گرد دل از دال</p>	<p>از بلال آن گریبان ماه نو گیسو کمال حاصل فکر و لال پیله فکر کمال</p>
<p>۱۶۲</p>	<p>می شود هر روز طالع زان گریبان آفتاب بر بدن پیر امین او مطلع آن آفتاب</p>
<p>آن دای زرد یارم از شمال آشکار چادر تر سافدای این دای زرخار</p>	<p>زردی زنگش فرخ آفتاب در نهان فکر خالص اول اینجا آب زرخار</p>
<p>۱۶۳</p>	<p>بار دای زرد خود چوں عالم آرامی شود زین ردایمیں تن یارم مطامی شود</p>

۱۶۱ در آئین و عشق و تناید
پیرا و عشق (پیرا و عشق)
۱۶۲ صاحب صفاتی شاعر
میرزا کاظم رستمی
۱۶۳ کمال آتش و عشق و تناید
کمال آتش و عشق و تناید
۱۶۴ (پیرا و عشق) پیرا و عشق
کمال آتش و عشق و تناید

۱۶۵ پیرا و عشق و تناید
پیرا و عشق (پیرا و عشق)
۱۶۶ صاحب صفاتی شاعر
میرزا کاظم رستمی
۱۶۷ کمال آتش و عشق و تناید
کمال آتش و عشق و تناید

بیاض بنیاد

یاس پر
تقدیریں ہمیں اس قدر
ایں

است و تقدیر

فیکشن (مذکورہ)

بسم الله الرحمن الرحيم

کرون (اصفا اللہ)

و۔ یعنی بلند شدن

از بهر عیسی نظام کشیدن و

۱۳۰۰

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

2

دوست ۱۱
نقش کشیدن یعنی تصویر
کشیدن (بهارج)
قدحیت در کلام سلطان
نیل چرت
نیل چرت
نیل چرت

70

[illegible]

اگر میان آفتاب و عارض سر کشید
مخلص و ریزه نقش جامه و کبر کشید

در سخنگو دلبر من چون قباد در بر کشید
جلوه انوار چوں از روی روشن کشید

۲۵

167

صحیح صادق و دعوے چاک کر یا بشر کند
در قباچوں سترے خورشید پنهان شر کند

بزرگ نشان بخیه کرد و آشکار
از قدر حقیقت عاشق چون اندر فشار

از لباس تنگ کمر و دل عاشق فکار
چستی بند لباس می بر و از دل قرار

۲۹

160

سنگ در بر می کشد بلبوس تو نازک تنست
روزِ محشر دستِ بادِ اودامین پیراهنت

عاشق حور آستین از خشم او چین بر حسین
از لای آستین بر غصه زن سویم حسین

ساحدش بیہات در دستِ رازِ آتیش
آتیش بر دل کشد گوید نگارِ نازنین

٢٦

164

گردولدارت طراز استیلا آزمود
شد ز دست او نمودارید مصیبتا برون

درون آل (آصف)
خوددار میشد. کتاب در کوفه
و جاش درست ۱۱
کتاب بی بی - بنجر هندی علی
کتاب محمد و زین ابون عمر

طویاں پیشِ رواے اخضر و سرسار فکر فروشی بہستانِ سخن آرد بہار	بر دِ خضر اے نگارم ز شمال آشکار سبز پوشانِ جناب بر سبزی چادر تار	
۲۸	چادرِ سبزیت بر دوشِ نگار حور زاد لہ احمد از لباسش سبز شد محسوس مراد	۱۶۶
لفظِ رنگینِ شمع معنی را بود فانوسِ زرد رنگِ فکرِ خلصِ کاشی بود طبعِ جگر تر	در قبای لالہ گون در دامنِ لطفِ دیگر صائباً مضمونِ رنگینت پسند آمد دیگر	
۲۹	در لباسِ ارغوانی رونقِ آں سیتن معنی روشن بود در لفظِ رنگین سخن	۱۶۸
می نیاید در نگاہِ عاشقانِ آن تائیں در سوادِ مرومک! اے میلی باریک بین	مردمِ چشمِ یارم بار داسے عنبریں می توانی گرسوا چشمِ خود بینی بینیں	
۳۰	می شود روشن بعالم زانکہ نور ویدہ است مردمِ چشمِ لباسِ سرگمیں پوشیدہ است	۱۶۹

۱۱
جگر تار دھردان بہشتِ خلدیازاد
۱۲
جناب شاد
۱۳
فکر فروشی شاد
۱۴
مردمِ چشمِ سرسازدست
۱۵
صائبِ صفائی شاد
۱۶
مردمِ چشمِ سرسازدست
۱۷
صائبِ صفائی شاد

۱۱
مردمِ چشمِ سرسازدست
۱۲
صائبِ صفائی شاد
۱۳
مردمِ چشمِ سرسازدست
۱۴
صائبِ صفائی شاد

بارک اللہ ہے ولا نقش پائے کتب تاریک تا نظیر صحن پودا ترست	ایں کلمات بہین جیہ دستا ترست باقی حرف این لہاسے درخوردلہ ترست
۱۹۳	در جزای نقش از افضال رب العالمین خلقے یابی ز محمد مرچ تو در حلد بریں
۱۳	سایہ مبارک
مانی نادان نقش سایش در مضطرب انچہ از اسرار حق آمخت دارد در کتاب	پر توش راسایہ می داند خیال او بخواب ہرچہ تا تعلیم او کردیم شد نقشے بر آتے
۱۸۴	پر توسعہ دی نگیرد ہر کہ بنیادش بد است تربیت نا اہل را چوں گروگان برگیند است
مانی نادان خیال نقش تنویرے کند سایہ (بے سایہ) را خواب کہ تصویرے کند	خواب را نا دیدہ می خوابد کہ تعبیرے کند کہ از بہر دماغ خویش تدبیرے کند
۱۸۵	تغیر مری را خیال نقش خوابست و خیال

۱۰ نظر
۱۱ حق در عجب
۱۲ نقش آریا بہ کتابا
۱۳ دیو ص (دیو ص)
۱۴ تصویر کہ دن - مروت
۱۵ تصویر کشیدن (دیو ص)

سایہ مبارک

صورت بستی - قلم بستی
تصویر و تصویر کشیدن (بہار قلم)

ایک لکھ (ایک صحت)

ایک لکھ (ایک صحت)

ایک لکھ (ایک صحت)

ایک لکھ (ایک صحت)

ایک لکھ (ایک صحت)

ایک لکھ (ایک صحت)

	صورت بے سایگی بستی خیالات و محال	
تیر چشمے از دل پر خوں کشیدن کاریست بحر را در صحن موزوں کشیدن کاریست	آب گل را از رخ گلگون کشیدن کاریست آب از چاه و قن بیرودن کشیدن کاریست	
۳	در سخن نخی زہر یک لفظ صدمہ کشیم نقش آہ غیہ مرئی در گراموفون کشیم	۱۸۶
من چو تصویر بے بینم صورت بستی محال ایں محال است محال است و محال است محال	عکس (عکس) کثرت بلوچ مضمون خیال و نشیبت می کند و عکس خود از یک مثال	
۴	من بلوچ چشم نقش تو بکے کردہ ام تو نمی بینی کہ تصویر نگاہے کردہ ام	۱۸۷
از فروغ شمع روشن سایہ اور انگہ پر تو خورشید شد از آفتابش جلوہ گر	ویدہ عکس مرد مک نمود از نور لبہر سایہ او در چہا ہتایا شد از نور	
۵	عکس اجرام فلک پر تو فلک شد بر زیں	۱۸۸

و غنی خیال می باشد (دو جلد)
یعنی در زین شعر
صورت گراموفون نام از کتب
صورت را حفظ کنند
نقش بستی (بہار قلم) بستی
نقش بستی (بہار قلم) بستی
دو جلد (بہار قلم)

۶۴

تصویر کشیدن (بہار قلم)

	پرتو روشن ہمیں غفل احسانس ہماں	
چتر پرے بود بر فرق ہایوں و خرام	نست ارباب سیر را و ثوق این کلام	
حکمت آموزاں کی کردند اور احترام	و جہاں بے سایگی دانند چترش ادا	
۱۹۲	گر بود آتی بعالم غفل چترے بر سرست برزیں ہرگز نہ مینی سایہ از پیکرت	۹
از تقابل عکس شے پیدا کند نور لطیف	و ذر و رخ شمس مینی سایہ جسم کثیف	
روشنان اند آں نور مجسم را نطفیف	سایہ جسم کثیفے راست نور او حریف	
۱۹۳	سایہ را تصویر می خواہی رشتیق ما بین نمرہ زمانی بجان من ہمین است و ہمیں	۱۰
بر قلوب خلق اعجازے کند تسخیر تو	و در دل کفار ہم باشد نہاں تو قیر تو	
گرچہ از تصویر تو گرد و عیاں تو بر تو	برزیں ہرگز نہایت سایہ تصویر تو	
۱۹۴	عکس تصویر تو بر لوح دلم گیر دستار	۱۱

سایہ روشن، سا رنگان
و ہمارے غفل روشن
سایہ بجان من یعنی ہمیں
نہایت قیر ۱۱

سایہ تراکزتق - قلم نشین
و ہمارے غفل تو

سربارک

لے تصویر یاد داری را
آن سازند دیار چرخ

لے بال به بخت پر جادو
با (آصف اللغات)

لے سایه گستران بهشتی شاد
نورن در عجم (اولیای گستران)

لے سر بر خفا خفا خفا
سر از جیب بر آوردن - از

دل نمی خواهد که تصویر تو گردد سایه دار	
سایه بال به بخت به عالم برتری	فرق خلق اندمی ناز و بخت داری
عالم آسوده رحمت بخت قصری	باب سرداریم چتر سایه پیغمبری
۱۹۵	بر سر سایه گستر بنده بے سایه حسن نقش سایه را از مهر و میسراییه
۱۲	سر مبارک
۹	۹
مانیا داری گرا تصویر فرق او سر	سر را از جیب نقش پاک فرق سر
گفت ناید جز تو این کار گرا از دیگر	من بخدمت حاضر مچون پیشدست چاکر
۱۹۶	در سر آغازش ولا خیز تا خیره کن بر من مالم برت از خشم تغیر کن
در سر گرا از رنگ سر بالا نکرد	همیشش بهزاد وادان خفته از جا نکرد
سر بزمی کشد اینها - یک پروا نکرد	هر یک سر در هوا اصلا نظر بر ما نکرد

لے سر از جیب بر آوردن - از
سر از جیب بر آوردن - از
سر از جیب بر آوردن - از
سر از جیب بر آوردن - از

۶۵

لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ

لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ
لے سر گرا - بهشتی به دوزخ

سید مبارک

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۲۰۰	تاج سوزیا لباس تاجدار تاجدار	۵
۲۰۱	سوزی تابند از احکام پاش سرور	۶
۲۰۲	چون جوانان در فوست بود و چو پیران بر آ	۷
۲۰۳	فرق یارم و در بین خوش شام و حق نبش	۸
۲۰۴	از دماغ روشنش روشن و عقل و نبش	۹
۲۰۵	از نکه دار و چشم پشیمان راه بینی سمع گوش	۱۰
۲۰۶	باد مهنی و قی زبانی در وصف گویا و خوش	۱۱
۲۰۷	از فضیلت هاش ارباب فضل گفته اند	۱۲
۲۰۸	فرق اقدس را بزرگ اهل شمال گفته اند	۱۳
۲۰۹	از سر بر مراد و اورام و عاقل گفته اند	۱۴
۲۱۰	این بزرگی را نشان عقل کامل گفته اند	۱۵
۲۱۱	سر بفرمانش نهند از بیم و کاش خود سران	۱۶
۲۱۲	سر بفرمانش نهند از بیم و کاش خود سران	۱۷
۲۱۳	سر بفرمانش نهند از بیم و کاش خود سران	۱۸
۲۱۴	سر بفرمانش نهند از بیم و کاش خود سران	۱۹
۲۱۵	سر بفرمانش نهند از بیم و کاش خود سران	۲۰

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۰۰۰ آجدار تاجدار تاجدار تاجدار

۱۱۱

۱۱۱. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۲. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۳. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۴. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۵. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۶. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۷. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۸. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۹. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۲۰. بگویند که این شعر از عارفان است

۲۰۳	دارد او با عارض گلگون خود رنگ چمن زنگ و بوی گیسو مشکین و رشک ختن	۸
۲۰۴	آل منار عایش از مسجد بیت المحرام دانش قوم چو داز مجید قصای شام	۹
۲۰۵	این سرت بر گلبن قامت سراسر سر گلست عاشق رنگین بیانت گویند سراسر بلبل است	۱۰
۲۰۶	چهره محبوب سراز روے تابان و برو کامل در لطف و خط و رتین و برت شکو	۱۱

۱۱۱. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۲. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۳. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۴. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۵. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۶. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۷. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۸. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۹. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۲۰. بگویند که این شعر از عارفان است

۱۱۱. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۲. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۳. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۴. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۵. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۶. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۷. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۸. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۱۹. بگویند که این شعر از عارفان است
 ۱۲۰. بگویند که این شعر از عارفان است

دماغ مبارک

۱۴ دماغ سر آردن - آخر شدن

۱۵ سر آسمان بودن - کمال

۱۶ دست بر کشیدن - بظلم

۱۷ بد تکلیف (آصفه الفات)

۱۸ چشم داشتن - آید شدن

۲۰۶	سر بود عضو رقیماست جسم نازک می کنم در محقات سربیان هر یک	۱۱
۲۰۷	تأسر آوردیم نقش ز اعضا تنش یا بود فافوس بر بالا شعش روشنش	اولین گل بود این بر گلبنه آفرینش یا بود تا بنده خورشید بر آفرینش
۲۰۸	اے قلا سودیم سزین منزلت بر آسمان می کشد دستت بر آس سرور پیغیراں	۱۲
۱۵	دماغ مبارک	۱۰
۲۰۹	مانی بے مغز نقش دماغش چشم داشت همت خود گر چه بر تصویر مغز او گماشت	تا دماغ خویش نخت تا دماغ او داشت لیک از هیبت سرین کاراک او داشت
۲۰۸	صورت نقشش چو در آینه صفت ندید از غم و فوس مغز دیده بر مژگان وید	۱
۲۱۰	من دماغ سوختم در نقش لعل شجران از فروغ او شدم در خوابش و شمعان	

۱۹ لب بر کشیدن - بچشم
۲۰ دماغ چرخیدن - روشن
۲۱ حالت آن دماغش - بچشم
۲۲ بخت گماشتن - بچشم
۲۳ بخت خود بچشم - بچشم
۲۴ دماغ بچشم - بچشم

۱۷

۲۵ سر بر نه گذاشتن - بینی
۲۶ خیل چرخ کردن - بینی
۲۷ مغز دیده - بر مژگان دیده
۲۸ فوس کردن - بچشم
۲۹ شجران - بچشم
۳۰ فروغ - بچشم
۳۱ شمعان - بچشم
۳۲ بخت - بچشم

ایماندار

مسئله درست آمدن حاصل شدن
له تر دایغ نیغنی تازه منی دایغ
دایغ تر

۱۰۰

سید

10-000000

✓

المستوفى

سازمان امور مالیاتی

✓



چون قسمت از و باغ تربیت آمد سراغ
از مسرت مغرور من گفت مولش باغ

۱۲ - دیوید - بنی حقیقی
طی خوابینک - در عالم خواب

۲۰۹	من مانع و آدم آرایش بنفش پاک ^{۵۵} مغز تا بلوح دل کشیدم در سخن تصویر بغز	۲
-----	---	---

هر چه اندر پرده پنهانست ناید در نظر
 و او جذب افق زین صنعت نازک خبر
 عکس و جز آنکه برقی نگر و در جملوه گر
 یا فتم از جوش دل بر شوق چشم خود اثر

۳۱۰	بر سواد دیده روشن عیاں شد نقش پاک دیده ام در خواب خوش بیدار و چشم خوابناک	۳
-----	--	---

اولا وصف باغ تر و ماغم تر نمود
خام ام چرم حش و بگفته مغش الله نمود

۲۱۱	قطرہ بے ایستان را و ماغ تر و بد	۲۲
	نخل عیش بادہ وحدت زبا ران و بد	

این دماغ اود و مغزست و بیجانانی علم

K 67

شماره از تیرگرددن به بعضی تحکیمات
ت میباید از بیم آنکه

نمودن شد. ۴۰
الله شاکفہ صفت و بیعت
(مخ)

سید عالم
سرکردگان - آغاز کار

مجلس شورای اسلامی
تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۵

عالم خوشنماغ - بختی خوشنماغ
(بیدار و بختی)

دفاع و متفرقات - دفاع و متفرقات

ویداد
سیدنا
سیدنا

وفاق ہمارا

کچھ پتھر لڑائی ہوئی تھی۔

مجلس تاسیس و ترقی علم و ادب

حضرت مولانا محمد رفیع الدین صاحب

مستوفی
مستوفی

۱۰۰

پایان فریاد یک داس (چونکر)

پختہ رائے پختہ مغزل اندیش ثابت قدم

در خیالِ تیر مغراں تیر بوش و تازہ دم

PIP

تیر مرغزان از فیض صحبتش روشن داغ
بر دل کفار از روشندل داغ تیره داغ

در نگاه پاک مغز پاک مغز پاک لطیف
تیز مغز او نایب تیز مغز او ضعیف

او چو داند هر که باشد در باغ انوشیروان
پیش مغرور اگر آن مغرور سبک مغرور خفیف

215

۱۔ **وَلَا** در وصفِ مغرر چوں **وَحِيدٌ** نامدار
سے کہن تا ازل تو ماند **حُرٌّ** ہے مغرور

پرتو نور و ماغش مغرادرشن کند
ترو ماغش چشم را شاداب چو گلشن کند

خسر و مغزش حکومت به سریرین
وصف اوداج خود را ما هر بر فن

۲۱۸

می شود ہر باغ تن شاداب نے میں جمعے رواں
اگر می اعصابِ مازاں مجھے شمعِ نہاں

واضح حکم شریعت سرور روشن دماغ

بادی راه طریقت رهبر روشنماخ

67

الحمد لله الذي جعلنا منكم

مؤید قرنی - شاعر

جوس رواں - تعلیمات و تعلیمات

سجہ و سادگی کے ساتھ لکھا گیا ہے۔

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۱

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

۲۰۱

۲۰۲

۲۰۳

۲۰۴

۲۰۵

۲۰۶

۲۰۷

۲۰۸

۲۰۹

۲۱۰

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۱

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

۲۲۷

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

۲۳۲

۲۳۳

۲۳۴

۲۳۵

۲۳۶

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۴

۲۴۵

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۴۹

۲۵۰

۲۵۱

۲۵۲

۲۵۳

۲۵۴

۲۵۵

۲۵۶

۲۵۷

۲۵۸

۲۵۹

۲۶۰

۲۶۱

۲۶۲

۲۶۳

۲۶۴

۲۶۵

۲۶۶

۲۶۷

۲۶۸

۲۶۹

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۲

۲۷۳

۲۷۴

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۷

۲۷۸

۲۷۹

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۸۳

۲۸۴

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

۲۸۸

۲۸۹

۲۹۰

۲۹۱

۲۹۲

۲۹۳

۲۹۴

۲۹۵

۲۹۶

۲۹۷

۲۹۸

۲۹۹

۳۰۰

۳۰۱

۳۰۲

۳۰۳

۳۰۴

۳۰۵

۳۰۶

۳۰۷

۳۰۸

۳۰۹

۳۱۰

۳۱۱

۳۱۲

۳۱۳

۳۱۴

۳۱۵

۳۱۶

۳۱۷

۳۱۸

۳۱۹

۳۲۰

۳۲۱

۳۲۲

۳۲۳

۳۲۴

۳۲۵

۳۲۶

۳۲۷

۳۲۸

۳۲۹

۳۳۰

۳۳۱

۳۳۲

۳۳۳

۳۳۴

۳۳۵

۳۳۶

۳۳۷

۳۳۸

۳۳۹

۳۴۰

۳۴۱

۳۴۲

۳۴۳

۳۴۴

۳۴۵

۳۴۶

۳۴۷

۳۴۸

۳۴۹

۳۵۰

۳۵۱

۳۵۲

۳۵۳

۳۵۴

۳۵۵

۳۵۶

۳۵۷

۳۵۸

۳۵۹

۳۶۰

۳۶۱

۳۶۲

۳۶۳

۳۶۴

۳۶۵

۳۶۶

۳۶۷

۳۶۸

۳۶۹

۳۷۰

۳۷۱

۳۷۲

۳۷۳

۳۷۴

۳۷۵

۳۷۶

۳۷۷

۳۷۸

۳۷۹

۳۸۰

۳۸۱

۳۸۲

۳۸۳

۳۸۴

۳۸۵

۳۸۶

۳۸۷

۳۸۸

۳۸۹

۳۹۰

۳۹۱

۳۹۲

۳۹۳

۳۹۴

۳۹۵

۳۹۶

۳۹۷

۳۹۸

۳۹۹

۴۰۰

۴۰۱

۴۰۲

۴۰۳

۴

[illegible]

امام (یہاں) بی بی (منہ)

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

فصلنامه

کے لئے گم کردہ مسکین

طریقہ انجمن کردن میں

علی دین علی (مستطاب)

۱۲
 و این ترانه را در این رسیده در
 و این ترانه را در این رسیده در
 و این ترانه را در این رسیده در

کار دیوانہ مرزا دیو جی

مجلس عمومی

بابی عشق و محبت و لبر روشن دان

کاشف از حقیقت جوهر و شنداغ

ذوق و شوقِ زندگی از جانِ ما غمِ گرم کرد
بند و طوقِ بندگی از دلِ ما غمِ نرم کرد

210

این دعا را هر کس بخواند از شر و غفلت و خواب
مغفرت پذیرد و روشن بینی و در غفلت و خواب

زیر دایع مالیش هر پست محبت کامیاست
تیره مغز را بود و روشنی را بخش آفتاب

او در مغرب و غروب از او کمال برنگ چاه مغرب
چشم او در خواب راحت و در شش بیدار مغرب

514

در تانت بندہ ہیشا رخاموش لقب
در کرامت اے ولا منیر خطا پوش لقب

در بلاغت هر آینه شوش لقب
در شجاعت افسر جرار پرچم شوش لقب

حسن وصف او و مانع من بیالامی برد
خود ستائی بر طرف - بر ملا علی می برد

115

از سرور عفو هست خاطر او باغ باغ

در غم است و لش از ریج عصیان دل غوغا

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

۶۴
 سلامه دماغ بیا لایم دین خون
 و مغز کردن (در عجم)
 سلامه لایم دماغ و مغز بیا دین
 بیکرت لایم دست فلایدیان بیکرت
 لایم استمال کنند
 سلامه دماغ دماغ بیا لایم دین
 سلامه لایم دماغ بیا لایم دین
 در عجم

وہابیہ

مجلس شورای ملی و دولت

سید احمد علی خان

مجلس شورای اسلامی

بجانب مفتخر
مفتخر واری مفتخر
مفتخر واری مفتخر

19

۱۰۰

—

سنگات و دریا

○

نستے دار دیہم روشندل روشندل باغ
آن بود شمع تن این القب شمع شجر باغ

مغز مار و شن کند و صفت دماغ روشنش

FIA

11

طبع ماروشن کند نور چرخ ماروشن

مغزواریهاست قسم مغربی برده است	طاقت بشکفته مغربی شرق برده است
--------------------------------	--------------------------------

خاطرش از سخت مغیرہاے خود فسرده است

اونبار و مغرور سر مغرور خراخورد است

طاعه من دنيستان قلم مرد ديگر

219

11

درستم از تیره خود می برآرد و مغیر ششم

از مسرت بود چشم باز را ماساغر بدست	عالمه ما چون باغ روشش را افق بدست
------------------------------------	-----------------------------------

در جگر از شکب صنعت شیشه را مانی شکست

پنج صائب از مے وحدت و لا اله الا انت

دماغ خشک را از باد گلشن گروه ایم

۲۲

11

رہا این شمع را از آفتاب روشن کردیم

نغمه سرکن و لا طول سخن ترک ادب
پنجی از مغرش داغ و بید غمی از تعب

غزوہ سرکن والا طول سخن ترک اوب

بخشی از مغزش داغ و بیداری از تعب

14-00000

10

360

4

1

10

170

٥١

10

گیسو سے بیماری

علانی دوش: یعنی لینڈ خیال ۱۱
علانی ریفت عا قانی ۱۱

طالع علي بن ابي طالب
طالع خاتم النبيين

چهارم و پنجم

مجلس شورای اسلامی

مجلس مؤسسان

میں نے اس کو دیکھا ہے

شماره ۱۰۰۰

موقوفہ

۱۰۰

تاتراگوینہ حلاق المعانی و عرب

در سخن عالمی دماغت کرو خاقانی لقب

گروہ تصویر را از مغربِ جاں پرواز کن
چہرہ پروازی ز حسنِ موی سر آفا ز کن

12

۲۲

گیسو سہمیا کر

11

اگر وہ وپردا از این از نقش ابر و نازک است
 محوے او از موے ریش غریب من نازک است

گفت بیزادم و لا تصویب کنی باز است
تا رموز او در زلف خوشبواز است

محبوبیاد چنیں تصویر و بچہ کے کشید
از نجات موشگافی خلق گرد و مستقیم

1

موقلم گفتند اورا سخت سنجان چهل
سر زباز نقش کیسوی و درارش وصف آں

خامہ ام و نقش گیسو موہر اواز زبان
من بجائے حلیہ تصویر کشید آہم نچال

صنعتی نیز در امور خیریت و برپا شدنش
مکاشه و از حرارت ریه شدم بر تنش

f

FFF

الحمد لله (عمره و عظمته)

بیت المقدس کو دیکھ کر انہیں یہ فیض

مکتبہ صوفیہ اسلامیہ
لاہور

مجلس

بر این راستا متذکر -

69

واقع شدن: بیمه و ماس (در حد مجاز)

سید محمد علی شاہ

۱۰۰ بجا خوردن - بجا
(آصف الفات)

۱۰۱ بجا خوردن (بجا)
۱۰۲ بجا خوردن (بجا)

۱۰۳ بجا خوردن (بجا)
۱۰۴ بجا خوردن (بجا)

۱۰۵ بجا خوردن (بجا)
۱۰۶ بجا خوردن (بجا)

۱۰۷ بجا خوردن (بجا)
۱۰۸ بجا خوردن (بجا)

عاشقت تصویر گیسو سے تو پرواز و رقم موسے شکرگان با سواد دیدہ ایسے اہم	لوح دل در دست - بچوں چہرہ پرواز رقم این خورد ہر مرداد و آن بجا رقم
۲۱۳	موسے نازک بر تم بر خاست در فکر سخن وز تعب آبی رواں شد از بن ہر موسے من
چوں نمودم مو شگافی ہاے نقش پاک ہمو از کف دستم بر آمد چوں دریں تصویر ہمو	موقلم تصویر گیسویش رقم زد موم ہمو مانی ناداں بشرم و خلتے برست ہمو
۲۱۵	دست من از موقلم چوں نقش ہر گیسو گرفت در تماشا دیدہ مانی ز حسرت مو گرفت
گیسو پاک سر او آئیں موسے سر است تار مویش مویو تار نگاہ و لب سر است	از نگ و بوسے و نشینش بزرگ و عجب است مردمک گوید کہ حاشا آن این نازک تر است
۲۱۶	فرق نازک در میان گیسو و تار نظر مو شگافی ہاے ما پید اکن از فرق سر

گیسو به هم مبارک
 له سر دوش - یعنی همان ساز
 (دیهد بزم)
 این دیند که گویا مبارک را دانا در کلاه
 خود خفته ناکرده بود
 له آنای بی نشان است مبارک
 یعنی الاغ که گویا کبوتری نشان است
 رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
 فارسی هند خفونی به بهای مبارک
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

تا بگوش و دوش جس گیسو به اتقص میرسد	سر تراش او بگش نک گیسوی برید
خاتق مایه حفظ مغز گیسو آفرید	در کلاه خود بجهت خویش کرد این دلید
۲۲۶	در شمال را دیان معتبر آورده اند موس پاکش را چو آثار مبارک برده اند
زلف خوابا میشود قربان گیسو به کمر	شد فدای گیسو به اهل حسن باموس کمر
کاکل گیسو کیمت دال و الیاد سر بهر	موس نرگس در چین بسنبل ترمیرگر
۲۲۸	گیسو شمع انبر پر روانه دارد شانه گیسو این شمع قد را از ولم پر روانه
انبر سر بر موس اوصد قطره روغن می چکد	گاه بردوش مبارک که بگردن می چکد
گاه بر چاک گریاں که بدامن می چکد	قطره های شبنم از سنبل بگلشن می چکد
۲۲۹	قطره او در چکیدن می نماید گوهر گویا ریزد مشک تر گلایین جوهر

۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

گیسو مشکین

نایاب: دیار مجرب

آفتاب: پنهانی

سرسبز: پنهانی

تاریار: از تاج او پنهان

ماهر: پنهانی

د: پنهانی

گیسو مشکین نگ بدست رشک شک آ	از غم امت بهر گیسوی او صید چ و تاب
خیمه سردار مغزش را بدو مشکین طاب	یا بود محمود آس سائبان آفتاب

۲۳۰	غل گیسو تاب خورشید قیامت را پناه	۹
	تار گیسو صورت تار نظر دارد نگاه	

گیسو او مادر فرق است و کوه در برش	کاکاش را سر پرست و غل گیسو بر سرش
زلف او در دست گیسو تاج و فرمال برش	بر خط فرمان خط سمری نهید چون کارش

۲۳۱	موسه مژگان موسه ابرو را بزرگ و دو ماں	۱۰
	بر دور او بارگاهش نسبت خرد و کلان	

جعد مشکین پر پرویاں چرا گیسو شکست	کاکل مشکین بخدمت پیش او تراوش شکست
چ و تاب جعد نازک زلف عنبر شکست	از سواد جعد رنگ صورت بر شکست

۲۳۲	گیسو پے جعد محبوبم تیرین دوش یار	۱۱
	موسه مژخول پر پرویاں گیسو پیش نهاد	

۶۹

نشتن: (د: پنهانی)

زلف: (د: پنهانی)

رنگ: (د: پنهانی)

رنگ: (د: پنهانی)

رنگ: (د: پنهانی)

۱۰۰
 چندی به آن چاقی که به بند می آید
 گویند پاره اولست از آنجا که می آید
 (تأصاف اللغات) و در این مختار ادا
 هر یک که در این مختار ادا
 زبان است ۱۲
 آن سر و در مختار
 آن سر و در مختار

گیسو سے گیسو کا رنگ
شعر سوم از دست ۱۱

موسیقی بیجا ایک بیجا
(دھرم)

موند بیجا مناظر (دھرم)

سر کر دیں بیجا نیشدن
(دھرم)

روشن آتش (آصف اللغات)

آب آتش زدن کتابیان
(آصف اللغات)

نور آتش (آصف اللغات)

<p>انگہت گیسو سے شکلیں مچ پڑت ہو بہو نقش نہ دھو تم تصویر گیسو مو مو</p>	<p>گیسو فرق تو دار و بچو کا کل رنگ ہو انورشی از موسیقی در سخن موند ہو</p>
<p>۲۳۶</p>	<p>بسکہ از موے سرست اینجا سخن بگہمی کنم گوش را چون نافہر از مشک ز فہمی کنم</p>
<p>شعلہ خمار چوں از روے روشن کر کشید عاشقش از سوئے عشق خوش آہے بر کشید</p>	<p>در تن آتش عشقش دل مضطرب کشید در سخن تصویر احوالش دل آشوب کشید</p>
<p>۲۳۷</p>	<p>آب بر آتش زدن نبود مگر کار بتال می چکد روغن چو شمع از سر ہر موے شال</p>
<p>تأصبا بر گیسو مشکین و زلفت بگذرد می کند گل بر مٹھ چو گلشن آلود</p>	<p>در بہارستان عالم ہمیش می برد آفکد جامی پر دہ خوشبوی گل می فرد</p>
<p>۲۳۸</p>	<p>منتظر ہر سیم ایجاں گلشن می شوم نہمت گیسوے غیر ہوے تو تابش نوم</p>

نور آتش (آصف اللغات)
آب آتش زدن کتابیان
نور آتش (آصف اللغات)

<p>موی تو یغیا یگ میوه و چو شکل است هر بن مورا در آوردن بقا تو شکل است</p>	<p>از قلم چند انکه باید و صفیگیو شکل است موشگانی با نقد و یک سر موشک است</p>
<p>۱۸</p>	<p>نیت غیر از شانه او از حقیقت مایه جز بشناسانگ ناید تار ز راز زرگر</p>
<p>اشتیاق محتش در خاطر مده چند کرد وانت فکر رسایم کوشش شسته هر چند کرد</p>	<p>چون گنج عشق او با گیسوش پیوند کرد از زبانه موم بر آمداد با نم بند کرد</p>
<p>۱۹</p>	<p>ای قولا بشدار داری ریشه با اندر قلم نیت دست و خامه رازین بیش یا ر اے رقم</p>
<p>۱۲</p>	<p>شانه مبارک</p>
<p>تابستانی بلوچ سرشیدم نقش پاک موقلم را شد دلش چو شانه او چاک چاک</p>	<p>دشتم وضع نقش شانه او انبهاک پنجه ام چو شانه بود از نازکی پامیناک</p>
<p>۱</p>	<p>۲۳۱ کر و فضل او تعالی شانه سائمان</p>

شانه مبارک
نیت غیر از شانه او از حقیقت مایه
جز بشناسانگ ناید تار ز راز زرگر
اشتیاق محتش در خاطر مده چند کرد
وانت فکر رسایم کوشش شسته هر چند کرد
ای قولا بشدار داری ریشه با اندر قلم
نیت دست و خامه رازین بیش یا ر اے رقم
شانه مبارک
تابستانی بلوچ سرشیدم نقش پاک
موقلم را شد دلش چو شانه او چاک چاک
دشتم وضع نقش شانه او انبهاک
پنجه ام چو شانه بود از نازکی پامیناک
کر و فضل او تعالی شانه سائمان

شانه تبارک

شده بند از حق نقش شانه او شان من		
شانه اش آرایش هر موی گیسوی کند	در ادای خدمت نازک نگا پوی کند	
موشگانی با بفرق نازک موی کند	خدمت در پیش و بر دست و زلف و ابروی کند	
۲۴۲	موی و دار و خنجر از گیسوان منرق یار	۲
	در طریق بخت سرخی موئے بند آں نگار	
شانه اش هرگز نشد از زلف بر هم خفتک	با دل صد چاک می دارد و بخت تنهاک	
می برد و انعام خدمت از دل آرش تپاک	شوکت زلفش فزاید چون شود از اگر دپاک	
۲۴۳	زخم های شانه از زلفش فرا هم می شود	۳
	بخت چون یاری نماید شک مبه می شود	
من بوضف شانه و ندانه دار آں نگار	اے و لا ادارم لب و دندان بوجر دگار	
پنجه خورشید پیش شانه او شرار	شانه مهر کف دارد و فلک شطار	
۲۴۴	تا سر آرایش گیسوی او دار و سحاب	۴

۱۵
موردت از سر و سر از وقت ۱۱
۱۶
از حالت دشمن در غم
۱۷
شاه (در غم)

شماره پنجاه و یک

شانه در یک داشتند - پیر

46

صفحة ١٠٠

ایک تقسیم است

کودن - کشیدن بازو

استاد آصف اللغات

ابو معنی اللہ مراد

کتابخانه عمومی

و انهم از امواج دارو شانه را می پاد آید

گھیسو تازک یا یا۔ مئے بلند ابرو کند

نمانه اش به و دبیر چون خدمت گیو کند

شانه شکسته اش از کار خود پنهان کند

چچ و تاب گیو او باز چوٹ بازو کند

سرنہد برپائے گیسو شائے دل چاک چاک
موشگافی ہے او سر را کند از گرد پاک

۲۴۵

موتے برگوں اندر این اموسے بنیاد خوشین

و شباهت یادگار شانه دلدار من
و زکات سنبلین لف خویش هر دم شانه زن

ایں مجازیں شانہ گلزار بالائے شجر
در گلستان از حقیقت می و بدل خراب

۲۲۹

لشکر دارو کہ دارو نیز پاکیزہ کیف
اے غنی دارم تضمین مضامینت شرف

از فدا شانه کو چو مرغان شش بصف
تاشق جان ناز او دارد دل خود برین

شب که در مد نظر آن گیویر تاب داشت

۲۲۲

دوس بران فخری از گنجی ترک دادند
 و در وقت شام در رخسار
 مهرون گلشنی شادمانی باشد
 (فخار از این تندی بیرون گشتی)

و در آن چرخ زینت کبریا
 زنگ افروخته می بر آید و گل بران

۸۴
باشد (در شعر)
فقه مستند شاعر مودت کر
شعر و مال دوست ۱۱۰

شانه مبارک

۱۰ شانه آداب و آشنائی آداب و آشنائی

۱۱ شانه آداب و آشنائی آداب و آشنائی

۱۲ شانه آداب و آشنائی آداب و آشنائی

۱۳ شانه آداب و آشنائی آداب و آشنائی

۱۴ شانه آداب و آشنائی آداب و آشنائی

مردم چشم ز شرکال شانه را در آب داشت	
شانه او شانه آویز است در گیسو یار	می نماید از دل صد چاک خود میچون نگار
شانه آویزی کند هر حجره را بهیت دار	با امید عفو می نیم و دش را خار خار
۲۳۸	شانه اش گردید از گیسو یارم شانه بوج جز بهین تغیب او بر نه نمی آید هیچ
شانه اش در خدمت جوگندم او صبح و شام	بر سرش یارم کشد دست به گام خرام
تایج او اتمال امر او ساز و دمام	نقش صورت بست فکر بدر چاشی در کلام
۲۳۹	شانه کو یک سر مواز خط او سبک کشد دست او صد شلخ را از فرق بیرون بر کشد
شانه مرگال عاشق خادم گیسو یار	شاخ شاخ شانه اش مرگال را مویس او
فرق محبوبانست نقش شانه و بجره او	شانه ابرو یار عاشق شانه ابرو یار
۲۵۰	شانه از وندا کشاید گز گیسویش گره

۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰

شماره

شاذلیہ

دوستانه و دوستانه

کتابخانه عمومی تحقیقات و توسعه
موسسه تحقیقات و توسعه

از برای یک مینی - صابون - طرح و رنگ و کار

۱۳۰۵

10/10/10

کیست او کو واکت در سلاطین زابر و لشکر

یا پرچہ وانہ زلف (شمع) راشانہ

شانہ اشش برکات شمعہ پر پیر وائے

یہاں نرلف است قمریاں شانہ بیتابانہ

از همین شمع است روشن در دلم کاشاند

نچہ یارم چو در زلف پریشاں شانہ کرد

11

POI

شمع رخسارش دل عاشق را پروانہ کرد

یک سیرمود متام خود نمی گیر و قرار

موشگانی ہے اور از فرقِ نازک آسٹار

از علو تمیز گوید علی سبزواری

وزنگاویار ما وارو سرائیا اعتبار

شأنه چوں شکستان زلف پریشاں شأنه را

14

FDF

اوندا اوزوست هرگز نهمت مردانه را

تختہ شمشادہم باشانہ واروہستے

شانه از شمشاد دارد و در دلِ خود الفه

لیک پیدا شد بقول ابو الحسن کہتے

سہر رومی دارند با ہم در قرابت قرابتی

شانه از روزیکه زلفِ پیرِ ما را یاد کرد و

17

۴۵۳

شانه مبارک

در چشم از دوزخ و ملکوت ۱۱

چاکلی بیخنی تو کی در کجاست

از طاعت در محراب

موت از تو سوزم از دست ۱۲

در کجاست بیخنی دلیری

کمال شمع دود که بر شمع

باشد در محراب
سایه چشم و دوزخ و ملکوت
بیخنی طالب داشت آن چیز را
۱۳
موت از تو سوزم از دست ۱۲
۱۴
پایان اسیر تیرانی که شمع

۸۶

سهم از دست ۱۲

در چمن پستو تهی از محبت نشنا کرد		
شانه دار و شگانه در اصول چاکری	می کند شام و سحر در خدمتش فرمانبری	
یافت روزی یار را در خدمت و خود سری	در بلاغت این سراسر او بقول نور می	
۲۵۴	تا زلفش را جدا چو دستبرو شانه کرد	۱۳
	بندوست بے ادب باید جدا از شانه کرد	
کمال شمع است کمال شانه اش پروانه	شمع را پروانه اش چو زلف او را شانه	
شانه شد لیلی زلف را دیوانه	همچو مجنون اسیر این خادم سزانه	
۲۵۵	از سبز زلفش نشاید منع کردن شانه را	۱۵
	پای زنجیری بود مرغوب این دیوانه را	
شانه در ریش مبارک همچو امختان او	پنج اش چو شانه پانده خال و در ضو	
دانا در زلف یارم شانه دار و آبرو	می نماید در نگاه من سیر مویو	
۲۵۶	طبع من از شانه مضمون آفرینی می کند	۱۶

شاہنشاہی

شادی مبارک
 طے شادی مبارک - تعالٰیٰ کرے
 دین - یعنی دینی کاروں

٥٢

۱۰۰

٥٢

...

۵۴

4/2/52

کتاب

بازرسی

من اللغات

440



مرغ دل از شانه او شانه بینی می کتد

یا قتم در سیر گلشن زلف و نیل سبزه

منبیل ترمی زندا از همسرتی زلف دم

شانه با او بود همچو خاموش در هر قدم

داشت رسته در دل از دعوی او بیج و غم

خواست تا سبیل رعیتاری سخن سازی کند

شاه اش نغمه شست کو بازلف او باز می کند

شاعران گویند باشد شانه و رزفتۀ اسیر

یہ نقش باحد پریشان مبتلا داروگیر

شانه را ویدیم مازلف تر است پذیر

موشگان واقعات دست مضمون نصیر

اگر سرِ مویٰ شود از زلفِ پُر تابت جدا

می شود صد چاک پیدادر دل او شانه را

شاید دلریش یار نمیت درگیو بیند

لیوش از ان مستفید و او را کیسویه دهند

مرتبے میں اپنی خدمتیں کرتے ہیں

اسے اشریاری تو داند زلف را وام کنند

مِنْ غَدَلٍ وَدُرِّ اَشْتِیَاقٍ وَ اَمْرِ زُفْنِشِ مَالِ رُوحِ

(مصحف اللغات)
 دادا دیگر، یعنی جنگ (در غم)
 کاه خود را بپایانگی سر انجام دهم ۱۱
 مروت و شرف را دوست ۱۲
 کاه خود را بپایانگی سر انجام دهم ۱۱
 مروت و شرف را دوست ۱۲
 کاه خود را بپایانگی سر انجام دهم ۱۱
 مروت و شرف را دوست ۱۲

۸۸
ملفوظات آستان قدس

حقیقی (بہارِ حق)

۲۶۵	زلف چنان را بدل از نیچ بجران پیچ و تاب ساخت کامل را وصال فرق غرق جبه آب	۴
در میان گیسو سر سرق دلبر شانه	از قد بالا گیسو شانه را دندان	
شانه اش از سر قدم کرد دست چون فرزانه	از بن موتاسر موی دو دوستانه	
۲۶۶	شانه اش خضر طریقت رهنامه هر نظر در ره خطرات چشم سالکم را راهبر	۵
شانه اش بر فرق سر تفریق گیسو می کند	باز بان و دل صفا هر برین می کند	
در شب و بچو شب پوئی بهر سوی کند	بے تامل در شب یلدا امکا پوئی کند	
۲۶۷	شانه او رهنما شانه مشکان ما در طریق نقشبندی می نشاید شان ما	۶
شهره فرق تو در اقصای ایمین در دور	چشم موسی را تجلایش نماید راه دور	
آسمان گوید که فرق پاک شک فرق حور	گویش بر فرق حور اسلک گوهر کفر	

لحظه شب پوئی کن در شب پوئی
مردن صاحب جگر هم در شب پوئی

در شب پوئی ۱۲
شب یلدا شب پوئی

در شب پوئی ۱۲
شب یلدا شب پوئی

۹۱

در شب پوئی ۱۲
شب یلدا شب پوئی

در شب پوئی ۱۲
شب یلدا شب پوئی

فرق برپا کرد

شانه وارزون - شانه دار کوب

کراخین به تارک رسد (مخالفین)

شانه وارزون - شانه دار کوب

فرق برپا کرد

کراخین به تارک رسد (مخالفین)

شانه وارزون - شانه دار کوب

۲۶۸	فرق را آنکه از سلسله گهرز نیست و بند هر که فرق نور دارد و سرباے او نهند
شانه پاکت اگر تفریق گیسو با کند شانه وارزون گیسو فرق را اخف کند	شانه ترکان من صد موی را یکجا کند شانه گانی باے من فرق ترا پیدا کند
۲۶۹	شانه چوں پهلوی بخاط صبح دارد و در کنار در و دبالا ز پائین شام گردد آشکار
۲۷۰	شان یکتائی ز منرق سر نمایاں می شود از بهین فرق نبی توحید یزداں می شود
شانه فرقی گیسو و شانه گانی می کند فکر مافاتی پارس را تلافی می کند	شانه اش انکار ترکیب اضافی می کند خامه با شبیه نومح قوافی می کند

شانه وارزون - شانه دار کوب
کراخین به تارک رسد (مخالفین)

۹۲

فرق برپا کرد
کراخین به تارک رسد (مخالفین)

فوتیہ شاعر

۲۶۱	از دور و دندانہ دار و پنجسرای شانه وزد و سوسہ موی گیسو ہمسر دندانہ	۱۰
در شب گیسو خم فرق تو شمشیر پر آب	خواب شمشیرت کند کفار را در اضطراب	
در میان سنبستان گبزد یک نہر آب	سومنان تشنہ لب سیراب یں حجب لب	
۲۶۲	مشرکان در نصف شب ترسند از کین تو نور چوں رگ ابرے نماید فلک بار از دور	۱۱
در شب گیسو فشانش فرق شمشیر گیر است	صبح صادق اولین تو کش تویر است	
وزنگاہ آسمان سے تا قدم تو قیام است	صفحہ لوح جبین بایستہ تصویر است	
۲۶۳	وہ چه تصویر کے کہ پیدا از جب نیم فرق یار یا خطِ سیے کہ بر روی محاک شد آشکار	۱۲
بک خواب یک از فرق ہایون شمعیاں	می نہ بینی بر سر موی است این اہنہاں	
دیدہ اسطرلاب چشم از افات لیم جہاں	میر و در شام خط استوائیش از میاں	

۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

کاتب یعنی جج حقیقی (پہار جیم)
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

فرق بر بنادر

سلا مده زده بال ۱۰۰ غم
سلا موشان دانه بقول غم میست
غم و اول بودن بکجاست غم موش ۱۱

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

۱۳	شانه چوں برگیسو او می کشد خط سپید در دل گم کرده راها می شود پیدایمید	۲۶۳
دید عکس عادتش در نصف شب یک عالمش موشکای که کشتاش پیر فلک در تماش		۲۶۵
۱۴	زین مثل باگیه و وفرت و دما خمر هر زمیں را آسمان پیداست هر شب بحر	۲۶۶
آب او تاریک شد از دور و درونج واقعات بر سیه کلان تبت باز شد راه نجات		۲۶۷
۱۵	می دوو چغمم بر این صراط مستقیم می رو و این جاده روشن بختان الغیم	۲۶۸
هر که را این رنگ نبود طعمه از طرفی زند عشوه پروازان بچه خویشین حرفی زند		۲۶۹
ناز پروردان بغرق خویش شجره زند قبضه براده فغان همچو کرم حرفی زند		۲۷۰

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم
سلا کاه کانی بقول غم غم غم

لے نقشبند - منہج صنف

۱۶
فرق پاکست یار من آکودہ رنگے نبود
فرق رنگینے بیسنان تو پاسکے نبود

۱۷
اے ولاد نرق سرحش از خدمت کردہ
نقشبندان ابصفت عجم حیرت کردہ

۱۸
نیک سپہا کردہ بایہ سمانے اخلاط
گنجی آسیاں بروزد اوری از پل صراط

۱۹
آئی ناماں پیشیم نہج پیشانی نہد
زین عالم از رنگ چیں الزام برانی نہد

۲۰
زاکم او پیشانی تصویر پیشانی نداشت
موقلم از وقتت این کا آسانی نداشت

۲۱
اے ولاد ارم جبین نقشبند لوج حبیب
بہر این پیشانییم بخشد رب العلیں

۱۶
فرق پاکست یار من آکودہ رنگے نبود
فرق رنگینے بیسنان تو پاسکے نبود

۱۷
اے ولاد نرق سرحش از خدمت کردہ
نقشبندان ابصفت عجم حیرت کردہ

۱۸
نیک سپہا کردہ بایہ سمانے اخلاط
گنجی آسیاں بروزد اوری از پل صراط

۱۹
آئی ناماں پیشیم نہج پیشانی نہد
زین عالم از رنگ چیں الزام برانی نہد

تجربہ نگار

چندین سالہ عمارتیں بنائیں گے۔
(آصف اللغات)

چهارم: بیست و هشت نفر از کادر

از جیسے کہ بقول حضرت علیؓ

14-00000

الملاحظات:

نفاذ کون سپرینٹنڈنٹ

۵۰

۱۶

کھلک من خاریدہ پشانی بصفت بریز
جہہ سانی ہاے اور دشت بر چرخ بریں

جہیہ سانی ہاے اور دشت بر چرخ بریں

۲۸۰	<p>همسران را کرده ام پیشانی شان از قضا من با حسان بر همین یک کار کردم اکثراً</p>	۲
-----	---	---

۲	فی شان از قضا کار کردم اکثفاً
---	----------------------------------

از جبین عالم را پیش عیان لطفِ عمیم
این تجلیست جنبش می بردهوشِ کلیم

شد زانگشتِ رگِ او ما و میایش ندیم
آفتاب چو پیش روشن کند طبعِ سلیم

شده زانگشتِ رگِ او ما و بیايش د و نیم
آفتاب چه بياش روشن کند طبعِ سلیم

۲۸۱	پرتو صبح جیش منظر انوار با	۳
	شام همچوں سایہ آنخا در پس دیوار با	

۳	سرا نوار ہا
	در پس دیوار ہا

<p>ایں منشاں جہر براہِ قیدِ بالاے اوست</p> <p>انچہ نقشِ کشمیر این چہرہ یاس اوست</p>	<p>ایں منور صبح کیوئے شبِ یاس اوست</p> <p>آنکہ نقشِ ماکث آئینہ یاس اوست</p>
---	---

میں متوجہ کیوں نہ تھی یہاں سے دوست
 ان کے نقشِ کاشت آئینہ سیما دوست

۲۸۶	<p>سر نوشت نجات مابر لوح محفوظ نجیبین</p> <p>صفوح سیاست تشبیه ہیں لوح مجیبین</p>	۴
-----	--	---

۴	مختصر جامعیں میں لکھی ہیں
---	------------------------------

صانع قدرت مگر در صفت یانیش	صنیع اسکندر بود عکس میں پیشانیش
----------------------------	---------------------------------

منہ اس کے روبرو عکس میں پیشانی

[illegible]

44

سوز و گداز است

میسو از تشکیلات مسیحی
ایباردی ملی شیب
پیش شیبان معجزی

لا اله الا الله

الحمد لله الذي جعلنا من عباده المخلصين

[Handwritten signature]

میں نے

۴۴

خطیبیاتی چاروں (بیاض)

الحمد لله الذي جعلنا من عباده

کتابخانه عمومی خاندان
کتابخانه عمومی خاندان

و حلب کے وندستانا حان و مہانیش

از خط پیشانی او بر سر نورانی

RAF

ایک عجیبہ رانی مصوٰر محوٰی این تصویر

روح القدس جس آئینہ تصویر شد

قلب صافی می نماید و عرفان جبین

می کشاید نقش را ز قلب افسان جیبی

سرفروشتے باشند از بختِ مسلمان چہیں

درجاءت سرکشہ داغ لبناں چیں

РАР

سجدہ می ناز و چو یارم بر زمین سجدہ می نہد

مہر گروں افگند ستر چوں جیس برمی بہ

بودیسیاشر کشادوچھو صدر سیمین

داشت پیشانی شگفته چون گل چمن

قطره باغ خوب بیما همسر قرین

جُبَّہ واکر وہ اوصاف و بے چین شکن

100

حسن اوصاف جید شامل بود بر وصفیات

بذل و اخلاق و مروت و اخل خیر صفات

چون ہمیشہ شگفتہ گویم تن او گلشن است

بابے گل از گلین قامت بشاخ گردن است

96

وہابیہ (اصناف)

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله الذي هدانا لهذا
 ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

طالع چیرا که در پیشگاه
شاه سزایب

در وصف چمنی
بهار و گل و دریا و کوه و دریا

سلا شلفہ صفیہ بیگم

(أصفى اللغات)

جین بکار

جین روشن باشد (بہارِ جین)

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

یا سحر خند و سرش خورشید براج تن است		یا قندبالا است شمع و این جینش روشن است
۸	بزم عالم روشن است از طلعت روشن جین	۲۸۶
	چرخ چارم را اگر شکے بریں مہر زیں	
۹	مطلع روشن سیایش بود رشک سپہر	۲۸۷
	فکرت سحر آفریم در بلاغت کردہ سحر	
۱۰	در سخن جاو و خیالی داد پشانی مرا	۲۸۸
	مطلع نمود نقشش در سخندانی مرا	
	رحم اواز جوہر تیغ عتابش می چکد	
	از مضامین شگفتہ آب تابش می چکد	
۱۱	آن گل ترچوں عرق می ریزد از جوش عتاب	۲۸۹
	صورت چین جین اور گہ تلخ گلاب	
	از لہلال ابرو نازک مہ انور بین	
	حسن شبیہ جینش آسمان اولیں	

جین روشن کرک وصفی جینی

۹۸

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

جین روشن کرک وصفی جینی

دانا روشن بود بر روی او صبح جبین	کس نبیند و جبین و شش آنا چس
۲۸۹	صبح را اشک بند است قطره های ششم است از آنکه میاید بمیں روشن بچشم عالم است
باجبین صافش چو نقل شد آینه	از صفا به جبهایش حیراں بدل شد آینه عکس حیرت دید چو درون بخل شد آینه
۲۹۰	بود اسکندر به پیش یار من آیت دار صنعت اسکندر می بر صنعت لقمه شمار
موج چین در قلمزم پاک جبین چشم نمید	تازه تشبیه دید بیضا بدست من رسید در سخن آورد طبع طاهر از سر و جید
۲۹۱	موج سیم یا بخیل یا جبین یا سطح نور شعله طور بخیلی یا پید بیگنا سحر
لوح آتش محفوظ است این لوح جبین	وید چشم خلق لوح آسمان را بر زمین

از آینه دار پاک سکر آقا را
آینه بناید (اصف اللغات)
صنعت اسکندر می
از آینه ساز کاخون نکند است
از آینه دار و جبین شاعر
مردن و ششم از دست
دید بیضا بچشم و جبین
گویند که کفر است از رویه و جبین

دو چشم
در آتش آینه و در خلق تعلیم و
در استیجاب گویند
لوح محفوظ یعنی لوح آسمان
لوح که اعمال انسان بر آن بطور
است (اصف اللغات -
ام الکتاب)

تجربین مبارک

بجیس اور دشمن باشد (بہارِ عجب)

سلا م خند منداں
جیسے کہ زبانی بات نہ ۱۲
و جیسے کہ

مفتی محمد رفیع الرحمن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

کلام فصیح (۱) در علم طب
عینی شاعر فصیح و ناطق با کمال
همه استقامت و دینداری کرده
و منش در بهار عالم

94

۱۷
وزیر دارون (اصف الحقات)
مجلس حبیب بقول و حرکت
از محبوب - ۱۷ و انوشیروانی
۱۸ است
شیرین شیر بهر دست و چرخ

خطہ عربی نسخہ ۱۲۰۰
خطاب و شمس ایبانشاد

یا قندبال است شمع و این جیش روشن است	یا سحر خند و سرش خورشید بر آفتاب است
۲۸۶	بزم عالم روشن است از طلعت روشن چین چرخ چارم را اگر شکے بریں مهر زمیں
جبهہ او آسمان مطلع تابان	مطلع روشن لبش بیاش بود شک پہر
مهر شد تشبیه لبش آفتاب خورشید پہر	فکرت سحر آفریم در بلاغت کردہ سحر
۲۸۷	در سخن جاو و خیالی داد پیشانی مرا مطلع نمود نقش در سخندانی مرا
چین آفتاب و ز چشم جہر آتش می چکد	رحم او از جہر تیغ عتابش می چکد
آں جیش او گل و از گل گلابش می چکد	از مضامین شگفتہ آب تابشش می چکد
۲۸۸	آں گل ترچوں عرق می ریزد از جوش عتاب صورت چین جبین او در گشت تلخ گلاب
حسن تشبیه جیش آسمان و لب	از بلال ابر و نازک مہر انور بیں

دانا روشن بود بر روی او صبح جبین	کس نبیند در جبین و شش آن جبین
۲۸۹	صبح را اشک ندست قطره های چشمم است از آنکه میام بسین روشن بچشم عالم است
باجبین صافش چون متصل شد آینه	از صفای جبهایش حیران بدل شد آینه عکس حیرت دید چون درون بخل شد آینه
۲۹۰	بود اسکندر به پیش یار من آیت دار صنعت اسکندر می بر صنعت تقشیم نثار
موج چین در قلمزم پاک جبین چشم ندید	تازه تشبیه بدید صفا بدست من رسید در سخن آورد طبع طاهر از نوکر و حید
۲۹۱	موج سین یا بختجل یا حبس یا سطح نور شعله طور بختجل یا بد بیضی ناسا عور
لوح آلود محفوظ است این لوح جبین	و چه چشم خلق لوح آسمان را بر زمین

از آینه دار چاکسکار آقا
آینه نایب (اصف اللغات)
صنعت اسکندر
از آینه سازای سخن کنند
طاهر و صید شاعر
صورت و شمس از دست
در بیضا بخت و موعود
ویند کرد کف دست از دریا بود

در چشم غم
لوح آلود شد در لوح خفیم
در بختجاب گویند
لوح محفوظ غایبی لوح در دنیا
لوح که حال از آن بلال سطر
است (اصف اللغات) -
ام الکتاب

چین بنارک

سلسله زینتی چرخه کار و کلاه
باشد که از دین بیدان گذشت
کاروند و عرق با اصفان

کار علی است
از دست خطیانی در بر جا

سلسله خوش خطیانی و خطاداد
سلسله خوش خطیانی و خطاداد

گورند ۱۲
سلسله خوش خطیانی و خوشی

سلسله خوش خطیانی و خوشی

سرسشت عالی تصویر این لوح چینی	زیر شش روشن کلک بید الله است این
۱۲	از خط مشکین سیاه تو چشم خوش خطا طالب اصلاح خط باشد بر سم خوش خطا
از زینت از دل خود او بشکیر کش بر در فکرم نصیر از رشک زنجیر کش	بر سر کار و چین جبهه شیر کش خانه فکرم ز چین او چه تصویر کش
۱۵	در محل یار را چین جیس و امی کنم با کلیه موم قزل آهین و امی کنم
پیش دشمن چین پیشانی بهر آئین روا صاحب تحریف الفاظ است در نصین روا	رنگ نور در دست پیشانی چین روا حرف گیری کرد نم در پرده تحسین روا
۱۶	دیدن پیشانی واکرده اش در آینه چین جوهر از چینش واکند هر آینه
قشقه بر سیاه و او بتان تازین	یار ما دارد و مگر دلاغ بلندای چین

شدن (به نام) پیل شیر
نصیر غفلت نام علی است
از دست ۱۲
دست (به نام) کاکرن - افرین
کرن (به نام) بین شرم صاحب

۱۰۰
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش
در دیدن پیشانی واکرده اش

سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی
سلسله خوش خطیانی و خوشی

چین بنارک
سلسله زینتی چرخه کار و کلاه
باشد که از دین بیدان گذشت
کاروند و عرق با اصفان
کار علی است
از دست خطیانی در بر جا
سلسله خوش خطیانی و خطاداد
سلسله خوش خطیانی و خطاداد
گورند ۱۲
سلسله خوش خطیانی و خوشی

دلبران در احترام مجده اش سر بر زمین	از کمر زنا بر شاں آمد بگردن اسے حزیں
۱۹۵	رشته زنا طوق بندی در گردن است
	تشفہ برنگ الف اہیات وحدت دن است
سر نوشت بخت اواز حسن سیایش عیاں	کاتب قدرت کند نقش حسینم نقش آن
۱۹۶	نے غم از بیگانہ نے شادی ز خویش آمد مرا
	انچہ بر پیشانی من بود پیش آمد مرا
مومنے چین جنبش را نہ بنید چچکاه	نقش او چوں موج دریا کافراں ادرنگاہ
۱۹	گرچه نتوان دید از سر چشمہ خورشید موج
	بود چوں گرم عتاب او چشم کافر وید موج
قطره ہائے خوب چنیاں از جبین بابر	می چکد بردامن یارم ز سیا چوں گہر

لے حزیں اصنافی شمع
 مودن انوسم اوست
 نقش بختی تصویر
 اس مایع بوسے بیاض صبیح
 سلی سربندی شام
 مودن انوسم اوست
 داغ اندازن شام
 کراچہ جبین پیدا شد

دعای مبارک
 شمس تبریزی
 مودن انوسم اوست

کامل مبارک

سنگ اول نظر صابان با صبر
 (آصف الفات)
 سنگ پنجم کاغذی - شام سه و
 دهم سوم از دست ۱۲
 سنگ ششم زدن - ظاهر شدن و
 نیند کردن (در هر روز)
 سنگ هفتم کشتن - بیدار
 آمدن (در هر روز)

۱۰۲

سنگ هشتم کردن - بختی
 کشیدن در باغ
 سنگ نهم قرار - بختی
 سنگ دهم قرار - بختی
 سنگ یازدهم قرار - بختی

گوهر نایاب گویندش ولا ابل نظر		از لب پنجه به تمرغش چکد لولوت تر
۲۹۸	از جبین صاف یار من عرق تا کرد و جوش	۲۰
	روے او آئینه را بنمود صبر جوهر فروش	
شکل نقش پاک جبهه والاے او		بوسه زده چشمش بگریمت برپای او
و دیده شوق نگاہ داشت برپای او		حسن آثار مسرت سر و از سیاه او
۱۹۹	لله الحمد از مسرت چشم بر من باز کرد	۲۱
	یک نگاه روشن او نقش را پر و از کرد	
۲۰	کامل مبارک	۱۵
اے ولا بنزاد را کامل نکست از رنگین		تا کشت تصویر کامل را سر لوح جبین
دیدش که داشت تصویرے ز موس عنبرین		همچو تاج بدیده بر جبهه باگیو قرین
۳۰۰	نغمه گارش تا تا ریخته طره داشت	۱
	نغمه از زش زنگار جبهه و ستار داشت	

طالع بنابر

کابل بر

روان دیپارٹمنٹ

کرون دیوار (م)

2

استاد گزدارند.

✓ 3

کتابخانه کتب خطی
مکتب اعلیٰ اسلامی
کابل

31

کتابخانه عمومی
اسلامیہ
دہلی

☒

سيفيد
الملك

از عرق صد قطره باران اوریز و بخاک

کاکلِ اوتیرہ ابرِ مطلعِ سیما پاک

پیش از حش از تاب برق او چه پاک

زیرِ کامل برقِ حسنِ آں حسینِ تابناک

۳۰۵

مہوش عالم رہا بروچوں تاب برقِ شعله رو

زابلو باران یار داسے ولا رحمت برد

انچه هر خوبرویان زینت و ستارشده

و شایست نقش کامل طره زرتا شد

سفیر ترطه روشم جعفر بارشد

در بلاغت نام کامل طرہ طرشد

7

P. 4

رجمن (گل طریم) اور شکسپیل کند

مژده دستار یارم ناز بر کاکل کند

چ و تاثیر محمود اسحاق شاه فستق

کاکل اور دستہ گلباس شاخ یاسمن

لمنه کامل و مشکب گلاختی

اگر بود گل طره از گلباه رنگبر حرم

F. 9

روزِ نازک بگلزارِ حسین از سبیل

گر چشم گل بہ بینی می نرساید بلبلے

مفتی محمد رفیع الرحمن

وہ کہتا ہے کہ یہ سب کچھ ہے۔

غیاث الدین - یقوت

کہ ہندی لکھتے ہیں

102

١٢٣٤٥٦٧٨٩١٠١١١٢١٣١٤١٥١٦١٧١٨١٩٢٠٢١٢٢٢٣٢٤٢٥٢٦٢٧٢٨٢٩٣٠٣١٣٢٣٣٣٤٣٥٣٦٣٧٣٨٣٩٤٠٤١٤٢٤٣٤٤٤٥٤٦٤٧٤٨٤٩٥٠٥١٥٢٥٣٥٤٥٥٥٦٥٧٥٨٥٩٦٠٦١٦٢٦٣٦٤٦٥٦٦٦٧٦٨٦٩٧٠٧١٧٢٧٣٧٤٧٥٧٦٧٧٧٨٧٩٨٠٨١٨٢٨٣٨٤٨٥٨٦٨٧٨٨٨٩٩٠٩١٩٢٩٣٩٤٩٥٩٦٩٧٩٨٩٩١٠١١١٢١٣١٤١٥١٦١٧١٨١٩٢٠٢١٢٢٢٣٢٤٢٥٢٦٢٧٢٨٢٩٣٠٣١٣٢٣٣٣٤٣٥٣٦٣٧٣٨٣٩٤٠٤١٤٢٤٣٤٤٤٥٤٦٤٧٤٨٤٩٥٠٥١٥٢٥٣٥٤٥٥٥٦٥٧٥٨٥٩٦٠٦١٦٢٦٣٦٤٦٥٦٦٦٧٦٨٦٩٧٠٧١٧٢٧٣٧٤٧٥٧٦٧٧٧٨٧٩٨٠٨١٨٢٨٣٨٤٨٥٨٦٨٧٨٨٨٩٩٠٩١٩٢٩٣٩٤٩٥٩٦٩٧٩٨٩٩

اننداج حور
و شیبک

۱۰۰

...

...

۱۱

میں نے

مجلس

نیزت دادون (جنگجو)

فخریہ مدرسہ اسلامیہ

کتابخانه عمومی

نمایندگان (در صورت شکستن)

آرامی شاعر کے منتخب اشعار



خامه ام از نقشِ کامل و سخنِ کامل شکست
عکسِ کامل و چهرِ افتاد و رنگِ شکست

وز نقوشِ حسنِ خمارت در دلِ سبیل شکست
تا غمِ او خوار گشت در دیده بلبیل شکست

F. 6

نغمہ زوجوں کیلئے اہل فحاشی سے پرہیز

بسکه گفت او کامل و موبز یاش سبز شد

گل کے بو دیں سپرین اور عکسِ مشکین کا گلے
گوشتِ گل گیر دہر شاخِ فغانِ بلبے

نشت در گلاشت یارم گلے (شکل گلے)
در چمن تشبیه او و جبر سرور سنبله

F. A.

مفتش کامل بیلے گردید و موقوفہ

ہم صغیرش بلبل گاشن بشاخ گل بہم

اے عزیز دردمندیوں سو آں بشتافتی
زا نگہ در سودہ این ہر دو موشگافتی

کا کثیر ازلف میگوئی دروغ یافتی
صریح کامل بمضمون پریشان یافتی

1.9

سفت کامل را نگه کرد و مابعدان نظر

سنبلے راہم سازم قافیہ بار و گر

100

2

۱۰۰

2

13

11

گفتگو

10

پیشانی پر

کاکاش

کاکاش غرض شاه شاه است
 کاکاش سوم از دست ۱۱
 کاکاش غافقانی شلم سادات
 کاکاش سوم از دست ۱۱
 کاکاش بر سقین سکار و قین
 کاکاش در کون در اصف الفات
 کاکاش در قلم قلم که کلمات
 کاکاش در کون در دست کلمات

۱۰۶

کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک
 کاکاش (برای شمس) بیست و یک

<p>فکر تم صد گوهر مضمون تابش سفته است بر سبیل معذرت یک شعر موزون گفته است</p>	<p>تاریخان در چوب قاب کاکاش بنهفته است شاعر گیتا که چون لف و تا آشفته است</p>
<p>۱۱</p>	<p>کاکاش به این زمستی رشته جان گفته ام مست بودم زین سبب حرف پریشان گفته ام</p>
<p>حسن عنوان قلم بر طبع ابروست این می کند خاقانی شروان بضمین آفرین</p>	<p>کاکاش بر صفحه سیما طراز عنبرین بر سر لوح حسین ماه طغرا سببین</p>
<p>۱۲</p>	<p>کاکل عنبر فشان بر فرق آن ماه تمام می نماید همچو بسم الله بر صدر کلام</p>
<p>با صفات و نشین با حسن تشبیهات او تا کشیدم نقش او بر لوح سیما بود بود</p>	<p>بگر جان سقم و لا نقش کاکل بود بود موعظ از موشگافی به کاکل مشکبو</p>
<p>۱۳</p>	<p>موبز آید از زبان دور وصف کاکل شین ازین می کنند اهل زبان بر فکرم صد آفرین</p>

ابر و سہ مبارک

۵۷۱ ابر و سہ مبارک (۵۷۱)

۵۷۲ ابر و سہ مبارک (۵۷۲)

۵۷۳ ابر و سہ مبارک (۵۷۳)

۵۷۴ ابر و سہ مبارک (۵۷۴)

۲۱	ابر و سہ مبارک	۱۶
<p>کر چوں آئی نقش ابرویش ابرو بلند از تعب بہزاد اقل دہانش بود بند</p>		
<p>در کشید ابرو بہم از رنگ چس باز ہر خند کس از نیال بچو من نمود وقت را پسند</p>		
۳۱۳	چشم این ہر سہ بسویم صورت امیدوار حسن کار خویش آوردہ و لا بر رو کا	۱
<p>نقش تیغ ابروئے بستن بگر آساں نبود جز بجا بنامی مرا این کار در امکان نبود</p>		
<p>دست از جاس شستم و در قالین جان نبود در خان خوش تیغ ابرویش نہاں نبود</p>		
۳۱۴	سعدیا ہر بے سپہ را چوں می ماند گریز در ضرورت دست می گیر و شمشیر تیر	۲
<p>گفت دل برخیز از دست مدہ اینکار را بے تامل نقش کن شمشیر چہر دار را</p>		
<p>خون زین شمشیر باید شکریہ کفار را رہ مدہ در ہجو میسداں حلیہ انکار را</p>		
۳۱۵	اگر قلم گرد و دست در دست گیری خامدہ	۳

۵۷۵ ابر و سہ مبارک (۵۷۵)

۱۰۶

۵۷۶ ابر و سہ مبارک (۵۷۶)

ابو سعید بخاری

۱۰۰۰
طرح بهرست کردن - محل شدن
نات
کریون

صفحہ اول

عنه نفس

کرمی مارچ

دہلی

تاریخ: ۱۳۰۲/۱۰/۱۰

۱۰

فیضان اللغات

نقش

نقشہ

1

بیا که بشنودن نمایان شدن
(آصف با لغات)

ابروکمان از اسلحه بپوشید
(آنصف اللغات)

کے کبار و دانشمندان

108

اخذ ان روشه اصفه

وہیں ہی درمیان میں ایک اور شخص
ایک دن ایک شخص (مصطفیٰ اللغات)

تفحص کریں۔

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشہ (ریاست) کے لئے

ورشو و خونت روان شجر آید بکار

نقش ابرور اقلیم بر لوح سیماست تو بست

موقلم از جوهر شیر حوی امدیت

ہمچوتیرے برہمنان نقش ابرویت

تائیں کر دم کبر و ارکان۔ وستم بہشت

جہذا متفقہ کہ سچ ستود و قوس پر رکشہ

7

F19

یک فلم نقش دو ابرو پر حسیں بالاکشید

از نکه بر چله بودا بر و کسان استیرو

کار خود کردم و لا در سایه شمشیر او

د دل او خوف ابرو در نقطه تصویر ابرو

برہن مشغول کا خوشین نجر او

آخر و بحسن کار مبرار و کشتاد

0

314

علاوہ ابروے پکٹس سرپاے افغانہاد

گروه اش از زوره های نوک گیومی کند

خاتمہ ابرو سے من چوں نقش ابرو می کند

شانہ مڑگاں صفائے اوز ہر سومی کند

صفت پرواز اواز خامه مومی کند

موتو قلم منٹ پیکش ہر موسے این ابرو سے اوست

ابر سے مبارک

۴۷ موبو بیچ اندک موبو در جگر
غلک مقل جگر مقل ابرو سے

۴۸ پرچس صفت ابرو سے ۱۱
کرشہ ابرو سے فرخ بیچ اندک

۴۹ فرخ ابرو تقلبات ۱۲
پرچس ابرو سے ابرو سے ابرو سے

۵۰ (اصف اللغات)

۵۱ (اصف اللغات)

۵۲ (اصف اللغات)

۵۳ (اصف اللغات)

۵۴ (اصف اللغات)

موبو تصویر او منشت پذیر موبو دست

۴۱۸
ایں مدار و کتانی چہرہ اش را چہرہ زیب
می نماید پیش او ابرو سے گردوں نشیب
می برد و ایامے ابرو از دل ماضی شکیب
ابر و عالی - دل آرا - دلکش و دلخیز

۴۱۹
ابر و پرچسین خبان چس از منغل
از فرخ ابرو سے او پرچس تدا برویاں خجل

۴۲۰
مطلح ابرو سے او ویا چہ حسن و جمال
شاہ بیت ابرو دناش اخذ اہل کمال
زنگ حسن مطلعش محبوب ہر زنگیں خیال
ہمچو ایں بیت الغزل از فکر خاقانی محال

۴۲۱
شاعر زنگیں سخن و لد اوہ ابرو سے او
مصیوع ابرو کشد مضمون لاسو سے او

۴۲۲
اے ول ابرو سے او را دشتم مد نظر
نیست ممکن بگفتن دیدہ از رویش مگر
زیر تیغ ابرو و او زندگی کردم بہر
بر سر صائب گنار د تیغ ابرویش اگر

۴۲۳
موسے ابرو جو ہر آں ابر و خد ابرو دست ۹

۱۰۹

۵۵ بیت الغزل - بیت منتخب
و گزیدہ (اصف اللغات) و
در خیال بیت الغزل ابرو سے
صفت ابرو سے ۱۱
۵۶ صائب صفائی - شاعری
مردن از شہر دم از دست ۱۲

لے گر کھانہ دن میں شل کردن
 (دو غرض)
 لے ناخن بدل شکستن بجز ار
 کردن دو غرض
 لے ابروست نکلے جان (دو غرض)
 لے قوس قزح رنگان شکستن
 اگر در پوست از پشم شود (دو غرض)
 لے ہمسو یا بزر و مول

۱۱۰

لے (دو غرض)
 لے پانگ لے سے شکستن
 کلین زمان لے قصہ در از زینہ
 (آصف اللغات)
 لے بل و پنجی قتیقہ یا و
 (آصف اللغات)
 لے خالین لے قتیقہ لے شکستن
 لے بزر و مول

صورت تیغ دو دم دلدادہ تکرار است		
ناخن بروگرہ بختاید از روستہ جبین	واکنده عقدہ ہایک برو این نازنین	
ابروش ناخن بدل شکست مارا اینچنین	بیند ابروستے فلک را دیدہ ما بر زمین	
۳۲۲	ابرو ناخن بزنگ ناخن ابروستے است درید آں قوس قزح این را فور روستے است	۱۰
در سرش و شش و ماغش خسرو شایا عدل	از جبین است و شش و صفی نصفت شاع عدل	
صحن سیائے بلندش ہمہ دیوان عدل	ہر دو چشمش تپہ بایش ابروش میزان عدل	
۳۲۳	بر فراز گردن سرفرق او اورنگ است در صفات معدلت نوشیر و اں پانگ است	۱۱
سایہ بال ہما گویند ابروستے ترا	خود چہاجوید ہمایوں غل کیوست ترا	
در کلاہ خود ہند خالکد بہر موست ترا	شاہ گرد و ہر کہ بند جلوه روستے ترا	
۳۲۴	این بود و جہر عروج پایہ بال ہما	۱۲

	سایہ ابرو سے تست آں سایہ بال ہا	
زابر و مردانہ اش نشان شجاعت آشکار از کمان ابرو ش قوس قزح شد شرمسار	پر گرہ ابرو ش رگفتند سیف و ذوالفقار دائم از تیر نظر گرد و دل دشمن نگار	
۳۲۵	مشرکان پر دغا خوف ابرویش بدل کافران بے وفا از بیم ابرو مضحل	۱۳
از بلال ابرو ش شرمندہ ابرو سے فلک گاہ و بیگہ چون نظری انگندہ سے فلک	وز غم ابرو سے شامش نیلگون سے فلک مہر و مہر از عارضش ہیرون نیر و فلک	
۳۲۶	آسمان ساز و بلاش بر بلال ابرو و تار ماہ نو در ہر چہ منت کش ابرو سے یار	۱۴
از کلید ابرو ت در دل کشاد کار ہا قفل برب جن ایامے تو دیدم بار ہا	در حق قفل و مان تنگ تو گرفتار ہا ایں کلید ابرو ت آساں کنہ و شوار ہا	
۳۲۷	با ہمہ مشکل کشائی فتنہ نہ نہند بر کس	۱۵

لطف و صفات تہذیب و تمدن
نفاذ و تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۱)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۲)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۳)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۴)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۵)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۶)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۷)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۸)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۹)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۱۰)

لطف و صفات تہذیب و تمدن
نفاذ و تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۱)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۲)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۳)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۴)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۵)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۶)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۷)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۸)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۹)
لطف و صفات تہذیب و تمدن
(در مجموعہ ۱۰)

ایک وسیع بیماری

۱۰۰

١٠

طہ علاقہ طاق

کمر پند کی بہتری کا

نظم

ایک بیانیہ پروگرام

صفحة ()

2407

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

119

ایہ برس چھپیں (آصف اللغات)
ایہ برس چھپیں (مجموعہ)
ایہ برس چھپیں (مجموعہ)

مكتبة (مكتبة الفخار)
مكتبة (مكتبة الفخار)

[illegible]

	دارد این مفتاح تو بر فضل و لها دسترس ^{له}	
طاقتِ مطلق گشت بیکرستم نطق	تا شدم در حسن صنعت ز حمت مالا یطاق	
جفتِ برویت پُنه زیرِ صراطِ طاق	همچو طاق آگبوں کیانی طاقِ طاق	
۳۲۸	ابر و طاقت جہاں را طاقِ ابرو می نمود عاشقش در سایہ طاقِ حرمِ محو درود	۱۶
از فراخ ابرو و خوش خلقی ذاتش عیاں	در دل پیوستہ ابرو کینہ می باشد نہاں	
ابر و بخش جواب ز ہر خند کا فراں	ابر و بخشش بر دے ترش و بیان جہاں	
۳۲۹	بر جبین ابرو سے انجم را بنود ابرو سے تنگ دیدہ ام ابرو سے پرچیش بکار و بار جنگ	۱۷
دیدہ ام در خواب ابرو سے تیلانش نجاب	دشتِ روس جو بہر اواز سیہ تابی نقاب	
بودر آئینہ تیغیش فروغ آفتاب	جو بہر شازموس ابرویش کشیدش در حجاب	
۳۳۰	خیر گزندت ایرکے دل رتقش او بلکے مذشت	۱۸

زیر مضامین خط و در خواب ادراکے مداشت		
ابر و معشوق را ہر نگہ چو گاہ گفتہ اند	فرق عاشق را عدیل گوئے غلط گنفتہ اند	
گر جبین را برہوان فکر میدان گفتہ اند	طبع را بر اسب فکر ت را کب آں گفتہ اند	
۳۳۱	در کسے دعوائے نقش پاک ایچ گاہ کند فکر میں غرض (نہیں گوئے وہیں میدان) کند	۱۹
دوش در محفل گردہ برابروت دیدم خواب اسے سرت گردم با پس می کنی با من خطاب		
ز آنکہ از قیج مناہی من نکردم اجتناب ہمچو صائب می شوم قربان این حسن عتاب		
۳۳۲	از عتاب نیست رنجے این بلا جوے ترا مدرا حساں می شمار دچین ابروے ترا	۲۰
بر خرم ابروے او ابروے محبوبان فدا فائق از نقاش قدرت صنعت دست و لا		
دست قدرت ہم بلا گردان نقش کج ادا بہتر از اول کشد نقاش ثانی نقش را		
۳۳۳	کاتب قدرت دوسط ابروت را کج بنگاشت	۲۱

۱۱۳
 است سورت چوں کے دعوائے
 اسے کاند غلط با نقاش ثانی
 مثل مایہ زندہ یعنی جیروں
 دوسے خود را غلط ثابت کن
 صاحب صناعتی بنا جو
 سورت کشد سورت از دست
 ۱۱۳
 سورت کشد سورت از دست

ابرو بیکار

مردن کاین شهر سال دست ۱۱
 طبع مذهب صفائی شاد

طبع خواب شمشیر بنی خدایت
 (در کفر و غیبت)

طبع ایام شمس است در دست ۱۱
 مردن کافر در دست ۱۱

طبع در وقت غایت
 (در وقت غایت)

بچه صاحب دست اول زید یا مسطرند است	
تین ابرو را نگاه من به تصویر کند	خواب این شمشیر را از خواب تعبیر کند
ابرو چوین او دعای شمشیر کند	سوی آب تین جوهر را بر بنجر کند
۳۳۴	حسن نقش شسته که فکر نظم آورده است در بلاغت طبع من ایام شوکت کرده است
دوش پهلوزده نوبال ابرو شش	ش چنان کاهیده از غم گشت پیداپلوش
از بهر میت طاق شد در مبری چون نیرش	داو از قوس قسح چرخ مقوس بازش
۳۳۵	آن پلا ابرو چو بر بامش برآمد بچو ماه ماه نو آمد چو مرغان شکسته در نگاه
ابرو ش بیت الغزل بر طلع یماست او	بچو بسم الله عنوان کتابت جاست او
زینت افروز کتابی چهره اش طغزل او	حسن مضو ش عیان باشد زهر بایه او
۳۳۶	از بیاض روی او این منتخب شعر من است

طبع در وقت غایت
 (در وقت غایت)
 طبع در وقت غایت
 (در وقت غایت)

۱۱۴
 طبع در وقت غایت
 (در وقت غایت)

وزمضامین بلندش فکرش من و شن است		
دید ابروے ترا چوں ماه نور در شام عید	همچو مونس شد ز غم کس میداورا کس نمید	
حسنِ مضمون نمی شد واقعات چشم دید	شعر جامی را و لاله در بند فکر خود کشید	
۳۳۶	یا رب این طاق حرم یا مسجد اقصی است این	۲۵
	یا بلال عید یا ابروے ماه ماست این	
فکر من اعجاز در شبیه ابروی کند	از پی بنجیدن جنت تر از می کند	
پله پایش از سواد چشم و بجمی کند	رشته هر پله از خرگان بر می کند	
۳۳۸	کاتبی گوید که حسن و لبران لاله رنگ	۲۶
	جمله در میزان جنت کم نمود از پارسنگ	
گرچه نوجوه گردش از بوت برکش نقاش	ز آنکه هر شمیر را باید شمیر جواب	
در بر آید بر فلک پیش چیت آفتاب	پیش روی روشن کن عارض تر سحاب	
۲۳۹	تا بقدر عکس ویت چشم و گوشه واکند	۲۷

اشک غم اور انجلیت در جہاں رسوا کند

کس نشد در دہر از تیر نگاہ او نگار

از کمان ابرو خود یار من گرفت کار

یارت اسے پہر آرم دار و چین بار و پیشمار

کس نہ بیند چیں برابر وے نگار من تیار

ابرو پر چیں نشان مردم آزاری بود

۲۸

۳۴۰

چوں کماں کوتاہ باشد تیر او کاری بود

بر بدت در انتظار ناوکا و در برم

صید دل دلداده تیر نگاہ و لبرم

من بجاں بازی و لا مصداق فکر برم

ہیچ پروائے ندارم ہر چہ آید بر سرم

چوں کمانداری کند ابرو سے عالم گیر او

۲۹

۳۴۱

می دود دل ہجو مژگان پیشیش تیر او

رفعت او در دو عالم شہرہ آفاق شد

طاق ابرو سے نگار من عشاق شد

ارزقی ز ابرو سے یارت طاقت تو طاق شد

بر دل طاق گون قدر بندش شاق شد

چوں ازاں طاق دو ابرو در دست افتادہ

۳۰

۳۴۱

~~مجلس~~

بسم الله الرحمن الرحيم

عبدالحق صاحب شاعر

وہابیہ

مقصود من هذا الكتاب

٥٠

بسم الله الرحمن الرحيم

چاه نخوابی برو ز طاق بلبند افتاده

از نگاہِ آن کمانِ اوست رشکِ تیرا

وزخیم ابروے اوخونے بدل شمشیرا

نہایت باکے از کمان و تیرا و نحیر را

در صفاهاں فخر از تفسیر ما تائید را

ابر و خمد اراو شمشیر ساز دکان

۴۸

פז

وز گرفت نخل او چہ گوید الاماں

کرده ام اعجاز در تصویر ابرویش و لا

نقش ماہِ نوست بمُلوحِ سپہِ اعظم

نقل اشعارم کند نقاد از آب طلا

گر تعالی را روا دارند گویم بر ملا

وصفِ ابرو جو زینن از فکر کے موزوں نہ شد

३५

۳۳۴

سبز ابرو و محال از و سمه گرد و نشد

۲۲

چشم مبارک

15

از نزاکت چوں نیش چشم چشم من کشود

چشم ادا دے مرا از صنعت انی نبود

خامہ ام از وقتِ این کارچوں چسپے نمود

در تفکر و محبت تنهایی هم همیشه بود

116

تجارت

پہلے چمکنا شروع ہوا۔

اجتید ویدن آزاد (مجموعه ۱)

(اصفا اللغات)

ہم آتش بیل افقوں میں

پیشہ و حرفہ

عقلمندان شریفان

۳۴۵	من بعد مبت بروے او کشا دم چشم را تا بجلت در حضورش آب دادم چشم را	۱
دوخت آنی چشم بر من بکار خشتین چشم و آ آورده در هم بر حسین او شکن	سوزن شرکان و برگشته ووش من آتش اورا بدل افاد و چشمش تل زن	
۳۴۶	برز من افکند چشم خود بدستم بود چشم چشم از درداشتم او غرق خجلت من بخشم	۲
چشم عالم را (سور چشم) او چشم و پسای چشم خود را و لا بر چشم آن و شن داغ	تا دل (چشم و چلغ آسمان) را بود داغ چشم آنی بود و صغتم چو (چشم زاغ)	
۳۴۷	چشم خود و هم چو بر تصویر چشم خود دید باخت آنی چشم خود زین اوقات چشم دید	۳
چشم را فسونگر آن و هر جا و گفته اند جمله وحدت شنایان آشنایان و گفته اند	آبوان بزم آهوگیر و آهو گفته اند نکته سنجان چنان این آهنگو گفته اند	

[illegible]

11A

[illegible]

بعضی ثنائیات (۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰) (۱۱) (۱۲) (۱۳) (۱۴) (۱۵) (۱۶) (۱۷) (۱۸) (۱۹) (۲۰) (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰) (۳۱) (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵) (۳۶) (۳۷) (۳۸) (۳۹) (۴۰) (۴۱) (۴۲) (۴۳) (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴) (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰) (۶۱) (۶۲) (۶۳) (۶۴) (۶۵) (۶۶) (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰) (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰) (۱۰۱) (۱۰۲) (۱۰۳) (۱۰۴) (۱۰۵) (۱۰۶) (۱۰۷) (۱۰۸) (۱۰۹) (۱۱۰) (۱۱۱) (۱۱۲) (۱۱۳) (۱۱۴) (۱۱۵) (۱۱۶) (۱۱۷) (۱۱۸) (۱۱۹) (۱۲۰) (۱۲۱) (۱۲۲) (۱۲۳) (۱۲۴) (۱۲۵) (۱۲۶) (۱۲۷) (۱۲۸) (۱۲۹) (۱۳۰) (۱۳۱) (۱۳۲) (۱۳۳) (۱۳۴) (۱۳۵) (۱۳۶) (۱۳۷) (۱۳۸) (۱۳۹) (۱۴۰) (۱۴۱) (۱۴۲) (۱۴۳) (۱۴۴) (۱۴۵) (۱۴۶) (۱۴۷) (۱۴۸) (۱۴۹) (۱۵۰) (۱۵۱) (۱۵۲) (۱۵۳) (۱۵۴) (۱۵۵) (۱۵۶) (۱۵۷) (۱۵۸) (۱۵۹) (۱۶۰) (۱۶۱) (۱۶۲) (۱۶۳) (۱۶۴) (۱۶۵) (۱۶۶) (۱۶۷) (۱۶۸) (۱۶۹) (۱۷۰) (۱۷۱) (۱۷۲) (۱۷۳) (۱۷۴) (۱۷۵) (۱۷۶) (۱۷۷) (۱۷۸) (۱۷۹) (۱۸۰) (۱۸۱) (۱۸۲) (۱۸۳) (۱۸۴) (۱۸۵) (۱۸۶) (۱۸۷) (۱۸۸) (۱۸۹) (۱۹۰) (۱۹۱) (۱۹۲) (۱۹۳) (۱۹۴) (۱۹۵) (۱۹۶) (۱۹۷) (۱۹۸) (۱۹۹) (۲۰۰) (۲۰۱) (۲۰۲) (۲۰۳) (۲۰۴) (۲۰۵) (۲۰۶) (۲۰۷) (۲۰۸) (۲۰۹) (۲۱۰) (۲۱۱) (۲۱۲) (۲۱۳) (۲۱۴) (۲۱۵) (۲۱۶) (۲۱۷) (۲۱۸) (۲۱۹) (۲۲۰) (۲۲۱) (۲۲۲) (۲۲۳) (۲۲۴) (۲۲۵) (۲۲۶) (۲۲۷) (۲۲۸) (۲۲۹) (۲۳۰) (۲۳۱) (۲۳۲) (۲۳۳) (۲۳۴) (۲۳۵) (۲۳۶) (۲۳۷) (۲۳۸) (۲۳۹) (۲۴۰) (۲۴۱) (۲۴۲) (۲۴۳) (۲۴۴) (۲۴۵) (۲۴۶) (۲۴۷) (۲۴۸) (۲۴۹) (۲۵۰) (۲۵۱) (۲۵۲) (۲۵۳) (۲۵۴) (۲۵۵) (۲۵۶) (۲۵۷) (۲۵۸) (۲۵۹) (۲۶۰) (۲۶۱) (۲۶۲) (۲۶۳) (۲۶۴) (۲۶۵) (۲۶۶) (۲۶۷) (۲۶۸) (۲۶۹) (۲۷۰) (۲۷۱) (۲۷۲) (۲۷۳) (۲۷۴) (۲۷۵) (۲۷۶) (۲۷۷) (۲۷۸) (۲۷۹) (۲۸۰) (۲۸۱) (۲۸۲) (۲۸۳) (۲۸۴) (۲۸۵) (۲۸۶) (۲۸۷) (۲۸۸) (۲۸۹) (۲۹۰) (۲۹۱) (۲۹۲) (۲۹۳) (۲۹۴) (۲۹۵) (۲۹۶) (۲۹۷) (۲۹۸) (۲۹۹) (۳۰۰) (۳۰۱) (۳۰۲) (۳۰۳) (۳۰۴) (۳۰۵) (۳۰۶) (۳۰۷) (۳۰۸) (۳۰۹) (۳۱۰) (۳۱۱) (۳۱۲) (۳۱۳) (۳۱۴) (۳۱۵) (۳۱۶) (۳۱۷) (۳۱۸) (۳۱۹) (۳۲۰) (۳۲۱) (۳۲۲) (۳۲۳) (۳۲۴) (۳۲۵) (۳۲۶) (۳۲۷) (۳۲۸) (۳۲۹) (۳۳۰) (۳۳۱) (۳۳۲) (۳۳۳) (۳۳۴) (۳۳۵) (۳۳۶) (۳۳۷) (۳۳۸) (۳۳۹) (۳۴۰) (۳۴۱) (۳۴۲) (۳۴۳) (۳۴۴) (۳۴۵) (۳۴۶) (۳۴۷) (۳۴۸) (۳۴۹) (۳۵۰) (۳۵۱) (۳۵۲) (۳۵۳) (۳۵۴) (۳۵۵) (۳۵۶) (۳۵۷) (۳۵۸) (۳۵۹) (۳۶۰) (۳۶۱) (۳۶۲) (۳۶۳) (۳۶۴) (۳۶۵) (۳۶۶) (۳۶۷) (۳۶۸) (۳۶۹) (۳۷۰) (۳۷۱) (۳۷۲) (۳۷۳) (۳۷۴) (۳۷۵) (۳۷۶) (۳۷۷) (۳۷۸) (۳۷۹) (۳۸۰) (۳۸۱) (۳۸۲) (۳۸۳) (۳۸۴) (۳۸۵) (۳۸۶) (۳۸۷) (۳۸۸) (۳۸۹) (۳۹۰) (۳۹۱) (۳۹۲) (۳۹۳) (۳۹۴) (۳۹۵) (۳۹۶) (۳۹۷) (۳۹۸) (۳۹۹) (۴۰۰) (۴۰۱) (۴۰۲) (۴۰۳) (۴۰۴) (۴۰۵) (۴۰۶) (۴۰۷) (۴۰۸) (۴۰۹) (۴۱۰) (۴۱۱) (۴۱۲) (۴۱۳) (۴۱۴) (۴۱۵) (۴۱۶) (۴۱۷) (۴۱۸) (۴۱۹) (۴۲۰) (۴۲۱) (۴۲۲) (۴۲۳) (۴۲۴) (۴۲۵) (۴۲۶) (۴۲۷) (۴۲۸) (۴۲۹) (۴۳۰) (۴۳۱) (۴۳۲) (۴۳۳) (۴۳۴) (۴۳۵) (۴۳۶) (۴۳۷) (۴۳۸) (۴۳۹) (۴۴۰) (۴۴۱) (۴۴۲) (۴۴۳) (۴۴۴) (۴۴۵) (۴۴۶) (۴۴۷) (۴۴۸) (۴۴۹) (۴۵۰) (۴۵۱) (۴۵۲) (۴۵۳) (۴۵۴) (۴۵۵) (۴۵۶) (۴۵۷) (۴۵۸) (۴۵۹) (۴۶۰) (۴۶۱) (۴۶۲) (۴۶۳) (۴۶۴) (۴۶۵) (۴۶۶) (۴۶۷) (۴۶۸) (۴۶۹) (۴۷۰) (۴۷۱) (۴۷۲) (۴۷۳) (۴۷۴) (۴۷۵) (۴۷۶) (۴۷۷) (۴۷۸) (۴۷۹) (۴۸۰) (۴۸۱) (۴۸۲) (۴۸۳) (۴۸۴) (۴۸۵) (۴۸۶) (۴۸۷) (۴۸۸) (۴۸۹) (۴۹۰) (۴۹۱) (۴۹۲) (۴۹۳) (۴۹۴) (۴۹۵) (۴۹۶) (۴۹۷) (۴۹۸) (۴۹۹) (۵۰۰) (۵۰۱) (۵۰۲) (۵۰۳) (۵۰۴) (۵۰۵) (۵۰۶) (۵۰۷) (۵۰۸) (۵۰۹) (۵۱۰) (۵۱۱) (۵۱۲) (۵۱۳) (۵۱۴) (۵۱۵) (۵۱۶) (۵۱۷) (۵۱۸) (۵۱۹) (۵۲۰) (۵۲۱) (۵۲۲) (۵۲۳) (۵۲۴) (۵۲۵) (۵۲۶) (۵۲۷) (۵۲۸) (۵۲۹) (۵۳۰) (۵۳۱) (۵۳۲) (۵۳۳) (۵۳۴) (۵۳۵) (۵۳۶) (۵۳۷) (۵۳۸)

چشم تبارک

در از صفات چشم در شمع و در شمع

چشم از نور و در شمع و در شمع

چشم از نور و در شمع و در شمع

چشم از نور و در شمع و در شمع

چشم از نور و در شمع و در شمع

۳۴۸	چشم مدوم بایمانی سخن گوئی کند باحقیقت آشنایان آشناروی کند	۴
چشم اور و شعله روشنای در شمع است	همچو لعل شمع آغوش در شمع است	چشم است و در شمع است
در تجلی تاب و مانند شمع است	نور او چشم و چراغ چشم این صحن است	چشم است و در شمع است
۳۴۹	در بصارت شمع محفل در بصیرت و لفر و ز از فرغش منقل شد چشم شب چشم روز	۵
چشم را گوید بلاغت ساع و پیمان	شیشه و محمود (ساقی مشرب) و مستان	چشم است و در شمع است
پیر حمار و باد و خوار و باد و میخانه	با همه مستی مدبوشی بود و فرزانه	چشم است و در شمع است
۳۵۰	چشم یارم از می وحدت بود و سرشار است می پرست و شیشه و میخانه و جام است	۶
حسن تشبیهات آب صفات چشم یار	تنیغ و تیر و خنجر چشمش سراپا آبدار	چشم است و در شمع است
ناوک انداز و کماندار و صف مردم و تکرار	استعارات و کنایات سخن بروی تکرار	چشم است و در شمع است

تاریخی چشم مردم سار و بیچاره
کشته یک صف مردم ۱۲۰

سکه بزرگ آردار روشن کننده
 صاف کننده دایره و بیضی است
 بزرگ (اصف اللغات) بدیل
 آینه داشت
 سکه چشمتش چشم است
 دیدار چشم بدیل چشم
 سکه چشمتش چشم بدیل چشم
 چشم بدیل چشم

۳۵۱	اینجه سامان بجز ب کافران آلات اوست بهر ما آئینه و آئینه آراذ است اوست	۶
چشم نازک زگر است و زگرین خواب هم قطره های ابر او جاری کند سیلاب هم	از گرس شهلا و گویا زگر سیلاب هم این صدف پیدا کند آب در نایاب هم	
۳۵۲	میت چشمش قلزم و قلزم از او پیدا شود در غم هست روان از چشم او دریا شود	۸
چشم گشایش نور چشم تو تیا قنه ساز و قنه خیز و قنه جو و قنه نا	چشم نازک سر به بیز و سر به پرور سر به سیا قنه اش بیدار ساز و قنه خوابید را	
۳۵۳	از فریب چشم روشن خدعه میدان حرب وز نظر نهان ترغیش بر دل کفار ضرب	۹
از می وحدت چو چشمش با ده پملی کند چشم بیارش چو با عاشق میحالی کند	خوش خمار او طبیبان اما شالی کند تا تو ان چشمش و لا عرض توانا می کند	

۱۲۰

سکه اشاره به چشم است
 خدعه - ۱۲۰
 سکه با ده پملی - یعنی شارب
 خدعه (اصف اللغات)

له صاحب منانی شاعر
دندان شتر زده است
له کنه خج بیک بیجا

(بیدار چشم)
له زبان لعل بنی خج
له رانیدن دگر چشم
له تنگ شدن میدان
له پیش نهادن عاجز شدن

۱۴۱

(بیدار چشم)
له رسته در چشم پلنگ ازار
له چشم دیدم که درین
له زان باد و گرد و تار شکار
له آرد ۱۲۰
له دوزخ کردن از صفایات
له خواب آلوده صفت چشم
(بیدار چشم)

۳۵۴	از ادب نتوان بچشم او نگاه تیز کرد بود او بیار و صائب از نگه پر بهیز کرد	۱۰
چشم ناز و بایامی سخن گوید نهال شتر مناک و شتر گیلان است حیا دار و انجمن	کلمه سخن را با ناز و آوازه گیر و زبان کز نگاه او شود بے تاب هر پیر و جوان	
۳۵۵	در آبا و افریب و خوش نگاه و غم و زن هم نمندان و تنگ و سخت و خوش سخن	۱۱
نقش چشم همچو شهبازے که باشد تیغ تا چشم شیر گیرش تنگ شد میدان جنگ	و نقش در پیش گوئی که شایه اکلنگ رسته در جسم کفار است چون جسم پلنگ	
۳۵۶	شیر می لرزد برق و برق می لرزد چشم چون نگاهش برق پیدای کند از تاب چشم	۱۲
چشم خواب را بوزن بوضف خوابناک از گراں خوابی شود پیرهن دل پاک چاک	چشم خواب آلود و ریز و حینان اینجا وضف خواب آلودی زید بحسن چشم پاک	

مجلس

۵۲

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشہ بالیدیں / مصدور

بسم الله الرحمن الرحيم

وہاں سے اسی طرح لوگوں کو بلایا گیا۔

٥٥

مستحقان از خیر

الشيخ

२१०

الباقی آیام از چشم و وزنگش شمسار
روز و شب را انفعال از چشم اوایل و نهبار

19

و در بزرگی دیده او از شمال آتشکار
دیده بایسته او از فضا آتشکار

فطرت سنجیده اواز خصال الشکار
چشم (پر وین ویده) اواز رسائل الشکار

۳۹۱

بفت کوب یک نگاهش در تیرا دیدم که
از سرو نقش چشمش دیده ام بالیده است

16

دو ذنب سیاه چشم تو خوش و مبالغه
مردمک را از شک لولوئیس بگردن مال

اختیار چشم ترا چون مہ زمرنگاں بالہ
ز سواد چشم خست (دل غبر دل) لاله

۳۹۳

ساغر چشم است از گهاسه ششتر جام جم
از سوا چشم تو بر جام محمد نام جم

In

آه بول بر بدن زان آه چو چشم نگار

دار و از ابرو کمان تیر نگاهش در کنار
ریا خود کوزه و خود کوزه گر خود کوزه دار

۱۲۴

گروہی وصل تو مشد و گروہ چید
بگروہن خلک از بکشتان یروماد

۱۹	از غزال چشم او دلباسے مانچیر شد آہو روم کرده اشش را ہیں کہ آہو گیر شد	۳۶۳
	چوں بیاورد چشم شوخ آہو شرم از جامی شود از روم آہو و لا چوں شور بر پامی شود	
۲۰	رنگ ریزد چشم شوخ چوں بصر اے تن می شود مرگان آہو حنا رو دیوار چین	۳۶۴
	آنکہ در محفل بدور جام می بینوش شد و آنکہ جام چشم میگویند دیدہ و دیدہ پوش شد	
۲۱	چشم مجسمه رے کہ صائب آب و پیمانہ ریخت می تواند از نگاہ آب صد میخانہ ریخت	۳۶۵
	اے غنیمت چشم معشوق تو میخوانی کند دیدہ محبوب باز نیاسان غنیمت ری کند	
	چوں بہ بنید محاسب را عذر بیماری کند از غلط پرہیز و دعوائے سرشاری کند	

کے از چاندن بینی مضطرب
شدہ آصف الکائنات و بینی
حقیقی بر جا ماندن ۱۱
کے گردش چشم غزالان مانچیر
زند دامن بماندایت درم آہو
تاخیر ستمال بارگاہ اند ۱۱
کے سوکت بخاری شاعری
سودن کشور اول و دوم از دست ۱۱
۱۱
کے صاحب بختانی شاعری
سودن کشور سوم از دست ۱۱
کے غنیمت شاعری سودن
بصورت دوم از دست ۱۱

۳۹۶	از مے وحدت بود شراب گاه احتساب	۲۲	نیست بکس هر که ایاکت در عالم حساب
گزس از هم چشمی چشم تو چون دم می زند		در گلستان صبح از سبیل صبا نمی زند	
نخلت او در چمن صد قطره شبنم می زند		قطره های اشک ز گرس صورت می زند	
۳۹۷	سپل اشکش رنگ گلشن را بدریای برد	۲۳	موج دریا رنگ نخلت را به بالائی برد
چشم مخمور جهاجیاں بود دست شراب		اهل ایران مثل شد (خانه ظالم خراب)	
مصروع صاحب کند از وصف بان خواب		دل مردم بردن انداختن در انجواب	
۳۹۸	چشم یارم از مے وحدت بود مخمور دست	۲۴	دل دهد در خواب و بیداری مبتلای است
در بلاغت حسن تشبیه گاه تو کند		یک نگاهت صد دل عاشق را دارو بند	
طبع از چشم تو دارد چون نظر کند		فکرت صاحب تضمین و لاشه پند	

چشم بنگاری در چشم
 ۱۱ چشم بنگاری در چشم
 ۱۲ چشم بنگاری در چشم
 ۱۳ چشم بنگاری در چشم
 ۱۴ چشم بنگاری در چشم
 ۱۵ چشم بنگاری در چشم
 ۱۶ چشم بنگاری در چشم
 ۱۷ چشم بنگاری در چشم
 ۱۸ چشم بنگاری در چشم
 ۱۹ چشم بنگاری در چشم
 ۲۰ چشم بنگاری در چشم

۲۵	حاجت و ام و کند نیست در تنجیر ما گردش چشم بود بس حلقه زنجیر ما	۳۶۹
از هزارا میل در اسیر آسای کشد نظم شوکت و آلاچون موج آلا می کشد	گردش چشم بدور صد دل می کشد کثرت مضمون مادر کوزه دریای کشد	
۲۶	کرد با دریا بنگاه ز گس عمارت او هر جا بے سرمه دال گردید از اعجاز او	۳۶۰
پوست بر منقش غلاف چشم چشمش پناه شد مقصد مایه م فکرت دستگاه	در بلاغت چشم او مثل بادام سیاه تخل قد بر تلخ ابر و واروشش نگاه	
۲۷	مهر چشمش داد شهرت در نگو نامی مرا کرد صاحب اعتبار این مهر بادامی مرا	۳۶۱
همچو بیمار که بد پر بیماری پنهان کند تشنه دیدار راز اب نظر احسان کند	اشرفیارت نظر دزدیده از یاران کند یارین با چشم بیمار از نگه در مان کند	

۱۲۶
 کفایت در چشم
 ۱۱ چشم بنگاری در چشم
 ۱۲ چشم بنگاری در چشم
 ۱۳ چشم بنگاری در چشم
 ۱۴ چشم بنگاری در چشم
 ۱۵ چشم بنگاری در چشم
 ۱۶ چشم بنگاری در چشم
 ۱۷ چشم بنگاری در چشم
 ۱۸ چشم بنگاری در چشم
 ۱۹ چشم بنگاری در چشم
 ۲۰ چشم بنگاری در چشم

۳۶۲	چشم یارم با وجود ناتوان شیداش در دست رقیب چشم یارم هر باں - بیمار خود را چون طبیب	۲۸
چشم گلگونت بگلشت چمن و جویبار لاله در گلشن ز عکس خال حشمت و انداز	از نگاه ناز گل ادر جگر شکست خار شکست رنگین سخن از فکر پشتمن سرا	
۳۶۳	بسکه رنگین شد نگه از دیدن گلشن ترا آن بیاض دیده گلگون شد بچشم من ترا	۲۹
چشم یارم با وجود ناتوانی شیرگیر هر نگاهش در حق بیمار خود الفت پذیر	حسن انوار نگاهش غیرت ماه نمیر بهر یار خویش گوید شاعر روشن ضمیر	
۳۶۴	اگر جفا آید ز چشم یار می باید کشید ناز با مردم بیمار می باید کشید	۳۰
دیده ما را بچشم او و دیدن شکل است مهر را در آب بال و پر کشیدن شکل است	صعوه دل رازش این چنین بریدن شکل است زاهو چشمش غزالان امیدن شکل است	

لغز و جگر شکستی
بفر کردن (در چشم)
چشم شکست جاری شاعر
سودن ز شوم از دست
سودن الفت پذیر بنفشه
دارند آن صفت اللغات
در چشم و شمع
و دنیا با هم است از تصویر چشم

سودن است که شوم از دست
بفر کردن (در چشم)
چشم شکست جاری شاعر
سودن ز شوم از دست
سودن الفت پذیر بنفشه
دارند آن صفت اللغات
در چشم و شمع
و دنیا با هم است از تصویر چشم

لے صاحب سفارانی شاعر ہے
 سرودن کو ششم سوم مال دوست ۱۱
 لے اودھی مہمانی شاعر ہے
 سرودن کو ششم سوم مال دوست ۱۱
 لے ورق گردانہن حرف
 ہر وقت بہ آفر دیکھیں گردن
 (د. ح. ع. م.)
 لے ازرقی ہروی شاعر ہے

سرودن کو ششم سوم مال دوست ۱۱

۳۱	گرزند چشم شوخش لاف بچشمی غزال گویش صائب دماغ او نذر او اعدا	۳۶۵
از نگہ فہید آساں حسن مضمون ادق او حدی یار تو با عشاق گردانہ ورق	چشم آہو خواند از آہو ہے چشم او سبق چشم یارم بردار چشم پر رویان سبق	
۳۲	عمرہ آموزد بچشمش شیوہ بیدار طرفہ شاگردے کمی گوید سبق استادرا	۳۶۶
روئے غفلت اغفلت ہم نمی بیند بختاب ازرقی یار تو می دارد بہ بیداری نقاب	چشم یارم دانا بیداری باشد بختاب او بختاب غافل آید بزرگ نقاب	
۳۳	چشم او در سایہ زلف پریشان خفتہ است آہو ہے رم خوردہ در بنستان خفتہ است	۳۶۷
خفتہ اندر سایہ اش از دشمنان دی ہے چشم یار ت ہر کے را در نگہ داند خے	تین چشم یار میں ہر گز نیازا رو کے سینہ یارم سپرد یاری ہر یکے	

<p>۳۴</p>	<p>ششم چشمه اشتر زخمی که بر اندام داشت هم کفن هم گور هم تابوت چو بادام داشت</p>	<p>۳۴۸</p>
<p>نیت او بیمار و دار و صد نرکت در نگاه برزباں دارد سخن آهنگی زیار خود چو آه</p>		<p>چشمه یارم جرر او مشربش داند گناه من ز تیغ چشمه خراب جویم از چشمش پناه</p>
<p>۳۵</p>	<p>جو چشمه یار را ناچار می باید کشید همچو ناز مردم بیمار می باید کشید</p>	<p>۳۴۹</p>
<p>بانگاه تابدار ابر سیاه برق سوز شیع افکار نصیر نامور محفل فروز</p>		<p>جو چشمه سرگینش آرد شب ابروز از نگاه سده گینش شمع محفل ابروز</p>
<p>۳۶</p>	<p>سرگیس گر چشمه شمع بزم از دوش شود شمع خاموش از نگاه سرمه آلودش شود</p>	<p>۳۸۰</p>
<p>ناز او دارد بدرگاه خداوندی نیاز و ده چرخش گوید رضی دانش حست طراز</p>		<p>گرچه یار باست در خوابان عالم سرفراز هوش عالمی برو حسن ادایش در نماز</p>

۱۱ چشمه چشمه چشمه
 ۱۲ چشمه چشمه چشمه
 ۱۳ چشمه چشمه چشمه
 ۱۴ چشمه چشمه چشمه
 ۱۵ چشمه چشمه چشمه
 ۱۶ چشمه چشمه چشمه
 ۱۷ چشمه چشمه چشمه
 ۱۸ چشمه چشمه چشمه
 ۱۹ چشمه چشمه چشمه
 ۲۰ چشمه چشمه چشمه

۲۰ دیک چشم مبارک

سلا صورت گری یعنی مصور
(نہار غم)
سلا چشم تیرا ہوا دشن منتظر
بدن (نہار غم)

۳۷	شب کہ چشم او فروں از طاقتِ بازداشت دیدہ را جویش تماشا از تماشا بازداشت	۳۸۱
با نکاتِ من سلا یا منطبق پرہاوت در نگاہِ نکتہ سجانِ عجم عزراوت		گفت چیرے والا در نقشِ چشمِ عجابت در صفاتِ چشمِ خیلے خوشا اندازت
۳۸	دیدہ اہل نظر تحسینِ صفت می کند چشمِ مدوح تو اظہارِ مسرت می کند	۳۸۲
۱۸	مردک چشمِ مبارک	۴۳
ماخذش جامِ مے انگور می دارد بیت مردک نامند این اشاعرانِ مے پرست		من بقیثِ پاکِ انگور ک شد مست است چشمِ مخمور از ہمیں شد پر خار و نیم است
۱	او بچشمِ ہر کس صورتِ نگار تصویر است در نگاہِ من بہ نقشِ دلبرم توقیر است	۳۸۳
برہ دلدادہ خود داشت آں دلدار چشم		دشتم در دلِ اسے دولتِ دیدار چشم

۳۸۳	یا قمر آئینه روشن سپاسم او آں دو چشمش آں ولایا ایں دو چشمم رور	۲
۳۸۴	مردک ابر فلک تابنده ما ہے گفتہ اند آستان بوسانِ ولت پاوشا ہے گفتہ اند	۳
۳۸۵	نیزہ بردارانِ مرگانش گسائی گفتہ صف بصف بر آستانِ ونگہبانی گفتہ	۴
۳۸۶	از بیاض چشم روزش و ز سواد او شب است ایں نگار چشم نور العین محبوب رب است	۵
۳۸۷	مردم چشم است طفلِ مہجین مہ پڑہ از سواد چشم پاک افتادہ در گہوارہ	۶

۱۳۱
چشم بیکار
چشم بیکار
چشم بیکار

۱۳۲
چشم بیکار
چشم بیکار
چشم بیکار

۱۳۳
چشم بیکار
چشم بیکار
چشم بیکار

۱۳۴

۱۳۵
چشم بیکار
چشم بیکار
چشم بیکار

۱۳۶
چشم بیکار
چشم بیکار
چشم بیکار

۱۰۰
میکم چرخ ببارد

۱۱
در معنای بدیع و روان و گزینش گاه

۱۲
ارباب بصیرت بمن و ندانان
(آفتاب لغات)

۱۳
و منتهی الارب یعنی درست و قلم
غفلت گردانیدن

۱۳۲

۱۴
نقطه در یک در تارک چشم
وزن و سنج گاه و در وزن و رنگ

۱۵
بشود و به سحر نقاشان مغیبه است
است ۱۱
شع خالیت آنچه را که در

۱۶
خداوند شریف و بزرگوار

۳۸۶	چشم بد و در این بود یار مرا نور نگاه در نگاه پاک ارباب بصیرت همچو ماه	می کند دائم ز دور آسمان نظاره
۳۸۸	نقطه اوتنگ می گردد بنور آفتاب در شب تاریک می یابد فراخی یا بخواب	مردم نبود از صنع سکند صورتی صانع قدرت به تخلیقش نماید حکمتی
۳۸۹	صف کشیده لشکرش اطراف منزل در دو صف در نگاهم هر یکی را نیزه مرگال کف	مردم سردار لشکر از نظر تیر به بت خانه او را حصار از پنج مرگال خار بست
	نکته است که نهان از هیچ خدایان تا کشاید دل و دل از نعت پیغمبر زبان	

بہو این مضمون صاحب دخیل غریز آں

مردمک را این بچشم شهریار نامدار

F9.

گر نذیدی مریمے آور وہ عیسے در کنار

کاسه نرگس بگلزار عجم نیلوفری
نرگس میند و ستال از رنگِ روشِ اصفری

یا صاحب از غضب نازد بچشم احمدی
از گس یارم حکم خویش دارد برتری

و دیده ام نرگس بهر زنجی که باشد آب او

۴۹۱

شرح نشود و لیبرم را نگرسی شاداب او

صورتِ انسانِ عیشِ چوں بتابد همچو ماه
می کند صد ناز بر انگور کُنگور سیاه

آهواں دارند برانگورکش دائم نگاه
صائباً دارم باصلاح کلامت و سنگاه

نَافِثُ مَشْكِينِ عِزِّ اِلٰی چشَمِ بَاشَدِ مَرْدِکِ

193

دور بادا چشم ^{میت} خیم چشم آهسته فلک

چشم بایر محل است و مردک لیلے است	محل ہا کے کہ در چشمان لیلے جاے است
----------------------------------	------------------------------------

محکم دلائل سے مزین و متنوع ومنفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

است " و ساینده های فلزی و شیشه ای و سرامیک

کتابخانه عمومی امام رضا (ع)
کتابخانه عمومی امام رضا (ع)

مجلس انجمن مدرسین طب و جراحی
مجلس انجمن مدرسین طب و جراحی

مجلس شورای عالی قضاة
مجلس شورای عالی قضاة
مجلس شورای عالی قضاة

۱۳۳

دائماً دعائے امان کی یاد رکھو

پیشوئی آجودان دریا و آب و خاک
پیشوئی آجودان دریا و آب و خاک

(اصف اللغات)

۱۰۰/۱۰۰

بصفا فی شاعر و شاعر
کرشمه از دست او

آوردن (برعکس)
جای کردن

قطبہ اسلام اشعار و بیسرو عالمی اتحاد
عبد السلام (د. محمد عبد السلام)
نقد

دائرة كونايا از كونايا
واحد بهر سال يك بار
(بجمله)

1

نقطہ اور نگہ رفیع پریشان کند	صائب از آئینہ او دفع حیرانی کند
۳۹۶	آنکہ دلباسے پریشان را کند گرد آوری
نیت غیر از مردک در دو چشم این پری	۱۴
(نقطہ روشن تر پر کار) قطب آسمان	(نقطہ دوارہ) از مرکز عالم بدای
زین نقاط پاک ذات سرور عالم عیاں	نسبت انگور کش گوید نصیر مکتہ دال
۳۹۷	مردک زین وجہ روشن شہرہ آفاق شد
نقطہ عکس سوید اسے دل عشاق شد	۱۵
مردک را بجز اسود گفتم تمہید است	میچ اشک و جزوید نقطہ اش تیری است
ہرچہ صائب گفت تضمین مگر تقلید است	اسے غلط کروم کہ بحر نفیر ولا تنقید است
۳۹۸	دل ز چاہ مردک بیرون کشیدن مشکل است
کشتی از گرداب بر ساحل رسیدن مشکل است	۱۶
بر سر پاک تو چہر غمہ بر چہر تآفتاب	یشمل چہر آنگوں بہالاسے چہر تآفتاب

(آصف اللغات)
کلیں جو نہ فقط در کمال
حکمت است، بلکہ تا پیش
جنگ باشد و از بعد از انقضای

۱۳۵
است و در فرقی در روز دوشنبه و پنجشنبه
باعتبار منفی
دل از دست می آید و همچنین اگر در فرقی
است که در پنجشنبه اگر در بایدها ممکن نیست
آید بزرگوار و در قدرت با کمال قدرت
خاندان ۱۱۰

چتر دیر کین کنایه از
عادل شدن (دعایم)
چتر سیمین کنایه از استیلا
(دعایم)

صائب صفائی مشهور
سودن کثرت سوم دوست
چتر داری یعنی مال چتر (دعایم)
چتر زری در اینجا چتر سیمین

۱۳۶

زیر کار باشد
چتر سیمین کنایه از استیلا
سرور اجابت (دعایم)

چتر دیر چتر کشت از چتر سیمین مایه تاب		همچو صائب چتر دایست احت بخواب
۳۹۹	بود گر چتر سلیمان از پروبال پری	۱۶
	مردمک دارد ز نور خویشتن چتر زرمی	
حلقه چشمت بود سر حلقه پر کارها		گر دیش چشم تو چون پر کار دیدم بارها
و ده چه پر کاره که بر یک نقطه سازد کارها		همچو صائب ارم از پر کار تو طوطو مارها
۴۰۰	مردمک هر چند باشد مرکز پر کار چشم	۱۸
	مرکز اینجانبیش از پر کار شد در کار چشم	
دیدم روشن شد قول دل را به نقش مردمک		خامنه من از صفات از صدا آورده یک
صنعم چون تیر تابانست بر روی فلک		شد نبورش خلقت نورانی حور و ملک
۴۰۱	یا رمن از گوشه چشمی نظر بر من کشاد	۱۹
	نقش چشم پاک را نور نگاهش نور داد	
۴۴	مِثْکَانَ بَیْکَرِک	۱۹

مرگانه مبارک

مرگانه مبارک که در دوزخ

(آصف اللغات)

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

۴۰۲	تاثره در چشم او شکست نازک کار من سوزن مرگان او شد در پی آزار من	چون نگه کردم برو مرگان ابروی من با فن آگاهان چاکدست پہلوی من
۴۰۳	نوک سوزن کرده را از نقش سامان می کند خامه ام پردازا و از نوک مرگان می کند	ساختم ترکیب آب چشم و آب دل بهم تا به تصویر مضامین اوده ام حسن رقم
۴۰۴	در تماشای دیده خورشید مرگان گرم کرد آسمان آب مرگان غرق آب شرم کرد	دیدم من شد شبک و تحت چشمه بر نقاب آتش افتاد در جرمش نجوش چشم و تاب

۱۳۷

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

مرگانه مبارک که در دوزخ

کتاب معانی شاعران
که به ششم از دست

بیتن و کشتن از دست
مکان اعدا و طوطی در دست
بیتن و کشتن از دست
مکان اعدا و طوطی در دست

توسعه جانی بنده و رعد و برق
موجات شاعران
و غنای لغات
و غنای شاعران
و غنای شاعران
و غنای شاعران

از دل کفار شرک بریدن پنجه اوست دشمنه و نشر ناس و لدا و نشر اوست	کافران از مرگان تیرت تیر اوست ناوک و پیکان و ترکش عاشق تصویر اوست
۴	۳۰۵ فکر صائب همچو تیغ نقش مشک می کشد ریشه جوهر برون ز آئینه دل می کشد
شب بخواب راحت بایچه کرد یک مقام تاسبق گیر در مرگان لشکر خیر الامام	این وصف بانیز باد و زمینی جنگه مدام افتی وار و شب این تیغادر یک نیام
۵	۳۰۶ بهر دو وصف با هم مقابل جنگ مصنوعی کند بهر حرب کافران همواره ورزش می کند
شاید مرگان نمایه حسن ایام شهو دیده و اگر در قیام و بستن مرگان قعود	پنجه مرگان کند عفت و نامل در ورود در تماشایش و لاییدل نه در وجود
۶	۳۰۷ خواب - مرگان کند سر بر زمین و سجده ساز در وصف شب زنده داران تا سحر محو نماز

مژگان مبارک

از کتب معتبره و معتبره

از کتب معتبره و معتبره

از کتب معتبره و معتبره

از کتب معتبره و معتبره

از کتب معتبره و معتبره

از دیر بر شک مژگان رشته گوهر شود	عنکبوتش اگر تا ز نظر میرسد شود
سوزن از خم دوز خنجر دگر شود	رشته اش مار انفسد و دوزخ افروز شود
۴۰۸	چشم را مژگان نبو شد صائب آینه
	بنجیه جوهر نمی آید بکار آینه
کند با کزخت زنبور مژگان تو جسد	از شکش شیرین است در انگشت مژگان شب
مصرع مژگان از طائب است او عهد	طفل مژگان می کند انگشت چو طفلان عهد
۴۰۹	مادر گیتی کند ناز برین طفل مجاز
	در حقیقت سرگین چشمش مژگان دراز
تا بروی مرومک گویند مژگان را نقاب	سهره روی و سوسان اندامت کرده آفتاب
دیده تا (مژگان حقیقی) بر خانه چشم آفتاب	چرخ کند مژگان خود را بر در عاییناب
۴۱۰	چشم من باز گاهم را بستر بان می کشد
	بر درش خورشید جا رو به ز مژگان می کشد

۱۳۹

در از باشد درازی مژگان چرخ
 ماسرگین نمید ۱۳
 منله آید کردن خیل کردن
 (از صفت اللغات)
 الله قرآن یعنی قریافا و صفت
 (از صفت اللغات یعنی زبان فنی
 و گردیدن)
 الله کشیدن یعنی پیش کردن
 (در ماده الصاد)

له سر کرده یعنی سر شکر و سر
شکر و سر شکر
له راست باز یعنی راست گو
و در هر کار راجی دارنده در حساب
عم
له که تخیل باریک بین
و بهار عم
له بهر در یعنی کای باب

(در صفت الفات)

نیزه در دست هر یک در فضاے کارنا مردک سر لشکر و سر کرده مترگان یار	از صف مترگان او انداز لشکر آشکار نیزه بازان حبش از هر دو جانب بشمار
۱۰	اشک تبر نوک مترگان نقش نریاے تبر لرزه در اندام کفراست نریاے مترگان تر
پیش ارباب طلاق است قامت است من بفرغ مختصر و قشتم از حرف نیاز	از سخن سنجان پوشیده مترگان عشوه سنا گر زبان نازک مترگان شود بر من دراز
۱۱	چون بلاغت نقش مترگان اژدان مار گفت فکرت من بر او رامت اهل گفت
زین سبب تشبیه اعراض و بند ابله من نکته سنجان از نزاکت هائے ضمون بهره	سطر مترگان ابهر یک حرف اوزیر و وزیر در بلاغت و دیدم از مترگان پر خم شعر تر
۱۲	وصف مترگان اشک تیز و اشک پاش و اشک بار یک الف با نقطه هائے قطر با گرد و دهر سزار

از رگ مژگان چکه خون دل هر در دند	موشگانان است این تشبیه نازک دلپند
حسن مضمون می کند قدر سخن را بلند	همچنان یک بند بن لطف سخن را چار چند
می نه بینی در رگ چنان خون دل نهان دود	اشک خوں پیش نگام بر رگ مژگان دود
کرده ام مژگان سپید و ز روشد رخسارها	خار بالاس گل و دیدم نه در گلزارها
عاضت بالاس گل پیدا کند صد خارها	خار مژگان بر گل رخسار دیدم بارها
خار را از مو مژگانست خارست در جگر	همچو گل پیش گل رخسار دار چشم تر
موشگانان هر مژه را نوک گیسو گفته اند	نکته ششمان عجم یک مو می آید و گفته اند
کافرانش عکس زلف بند و گفته اند	فکر هر کس بقدر بهمت او گفته اند
ما و لا تار رگ چشمان آید و گفته ایم	بکر جان را موبو در نقش مژگان سفید ایم

۱۳۱

مژگان مبارک
از رگ مژگان چکه خون دل هر در دند
حسن مضمون می کند قدر سخن را بلند
همچنان یک بند بن لطف سخن را چار چند
می نه بینی در رگ چنان خون دل نهان دود
اشک خوں پیش نگام بر رگ مژگان دود
کرده ام مژگان سپید و ز روشد رخسارها
خار بالاس گل و دیدم نه در گلزارها
عاضت بالاس گل پیدا کند صد خارها
خار مژگان بر گل رخسار دیدم بارها
خار را از مو مژگانست خارست در جگر
همچو گل پیش گل رخسار دار چشم تر
موشگانان هر مژه را نوک گیسو گفته اند
نکته ششمان عجم یک مو می آید و گفته اند
کافرانش عکس زلف بند و گفته اند
فکر هر کس بقدر بهمت او گفته اند
ما و لا تار رگ چشمان آید و گفته ایم
بکر جان را موبو در نقش مژگان سفید ایم

خار و مژگان تشبیه بنی بقره
کردن که در دوا این اسم
میشود است ۱۲
نکته ششمان عجم یک مو می آید و گفته اند
فکر هر کس بقدر بهمت او گفته اند
ما و لا تار رگ چشمان آید و گفته ایم
بکر جان را موبو در نقش مژگان سفید ایم
(اصف الفات)

صائب صفای شاعر
مردن کشتن سر دم دل است ۱۲
چشم آید آرد و ده چشم
باشد کز دل آید آرد و ده چشم
آب آرد و ده چشم آید آرد و ده چشم
(صفا لغات بدین آید آرد و ده چشم)

۱۳۲

صفا لغات بدین آید آرد و ده چشم
گویند از آن رنگ با صفا
در آینه نقش کنند در صفا

<p>نقش پردازان ز نقل نقش بر کاغذ کنند کافه باریک را بالاس تصویر می نهند همچو صائب علیه تصویر در مضمون کشند</p>	
<p>۱۶</p>	<p>بسکه مگر کانت بروی دیده روشن شده است پرویه چشم نقشش کاغذ روزن ده است</p>
<p>موت مگر کاش چو کار آلا آه کانت گوهر ناسفته را از نوک خود روزن کند چشم آب آرد و ده را این نقشش روشن کند بخیه چاک دل صائب هین سوزن کند</p>	
<p>۱۷</p>	<p>عاشقش را چو لب بقیه چشم بر مگر کان او شفقه ریزد گوهر بر اشک برد امان او</p>
<p>ریزه الماس مگر کان را بنوک پاک است آنگه سوراخ کنی این شقیق بے باک است نقش بر آئینه اش از جامه حاک است بر دل آئینه من نقش حیرت ناک است</p>	
<p>۱۸</p>	<p>نوک تصویرش شبک می کند آئینه را عاشق مگر کان چیاں محفوظ دار و سینه را</p>

گر قلندر اتمنا سے سفارت و در دل آ	روشنائیں گریست تو گشتن مشک است
بر درخیشیت صفِ صغیر و دارِ طالع است	حسبِ حال و دستِ مضمر نے کہ فکرِ شید است

۴۲۶	نیست با قاصد سر و کار و دلارام مرا	۲۵
	می برد شرکانِ برگزیده پینام مرا	

خامہ ام در نقش پیدا کر حسن صنعتی	غیر چشمش بوصف عشوہ دارد نیستی
شہزاد مضمون اسیر افتاد راز قدرتی	موس در گانش بجز طایفم نازک حکمتی

۲۶	<p>اے بدقت میتو!ں فہمید معنی ہاے نماز</p> <p>حکمت العین است شرح چشم مرگان دراز</p>	۲۲۶
----	--	-----

چوں کہ تو نامہ من سوے یارم می برد
زنگش شایس از نگاہ باز و قاصد پرد
جره از حیرت ز چشم دوریش نیگردد
بلبل آمل ز تضمین سخن فوٹے برد

۴۶	<p>خامه از گیرائی مرگاں رستم پرواز شد</p> <p>نامه بر بال کبوتر چرخل شهباز شد</p>	۴۲۸
----	--	-----

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

[illegible]

نقشِ مَرگانِ مَرزاش را کشیدنِ مَشکلت		تیرِ پَرِ اِل را به تصویر آوردیدنِ مَشکلت
چشمِ خود واکروده سوسِ چشمِ دیدنِ مَشکلت		تابِ مَرگانش بنگاهِ مَرزاش دیدنِ مَشکلت
۳۲۹	بر بدت باشد را پادیده دخت نگار نیست محتاجِ کمانِ ناکِ مَرگانِ یار	۲۸
دستانِ حلیه مَرگانِ نازک شد و		از رقمِ کوتاه تر شد خامه دخت طراز بایدیم پسِ دیکر از طوالتِ اختر
۳۳۰	یارِ مَن بر نقشِ او مَرگانش کشاید از کرم جلوه نورِ بنگاهِ خود نماید از کرم	۲۹
۲۵	نگاهِ مبارک	۲۰
بود چشمِ مَن بیک از حاضرانِ بارگاه		داشت از بهر بنگاهِ پاکِ او چشمِ براه نیست مَشکِل از قلمِ نقشِ فروغِ مهر و ماه
۳۳۱	جراتِ ایں کارِ دشوارے و لا آسانِ بود	۱

لحظه نگار کشیدنِ مَرگانِ یار
تأثیرِ مَرگانِ (بهر بنگاه)

۱۳۶

لحظه چشمِ براه داشتنِ مَشکِل
بدونِ (بهر بنگاه)

نگاه و نگاه

نگاه کردن نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

بسته کردم به تصویر که در امکان نبود	
برخ پیرا چشم تا نظر را گرم کرد	سرو مهر بهاش در غرق آب شرم کرد
سخنی پاهیم درین ره گردن از دم کرد	لطف من شرمه را آماده از دم کرد
او بخدمت بود حاضر من بکار خویشتن	۲
بادل ناخواسته او داد امداد بمن	۲۳۲
خامه از تارنگه کردم به تصویر نظر	ز این زر بر دیده بستم نقش تنویر نظر
دیده تصویر شد روشن تا بنظر نظر	در نگاه بهوش من جا کرد توقیر نظر
خامه ام غیر چشم را محبت می کند	۳
غیر مری را نگار چشم عالم می کند	۳۳۳
چشم من از چشم خواب شد نظر بند نگاه	جاد و او در و دیدن دیده ام راست نگاه
تا چشم سر گین یار آوردم پناه	کرد چشم او نظر را بر نگاه من سیاه
۳۳۴	یک نگاه لطف او جاد و او اعجاز کرد
۴	

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه کردن (دختر) نگاه کردن

نگاه و بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

از فصول سازان نجاتم داد و چشمم باز کرد	
با نگاه او نگاه خویش را نشاختم	بر نگاه روشن او چون نظر انداختم
مردم خود را به تصویرش صورت ختم	سکه چون آینه با خود نگاه بباختم
مردم چون می کشد تصویر تنویر نگاه	از رنگ چشم شود پر داز تصویر نگاه
دیدم ام دریافت کاین معصیت از آب گش	تا نگاهش در نگاه دیده ام شد جلوه گر
چشم شومم چو چشم است و بالاشد بصیر	من نظر را آب دادم در تماشای نظر
یک نگاهش را دو چشم روشن امید وار	چشم آن دار که بار روشن نظر گردد و چار
تا نظر حسن آن روشن نگه پیوستم	دل بجد آید بر نقش نگاهش بسته ام
چون نگاه او کند با چشم خود و آینه ام	از نزاکت بالوح دیده نقشش بسته ام
خارج من نقش اواز دیده بر قرطاس بست	

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت
نگاه از روی بشارت

۲۰۰۰

دین - علی شین

مقامات و اعیان

مجلس خوارزمی

پیشانی

مجلس شورای ملی

هزار و پنجاه و یک

زیر عمل نقش نگاہ و روش نشر آید بدست

چشمِ محموشِ بے وحدتِ چورِ پیمانہ رنجیت

بزرگاہ من نگاہ ساقیمستانہ ریخت

ما ز چشم خون ناب از لبم افشان ریخت

دیدہ او آب روستے سانغ و میخانہ رحمت

چوں علی مستم و لا از آبِ میناے نظر

۴۳۴

از سرورِ اول از تضمین مضمون بے خبر

کافران کچھ نظر از یک گاہیں است باز

مشترکان کج بصیرت رازشمش احتراس

کج کلایاں سرنگوں از میتش با صد نیاز

کج مزاجاں ایکج فہمی بود و دل گداز

سرور ما راست باز و راستی دار و پند

۴۴۹

راستان است پیاں از نگاہش بہرہ مند

وَأَمَّا بَرَقٌ فَهُوَ خَزْمٌ كَقَارِ سَوْزٍ

برق آینه گانِ مومن انکاهت و لغزو

برق خشمش در حرارت غیرت مہر نمود

برق را از تاب برق است و مولد و مبدع

آنگاه بن سیر کفار و بدو برقِ خشم

۲۲۰

✓ 10 13 13 13

179

بہارِ رات معطلہ

مجلس تصدیق و توثیق

عاجز و معاصر

الحمد لله الذي جعلنا من عباده المخلصين

مجلس شورای اسلامی

المصنف اللغات (عالم)

ق افندي (اصف التما)

1.

نگاه بنارک

خطه انداز که تیرا در دست
نقشه بر سر آردن بیست آمد

خطه صاحب صفای شام
خطه شمس از دست ۱۲

خطه صاحب صفای شام
خطه شمس از دست ۱۲

خطه شمس از دست ۱۲
خطه صاحب صفای شام

پیش تیرش از خط اندازی خود شمسار	
نقشه شمس از سر تیغ نگاه او شمس	نقش گلگونش ز خون اوست شمس
از سود او چشم عکس تیغ او آمد بهم	خانه صائب شود در ماتمی تصویر غم
۳۳۳	در شهیدانش اگر تیغ نکه سمری برود
	تیغ او در ماتمی او صائب جوهری برود
صنعت ملک نگاه اوست تصویر نظر	
ای خورشید از شعاعش بر فلک شد جلوه گر	آب شد از خجلت رنگش در آتش زهر
۳۳۵	تا نظر از رخسار دیوار بر روی کشم
	من چو دانش نقش از کرب را بقا بومی کشم
ایک نگاهش از کند خویش گیر آسماں	
پدر کند عقل تواند گرفتن نقش آں	آسماں گیرش لقب شد در مضافات جهان
۳۳۶	همچو صائب و لا تشیید ارم بر زبان
	گر کند وصیت در عالم ایجاد است

خطه شمس از دست ۱۲
خطه صاحب صفای شام
خطه شمس از دست ۱۲
خطه صاحب صفای شام
خطه شمس از دست ۱۲
خطه صاحب صفای شام

طہ بہت آمدن بستی مہل
شدن (اصف اللغات)
طہ نظر در دشت نگاہ بخت
کردن با صانع نظر دیدن (بسیار)
طہ ادب و آموختن تعلیم ادب
کردن (اصف اللغات)
طہ بایدها چشم دیدن چشم بایدها
بستی شگفتن چشم از مسرت و حیرت

این در طبع چشم با گرگزشت

بہر شیش ازین بہتر نمی آید بدست	
تا نگاہش را لقب شد در جہاں تا نظر	رشتہ در سوزن کند مگر کان بانو از نظر
از نگاہ گرد و در فوس زخم افکار نظر	نیست غیر از چشم او واقف اسرار نظر
۲۴۶	بر رخ او تا نظر چشم مصور دوختہ سوزن مگر کان او اورا ادب آموختہ
شد ز ہتایہ نظر حن فروغش آشکار یرنگاہ و حمت تشبیہ ہتایش تبار	
۲۴۸	شعاع تشبیہ ست اورا خاصہ میدانِ حرب حسن تو جہیہ ز خشم او نماید شانِ حرب
در بلاغت حسن تشبیہ نگاہ او گل است صورت تا رنگہ مرغوب لطف سنبل است	
۲۴۹	بوالعجب تشبیہ او ز نگین چشم بلبل است از صفات او (رسا) و جوئے لطف کاکل است
۱۹	چشم چوں بالہ نگاہش چوں گل شگفتہ

درنگاہ زلف و کامل صورت آشفته		
چشم بیمار تو از نبض نگاہ است آشکار	ما تو از چشم تو دارم چه بیمارے خمار	
تا بدست آورد نبضش را طیب نداد	عاشق بیمار شد نامد سیاحی بکار	
۳۵۰	اعتدالے تا ہویدا شد درین نبض نگاہ	۲۰
نبض خورشید فلک قرباں برین نبض نگاہ		
تا تشبیہات نور و نم فراغت دست داد	خامد در وصف صفات از زبان خود کشاد	
گویش حقین و زرق و دربین روشن شداد	حیرت افزا و بلند حسن پر و زخون نهاد	
۳۵۱	پاک و نوشین و ستور از براسے مؤنن	۲۱
تلم و تند و گرم و کج بروے کفار لعین		
آن نگاہ نیم مست ویدہ مست است	کز خمار چشم میگوں سانغے دارد بیت	
چشم مخمورین چشم می نماید همچو مست	حق پرستے شد تعریف بلاغت و بیست	
۳۵۲	صائب شرکان بچندیش چون نگیرد دست را	۲۲

لے نبض درست آوردن و رفت
از احاطہ نگاہ چشم
۳۵۰ بجا آمدن کتابہ از نبض
شکل (آصف اللغات)
۳۵۱ نبض خورشید را تا
از خط و شمار (آصف اللغات)
دست دادن بمبغی حاصل
شکل (دکتر عبید)

۱۵۳

۳۵۲ نبض از صفات نگاہ
است (بہار جمیل - بیل نگاہ)
تصانیف صفاتی شاعرست
مردن کشر سوم از ۱۱
۳۵۰ با وجود نبض و بہت
دست گرفتن و گردن
(دکتر عبید)

نگاہ مبارک

داریم نفس کی طرح بج باندھو

۲۵
کلمه شریکی یعنی شریک در جهاد (ج) و غیره
عنه شرم عیسی بن جعفر بن ابی طالب
و نهام نشان شرم (یعنی بیایم بپوشانیم)
عنه چکریدن آید است و دشمن
یعنی ظاهر شدن آبش (صافیه)
شرم (الطمانه) لگن سیراب می شود

107

۵۵ سال بنیاد کار و ادب و یکدیگر
 صاحب صفاتی شاعر
 معترف که شعر هم از دست
 ۵۶ شکر بخای شاعر
 معترف که شعر هم از دست
 ۵۷ داد و ده از دست بخای شاعر
 معترف که شعر هم از دست

	<p>تا زافادن نگهدارد نگاه مست را</p>	
<p>دست احاشش بلند تیغ چشمش بر نیس</p>	<p>از کریم النفسی یارم نگاشش شرگین</p>	<p>شرم او شمرند ساز و دشمنش را اینچنین</p>
<p>۲۳</p>	<p>شرم زان زنگین نگاشش چون گلاب می چکد الحذر زان تیغ کنز تصویرش آب می چکد</p>	<p>۲۵۳</p>
<p>هیچکد ناید بچشم می چمد بر اوج شرق صائباً داین آں ہے نکر دی بچ فوق</p>		<p>آن نگاشش ابلغان عجم گفتند برق مچ برق آسمان هرگز ندارد برق و زرق</p>
<p>۲۴</p>	<p>در سواد چشم او بنگر نگاه گرم یار گر ندیدی برق راز ابر سیاه نو بهار</p>	<p>۲۵۴</p>
<p>آب و تابش آفتاب می نماید در بگاه خواهد از شوکت و آلا بر حش و آه و آه</p>		<p>دیدہ بامیند از نور نگاشش و س ماه شمع محفل ایغرز و فروغ این نگاه</p>
<p>۲۵</p>	<p>گرد او گردد ز عین نور بے تابانه</p>	<p>۲۵۵</p>

آں نگاہ گرم شمع است و ہم پروانہ	
یار با عاشقان خویش غمخواری کند	ہر کہ اورا یار خود داند باویاری کند
چشم او با چشم عاشق ناز برداری کند	دیدہ او جان مالش را نگہداری کند
شد نصیر نکتہ رس از عشق معشوقش خجل	
۲۵۶	۲۶
گو نگہ زد دیدہ بر دوازوے متاع جان دل	
مایہ و از نظر نازک خیالی کردہ ایم	ہچو شاہین بگاہش تیز بالی کردہ ایم
مثل طوطی در چمن شیریں مقالی کردہ ایم	قصید تصنیف خوش مضمون عالی کردہ ایم
اسے بصیر مرغ دل شہباز آں روشن نگاہ	
۲۵۷	۲۷
بال پرواز سے بروں آرد زمکرگان سیاہ	
چشم مخمورش تشبیر بلاغت باوہ خوار	می ندارد ذوقِ مستی در سرش این میگوار
از بے وحدت پرست این جام چشم چوار	از سخن لبریز چون فکر کسیر نامدار
۲۵۸	۲۸
ہر نگہ از چشم او ستانہ می آید بر دل	

۱۵۵
 مال نصیر است - ۱۵
 طالع مال تعلق نیست خان
 تمام است برون در سر سہم مال است
 سخن سے سار پہنچنے سے خوار
 دربار چہرہ

۱۵۵
 شہر سہم از دست
 شہر سہم از دست
 شہر سہم از دست

نگاہ مبارک

دعا را سے دفع میں اگال ۱۱
 گرام چرم بنی خیر زور (دور) ۱۲
 ہمارے بڑے صفات چرم آوردہ ۱۳
 تلافی میں مشاہدہ کردن بہا ۱۴
 فصل چون چرم اوقاف (دور) ۱۵
 میرزا دادہ شایع ہون ۱۶
 یہ خیال ہمارا است و تفسیر معقول ۱۷

۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰

بچہ بدستہ کہ از خم خانہ می آید بروں	
چشم بد و راز نگاہ گرم خیر جلوه گر	بستہ انداموں نگاہان جهان وے نظر
در تماشای غزالاں چشم او وقتِ سحر	یافت این مضمون احد از کلام نامور
چوں نگاہ گرم خود را من صحرا بہ بستان	۲۹
مردمک همچوں سپند از دیدہ آہو بخت	۳۰۹
حق پرستی وصف چشم خوب رویان من	حق پرستی از صفات دیدہ محبوبین
این سبق آموز شو خال از حیلے خوشن	فرق ہر دورانی داند استیہ اندر سخن
۳۰	۳۱
۳۲	۳۳
۳۴	۳۵
۳۶	۳۷
۳۸	۳۹
۴۰	۴۱
۴۲	۴۳
۴۴	۴۵
۴۶	۴۷
۴۸	۴۹
۵۰	۵۱
۵۲	۵۳
۵۴	۵۵
۵۶	۵۷
۵۸	۵۹
۶۰	۶۱
۶۲	۶۳
۶۴	۶۵
۶۶	۶۷
۶۸	۶۹
۷۰	۷۱
۷۲	۷۳
۷۴	۷۵
۷۶	۷۷
۷۸	۷۹
۸۰	۸۱
۸۲	۸۳
۸۴	۸۵
۸۶	۸۷
۸۸	۸۹
۹۰	۹۱
۹۲	۹۳
۹۴	۹۵
۹۶	۹۷
۹۸	۹۹
۱۰۰	۱۰۱

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

نگارہ مبارک

۴ سوزنی - شاعر سوزنی

۵ ریشیدہ (دیباچہ)

۶ غمرہ پرور - دیباچہ

۷ ریشیدہ - دیباچہ

۸ غمرہ پرور - دیباچہ

۹ سوزنی - دیباچہ

سوزنی زید تخلص چشم نیرت اگر	
چشم ہوشم نازنینے جز نگاہ اوندید	غمرہ پرور - مجنیے جز نگاہ اوندید
عشوہ گر حسن آفرینے جز نگاہ اوندید	باز نکات دور بینے جز نگاہ اوندید
۴۶۲	چوں بنا آید طہیر از چشم او بیرون نگاہ
	چند جانا خانہ آئینہ می افتد براہ
۴۶۳	چوں نگاہ پر خارے جام از چشمے کشد
	تاریچان نگاہے دام از چشمے کشد
۴۶۴	بمحو حیدے می ندانستم اسیر انجام را
	می کشیدم از نگہ عطسہ گل بادام را
۴۶۵	می نمایم نیزہ مادر ہر صف مرگال و ریت
	بیم و باک کافران از چشم او بیوجہ نیست
۴۶۶	چوں سوار یکہ تازے کز سپاہ آید بروں

۱۵۷

۱۰ سوزنی - شاعر سوزنی
۱۱ ریشیدہ (دیباچہ)
۱۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۱۳ ریشیدہ - دیباچہ
۱۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۱۵ سوزنی - دیباچہ
۱۶ سوزنی - شاعر سوزنی
۱۷ ریشیدہ (دیباچہ)
۱۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۱۹ ریشیدہ - دیباچہ
۲۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۲۱ سوزنی - دیباچہ
۲۲ سوزنی - شاعر سوزنی
۲۳ ریشیدہ (دیباچہ)
۲۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۲۵ ریشیدہ - دیباچہ
۲۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۲۷ سوزنی - دیباچہ
۲۸ سوزنی - شاعر سوزنی
۲۹ ریشیدہ (دیباچہ)
۳۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۳۱ ریشیدہ - دیباچہ
۳۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۳۳ سوزنی - دیباچہ
۳۴ سوزنی - شاعر سوزنی
۳۵ ریشیدہ (دیباچہ)
۳۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۳۷ ریشیدہ - دیباچہ
۳۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۳۹ سوزنی - دیباچہ
۴۰ سوزنی - شاعر سوزنی
۴۱ ریشیدہ (دیباچہ)
۴۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۴۳ ریشیدہ - دیباچہ
۴۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۴۵ سوزنی - دیباچہ
۴۶ سوزنی - شاعر سوزنی
۴۷ ریشیدہ (دیباچہ)
۴۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۴۹ ریشیدہ - دیباچہ
۵۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۵۱ سوزنی - دیباچہ
۵۲ سوزنی - شاعر سوزنی
۵۳ ریشیدہ (دیباچہ)
۵۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۵۵ ریشیدہ - دیباچہ
۵۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۵۷ سوزنی - دیباچہ
۵۸ سوزنی - شاعر سوزنی
۵۹ ریشیدہ (دیباچہ)
۶۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۶۱ ریشیدہ - دیباچہ
۶۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۶۳ سوزنی - دیباچہ
۶۴ سوزنی - شاعر سوزنی
۶۵ ریشیدہ (دیباچہ)
۶۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۶۷ ریشیدہ - دیباچہ
۶۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۶۹ سوزنی - دیباچہ
۷۰ سوزنی - شاعر سوزنی
۷۱ ریشیدہ (دیباچہ)
۷۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۷۳ ریشیدہ - دیباچہ
۷۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۷۵ سوزنی - دیباچہ
۷۶ سوزنی - شاعر سوزنی
۷۷ ریشیدہ (دیباچہ)
۷۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۷۹ ریشیدہ - دیباچہ
۸۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۸۱ سوزنی - دیباچہ
۸۲ سوزنی - شاعر سوزنی
۸۳ ریشیدہ (دیباچہ)
۸۴ غمرہ پرور - دیباچہ
۸۵ ریشیدہ - دیباچہ
۸۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۸۷ سوزنی - دیباچہ
۸۸ سوزنی - شاعر سوزنی
۸۹ ریشیدہ (دیباچہ)
۹۰ غمرہ پرور - دیباچہ
۹۱ ریشیدہ - دیباچہ
۹۲ غمرہ پرور - دیباچہ
۹۳ سوزنی - دیباچہ
۹۴ سوزنی - شاعر سوزنی
۹۵ ریشیدہ (دیباچہ)
۹۶ غمرہ پرور - دیباچہ
۹۷ ریشیدہ - دیباچہ
۹۸ غمرہ پرور - دیباچہ
۹۹ سوزنی - دیباچہ
۱۰۰ سوزنی - شاعر سوزنی

سردن اکشر سوم از دست ۱۱
 سمدن اکشر سوم مال دست ۱۱
 سمدن اکشر سوم بختی جفتی
 سمدن اکشر سوم دیوول بدایع
 سمدن اکشر سوم ۱۱

سردن اکشر سوم از دست ۱۱
 سمدن اکشر سوم از دست ۱۱

از صف مرغگان خوزیش نگاه آید برون		
صد سیمائی کند از چشم خود دلدار را	یک نگاهش در علاج درد و غمخوار را	
در تماشا چشم بیارش کند تیمار را	یار بهرام بخاری بخلاف یار را	
۳۶۵	سوی او چشمش نظر زوید از یار کند	۳۵
	همچو میارے کہ تا پرہیز نہی نہاں کند	
بے تکلف در سخن باشیم با دلدار خویش	از نگاه شوق می بینم روی یار خویش	
می نرسد یار از تشنه دیدار خویش	بانی گوید و آلا یار تا ہنجا رخویش	
۳۶۶	سویت از بے اختیاری گر نکھا ہے کردہ ایم	۳۶
	آنچناں تجسیدہ گویا گنا ہے کردہ ایم	
از نگاه یار خود باشد دل من مقیرار	تا ب حسن او ندار دودیدہ امیدوار	
چشم خود را بستم از شرم حسن آن نگار	نقش حال من کشد کھلک جزین نامدار	
۳۶۷	از حیا پوشیدہ ام چشم و شوق روی دوست	۳۷

می طبع تارینگه دزدیده چون گزیر پوست

از بے وحدت نگارم سانغِ حشمت کشف

بے خبر استادہ در ہوشانِ چشمِ صفِ نصف

وزنگار و نیم مستش جرعه بخشه شرف

بُرد و ذوقِ ادیب کے از نکتہ سخنِ سلیمت

ساقیماں روزگار تازہ در آب ریخت

۴۹۴

۴۸

از نگه پیش دارد و در شراب زباب ریخت

۱۔ قول انقیض نگاہیں از کلام روشن است

نقش آینه و انوار و عکس افکن است

نسبت چشم و نگارش صورت جان و تن است

ز بلاغت و سخن تمیودش کارِ من است

عزل گاہِ لطف اور صنعتِ نقشبست

۴۹۹

۲۹

یہ تصویر اوچھے بروے من کشاد

14

اشک مبارک

11

روہ ام در نقش اشک اور مرگاہ موقلم

فتم خسارِ یوسف در خورِ لوح رقم

دشمنان را در روشن آفتاب گهر آمد به هم

وے سبقت بروہ ام از نکتہ منجان عجم

مجلس ششم را در طبعین شری

آں در جہان کتب منسوب شدہ
تشریح شدہ و تفسیر شدہ
از ۱۲۰۰

بیاد ابد کا شاعر فرشتہ
میں کجا داغِ قاتلن چہ چہ ازلت

۵۴ (برای شرح)

109

بزرگ (پیارے)

اشک مبارک

مردن از شرم از دست ۱۲

خمر خوار گشتن و دلا دادن

ز شرم از دست ۱۱

اشک شود یعنی اشک غم

(آصف اللغات)

یعنی اشک

۳۶۳	بحر را چون آب چشم اولباب می کند موج اشکش بے سخن انجا مطلب می کند	۴
از غم امت سرا پا خاطر امضمحل موج دریا پیش طوفان غش گرد خجل	شد غش و ابسته دل چون ضمیر فصل چون صدق دست ظهوری از پرتی کین دل	
۳۶۴	آستین می کشد بر دیده دریا غم برنجو شد تا باشک از سینه گوهر با غم	۵
از غم آں اشک تر چشم گل تراشکار لاله را داغی ز اشک لاله گون درالذار	بر گل آں اشک گلگون در چین بلبل نثار زنگ تفسین مفید باخیم زنگ بهار	
۳۶۵	غنچه اشکش چرا ینک گلستان می کند گل ز شبنم تکمه چاک گریاں می کند	۶
اشک شورش تلخ سازد کام شکست خیز اشک بعلی در غم امت چو ریزه بر زمین	می کند اشک غم او اشک شایه می اخیز اشک کوهی را کند اشک امت جیب	

(در غم)

اشک که در غم معانی دارد
(آصف اللغات)

غلت برزد (آصف اللغات)

لحم اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)

اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)
اشک و بیکار
(اصف اللغات)

۴۶۶	آب چشم اشکبارش غیرت اشک سحاب اشک گرش می کند دل داری شک کباب	۷
۴۶۷	دیده اشک شسته فشانند بگلشت چمن صد گل اشک آورد یک تخم اشک از بزمین	۸
۴۶۸	شهره اشک در اقصای بلاغت درود تا چرخ محفل خلید برین شد شمع طور	۹
۴۶۹	صبح صادق می نماید آفتاب ز تاب اشک شام چون آئینه روشن بود هتاب اشک	۱۰
۴۷۰	دانه اشک برار و از زمین نخل مرام دانه اشک آورد مرغ اجابت را بدام	۱۱

غنچه های اشک گلگون انیشت واکند
ناله بیل بگلشن شور غم برپاکند

گرد مضمون ظهوری صورت تضمین ظهور
برق اشک بسوزد خواب از چشم حور

خوشه اشک که دار خیل امت را بجام
فکر صائب زد دعای است قبول نام

۱۰	شمع روشن شد چو اشک از دیده مینافشانند خوشه برداشت است دانه ایخافشانند	۳۶۹
	چشم او گهواره و اشک است طفل نازنین طفل اشک او چو از گهواره افتد بر زمین	
۱۱	مادر گیتی ببالینش مناعا تمے کند اکودک نادان بدست و پا اشاراتے کند	۳۸۰
	چشم بیمارش بود بیمار چشم اطیب درد عاشق را علاج است در دست قریب	
۱۲	شور بای اشک بهر زگرں بیمار اوست عاشق بیمار او دل داده بیمار اوست	۳۸۱
	عاشقت مست است از سر و شر شاد کام دور جام چشم - رهبر دو گر و دوں لادام	
	شیشه اشک تو می یزد و وحدت بجام حلت این مے نماید حرمت مے را حرام	

۱۰۱ اگر گیتی سنا - از دنیا ۱۲

۱۰۲ نانات بونی آواز غنی

۱۰۳ گونہ گونایا بر سحر طغش

۱۰۴ یازند و در دنیا بهیچ گره و دردی

۱۰۵ گویا نماند ۱۱

۱۰۶ چشمه یار چشم باست ۱۱

۱۰۷ صفت است و یار چشم جعفی

۱۰۸ عاشق چشم ۱۱

۱۶۳

۱۰۹ قریب در دنیا اشاره ۱۱

۱۱۰ خداوند تقاکی را با محبوب است ۱۱

۱۱۱ ضمیر غایب بسواست ۱۱

۱۱۲ حرم و دنیا ۱۱

۱۱۳ بزرگی ۱۱

اشکبہ بنیاد

اشک بر

١٠٠

۱۰۰ (۱۰۰)

١٠٠

(۱) در هر صبح
نقدها شک باطلان موقوف

جہاں تقابری

جہاں
نقطہ سویرا
و این را نقطہ سودا

کدو

م. گنبد (سپاه) که در مل است و این
نقطه از این کتاب از این

21

حریف و همسر (ع. ۱۳۰۰)
 (اصفهان)

7

یہ فیروز گاہیہ ادا کیا

1

197

(آصفی اللغات)
تفاسیر و تراجم



٥٩
آرشفه اللغات

9

۳۸۲	شیشه ماه است بر هر قطره اشک فدا قطره زین شیشه اشک نمی گردد جدا	۱۳
۳۸۳	دانه های اشک تو همچون جُرشهوار اشک گوهر نایاب می داند مگر اسرار اشک	۱۴
۳۸۴	دانه های سجده اشک نیاید در شمار از شمار او خبر نبود بدست سجده دار	۱۵
۳۸۵	نقطه اشک تو پیدای کن صد نکته ها نقطه سودا دل الفت کند اشک ترا	۱۶
۳۸۶	نقطه اشک تو در مقابل کس ندیدم در جهان نقطه اشک تو بودم کز بد ویر آسمان	۱۷
۳۸۷	بیضه اشک تو دارم همچو مهر آب تاب بیضه زرشده ز شرم او بمن غرب حجاب	۱۸

اشک بیک

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۴۸۵	اشک ایمانے کس کفارِ بد انجام را کے تو ان کی شکستن بیضہ اسلام را	۱۶
از جاب اشک او شرمندہ می گرد و جاب آن است از آب همچون قطره اشک سحاب	ز انجمن بر سطح آب آن در ہوائے بید آب وین از محض ہوا در سطح می گرد و خراب	
۴۸۶	آن چو صائب چرکند از آب جوے خویش را وین ز جو خالی بروں آرد سیوے خویش را	۱۷
قطره اشکش بد امن قطره افشانند بر اندک اندک آب او خیلے نماید در نظر	پیش اشکش قطره ز زو فلک شرمندہ قطره قطره اشک او سیلے شود در بگذر	
۴۸۷	قطره چوں بگریست کز دریا جہد اگشتیم ما خندہ زد دریا بر ویش کے پسر ما سیم ما	۱۸
ابر دریا با چشمت آبر و ریز سحاب پیش اشکت گوہر دریا بخت غرق آب	قطره نیساں شود از قطره اشک تو آب گوہر افشان معانی عالی عالی جناب	

۱۶۵

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

له از نظر فاقان - ذیل
خوار شدن (در هر ج) ۱۱
سکه مکس یعنی یک مکس ۱۲
سکه مکس صورت یعنی تصویر
سکه ۱۳

سکه بر مکس یعنی بر خطان
(اصف الفات)
سکه یعنی بی شاعر

۱۶۶

سودن که شمس مال است ۱۱
سکه خنده زدن بیجان
سکه زدن (در هر ج)

۱۹	قطره اشک تو تا از چشم ترا افتاده است دانه لولو صد و را از نظر افتاده است	۳۸۸
این عشق شمع رفته بل سیرش بر عیشش در غم عاشق نیزه اشک از چشم بتان	دست آفتاب از چشمش لبم بریا - و او	دلم برم در نقش اشک عشق جان جهان
۲۰	خامه ام چون از دوا و دغش پاشیده اشک دست آن غمخوار امت از رخسار چیده اشک	۴۸۹
۲۲	سر مه چشم مبارک	۲۷
طبع روشن را نگذارم که گرد و نا امید منتخب کرده ز صد افکار مضمون مفید	سر مه چشم ترا خواهم به تصویر کش - گشتم از نظم سخن سنجان عالم مستفید	
۱	زینت چشم بیاهت داد رنگ سر مه را شد زمرگان عیان گهانش رنگ سر مه را	۴۹۰
نقش چشم سرگین المحتاش کامل است		خنده ز دمانی که نقش تو تیا به محال است

سرمد چشم مبارک

۱۴۵ دال - او مانع از رفتن

۱۴۶ سرمد گمان - بی وفا نقش

۱۴۷ سرمد بینا - (عمر جم)

۱۴۸ سرمد خردان - بی جنگ

۱۴۹ سرمد (عمر جم)

۱۵۰ سرمد خردان - بی جنگ

۱۵۱ سرمد (عمر جم)

نرا که در تصویر چشم سرمد سایش و اخلال	باز نقش سرمد استین نه کار عاقل است
۴۹۱	<div> <div>۲</div> <div> (سرمد ز) چشمش نشد منت پذیر سرمد دال کثر تر مکرگان اورا نقش روت سرمد دال </div> </div>
گفتم ای مانی میدانی که طبع مروت گفتم	در بلاغت می کنی پیدای مروت گفتم
۴۹۲	<div> <div>۳</div> <div> از جواب من نخل گشت و بخت سرمد خورد حجت بار در خلاف من بکار او خورد </div> </div>
سرگین چشم تو شد تا در نگاه او عیال	میل از حسرت کش در دیده خود سرمد دال
۴۹۳	<div> <div>۴</div> <div> سرمد از آگوشیا انگشت حیرت در دال میل می گرد فدای سرگین مکرگان تو </div> </div>
آتشید او از نیاکت سرمد دال دار	این عصای آبنوس آمد بر فیض را بکار

۱۴۵ سرمد (عمر جم)

۱۴۶ سرمد (عمر جم)

۱۴۷ سرمد (عمر جم)

۱۴۸ سرمد (عمر جم)

۱۴۹ سرمد (عمر جم)

۱۵۰ سرمد (عمر جم)

۱۵۱ سرمد (عمر جم)

بازن و بکار خردان (عمر جم)

سرمد چرخ بنگار
سلاخیان زنون مراد افشار
کردن که یعنی گزیدن است در آغوش لایق
سلاخیان زنون خاموش

سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون

سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون

سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون

ناتوان چشمش خموشی می نماید اختیار
حسن توجیبی به ایما - سرمد مرغان بار

سرمد دان او چو بر لب جگر خاموشی زند
سرگین دنبال اولاد بچه سرگوشی زند
۴۹۴

مردمک لیلا چشم نازک او محفل است
چشم او بر آسمان جان بجنون مال است
دیدم ام مجنون نگاه من براه منزلت
و چه تاثیر می کشد کسبانش از نقش دل است

می زند پهلوی زلفش سرمد دنبال دار
با مہار نادلیل است مجنون در قطار
۴۹۵

چوں براری میل پاکت را ز چشم سرمد
تہمت میل از زبان سرمد و ان عین خطا
شعید از دل صد غبار خاطرش در یک دا
گر و پاست نیزه بر دارانست گونی در دا

کے نظر افتد ترا بر خاک مشتاقی بدرد
سرمدات و امان مرغان از دنبال از گرد
۴۹۶

احتیاج سرمد نبود از پی چشم حسین
حیلہ دنبال دار سرمد و ان دوست این

مردن که در بنیادش کرده است
دشمن سرمد دوست
سلاخیان زنون
سلاخیان زنون

۱۱
علاوہ برائے شاعر مودت کرشمہ
مورث گزشتہ شمس المومنین از دست
۱۲

سوم از دست " "

چهارم خیر و شر و فتنه و سعادوت
ست " "

[illegible]

179

کرم (پیارے)

کثرتِ مرغان بود تعریف چشمِ سرگیں	گفت تاثیر مولا آری هایت دہیں
۴۹۶	<p>حسن بالادست نماید خیال تو کند</p> <p>سر مرہ در چشم سیه از سایہ ابرو کند</p>
۴۹۷	<p>نکر جامی شد مولا بر فکرت خسرو شار</p> <p>سر مرہ دامنِ حاضر کرد پیش چشم یار</p>
۴۹۸	<p>تا غبار باد پایش چشم مارا سر مرہ داد</p> <p>خاک پای او بچشمِ خسروان منت نہاد</p>
۴۹۹	<p>سرگیں چشمش مگر بر سر مرہ داند برتری</p> <p>ہر سفیرے ران باشد رتبہ پیغمبری</p>
۵۰۰	<p>سر مرہ دامن را بستہ نبود بآں چشم سیاہ</p> <p>ز انکہ دارد سر مرہ دامن با چشم او یک میل راہ</p>
۵۰۱	<p>سر مرہ ان سر مرہ ان چشم چوں چشتہ کشاد</p> <p>میل مرغان دید و وصف ہای او سیماد</p>

کتاب الفبا

سادہ لوحان چہا گنید محض جدول است	می ندانی بر زبان سیل و مستعل است
۵۰۳	در بیاض حسن چشمت جدول و شان حسن می کند مضمون او آرایش دیوان حسن
بر نگاہ نازک دلدارین تارے گراں بر دل بیان باشد شب تارے گراں	در نگاہم قد حسن چشم او آسے گراں سر نہ سنگین بچشم نازکش باشد گراں
۵۰۴	سر نہ را چون دلبران سر نہ دانش ریختند ہفت بار از پردہ ہای دیدہ خود ریختند
چشم را اہل نظر خورشید تاباں گفته اند نکتہ سنجاش سخن فہم و سخاں گفته اند	نور اورا پر تو انوار یزدان گفته اند فکرش اموشگان نظم مرگاں گفته اند
۵۰۵	سر نہ مرگاں سوادش منور می کند قوس ایماے او اورا سخور می کند
در بلاغت چشم پر مرگانست چشم گریں	سر نہ خلقی بجن چشم می باشد ہمیں

لوح اولی اتق (در چشم)
لوح از آرتی نگاہ را است
کراں یعنی عین
لوح گراں قد یعنی بلند قد
عالمی (در چشم)
لوح شب یعنی شب
در بیاض حسن چشم او آسے گراں
سر نہ سنگین بچشم نازکش باشد گراں
لوح بار گراں یعنی بارز علی

۱۶۱

لوح نظر یعنی آریاب بصیر
(۱) نصف الفبا
لوح دندان یعنی شام دیدار
لوح دستان یعنی چشم و دست
لوح دایک یعنی در چشم
لوح دندان یعنی شام دیدار

له جزین صحنای شاعران
که شمر سوم از دست ۱۱
له بدیع پاشی شاعران
که شمر سوم از دست ۱۱
له نند شدن زبان سواد
که شمر سوم از دست ۱۱
له (کشف القات)
که شمر سوم از دست ۱۱
که شمر سوم از دست ۱۱

له جزین صحنای شاعران
که شمر سوم از دست ۱۱
له بدیع پاشی شاعران
که شمر سوم از دست ۱۱
له نند شدن زبان سواد
که شمر سوم از دست ۱۱
له (کشف القات)
که شمر سوم از دست ۱۱
که شمر سوم از دست ۱۱

از نگاه و موسی مرغان بیا به نازنین		سرگین شد چشم من از آن که میگویی جزین
۵۰۶	گشت روشن چشم من چشم ترا ندیده ام	۱۶
	سر من چشم تو باشد تو تیا دیده ام	
خانه چشم من آباد است از عکس نگار		مردمک در چشم من از قامت بالا یار
سرگین چشم نگارم حرمت افزای خمار		بر نگار ت بدیع پاشی لعنت پروردگار
۵۰۷	سر من آن ز گیس میگوین خوابت کرده است	۱۸
	دوا از ساقی که افیون در شرابت کرده است	
در صفات سر من او تاز با نغمه بند شد		شوقی میج (سرگین چشمش) ولاده چند شد
یار من خلیه ز حسن مدتش خرسند شد		فکرت شکست به ضمیمه سدس بند شد
۵۰۸	یا چشم سر من سائے گوشه گیرم کرده است	۱۹
	دام یک تار نگه گونی اسیرم کرده است	
۲۸	مینی مبارک	۳۳

بہارِ نبی

۱۰۰ نقش کردن بخت تصویر کرد

۱۰۱ نقش کردن گمان ازین خدای

۱۰۲ خونی بختی بختی در جنت

۱۰۳ ناتوانی بختی بختی حاسد

۱۰۴ بختی بختی بختی بختی بختی

۵۰۸	ما فی نادان چو نقش خانہ بینی کند او با صلاح رستم اظهار خود بینی کند	طبع او بے وجه و پر داز رنگینی کند ناتوانی پس در قبول را بے من بینی کند
۵۰۹	من بچشم دور بین برداشتم نقش در دیدہ باریک بینی را راست مقبول نظر	۱
۵۱۰	اے ولایتگر چہ باریک بینی کرد ایم می سزد ما را اگر نقش بینی کرد ایم	۲
۵۱۱	دست ما از خانه بجز نظر از می می کند کز ادب و عواصی اعجاز مجازی می کند	۳
	ہندیای گویند پس این کہ امر دیدن است پس عدیل نمیش است یائے بیت و من است	
	گفتہ ام حاشا کہ اسم محمد پیدین است اے ولایتگر خد بینی ب تحقیق من است	
	حسن ماخذ در سخن تو بخت بینی می کند ویدہ ام در نقش او باریک بینی می کند	

۱۶۳

۱۶۴ بختی بختی بختی بختی بختی

بینی بنیاد

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

تا بوصف حسن بینی فکر من شد بلند	همچو بینی شد زبان از آمدِ منوش پند
وز کتب بینی شد ماز شمال پیره مند	صورت تصویر شد باریک بینی را پند
گلر خاں را کاغذ تصویر بینی بند شد	۵۱۲
از شباکِ اوبصیرت دیده راده چنه شد	۳
بینی کوه از عروج بینی او منقل	بند ایچه از کشاد پیر و نه هرش سر و دل
از نزول آسب بینی لولولا لاخل	وز تنفس با اوباد و بهار سی مضمحل
۵۱۳	در بلاغت صاحب انفس می در اوقب
از هدا جویان در گامش خط بالاسب	۵
بینی خمار او منظار طوطی یافت نام	دار او از نیوجیر آئینه عارض مقام
در پس آئینه استاد و معش هم کلام	از ستو سرمی کند شق سخن آل نام
۵۱۴	در هوای سرمی گردد بکاشن تر زبال
کز سخن هایش طراوت می تراود از دهاں	۶

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

(اصف اللغات)

بینی بنیاد بینی بنیاد بینی بنیاد

یعنی مبارک

۱۰۰ گشت نهادن بیکارفتن

۱۰۱ گشت دراز گشت زیاده

۱۰۲ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۳ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۴ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۵ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۶ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۷ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۸ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۰۹ گشت تنه دراز گشت تنه

۱۱۰ گشت تنه دراز گشت تنه

۵۱۵	میش بنهاد انگشت بر انگشت دراز می نماید همچو (انگشت تشنه در نماز)	ناخن از ابرو بود تا اید شبیه مجاز آسمان ترسد اگر انگشت بر در و نماز
۵۱۶	مثل انگشت شهادت در سخن انداز اوست از مبر عارضه بین شش القمه اعجاز اوست	از مبرهای تنفس عارضه کبر شکفت در خیابان قلند رای گل دیگر شکفت
۵۱۷	بست چو مینی بگلزار یا غت نو گل غنچه نازک به مینی خط کشد چو بلبل	راست همچو نینیه سوسه و ماغش رهنوی گر بیک تحریک آیه از دماغ آرد بر دل
۵۱۸	خارج از تحریک مقرر ماسود آب کثیف وز سکون پیدا شود در قلب تحریک لطیف	

۱۷۵

۱۷۵ این شش است که در میان
بهاست از شش عطف توفیر جز
بظهور آید
۱۷۶ خطه خطه مینی کشیدن - آینه
عزیز کردن (مهر خرم)
۱۷۷ سکون در خیابان مینی راج
تنگین قلب است که علامت
صحت باشد
۱۷۸ تحریک لطیف - همان
۱۷۹ در آن نقطه دل است

دید باین و ابرو تو را ہے خامه ام	خواست بگذشتن ازین ه تا سر او شد قلم
کتاب من گر دید چون نقش مینی تیر دم	یافت نقش مینی خمار تو حسن رقم
۵۲۱	مینیت چو حسن خمار به تصویر گرفت
	کتابی گوید سراسر ه بشمشیر گرفت
۱۳	
گزشت پیش چو در آئینه بیند یار من	دار و اواز بنیش انگشت حیرت در من
دید و حیران شد و آئینه را سخن چمن	منفذ باد صبا در غنچه از یامن
۵۲۲	بنی او شاخ ز گس می نماید در بهار
	بر سر شاخه دوز گس هر یک دبال دار
۱۳	
خوش بنست آمد قلم آن کاتب تقدیر را	در کتابی چهره زار و جاوید تحریر را
از خط عارض نگار و مصحف تفسیر را	گرده بردار و بلوح عارضش تصویر را
۵۲۳	جند آں خامه مینی که این تصویر اوست
	بر جبین ما سر نوشت بخت تا تحریر اوست
۱۵	

لحظه قلم شد که بر سر نوشتن
(در عجب)
باشد تیر در بینجای کلمه تیر
(در عجب)
باشد که کاف و غایب و موافق
(در عجب)
کلیه شش مال اوست
(در عجب)
کلیه آفت در بدن نوشتن
(در عجب)
(در عجب)
(در عجب)

شماره دیدار و نوشتن معنی عمار
تمام کردن بر دست تصویر دیدار
(در عجب)
کلیه سر نوشت عمار دل و
تقدیر و خدایتان (در عجب)

عارض مبارک

صلوات بر علی بن ابی طالب و آل

صفیہ و حمزہ و ائمه ائمه

(اصفا اللات)

صلوات بر ائمه ائمه

صلوات بر ائمه ائمه

صلوات بر ائمه ائمه

یا بود موج بلند از چشمه انوار او	بینی او شعله از روئے آتشبار او	
هر یک را بهره حاصل نور و نار او	آب و آتش را بهم صلح دهد خارا او	
۱۶	شعله نارش بسوزد حسن کفارا	۵۲۴
	چهره از نورش فرو دامت دیندارا	
خط به بینی می کشد مانی بعین انبیاک	خانه من نقش بینی بست خیلے تاناک	
من بعض شکر انگندم سرخورد انجاک	یار من بختاد بر تنال بینی چشم پاک	
۱۷	گفت خیلے دور بینی را ولا بروی بکار	۵۲۵
	گفتش کلکم بریں باریک بینی مانسار	
۲۴	عارض مبارک	۲۹
زانکه یار من گل اندام است و گلر گلخانه	نقش خاشاکم در اول فصل بهار	
از رنگ گل موقلم سازم به نقش این نگار	رنگ گلهاے چمن بهر دوا آید بکار	
۱	کافدا وراق گل بایسته تحریر اوست	۵۲۶

است صاحب کرم بر لفظ وین

فانح

صلوات بر ائمه ائمه

۱۷۸

صلوات بر ائمه ائمه

صلوات بر ائمه ائمه

صلوات بر ائمه ائمه

	دیدہ بیل و لا آئینہ تصویر است	
دار و اوچوں شمع بزم افروز تاباں یکے بیات آگاہان لقب کردند شاہ خاوری	در نگاہ دور بین من درخشاں اخترے نور رخسارش عرق خورشید عارض ہے	
۲	گرد و اجرام فلک پیدا شود در یک نظر پتوان گفتن تیر آن سعدناہید و قمر	۵۲۶
از خط عارض عیاں شد صفہ زخار یار سورت اشہب و از نور عارض آشکار	جدول مشکب ہمیں باشد با طرف خدار فکرت من حافظ این صحف پر و کار	
۳	زلف او شان نزول و نظم من تفسیر پاک جامع قرآن و صورت گر تصویر پاک	۵۲۸
از گل تصویر عارض می چیدیم گلاب ای و لا یکس ایس یا جلال از تہاب	چوں شود نقش نگاہ گرم یارم جہ نقاب زین گلایش سرگرداوش خشم و عتاب	
۴	میش میسوزد نقاب او دل دیوانہ را	۵۲۹

عاطق بیادک

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

14.

۱۰۰ شکر و شکر بخار و نام شکر
 ۱۰۱ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۲ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۳ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۴ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۵ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۶ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۷ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۸ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۰۹ شکر و شکر و شکر و شکر
 ۱۱۰ شکر و شکر و شکر و شکر

می زند فاندوس من آتش پروانه را	
پیمره او گلشن و عارض گل بے خارشند	بیل آمل فدا ساین گل رخسار شد
هر گلے رنگین شد از عکس این گلزار شد	از عواشند یا سمن شد لاله شد گلزار شد
۵۳۰	سعدیا کلکت بهج او گلستانے نوشت گفت منتی مرخائے را که بهتم در بهشت
از نزاکت هاست تصویرش میران ز بایمن	مانیا لطف معانی را چه دانی در سخن
چشم بر خسار او دیدم عروسان چمن	موشگانی هاست شوکت زینت تضمین من
۵۳۱	شدر گل جاے موی نچا بنوک خامه ام در حست خسارِ گلغام است زیب نامه ام
یادِ عارض در دل است دُ نظر گلزار او	چشم دارد بر دو عارض دیده بیمار او
قطره هاست اشک یزد چشم دریا بار او	برزبال تضمین مضمونیت از خسار او
۵۳۲	چون لب آبید عارض او ناله ام

عارض بیکار

سلاہ باری بیتی نیرسانی بیکار

سلاہ (مکرّم)

سلاہ بی بی نیرسانی بیکار

سلاہ (مکرّم)

سلاہ زلف نیل نیل بیکار

سلاہ (مکرّم)

سلاہ بیکار بیکار بیکار

سلاہ (مکرّم)

سلاہ بیکار بیکار بیکار

	می شود در صحن گلشن آبیاری از گلاب	
موج خیر گل چمن آراست زلف نیل است	زنگ بوسه عاصمت در بوستان گلچین	شهرت رخسار موج نعمه از بلبل است
۱۱	اوج مکرّم می کشد تصویر رخسار ترا همچو بوسه گل مکرّم بوسه است در بحر صبا	۵۳۶
درنگه داریم از فکر علی لطف نقاب	تا آزار و حوقل نظر دادیم آب	این لطافت برگ گل اکه بود در آفتاب
۱۲	شد نقاب عاصمت و جبر عرق بر بوسه تو وز گلاب افشانی خورشید آید بوسه تو	۵۳۷
در تجلی عارض او همچو شمع امین است	کز تجلای رخ او طوری موسی روشن است	نوریزدانی بروسه عاصمت عکس فلک است
۱۳	جلوه از نقش رخ عارض تجلی می کند	۵۳۸

کشتی بوسه دوم و در ششم تفهین
نصون دوست
نظایب و دهن بیتی خنک
چیز از غیب (مکرّم)
سلاہ علی خراسانی شاعر
مردن از تفهین مصونش در ششم
دوم و سوم که هالیم ۱۲
سلاہ فیض این بیتی بیتی و
غنییم (مکرّم) علی خراسانی شاعر

۱۸۲
این دیو بود در بحر عجب

عارضہ مبارک

۵۳۸ صاحب صفائی شاعرے
۵۳۹ دوا شمس از دست ۱۱
۵۴۰ اختر شمس بلینچہ (اصفا اللغات)

۵۴۱ جوش کتاب از دست ۱۲
۵۴۲ اویغی شمس مورد
۵۴۳ کرشمہ از دست ۱۱
۵۴۴ آبرو چشمتا - بلینچہ (اصفا اللغات)

۵۴۵ آفتاب شمس شمس
۵۴۶ آفتاب شمس شمس
۵۴۷ آفتاب شمس شمس

۵۴۸ آفتاب شمس شمس
۵۴۹ آفتاب شمس شمس
۵۵۰ آفتاب شمس شمس

دست من از خامہ قدرت تعلی می کند		
نیست گلچین را بگلها سے رخ او در ترش	دانش را بس و عکسش اگر باشد بهش	
دو شام جان سد بوسه گلش در نفس	صائب التضمین مضمون چنین نمود کس	
۵۳۹	از عرق چوں عارض یارم گل افشان میشود	۱۲
	دست گلچینش نگاہ خار مرگاں میشود	
گفته اند اختر شناسان عارض را قمر	مہوشان اجرم خورشید سے نماید نظر	
مہر و بر سطح رخسار باشد جلوہ گر	انوری گفت این شب فروز است آن تو بحر	
۵۳۰	ماہ من ہر گر عرق از روے آتشاک ریخت	۱۵
	آبروے چشمہ خورشید را بر خاک ریخت	
عارض چوں آفتاب گر شود گرم عتاب	آتش خورشید از شرم و ندامت گر گشت آب	
گر بروے روشنت می افکند زلفت نقاب	بے تامل خلق می گوید کہ بگرفت آفتاب	
۵۳۱	گر رخ مہر فلک محتاج رخسار تو نیست	۱۶

۱۸۳

آفتاب باشد (اصفا اللغات)

پرم از خورشید توجیه حکایتش کہیت		
عارفت تابان دیو ستہ دلیل نہا	دلبران ماہ روا ز نور عارض شرمسار	
زنگ رخسارت نباشد ہیچ پائید بہار	عند لیبان چین بر عارض نگین تبار	
۵۴۲	عارضت را ماہ گفتم مچنین روئے نہ داشت بوکہ گل باشد ولیکن گل چنین بوئے نہ داشت	۱۷
یار گل خار مارا د صباحت شہرہ	ایں تن دلدار مارا د نزاکت شہرہ	
(شکر یگفتار) مارا د صداقت شہرہ	گفت بیدل یار مارا د ملاحت شہرہ	
۵۴۳	روئے گندم کون جمے نکدشت باو عقل و ہوش از کجا پیدا شد ایں گندم نامے جو فروش	۱۸
یار من بر عارضش ہرگز نمیدارد نقاب	نور حسنش خیرہ سازد چشم را چون نقاب	
شام در ہر چمن گشتم بمقصد کلیاب	آہب یارم خرامان لہ دو دہم بر رکاب	
۵۴۴	چوں نگاہ من بروئے عارض یارم فدا	۱۹

طہیدل شام ۱۸۴

۱۸۴

گشتہ روز ۱۸

دیدم آں حسنه که کار از دل دل از کارم فدا		
عاشق من چه تر باں تاب دیدارش مرا	صد فروغ جان دل از حسن انوارش مرا	
چشم دل و شن کند انوار خسارش مرا	از رقی روشن خیال لطف اشعاش مرا	
گفت یارم (رونما سے من چه آوردی بیاب)		۲۰
گفتم اورا (تاب دیدارت) بامیت دینار		۵۲۵
عارضت از مهر و مہ فائق بود آں تاب	لالہ را دامن بدل از عارضت گاہ عتاب	
از خیال عارضت آئینہ حیران در نقاب	فکر تم معراج فکر جامی غفراں تاب	
عارض است این یا قمر یا لاله حمر است این		۲۱
یا شمع شمس یا آئینہ دلہاست این		۵۲۶
پیش رخسارش مہ کامل شب چون مہ روز	روز از تاب رخ خورشید را در سینہ سو	
روز و شب از بے نقابی یار معالیم فروز	آسمان قدر فروغش را نمی داند ہنوز	
۵۲۷	برزند چوں مہ از عارض روشن نقاب	۲۲

لے نازان انجینہ بر ساقی دل
 تازان (آصف اللغات)
 عے انوار دل از چہ
 بعضی از ارسلان و گشتن دل
 از چہ (آصف اللغات)
 عے تاب بعضی طاقت و بار
 (آصف اللغات)
 عے از رقی ہر وی شاعر

۱۸۵

۳۵ نازک شوم مال اوست ۱۱
 ۵۵ گنجانی شام سہرورد
 ۳۵ شوم مال اوست ۱۲
 ۱۵۵ روز غیبی بل اورد
 ۱۱۰۰ روزان بر رخ بر و شش
 و در کردن بقی (آصف اللغات)

کله گلاست بنی غیر چمن سلطان
 میر (عمر) شکران غازی شاعر
 کوشش سوم از دست
 در اصف الفات بزل آینه
 سلمان سادجی شاعر
 سوان کوشش سوم از دست

بر در و باش قد چوں سایه هر دم آفتاب		
چون نگاشت چمن شد آفتاب گلبدن	هر گله را چوں گل خورشید دیدیم چمن	
گل ز عکس عارض اوی نماید یا سمن	بشگفت چوں گل دل شوکت از ترضی سمن	
۵۴۸	در گلستان چوں کشاید پرده از رخسار خویش	۲۳
	می رده دور در امن گنجین گل از گلزار خویش	
از غم ناکامی خود شمع خاور شرار	شمع محفل برفروغ عارضش گرد و شرار	
جان من قربان و سوسنش پروانه دوا	از فروغ اوست طبع رشوم مضروب نگار	
۵۴۹	شمع گر لافش زنده با عارض جاں پرورش	۲۴
	می کشد پروانه تیغ از بال تیرش بر سرش	
عارض او در صفا آئینه را حیران کند	خود نما آئینه خود را بر رخسار قربان کند	
عکس او در قالب آئینه نقش جاں کند	جوهر طبعم جلای فکریت سلمان کند	
۵۵۰	او گلزار آئینه عارض بر اندازد نقاب	۲۵

	از تحیر پشت بر دیوار ماند آفتاب	
۵۵۱	هر دو رخسار ترا گوید بلاغت مهر و ماه گر چو آتش شبیه روشن چشم را پیش نگاه آب عارض در خور و آب رخت در ماهیت	۲۶
۵۵۲	می چکد بر خطه از رو عرق کش گلاب کن بنیدایه خیز شبنم چکد از آفتاب	۲۷
۵۵۳	صبح در سیر سیرین دیدم گل بے خار را آتش ز دسرخ عارض رخ گلنار را منفصل می کرد بے او گل و گلزار را زنگ و بو بخشد بلالی مدحت رخسار را	۲۸

۱۵۵
"بیش شاعر است"

۱۵۶
"شعر از دست"

۱۵۷
"شعر از دست"

۱۵۸
"شعر از دست"

۱۸۶

۱۵۹
"شعر از دست"

۱۶۰
"شعر از دست"

کلیه چیز خور آفتاب باشد (در جگر)
 و چون خورشید شد در ۱۱
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)

۱۸۸

بفتح اول باشد
 و چون خورشید شد در ۱۱
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)
 و دیدن شد غروب (در جگر)

قطره های انفعال است این که دارد و بوسه گل		
آب او چون آفتاب از عافش میشد عیاں	در نزول وحی دیدم بردش بار نهان	
زین عمل از خاطرش میشد یک بار گراں	تا عرق از صفحہ رخسار تابان شد رواں	
عارض او چون بتاب قطره باری می کند	۵۵۴	
آب از سر شیشه خورشید جاری می کند		۲۹
پرده حش نقاب است مثل آفتاب	یا من بر روی پاک انجمنی اید نقاب	
صائب از دیدار یارش متبلائے التهاب	می دهد بر شسته دیدار یارم چشم آب	
تا ز روی او نقاب آتشش برده است	۵۵۵	
چون سحر غوطه در دریای آتش خورده است		۳۰
از رخسار خسته رخ این لبر است	ماخذ رخسار مهر و یار رخ این لبر است	
گفت جو یار تب عارض ازین بالاتر است	خط او مشتق ازین صدر برده است	
۳۱	۵۵۶	کرده ام تحقیق از تمس اللغات و سلا

عارضہ مبارک

الغاث والفقث - قول آصف
از علم غضب ہم

قطره افشان - درین جا
سنت عارض

زلالی شاعر - صورت
آبیز دشت

ششوی کبک در کتب ادب
در فاشدن غضب (اصطلاحات)

دایرستان لالی نام است
از وی شاعر صورت

هر شد مضمون لفظ عارض و بگوے او

حسن رخسار تو و آتش را بهم	جامع اضداد گویندش بلیقان عجم
قطره افشان عارضت ریزد گلابی و دبدم	در چمن فکر زلالی گوید شرا بر کرم

۵۵۶	ناله است ای که از رخسار مهوش می چکد
	۳۲
تانسوز و عالمی آتشی بر آتش می چکد	

شمع عارض از فروغش بزم را پر نور کرد	اکس او بر اعترافش ماه را مجبور کرد
نور رخسارش و کلام دعا شمع طور کرد	انور شمع را بلیغ نورش در چنان شهر کرد

۵۵۸	آفتاب افروز من چون پرده از رخ گرفت
	۳۳
مشعل خورشید از شمع جالش در گرفت	

دارد از شمع القهر هر دم دل خورشید بیم	داند اعجاز سخن رخسار را ماه و دو نیم
نور عارض افروغ طور می گوید کیشیم	من بصد و افش سبق بر دم مضمونیم

۵۵۹	شاعر آن گفتند عارض را چنان خورشید و ماه	۳۴
-----	---	----

۱۸۹

از فاشدن (در عجم) دستمال
در گذشتن - مخفی زدن شدن
آن از عجم - نمر زدن ثابت
شمع شمع القهر - مجرزه ایست
موردن که رسول اصلی اندیش
و سلم پادشاه انشت شهادت
۵۵۹ را در دیم کرد

۵۵۹ از علم غضب صورت
۱۸۹ است
منه سلم شاعر صورت
۵۵۹ مضمون صورت

عمر آینه - هیچ آینه بدست
 که بر آینه قدیم ظاهر می شد و رنگ
 آینه را هم گزیند ۱۲
 هرگز آینه قبول برمان
 یعنی کلاه و به شک صاحب
 نباشد اقلات صراحت کند که
 پنج اول و سکون دوم و الف
 عدد هجده باشد ۱۲

پشت بر دیوار ماندن چنان
 (اصف اقلات)

مصطفی روراعط خواندن بزمب شد گناه		
ولیرمن چوں براوج بام گرد و جلوه گر	عارض را از نزاکت نیست یک نظر	
قطره های آب عارض بخت چون لولوتی	فکر تم شد در بلاغت از حقیقت بهره در	
۵۶۰	خوای که از رخسار او چوں نزاکت می چکد آنجناں که عارض فکر م بلاغت می چکد	۳۵
از چه نماید قول از رخسار او در آینه	یل بر رخسار نماید همچو چهره آینه	
نیست در جن صفا با او برابر آینه	نسبت تشبیه می دارد با و هر آینه	
۵۶۱	چشم چوں بکشد بر آئینه رخسار او پشت بر دیوار ماند آئینه از دیدار او	۳۶
عارض گلزنک او چوں از نقاب آید برون	غنچه نه پسندد گل خود از حجاب آید برون	
قطره های خوسه چو از عارض نقاب آید برون	از دامن گل نمی خواهد گلاب آید برون	
۵۶۲	فکر رنگین کرد چوں در جن عارض کارها	۳۷

صفایا پنداشدن (اصطلاحات)
 شکر بر فتن دیدم - بر دشمن
 درین نگران (اصطلاحات)
 حسن شکر ای بقول با هم
 من سیدمانی زردی سے از
 اقوام حسن
 شکر فتنه پنداشتن (اصطلاحات)

آب و رنگی در سخن افتاد زین رخسار	
بر گرفتن دیده زین رخسار نازک شده ال	هست فلرم جدا کرد است چشم از جمال
گفت: هزارم بقیش عارض کردی کمال	آفرین بر بهشت است شاعر شیرین مقال
۵۶۳	۳۸
نقش حسن شگری بر لوح شان خود کشید	همچو زنجیرِ عمل چست گلِ عارض کید
نقشِ رخسارش بجهان کشیدم آنچنان	کز نگاه پاک آمار سرت شد عیان
گفت جبریل ایسکای نقش بکند و ال	می نهند این نقش را چشم حوران چنان
۵۶۴	۳۹
نقل پاک مصحف پروردگار کرد	دست تو بوسم که در تصویر کار کرد
۳۰	۲۵
نقش پاک خط بلوچ عارض یوسف کشم	زلف لیلی را بدست آرم بجای موقلم
وز سواد چشم خود شکستید آمد آرم بهم	تا فتنه چشم بر بوسه حسن خط گاه رقم

خطی عارفینار

خطابہ نمبر ایک سو و پندرہ
عبداللہ بن عبداللہ

کتابخانه

خطیہ

پیشکش کنندہ

تفصیل بر دین (در حج)

19
مجلس شورای اسلامی
تاریخ ۱۳۵۷/۱۰/۱۵

بناوت و حق (در حق حق)
کردن (در حق حق)
شماره است ۱۳
شماره است ۱۳
شماره است ۱۳

194

چنانست که بجز در سر هر شیء مثل با
مقدور و معروض خود و بجز تحت
(نیایش الطاف)

۱	بر خط خوابار کشم خط زیر خط رخسار یار تا باین نقشم دهر خط آتی صورت بخار	۵۶۵
مصحف رخسار را تفسیرش پاک تست خواب خط را منطبق تعبیرش پاک تست	آن خط دیباچه تحریرش پاک تست خط عارض کرده تصویرش پاک تست	
۲	خامه قدرت مصنف هم مفسر در کتاب صانع بیچون مصور هم معبت بر بخراب	۵۶۶
می نماید از عقیق خود ثبت بنگین می کشد از انفعالش خط زمرگان زمین	عارض گفتم یار من خط عنبرین تا خط رخسار یارم دید هر چشم حسین	
۳	عارض او خط بر آورد و ثبوت حسن داد سبزه گلشن شعر خود بر خط فرمان نهاد	۵۶۷
شعله رخسار در گلشن بر نگاشته بفلک گر عافیش با خط او باز	شیخ اشبار او با سر گین و مباله آن خط شیرنگ دو و شعله جو آله	

خط عارض مبارک

سودا کثیر سیم از دست ۱۱

که حافظ قرآن و امام است عقیقت

حفظ خود کند

شد (در هر صبح)

آب در آتش نعل مس

کردن آتش را در آفتاب

۵۶۸	از خط رخسار شد صائب رخش غنبر نقاب خوبی ماه فنگ از پاله شد پادر رکاب	۴
حفظ مصحف می کند تعهت علم ادب حافظ قرآن عارض گشتم از انضال رب	یا فتم این نکته را از نکته سجان عرب دورا و از دو خط همواره سام زرب	۵
۵۶۹	حرف حرف آں خط رخسار می دارم بیاد کرده ام حامل بحفظ مصحف رویش سواد	۵
آتش بے دو عارض دو خط پید کند وز دو خان سربلندش رنگ عارض بشکند	این دو خان مانند آب در آتش نهند گرچه حکمت ته دو خط را از آب عارض بشکند	۶
۵۷۰	آتش عارض نوزد خط همچول عود را زانکه بر رخسار خود پید کند این دو دورا	۶
از خط سبز نش بهار حسن سبز ان چمن سبز پوشان فلک اکس خط طبع تن	در قبا سبز باشد طوطی رنگین سخن (سبز تگلکول) القی بر جبهه دیارین	

شدن رنگ (در هر صبح)
بقول و صبح بجا کردن
و دو در شستن از آب
شد ۱۲
دخان (در هر صبح)

۱۹۳

سبز پوشان فلک سبز
از خاک (در هر صبح)
سبز تگلکول بقول
و دو در شستن از آب

خط عارف بركات

خطا شرح اب مقلد
یجانی نام خطی اور شمس

خط کلزار (یکه)

2

مست اخلاص و معنی

1066

بیشتر کردن - اضافی

ه. پاپائی ارشد

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه

062

ایںکہ بر عارض فتادش خطیر یحانے بدست
بہر تسخیر دو عالم کردہ فرمانے بدست

10

<p>حق ترا شد خط نکارتاے هلائی هر گناه عاضش از جبر او بایار ماجوید پناه</p>	<p>حسن اخوابد بضرب تیغ خود دار و نگاه خانه عالم با نذک فرصت گرو تباها</p>
--	---

060

کافر انسان نیست اصلاح خطی و رویدگار
شکرِ خط را شکستن نیست آسان نهاد

11

<p>مویب و دل داده خط عاشقان پاکباز در عجم بر عکس این ناند خط را دلگی از</p>	<p>سر بس در انتظار خط حینان حجاز بر خط محبوب خج و مارا بود صد فخر و ناز</p>
---	---

069

یارت ایما صاحب خط از چہ میدانے غلط
 ایں سواد تو کہ خط یار میخوانے غلط

15

یار من اصلاح خاطر گز نمیدارد پند	امت اوشد بحسن نشت او بهر مند
دلبر صائب نمی خواهد خطش گردد بلند	او دهد بر دم یار سبز خط خوش پند

190

شماره ۱۱
۱۱ اوت ۱۹

خط مافین آن

۵۸۰	تا دید آن خط بر خار تو همچون مشک ناب شده برج سنبه تحویل جرم آفتاب	۱۶
اگر باغت دام می گوید خط او را خطاست اعتراض مایه تائید شامل بر ملاست	از انحراف خیال سیاهش آه او در خفاست حسن مضمون غنی از بهر دلدارت بکاست	
۵۸۱	از خط سبزش سیر دام رخسارش شدی دام هم رنگ زین بود و گرفتارش شدی	۱۷
عافش را روشن چرخ می گویند ماه آن خط شکین نبوش عکس اجرام پناه	از فروغش آفتاب می نماید در نگاه میشود دلخ قمر بر او عایه ما گواه	
۵۸۲	باله خط تانزدیک حلقه بر رخسار او در نظر ظاهرش را بهیت انوار او	۱۸
نام خط شد نزول و جی از رب قدیر عافست تفسیر کشف است و تفسیر کبیر	کاشف شأن نزولش نور رخسار منیر شد تفسیرم و بالا حسن مضمون شیر	

۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

۱۹۶

۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

کلمه سوسه زنگی به چهره نسبت
است که با خنجر زنگی از مقام زنگی
بیاید و گل بر آن نهاده
(در هر رقم)
کلمه رنگ شکستن - یعنی رنگ
یا نشن و بهار و فی شدن (در هر رقم)
کلمه بلاگره دان - یعنی تصدق
قرنابل (اصفا لغات)

۱۹	خط بخارست نماید چشم را راه صواب در جهان مغیب حسن توشه صاحب کتاب	۵۸۳
قطره های شبنمی دارد بدامن بوسه گل موسه گردن چرخ چرخ خط هر سوسه گل	خون عارض می چکد چرخ شبنم از روی گل چون زنگی موسه خط ندارد در پهلوی گل	
۲۰	قطره های خوسه که مینی بر خط رخسار یار خنجر بهار بر بوت های تر نماید در بهار	۵۸۴
عنبه بر عنبه نشان عنبه بر رقم عنبه نگار بے قلم - نازک رقم - جوهر نما - آئینه دار	سبز کورته خط اولیس جوش بهار مشکبوسه مشکبوسه نشان مشکبوسه	
۲۱	دلکش و دلجو - دل را ولفروز و دلقریب جدولین نقش و نگار و تازه رو - آئینه زیب	۵۸۵
ماه کامل از غمش در حلقه تمام شد بلاگره دوں بلاگره و آن خط عارض شد	تا خطش برده و در ماه عارض ام بالابت رنگ سوسه آفتاب چرخ از روی شکست	

خطہ عامہ و بیکار
مختص

خوبان، آمده باشند و خط که از دست
تو رسیده (و به خود می‌گوید)

تقدیر و خطبائی و حکم از و

۱۰۰

خط نسخ نام خط نسخ

خط نسخ - با صلوات

019

دور دوراں راکنہ دورِ خطِ عارضِ نخل

FF

گردش گردون گرداں ہم بدویش منقعل

خط سبزش هر نوشت دست نرزمی است

برخ گلگون عدیل خطِ مشائیت

خط نسخ و خط سحر و خط ریحانیست

یا خط کلزار رسم الخط فرقانیت این

406

جز خطِ عارض کہ بر رخسارِ محبوبم دیدم

۲۳

مصطفی از خط مصطفی در دو عالم کس نمید

از خطبہ خمار سنت می کشد خطبہ خمار

آنیابہ چشم بد گاہے بدر بار تو بار

آیت الکرسی است این از مصحف پروردگار

و در ان گشت شهادت شد ز عینی اشک

000

چہرہ اس میں خط کشید اطرافِ عارض نیلیگوں

۲۴

حسن نتواند که پاسه خود نهد از خطاها

صفحه ۱۰۰ معاً عارض گلگون ۱ و

نیست آسان اندر فهمیدن مضمون او

طبع ہر وقت اپنے والد مفتون او

خاتمہ خطاطِ قدرت موجبِ قانونِ او

199

7.

نوشتن الفاظ - رسم الخطوط بقرائش

کے لئے اہم خانوں کے وجود میں آئے۔

شعبہ بارہاقتن - اجازت

الملك (الملك)

(أصف الملفات)

الحمد لله

از این کتابت شما و

2019

24

۲۸	خط مشکین نیست گرد عارض گلنار او هست رحل آبنوس مصحف رخسار او	۵۹۲
خط بر و عارض گلنگابر رحمت است عارضش از قطره است خوب خط در حیرت است	رو خطش از بنیان غرق آب خجالت است هر چه می بارد ز چشم ابراشکب غیرت است	
۲۹	در بلاغت موس خط باشد رگ ابر بهار شد رگ گل بر سر هر موس خط او نثار	۵۹۳
خط عارض می کند با گیسو او همیشگی تا پیر و یان عالم گفته اند او را پیری	دزد اکتهاست خود بر زلف اردو برتری می نماید صاحب خط بدو سخن جادوگر می	
۳۰	خط بر خسار رخ آس حور باشد آنچنان گویند یا خیل پری دارد و سیاه میاں	۵۹۴
سبز و بیگانه آخر این گلستان اگر گرفت فکرت مجامع استاد صفا با آن اگر گرفت	جوهرش آینه رخسار جانان اگر گرفت طوطی خوش حرف از آئینه میداند اگر گرفت	

خط مشکین نیست گرد عارض گلنار او
هست رحل آبنوس مصحف رخسار او
خط صاحب صفایانی شاد است
مردن ششم از دست
خط جادو سخن بنی شاد و خوش
منهج بدیع گزیده (بهر مجرب)
خط جادو کار بنی فضل می

۳۰۱

سازی و بجا نگارش و تزیین کردن
کوفته عادت نماید به این خط
جادوگر بنده خرم و آلوده (ص)
وقت نشناختن که جادوگری به
یاد کشانیم در دوا دمی به ۱۸

خط عارض بنارک

طی کمان مرتبه کتابه است
مردن که با کلام استادان ملحق
است معصوم دوم و سوم را در دیه قتل

که بقتل آید (لا ادری) نوشته شد
که بقتل آید و بد که مال صاب باشد

که بقتل آید و بد که مال صاب باشد
که بقتل آید و بد که مال صاب باشد

که بقتل آید و بد که مال صاب باشد
که بقتل آید و بد که مال صاب باشد

که بقتل آید و بد که مال صاب باشد
که بقتل آید و بد که مال صاب باشد

۳۱	از خط عارض گشتان مستر خوانده ایم حیف در تضمین ز نام شاعر در مانده ایم	۵۹۵
	سبزه نوخیز و اند سبزه زار بوستان سبزه بیکان خواند آن خطش را باغبان سبزه زنگار نام طوطی شکر نشان سبزه خوابیده باشد بهتر نشیبه آں	
۳۲	چون خط سبزه بگلزار رخس آمد پدید سبزه نوره سسته میگویند در گلش دید	۵۹۶
	بو العجب آئینه رخساری دارد و دهن از پس آئینه گوید صائب شیرین سخن از بختل نشنود وصف خط آگوش من طوطی خط پیش مرآه بی او حرف زن	
۳۳	گرچه طوطی را آینه مشق سخن پیدا کند طوطی رخسار او آینه را گویا کند	۵۹۷
	آتش رخسار او با گوش او همپایه بسته ام تضمین صاب را چه خوش پیرایه سبزه خط در جوار مارش همسایه محو سرگوشی است دو و شعله جواله	

خط است (پیدا می شود) سبزه نوخیز و اند
سبزه بیکان خواند آن خطش را باغبان
سبزه زنگار نام طوطی شکر نشان
سبزه خوابیده باشد بهتر نشیبه آں
چون خط سبزه بگلزار رخس آمد پدید
سبزه نوره سسته میگویند در گلش دید
بو العجب آئینه رخساری دارد و دهن
از پس آئینه گوید صائب شیرین سخن
از بختل نشنود وصف خط آگوش من
طوطی خط پیش مرآه بی او حرف زن
گرچه طوطی را آینه مشق سخن پیدا کند
طوطی رخسار او آینه را گویا کند
آتش رخسار او با گوش او همپایه
بسته ام تضمین صاب را چه خوش پیرایه
سبزه خط در جوار مارش همسایه
محو سرگوشی است دو و شعله جواله

۲۰۴
صائب صفا کانی شاعر
سبزه نوخیز و اند سبزه زار بوستان
سبزه بیکان خواند آن خطش را باغبان
سبزه زنگار نام طوطی شکر نشان
سبزه خوابیده باشد بهتر نشیبه آں
چون خط سبزه بگلزار رخس آمد پدید
سبزه نوره سسته میگویند در گلش دید
بو العجب آئینه رخساری دارد و دهن
از پس آئینه گوید صائب شیرین سخن
از بختل نشنود وصف خط آگوش من
طوطی خط پیش مرآه بی او حرف زن
گرچه طوطی را آینه مشق سخن پیدا کند
طوطی رخسار او آینه را گویا کند
آتش رخسار او با گوش او همپایه
بسته ام تضمین صاب را چه خوش پیرایه
سبزه خط در جوار مارش همسایه
محو سرگوشی است دو و شعله جواله

خط عارض بنابر

خط آب رود یعنی نری و تازگی
(اصف اللغات)

۳۶	بر عذار آتشین دیدیم خط مشک سود آتش بنشست بر رخسار او بر خاست و دو	۶۰۱
قطره های خوسه بروی آب می اوجاب ابر و قلم از کمال تجلت او آب آب عفتاک	آب کوه صافیش از درختا موج بر آب از سر هر موج او هر قطره باران سحاب	۶۰۲
۳۸	حلقه خط آب عارض را و اگر دایه کرد یک خط آب خطش صد موج را غرقاب کرد	۶۰۳
زانکه عارض در فروغ خورشید چو مهر و برخش چو سایه افتاده از خط سیاه	عکس خط را سایه رخسار دانستن گناه عکس کعبه بر فروغ طلعت عارض گواه	۶۰۴
۳۹	عکس خط را با تریا با ن ظلی شناسی گفته اند دور بینان منظر ظلی الهی گفته اند	۶۰۵
من را پیرایه تفسیر آید در قیاس گفت ملاهاشم توراتی مضمون شناس	پرده خط بر تن محبوب عارض شد لباس یا بود از آیه قرآن عارض اقتباس	۶۰۶

۱۰ گرداب یعنی در طبع و در طبع
۱۱ خط آب - کنایه از وسیع و دور
۱۲ غرقاب - غرق شدن
۱۳ آب در استقلال حفظ نمود است
۱۴ یعنی سلق غرق - ۱۱
۱۵ عکس و سایه از تیشیات خط

۲۰۳
۱۶ خط عکس کعبه است
۱۷ خط عکس کعبه است
۱۸ خط عکس کعبه است
۱۹ خط عکس کعبه است
۲۰ خط عکس کعبه است
۲۱ خط عکس کعبه است
۲۲ خط عکس کعبه است
۲۳ خط عکس کعبه است
۲۴ خط عکس کعبه است
۲۵ خط عکس کعبه است
۲۶ خط عکس کعبه است
۲۷ خط عکس کعبه است
۲۸ خط عکس کعبه است
۲۹ خط عکس کعبه است
۳۰ خط عکس کعبه است
۳۱ خط عکس کعبه است
۳۲ خط عکس کعبه است
۳۳ خط عکس کعبه است
۳۴ خط عکس کعبه است
۳۵ خط عکس کعبه است
۳۶ خط عکس کعبه است
۳۷ خط عکس کعبه است
۳۸ خط عکس کعبه است
۳۹ خط عکس کعبه است
۴۰ خط عکس کعبه است
۴۱ خط عکس کعبه است
۴۲ خط عکس کعبه است
۴۳ خط عکس کعبه است
۴۴ خط عکس کعبه است
۴۵ خط عکس کعبه است
۴۶ خط عکس کعبه است
۴۷ خط عکس کعبه است
۴۸ خط عکس کعبه است
۴۹ خط عکس کعبه است
۵۰ خط عکس کعبه است
۵۱ خط عکس کعبه است
۵۲ خط عکس کعبه است
۵۳ خط عکس کعبه است
۵۴ خط عکس کعبه است
۵۵ خط عکس کعبه است
۵۶ خط عکس کعبه است
۵۷ خط عکس کعبه است
۵۸ خط عکس کعبه است
۵۹ خط عکس کعبه است
۶۰ خط عکس کعبه است
۶۱ خط عکس کعبه است
۶۲ خط عکس کعبه است
۶۳ خط عکس کعبه است
۶۴ خط عکس کعبه است
۶۵ خط عکس کعبه است
۶۶ خط عکس کعبه است
۶۷ خط عکس کعبه است
۶۸ خط عکس کعبه است
۶۹ خط عکس کعبه است
۷۰ خط عکس کعبه است
۷۱ خط عکس کعبه است
۷۲ خط عکس کعبه است
۷۳ خط عکس کعبه است
۷۴ خط عکس کعبه است
۷۵ خط عکس کعبه است
۷۶ خط عکس کعبه است
۷۷ خط عکس کعبه است
۷۸ خط عکس کعبه است
۷۹ خط عکس کعبه است
۸۰ خط عکس کعبه است
۸۱ خط عکس کعبه است
۸۲ خط عکس کعبه است
۸۳ خط عکس کعبه است
۸۴ خط عکس کعبه است
۸۵ خط عکس کعبه است
۸۶ خط عکس کعبه است
۸۷ خط عکس کعبه است
۸۸ خط عکس کعبه است
۸۹ خط عکس کعبه است
۹۰ خط عکس کعبه است
۹۱ خط عکس کعبه است
۹۲ خط عکس کعبه است
۹۳ خط عکس کعبه است
۹۴ خط عکس کعبه است
۹۵ خط عکس کعبه است
۹۶ خط عکس کعبه است
۹۷ خط عکس کعبه است
۹۸ خط عکس کعبه است
۹۹ خط عکس کعبه است
۱۰۰ خط عکس کعبه است

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

۶۰۴	مصطفیٰ رخسار او را خطا می کند معنی باریک از هر لفظ پیدای کند	۴۰
در عجم گویند آن شبگونه خط را نیم شب در شبستان بلاغت شام آید پیش لقب	از آنکه نصف اللیل نماند در میان عرب لیله القدر است خطا احترام واجب	
۶۰۵	آخرین شبیه او گردید معراج سخن اس و لاشب زنده دار خطاش کن همچون	۴۱
آسمان خطا تشبیهات رشک آسمان قطره ها نغمه بهر خطش چون و شش	مهر و ماه از هر دو رخسار اند روز و شب عین دور گرد و دل شد بشهرم دور خطش کیشاں	
۶۰۶	یا فتم این آسمان زیر فلک و نه زمین بر خط مشکین خط او سر نه چرخ برین	۴۲
نقش خط چوں از قلم خط خنث بر لوح رقم دلبر من حسن صنعت دید از رویه کرم	خامه ام بر صنعت مانی کشید اینجا قلم دل شد از حسن قبل صنعت من زده دم	

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

۲۰۵

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

خطا غرض مبارک

زلف بیمار

خط جوان: پروانه لطاری
(۲۰۰۰)

کشتوسوم «دست»
 کشتوسوم «دست»
 کشتوسوم «دست»

10

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

۶۰۶	یا فتم بہر جان از دستِ او خطا جواز بوسہ در شکر انداش دوم و لا بردست باز	۴۳
۳۱	زلفِ مبارک	۲۶
نوبت تصویر زلف آمد سیر او شدم	لحظہ اول بہ بندہ وارو گیر او شدم	
لحہ دیگر بدر بارش دیر او شدم	مقصد خود یا فتم منت پذیر او شدم	
۶۰۸	سر بہر پرچ و تاب افتاد این زنجیر زلف خمر و دستِ قضا لرزد در تحریر زلف	۱
مانیا تاب بنمیداری کہ زنجیر کشی	این لوح و وجہ کہ ہر دم آتش گیر کشی	
زلفِ شکین اگر خواہی کہ تصویر کشی	لوحِ خود را از شکافِ شانہ تحریر کشی	
۶۰۹	چرخ غمی از بہر خدمت در سخن آمادہ باش نقشِ خود را چون قلم بنشان خود اتادہ باش	۲
دوش شمعِ ماضی چون زلفِ شبانہ	نورِ شمعِ چشمِ جو یاس مرا پروانہ ست	

۱	جرم لیلیای زلف و چہاں شادخت	ہمچو مجنوں نے دل سر زانہ را دیوانہ ساخت
۶۱۰	وشتش میخواست دل اجانب صحر ابرو شیع او نگذاشت کین بج واد را از جا برو	۳
یارین در عرض رعنائ چو زلف خود گشت بود از زلف عروسم خانہ نازک بیت	نماز او بر عارض گلگون بایرم زلف گشت نقش زلف عنبرین مدعانے نشست	
۶۱۱	بوسہ بردستم دہد از بخودی از رنگ حسین بر کمال صنعتم بہر ادگویدا فریں	۴
دست من در نقش چکانش مک متازے نمود خاطر بہر اد در تصویر جیش جمع بود	کز سواران بلاغت گویے سبقت درر بود چوں زلف آمد زروے او پریشانی نمود	
۶۱۲	خاوری چوں نقش حسن عارض باہے کشید بے گماں بر نوبت زلفش ز دل آہے کشید	۵
ماہ من از عارض تابان چرا بردار نقاب	می درخش حلقہ ہائے لطف و انچ نقاب	

لہ شادخت عالی کردن اعراض
کردن و شادخت عالی ساختن شد
۱۵ از دیوانہ بودن بمعنی حقیقت
تا از دیوانہ خود کردن در اصطلاح
۱۶ زلف شکستن چو دیوان

زلف (در عجب)
۱۷ زلف نقش نمودن
مستحق صن خود را در عارض
دل را بر یکہ خود آوردن در عجب
۱۸ زلف و در نام گشت

۲۰۶

شبیہ زلف بخند (در عجب)
۱۹ زلف غامری نقش ساخت
مہر زن کہ شوہر و از دست

سلا آتش در نیکو کار
عجب ز غریب کس کن (ز آفت
الکافات)
سلا ظهوری - شایع صورت
اکثر سوم از دست ۱۲
سلا ۱۰ پنجم از صفات زلف
است (بماد هم بیل زلف)
سلا علی قتل امر علی آخر

۲۰۰

صورت شایع در مال است
۵۵۵ کمال جنبه شایع است
که شایع از دست ۱۱

حسن آب تاب مضمون می ند آتش در آب		مطلع فکر ظهوری می نماید آفتاب
۶۱۳	زلف غنچه رب را هر که کز آن مه شانه کرد	۶
	زیر هر یک حلقه او آفتاب به خانه کرد	
زلف مشکین تبه شد مشکین طراز و مشک بیز	مشک آگین مشک نشان مشک پاش و مشکین	
مشک تبه مشک نگو مشک نام و مشک خیز	لطف مضمون علی بخاسه را با تینیز	
۶۱۴	نامه ام گرد و محض بتر از وصف زلف پاک	۷
	نادر مرغ نامه بر از سایه می ریزد بجاک	
جنبه ایا رسکه میداریم با حسن و جمال	ایں بهین محبوب یا محبوب برب و جمال	
وصف زلف غنچه رب حایت فرا خند و دل	وای به یارے که در تعریف او گوید کمال	
۶۱۵	تا ز احوال مچی پرسی نم چوں زلف یار	۸
	خانه بروش و سید بخت و پریشان و زکار	
تا ز زلف و دل عشا و دام کسند	از کسند و دام او همدردی هر درد مند	

زلف مبارک

در سر سہل است ۱۱

۱۲ سر زنان از صدف نازدین

۱۳ بکشدین حال کردن (حکم)

۱۴ فکر کرد اشد لبوس سون

۱۵ غلطی شاعر سون

۱۶ در دامن بکشدین

ور کند زلف تالیف قلوب ستمند

در دل مآرزوے دام زلف او دما ۹
برزبان مادعای دام ظلم مستدام

ماہ رویان عجم رانا زلف دراز
زلف یارم می نماید از طوالت احتراز
این طوالت کلفت انگیر حینان حجاز
بہر زلف یار خود تاثیر شد حدت طراز

چون ترقی می کند زلفش پریشانی شود ۱۰
چسب ابرو چون سرفاقت چن پریشانی شود ۱۱

سوزن مہرگان او دوز دل صد چاک را
فکر بہر یک بخیہ زخم دل غناک را
بر کشد تار نخا و دیدہ بے باک را
مخلص کاشی سپند دموے زلف پاک را

وصل زلفش کے دل صد چاک ارمی دہد ۱۱
شانہ با این ربط مومی گیر دمو می دہد ۱۲

خضر از زلف درازش قبلای غیرت است
آب حیواں پیش زلفش غرق محبت است

۲۰۹

۱۷ خضر زلفیت این است کوفی
۱۸ زلف دراز نیست

۱۹ در دامن بکشدین
۲۰ در دامن بکشدین
۲۱ در دامن بکشدین
۲۲ در دامن بکشدین
۲۳ در دامن بکشدین
۲۴ در دامن بکشدین
۲۵ در دامن بکشدین
۲۶ در دامن بکشدین
۲۷ در دامن بکشدین
۲۸ در دامن بکشدین
۲۹ در دامن بکشدین
۳۰ در دامن بکشدین

شد بلاگردانِ اوطاوسِ عرشِ ذوالمنن		در صفاتش بلبل شیر از دیدم نعمت زن
۶۲۲	زلفِ عنبر فام - در گلزارِ فردوسِ عذار	۱۶
	بچو طاووس است در باغِ نعیمِ کردگار	
زلفِ و شادِ غریباں عارضِ صبحِ وطن		این گلستانِ جباں آسبستانِ چین
گفت چای زلفِ مشکینست یا شکِ حقن		عنبرِ ساراست این باسنبلِ تریا من
۶۲۳	این گلِ مشکین و لا زلفِ عروسِ در بهار	۱۷
	زلفِ احسنِ شبستاں عارضِ شمسِ انهار	
خلّ زلفِ یلیرِ فرقِ عالمِ ساباں		ساباںِ انخضرِ ثامنِ حورانِ جباں
سایه پروردانِ اوراحتِ کشِ خوابِ ایاں		نقشِ حنِ راحتش فکرِ علی نکتہ دایاں
۶۲۴	صبحِ محشرِ هم نخواهد دید روستِ آفتاب	۱۸
	هر که زیرِ سایه زلفش شبِ باشد بخواب	
سنبل زلفتِ یمن و یمنِ پیش و یمن		عنبر افشاںِ عنبرِ آگینِ عنبرِ یمنِ شکن

لحاظِ حسنِ شکر کنایه از عجبِ حسن
 در عجم
 عجبِ حسنِ عجم حافظ شیرازی
 عجبِ بلبلِ شیر از دیدم
 عجبِ شادِ غریباں شمسِ انهار
 عجبِ گلستانِ جباں آسبستانِ چین
 عجبِ عنبرِ ساراست این باسنبلِ تریا من
 عجبِ خلّ زلفِ یلیرِ فرقِ عالمِ ساباں
 عجبِ سایه پروردانِ اوراحتِ کشِ خوابِ ایاں
 عجبِ صبحِ محشرِ هم نخواهد دید روستِ آفتاب
 عجبِ هر که زیرِ سایه زلفش شبِ باشد بخواب
 عجبِ سنبل زلفتِ یمن و یمنِ پیش و یمن
 عجبِ عنبر افشاںِ عنبرِ آگینِ عنبرِ یمنِ شکن
 عجبِ حسنِ عجم حافظ شیرازی
 عجبِ بلبلِ شیر از دیدم
 عجبِ شادِ غریباں شمسِ انهار
 عجبِ گلستانِ جباں آسبستانِ چین
 عجبِ عنبرِ ساراست این باسنبلِ تریا من
 عجبِ خلّ زلفِ یلیرِ فرقِ عالمِ ساباں
 عجبِ سایه پروردانِ اوراحتِ کشِ خوابِ ایاں
 عجبِ صبحِ محشرِ هم نخواهد دید روستِ آفتاب
 عجبِ هر که زیرِ سایه زلفش شبِ باشد بخواب
 عجبِ سنبل زلفتِ یمن و یمنِ پیش و یمن
 عجبِ عنبر افشاںِ عنبرِ آگینِ عنبرِ یمنِ شکن

نآمد ریز و نآمد نیز و غیرت مشکِ ختن

شد غمی بدحت گز زلفت پریشان در سخن

۹۲۵

سنبلی زلف ترا تا در گلستان دیده است

۱۸

همچو گل از سنبلی خواب پریشان دیده است

زلف ماضی در بلاغت جبریل نهار

این بود روشن چو مهره وان نگ ناز تار

صبح عید و شام صبح چرخ شد آشکار

این بران گرد و تصدیق این برین گرد و شکار

۹۲۶

گرچه در همسایه زلف تو ما و کامل است

۱۹

در شب و بجز را و نور رخسار بے حال است

از غضب بر لشکر کفار در پیکارها

این کند زلف تو کرد دست تار و مارها

تا بروی آتش زلفت کشاید تارها

از زبان شعله جاس و دود خیر و مارها

۹۲۷

تا دمی از همسری باز زلف مشکین تو زود

۲۰

ما را از خجلت زبان خویش تن را می گزد

زلف تو خم گشته می گوید بگوش تو سخن

از (سیه کاری پریشان طالی اعمال من)

ملک غفر شام و ۳۰ دین کاشی
سم اندر دست

۲۱۲

ملک آید کردن معجزه باری
برای گنده کردن (اصفالق)

دیدم با وصف سرگوشی لبست یا خند زلف		دل گرفتار و لایست باینج و من
۶۲۸	زلف چو کرم دست از حرف پریشان گوش تو	۲۱
	چشم می دارد امیر از زلف عصیاں پوش تو	
از کیت و لا دریا قلم کیفیتش		وزیر عارض بدست آمد مرا به پیشش
گاه بر هم میشود شیر از بهجتش		گاه یکجای شود مجموع حقیقتش
۶۲۹	زلف بیچانش به کوتاهی نماید سر فراز	۲۲
	گر زهم بازش کنی یک نسخه عمر دراز	
تا راز زلف او بهجتش متفک کند		گاه یک اصد نماید گاه صد را کند
پیچ و تاب موی او بسیار را اندک کند		پیچ و خم قدر از زلف او کوچک کند
۶۳۰	هر خم و پیچ که شد دار از زلف یار شد	۲۳
	دام شد زنجیر شد تسبیح شد ز تار شد	
زلف اگر خواهد پیوستد هر عارض نقاب		لیک نتواند شش رصیح کرد آن نقاب

۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰

ذات القعدة

۱۰ ششم اول کمال خجندیه
 ۱۱ دومی شهاب خجندیه
 ۱۲ ششم سوم دولت
 ۱۳ گزشتی نام
 ۱۴ ششم چهارم دولت
 ۱۵ ششم پنجم دولت
 ۱۶ ششم ششم دولت

۲۱۲

خود نیکو بینی و تحقیق گفتنی است
شبی گل خوشه در خورشید تابان
که از فروغ عارض صبر مظهر زلف
دید است - ۱۵

چون مجتبیٰ کی می پرندہ از خشم و تاب	از کمالِ هنر زیر لب وید زلفش جواب
۹۳۱	۲۴
مردمک دارد سواد خویش از نو رنگاه	هر که با خورشید بنشیند شود رویش سایه
از شب زلفش رو خورشید عارضِ رخا	مهر تواند بهفتن از فرغش زلف را
زلف ابا باشد بر خارش تفوق ملا	می پسندم در سخن مضمون قدسی او آلا
۹۳۲	۲۵
هر که می دارد سر سودای زلف این جناب	پای (جا دارد) که بنهد او بفرق آفتاب
زلف او را چون گل خورشید گلشن بنگ بوست	ز آنکه مهر عارضش در عاشقی مشوق است
با گل خورشید در تشبیه و اگر گفتگو است	بچ و تاب زلف را بنگر بلای روبرو است
۹۳۳	۲۶
بشنند چون تلخ گلبن می رود گلها بیاد	زلف او بنگت هر جا یک گل خورشید داو
حلقه بای زلف تو چون باله می گرد و میا	دارد از زخما را تو صد ما مبتلا به دریا

میں نے اسے

نقش پاک مصراع زلفش کشد از رنگ چیں
مسطح حریر چیں ستاوه باشد چیں

(اصف الفئات)

له نصیر، شایع مودت
شهر سوم از دست ۱۱
محل کننده در سامان عجم
کشته ۳۴ از دست ۱۱

نکته سنجان حرم گویند سطر عنبرین		شد نصیر نامور ابل سخن اخوت شیرین
۶۳۷	مصرع پیچیده زلفش دو تا افتاده است	۳۰
	معنی پیچیده او پیش پا افتاده است	
زلف خوبان عجم دارو اگر دست دراز		دلربائی دلیری در دست خویان جاز
همه دل آویز و دلآرا دلستان باشند بنار		زلف یار یار است سر افکنده و هم فر
۶۳۸	گرچه زلف خوبان در از می صفت است	۳۱
	زلف نازک را بعارضه سرفرازی صفت است	
زلف او در گرم انداخت طوقه از گرم		قمریم ولداده سرور و ان دلیرم
از رخسار کبر و تاسودا زلفش در سرم		همچو نرگس در چین آشفته با چشم ترم
۶۳۹	تا آتشش شد دلم در زلف او کرد دست جا	۳۲
	می شود دایم پریشان با پریشان آشنا	
زلف او از شانچو آشفته گی با نهفت		از عرق صد قطره گوهر بر تاز خوش محفت

سنبلی از مضمون زلفش چو گل ز گیسو گفت
نکته بنجی به چو مرغ نغمه بنجی شعر گفت

نکتہ پنجم چورخ نغمہ پنجم شعر گفت

१५०.

دستِ حسّش بر رخِ خود زلفِ بجائے شکست

FF

سنبھلتانے در آغوش گلستانے شکست

زلفِ ادخواب پریشانے کہ در شب دیدہ ام

در فراقش چوں نفیرے تا سحر نالیدہ ام

ایچو موسیٰ زلفِ او از فکر و غم کا ہیدہ ام

نقش رویه نصیر انجاست نقش دیدار

971

زلفِ مشکینے کہ بر رخِ جانانِ من است

۲۲

ہو بہو تعبیر آں خواب پریشانِ من است

نکته سخنان زلف را تا راز و گفته اند

حلقه اش را پله شامین ابرو گرفته اند

بہج میزاں انخار میات او گفتم اند

نگین میزبان را عدیل خال میزند و گفتند

924

اگر سخن معنی ترازو گفت زلفِ پارا

٢٥

چوں ترا زومی زندمواندک و بسیار را

زلف معشوق است بار و گوش او سوراخ ماه

حلقہ گیر و مارا اور بر مخزن سہیں خدار

است بعضی این باب را در شعر نقل کرده اند

کتابخانه آستان قدس
تاسیس ۱۳۰۲

۱۰۰

مجلس عالی تعلیم و تربیت

10

۱۰ اردی ۱۳
وقت از دو ساعت

14

P16

10

وہی ہے جس نے

الحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم

گورنمنٹ آف انڈیا

۱۳۰۰

انقباض

سے زبردستی نہیں نکال ساج

مجلسی خفیه کا از کلام محرمی شود ۱۱

مجلس العلماء
مجلس العلماء

قلمی از کلام الله (عجی)

فروع از علی کرم الله وجهه

۱۵۴

فول محبت اللہ

محضر

مجلس شورای ملی

کافران به چشم از زلف او در خطر

سیر اور پچ و حجاج و حیاں سجدار

ہرگز افعی گزرتے نہ ز شکلِ ریمیں

५७

۹۴۳

بتلاے خوف ہر کافر زلفش ہمچیں

رشته کلمه است یا تار و سنبلین

ایر طناب خیمه حسن است یا جل المتیر

تاری اسرارِ نفس - تاری نگاہِ ہست است این

یارِ گِکھباٹے مشکی یا عروقی یا سہیلؑ

96

۹۴۴

جَبَدِ اَمَّا رَوْعُوقٍ وَرَشْتَهْ شَدِّ تَشْبِيهِ زلف

وزگل و گلستانہ و ختم و نفس و حبیہ زلف

زیر سر یک تار او صد راز پنهان خفته

تاریخ موش و لا از رشته چاں ساختند

ایں بود و چہ کہ زلفش را یریشاں ساختہ

موسے تن ادا فاع سوداے انسانا خند

۲۹

१२०

زلحف یارم عاشقِ خود را پریشان می کند.

در مہر مہر سوداے او حفظِ رگ جاں می کند

شہرت زلف و خطرات اشام و مغرب و نیشہ

سند زلف تراست و خط حسن نشسته

51a

زلف مبارک

از تشبیهات زلف است

بجای چشم

از تشبیهات زلف است

بجای چشم

از تشبیهات زلف است

بجای چشم

از تشبیهات زلف است

بجای چشم

از تشبیهات زلف است

۹۳۵	این خط اشعار و آن شیر از دود و اوج شمر	لطف دیگر دارد این غم من از زلف و چشم
۹۳۶	بر زبان باغبانان محبت گلزار است بر لب مضمون پندار لذت اشعار است	۳۹
۹۳۷	کس در ظلمات جز خضر طریقت طے نہ کرد سیر ز غمگینان کس جز چشم قرخ پے نہ کرد	۴۰
۹۳۸	دو دھ چپان زلفش در نظر و دو چرخ می برادر سر کشان او دو آود و دو از دماغ	۴۱
۹۳۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۲
۹۴۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۳
۹۴۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۴
۹۴۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۵
۹۴۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۶
۹۴۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۷
۹۴۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۸
۹۴۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۴۹
۹۴۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۰
۹۴۸	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۱
۹۴۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۲
۹۵۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۳
۹۵۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۴
۹۵۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۵
۹۵۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۶
۹۵۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۷
۹۵۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۸
۹۵۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۵۹
۹۵۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۰
۹۵۸	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۱
۹۵۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۲
۹۶۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۳
۹۶۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۴
۹۶۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۵
۹۶۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۶
۹۶۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۷
۹۶۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۸
۹۶۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۶۹
۹۶۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۰
۹۶۸	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۱
۹۶۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۲
۹۷۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۳
۹۷۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۴
۹۷۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۵
۹۷۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۶
۹۷۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۷
۹۷۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۸
۹۷۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۷۹
۹۷۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۰
۹۷۸	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۱
۹۷۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۲
۹۸۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۳
۹۸۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۴
۹۸۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۵
۹۸۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۶
۹۸۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۷
۹۸۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۸
۹۸۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۸۹
۹۸۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۰
۹۸۸	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۱
۹۸۹	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۲
۹۹۰	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۳
۹۹۱	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۴
۹۹۲	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۵
۹۹۳	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۶
۹۹۴	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۷
۹۹۵	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۸
۹۹۶	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۹۹
۹۹۷	دو دھ چشم حسین از زلف عنبر بار است سر سر مرغان خواب سرگین آثار است	۱۰۰

۲۱۹

دو چشم است تر و تیر و تیر
(داغ)
دو زلف صبا صبا باشد
(دو چشم)
دو زلف و تشبیهات زلف است
(بجای چشم)
دو دھ یعنی دو دھ چشمان
(رسمان غلط)
دو دھ از دماغ بر آرد و دھ
شدی (دو دھ از دماغ بر آرد و دھ)
اگر بقول هر چه میگوید پاک شدن است

ملک زلف مبارک باشد در هر کس
 ملک زلف شیب یعنی تیرگی است
 دیده شد. (ع. ع. ع.)
 ملک آواز و قدم اوست
 ملک در هر کس که از این
 اشاره به تیرگی است علی الله علیه وسلم
 (ع. ع. ع.)
 ملک مبارک را دان. یعنی خدا
 (آصف افشار)

می بر زلف صبا بوسه پس زلف بخار	سنبل تر در چمن بربوس زلف و تثار
۶۴۹	زین سبب گفتند باو مشرق را زلف صبا در بلاغت زلف شب از زلف او مشکین قبا
۶۵۰	زلف او برج بلند و تار و مشکین کند هر و ماه عارضش زینت دو چرخ بلند
۶۵۱	از همین برج بلندش پتی چرخ برین وز همین تار کندش آسمانها بر زمین
۶۵۲	زلف او شان نزول مصحف رخسار است و نزول وحی زلف او خطش آثار است
۶۵۳	از نزول آیت زلف پریشان شان خط عارض خط آفرینش جامع قرآن خط
۶۵۴	زلف مشکین را بلا گفتند استادان فن کس بلا گردان زلف یار نبود همچو من

چون بآب یار را گویند با باب سخن		سوی یار بود در جود زلف پر شکن
۶۵۲	از بلا پیدا شود چون معنی امر غریب شد مضامین عجیب او بلاخت را نصیب	۴۵
خافلان اچاکب زلفش به پیشاری کشد کفر از یک دُره اش سزدلت و خواری کشد		زلف محبوبان مکافات سیه کاری کشد خامه ام از چاکش تصویر بیداری کشد
۶۵۳	مرد چاکبست در هر کار گرد کامیاب چاکب زلفش کند بیدار خافل را ز خواب	۴۶
بگمزد صبح و سار زلف مشکینش نسیم دلبرین بُرد از من بایه میشد و بیم		در چین آرد زلف عنبرین و نسیم در تلاش دل و آلا یا کند طبع سلیم
۶۵۴	چچ و تاب زلف داند یا صبا داند کجاست	۴۷
	هر یک گویند نمیدانم خداوند کجاست	
زلف او چون بحر سودی نماید جز رومند		میچ زلف او بچرخش خویش دارد شد رومند

له علیهم السلام از شاه
کسر سیم از دست
۵۵ جز در دو سلفه کرد و با
عظم را می باید که هم از سلف
آتش در خورشید و ده از سلف
تجاو کتف - ۱۱
۵۵ شده در دهی بیان
بمنی شان شگفت و خلقت شوق

۲۲۱

چون دانه زلف و نسیم
دلبرین بیدار و بیم

انفیزمار

طه شوق به قول کرمی از دزدی زلفی

زبان بھٹی شان و شوکت - ۱۲
بھٹی قلم و سحر - ۱۲

✓

عبدالله بن مسعود (رضي الله عنه)
عن ابي هريرة (رضي الله عنه) عن النبي (صلى الله عليه وسلم)

از کتاب تفسیر قرآن (تفسیر المیزان)

مردن از دستم سوم سال است ۱۱

11

طريق

1

مستخرج

مفتی صاحب

10

بسم الله الرحمن الرحيم

١٢٤

پایے بالیں شد و مدیر و نغیدار دزد	حلقه با چون فلس ای (دور با و از چشم بد)
۶۵۵	سایه چون افکند آن زلف گیر گیر بر آب مسح از شرمش فروشد همچو زنجیر بر آب
۶۵۶	می شود رهن چو چشم یار گرد دست خواب شب روطر آرا از خوف عبس در چ قباب
۶۵۷	عاضت چو ز زور و شکرینت خوشا کس نماند روز از شب اگر نانی بیام
۶۵۸	زلف مشکین تو چون بر عارض انداز و نقاب تیر و گرد و روز و باز آن که گیر و آفتاب
۶۵۹	از شمیم زلف او زلف صبا شد شرمسار زلف سنبل به سواد نبل زلفش نثار

زلف لیلی وار و از لیلی زلفش آفتاب		همچو مجنوں گفت سوداے عجم دیوانه و	
۶۵۸	آگے از سوداے زلف یا پاشم در تعب	۵۱	
	بروز سامان جنوں خواب پریشانها شب		
از تحکم باے کامل زلف او برهم شود		زانکه در میدان عارض قامت و خم شود	
سلطت او در نگاه سر بلند اں کم شود		شانہ او باعث ناچاقی با هم شود	
۶۵۹	شانہ بالانشیس چوں کاگل افشانی کند	۵۲	
	زلف نازک زیر دست او پریشانی کند		
زلف را گویند از باب خرد شیر از بند		زانچه او را قن کنای چهره را دارد و بند	
در چین زلف خود را زلف یازم پیر بند		فکر فروسی بود رنگیں کلاماں را پسند	
۶۶۰	زلف او بر گرد عارض رشته گلده ست	۵۳	
	کز رخ لب غنچه گل را به هم بر بست		
زلف خوبان حیاں با گوش سرگوشی کند		شانہ می نالد که او احساں فرموشی کند	

۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

دارت
شماره

از آن مردان معاصر است که در بعضی
و ادب و ریح و مزاج و فرائض و
استمال این هم در هر کلام و فرائض
بانی گویند که قصور تلاش است و
اگر بنشینید و ادب معاصرین هم

۳۳۳

برای آگاهی است و فنی بر ادب
چون تقاضای آن که کند با بهترین
تفنی و بی حشمت است و استمال در ادب
عاشق است و عیسی بود که
شود و در ادب است - ۱۱

سر بنشست پذیرش نبالتان نعیم		نقش مضمون از شمیم زلف او بند کلام
۹۹۴	یک سر مو وصف بوسه زلف را سمری کنم	۵۷
	نازه گوش خلق را از مشک اذ فرمی کنم	
گرچی بنیم بعام عاشقان صد هزار		از هزارانم کی دلداده آن زلف یار
او پریشانست و عشق من بدل دار و قرار		از آمل کار خود گوید علی سبزو ار
۹۹۵	دل بزلفش داده ام حال دل شیدا پس	۵۸
	جز پریشانی ندیدم سودا پس سودا پس	
یک قلم نقش نه اراک سبزه است آینه		کز طرازش مو بمهر موس زلف او عین
یک بانم می کند صد وصف نقشش جلال		صد باران حجل علی جبرن فکرم کین جان
۹۹۶	سر بسر شوریده ام از کثرت مضمون بکار	۵۹
	همچو زلف یار دارم یک سر و سودا هزار	
موشگانی باه فکرم بخت چو زلف		موقلم برداشت بر لوح رقم تصویر زلف

۲۲۵

نقش مضمون از شمیم زلف او بند کلام

یک سر مو وصف بوسه زلف را سمری کنم

نازه گوش خلق را از مشک اذ فرمی کنم

از هزارانم کی دلداده آن زلف یار

از آمل کار خود گوید علی سبزو ار

دل بزلفش داده ام حال دل شیدا پس

جز پریشانی ندیدم سودا پس سودا پس

یک قلم نقش نه اراک سبزه است آینه

کز طرازش مو بمهر موس زلف او عین

صد باران حجل علی جبرن فکرم کین جان

فائل نمبر

باز کردن پلیگشتون
(اصفهان)

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۲۲۹

بہارِ گدازندہ غنایا بحقیق
بہارِ بیاد آید و اصطلاح
صنوفِ این جهان ظاہری

خطہ نمبر ۱۰۰۰

دیده چوین مصحف خیار خود تفسیر زلف	شد و لا در دیده مهری من تو قیر زلف
۹۶۶	یار من بر صنم چو چشم نازک باز کرد خانم بیست بولی تصویر نقش ناز کرد
۳۲	۲۶
از سواد طبع روشن می کشم تصویر خال	بر رخ دلدار دارم از وجودش احتمال
فکته سنجان سخن اتم به تکمیل جمال	از بلاغت در سخن کرده ذکرش خال خال
۹۶۸	۱
من بخواب خوشش بر عارض ندیدم خال و	
نقطه شک و نمش بر عارض مثال و	
خال عارض در بلاغت منظر حسن نکات	در سخن خال سیاهیه احد خط حسن نکات
خط پاکش خط کشید و او خالش را سجا	دانه در نهبت نهان شد چون آینه نبات
۹۶۹	۲
تخم ریحا را و لا تا از عرق آبے رسید	
سبزه خط رخس از دانه خالش رسید	

گویند آرائی شاعر نباشد معتبر	نکته سخاوت اروا باشد تصرف با مگر
از شمال خال رخسارش نیاید در نظر	خال دارد چشم شکست و در حقیقت به غیر
۹۶۰	خال رخسارش سپید آتش رنگ گل است
	چین زلفش از تراکت موج بوی سبیل است
۳	
عارض اورا خط او مال ماه مسیر	دور خط برگرد و شوق کار دوراں حرف گیر
مركزش از نقطه خال نشد منت پذیر	نقطه اشرا خال اند صائب و شمع
۹۶۱	اثر برج سعادت مرکز پر کار حسن
	خال عارض می قرارید رونی رخسار حسن
۴	
در شمال خال مشکین کن رخسارش نمید	خط نمید نام چنان عارض پاکش دمید
باغبان گوید که آبه تخم ریحاں ارسید	سبز شاداب در گلشن ترخش کسرشید
۹۶۲	از عرق شد دانه خالش بروی پاک سبز
	تخم قابل می شود در خط نمناک سبز
۵	

لغت شکست بخت و شاعر
سودان شاعر و سوز از دست
عنه مددگیر بهینگی سوز
در آن گریه کردن بلیغ و سوز

کون (در شعر)
عنه صاحب سخاوت و سخاوت
سودان شاعر و سوز مال از دست
عنه سوزین بهینگی با این

۲۲۶

در شعر
عنه سبز شدن و سوز عمل
کون قوت نایب در قلم (در شعر)

سک خط پست کلغ خط
 کرد از طبع باشد شکست و لغو
 وینا (م) (م) (م)
 طبع باغ یارید شکست و
 خوش (۱) صف الفات
 طبع سالک زدی - شاعری
 سوزن کشر سوم مال دست ۱۲
 طبع آی و شیرازی شاعر

سوزن کشر سوم از دست ۱۲
 بعد تصودا نیست که باغ
 شیه نقطه بسل بیت است ۱۲

چون خط سبز تراوید ند محبوباں بلغ	شد خط رخسارِ شان همچون خط پایے کلغ
طوطی خط صحبت خلے نخواهد همچو زراغ	زیر مقال شکر پیراں شامل باغ باغ
۶۶۳	از سوادِ خال بر آئیندات داغی نبود در چمن زارِ رخت باطوطیش زراغی نبود
۶	
وگر خالے بر رخ اوزینت تمثال است	قطره آب رخس از عکس نقش خال است
در خط آیات عارض نقطه بردال است	فکر سالک و آلا گویم که حسب حال است
۶۶۴	خال را چون دید زاهد سجده از دستش فکاد از پئے یک دانه صد دانه را برابر داد
۷	
دام زلف و دانه خالے ندارد و یار ما	نیست یار ما چو خوباں پئے آزار ما
همچو معشوق تو نبود شیوه دلدار ما	کشته را بسل شردن نیست آهی کار ما
۶۶۵	خال منما گشته آن نرگس متاثر را کس نیندازد به پیش مرغ بسل دانه را
۸	

سخت خال چو پند از آتش خسار یار سحر را باطل کند این خامه عجز نگار	خال وزین وجو بود در شمال سنگار سحر یار خود نماید از رقی نماید ار				
۶۶۶	<table> <tr> <td data-bbox="498 561 911 656">خال را بر رخ مگر گرد او به سحر عشو بند</td><td data-bbox="326 561 492 656">۹</td></tr> <tr> <td data-bbox="498 656 911 752">ورنبر آتش کجا آرام می گیر و سپند</td><td data-bbox="326 656 492 752"></td></tr> </table>	خال را بر رخ مگر گرد او به سحر عشو بند	۹	ورنبر آتش کجا آرام می گیر و سپند	
خال را بر رخ مگر گرد او به سحر عشو بند	۹				
ورنبر آتش کجا آرام می گیر و سپند					
می کشد اهل شمال صورت اشکال را لفظه موتهوم او به فرض کردم خال را	می نمایند از رسائل صحت اقوال را فکر فیتی می نماید شرح این اجل را				
۶۶۶	<table> <tr> <td data-bbox="498 952 911 1047">صورت حال من و آن خال خسارش کیت</td><td data-bbox="326 952 492 1047">۱۰</td></tr> <tr> <td data-bbox="498 1047 911 1151">در میان هر دو سرق نقطه او اند کیت</td><td data-bbox="326 1047 492 1151"></td></tr> </table>	صورت حال من و آن خال خسارش کیت	۱۰	در میان هر دو سرق نقطه او اند کیت	
صورت حال من و آن خال خسارش کیت	۱۰				
در میان هر دو سرق نقطه او اند کیت					
خال مشکین نکته حسن دقتش جمال گرفته این خال گیر و صورت فرض محال	در وجود خال او دار و شمال احتمال قول فردوئی در حسن صورت حسب حال				
۶۶۸	<table> <tr> <td data-bbox="498 1351 911 1447">دل پر از سودا خال خط بود پیش نظر</td><td data-bbox="326 1351 492 1447">۱۱</td></tr> <tr> <td data-bbox="498 1447 911 1561">ز آنکه این جا در نمی گنجد سه بر سه در</td><td data-bbox="326 1447 492 1561"></td></tr> </table>	دل پر از سودا خال خط بود پیش نظر	۱۱	ز آنکه این جا در نمی گنجد سه بر سه در	
دل پر از سودا خال خط بود پیش نظر	۱۱				
ز آنکه این جا در نمی گنجد سه بر سه در					

۱۱ در آنی بر روی شاعر
 ۱۱ در ششم از دست
 ۱۱ نقطه موتهوم
 ۱۱ در خامه عجز نگار
 ۱۱ یعنی شاعر صورت
 ۱۱ در ششم از دست
 ۱۱ فردوئی شاعر صورت

شاہد بخاری

مقدم کردن یعنی گریختن و پنهان شدن

مجلس عمومی در ۱۵ آذر ۱۳۰۴

فنی کورنیاں بنودنق خطاطی علی نقیہ ہجوم

سوم از دست محل
محل و حتی باغی - شاعر است

مردن که چشم سوم از
بیارک تاخذ ۱۳

کفری تری۔ شاہ اسلم

نفع فایضی غلام است (بهار عم)

بزرگواران و نوابان
فتح خان بنی غلام استخار کردند
(بیاد عمر)
نقطه شک - نقطه کبر کلام
شکو که دارند تا عند تحقیق به
تأمل یا یاد و یا صلاص صوریه

۲۴۰

ایں بیان غامض کا (روح معجم)
 صفہ دانش شاعرے بیرون
 شعور از دست ۱۱

ایں رسید نہاے آہوزلف را برہم کند
فکرت و خشی خفاے خال را محکم کند

چشم آلوده نگاهش بهیچو آلوده م کند
زلف برهم نقطه مو بهوم را بهم کند

خالِ مشکینش کہ زیرِ کسِ جادو و قتاو

15

969

درسا باں ناقہ مشکے است کز آہوفا و

در بلاغت فتنه زانو و آری بانیک اختر
کفری شیر از گوید خال بند و کافر

خال عارض نقطہ شگون مشک و عنبر
معنی خالے جو انمرد و نشان لشکرے

خال پر رخسارِ جاناں گر نہ باشد گو مباش

(1)

14

منه

ز آنکه دار و در خط خط قدرت اعتبار
حسن استدلال دانش دال بر حسن عذار

نقطہ شک را نخواهد مصحف رخساریار
صحت قرآن بصاحب چشم او شد آشکار

صفحہ رخسار اور احتیاج خال نیست

10

441

منه الى محمد بن ابي

فکر تم چمن چشم در خواب تماشا کشود	از شمال نکشف شد خال بر عارض نبود
چون نقاب حسن یار دلم و ناکامی نمود	بر روان اقدیت جانی فرستادم درود
۶۸۲	اسے بگور خلیش برق عشق خال عنبریں
	دانه چوں موریاد می بر وزیر زمین
کس بروے آتشینش دانه خالے نمید	هر چمنی سوزد مگر از چشم گردو ناپدید
چون سیخالے بروے روشن خواباں بید	داستان کفر اور روشن شد از فکر وحید
۶۸۳	خال یار خلیش را در دل نشسته داده است
	دل بدست میند و آتش پرست داده است
اے قولا تصویر خالے را کشیدن کار است	گو بر خارش نبوغ زینت اشعار است
نقطه موہوم اینجا نقش خال یا تر است	غیر مرئی را نمودن جاد و افکار است
۶۸۴	نکته نجی با سے تو بر چرخ کارے کرده است
	نقطه زربخش را خال عذارے کرده است
۱۵	
۱۶	
۱۷	

۱۵۰ قافیه شاعری مودت
 ۱۵۱ شمس از دست
 ۱۵۲ دین و دنیا شاعری
 ۱۵۳ شمس از دست
 ۱۵۴ شمس از دست
 ۱۵۵ شمس از دست
 ۱۵۶ شمس از دست
 ۱۵۷ شمس از دست
 ۱۵۸ شمس از دست
 ۱۵۹ شمس از دست
 ۱۶۰ شمس از دست

گوشه بیکار

گوشه‌های گوناگون می‌تواند به شما کمک کند تا به راحتی به این بخش‌ها دسترسی داشته باشید.

سائنس (اعلیٰ الکائنات) سے
تفہیم بقول علامہ محمد علی مصطفیٰ

۵۴

کمیته ریاست
کارواندوگرنس

ادب علی آفرین و
الطیحات

دعوتِ اسلامی اور اسلام

۲۸

گوشِ مبارک

۴۴

من بر اقوال فضائل برکتها دم گوش و گوش
نقشبند ان شمائل حقیقت پرده پوش

خاندان گرم گریه چن آماده تصویر گوش
راویان معتبر را یاقتم محض خوش

چشم دید خواب در تصویر او بر دم بکار

778

حَنِیْغُوشِ پَاکِ اَدْنَقْشِ آوَرْدَمِ بَکَارِ

دست صنع من سمند فلک را همیشه کرد
گوش او مالکیدم و از کسرتی پشیمانی کرد

چون و گرده ام بیزاد گشته تیز کرد
شونجی طبعش و لاله چند بست و نیز کرد

گوش و انگوش از نکات صنع چوں آگاه شد

१११

ہیچو اسپ خوش عناں ثنابت قدم براہ شد

گوشی کحل از بهجت و گوش آراسه سخن
کحل شود و گوش کحل در جواریا سخن

گوشت آواز وصف گوش گل اندر چمن
چرخ شود آماوه گلکاشت گل خیار من

گوشی کل تر می شود از حدت آن لاله فام

گوشی کل تر می شود از حدت آن لاله فام

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

۲۴۴

[illegible][illegible]

گوشتی که در گوشت است

درباره گوشتی که در گوشت است

درباره گوشتی که در گوشت است

درباره گوشتی که در گوشت است

درباره گوشتی که در گوشت است

درباره گوشتی که در گوشت است

گوشت می گرد و گل از وصف گل گوشتش درام	
گل گوشتی از بنا گوشت نخل برگ گل است	موسه گوشت در گاهه موشتگان گل است
موسه پچاں بود و در دامن گل منبت است	موسه در دامن گوشت و نعلین است
در گلستان گوشت نازک خنده صبح چمن	جلوه حرن نیا گوشت بهار یا سمن
گوشت او گل موسه و همچون گل در بهار	می کند بر موسه گوشت گل بر خور افشا
ابر موسه گوشت از ناب خویش قطره بار	گوشت او در شکستین بناد باه آبدار
گوشت ریازین در نایاب شد تشبیه گوشت	جوهر دریا بسک موسه گوشت خرم و فروش
فکر تم آس گوشت نازک گل بے خاک گفت	باغبان در چین شک گل و گلزار گفت
مزدانش از چشم من آینه انهار گفت	فکر جوئے سخن آویده اسرار گفت
قطره آب که از روسه بنا گوشتش حکید	

درباره گوشتی که در گوشت است

۲۳۳

گوشیاری

۴۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۱۰۰ غده سجد اجازت شاعر

ایں بلورین قیف میناے بلوریں گردن است	
زلف مضمون طرازی نیکه سنبل گفته اند	گوشن نازک ایشیہ سخن گل گفته اند
موسه گوش پاک اہم رنگ کاکل گفته اند	فکرت اجاز را آہنگ میل گفته اند
۶۹۳	کے دامت را بکلمش تاب شور بلبل است
	۱۰ پرده ہاے گوش تو نازک تر از برگ گل است
نزد گوش تو جانان لطافت همچو شیر	نرمی او در لطافت آبرو زیز حیر
من بوصف چو شیر همچو فرا دم شیر	مخلص از توصیف شیر شد بخت گوشتگیر
۶۹۵	دید چوں فرما دجوس شیر از پائیں گذشت
	۱۱ در دلش صبح بنا گوش از رخ شیر گشت
در شب لعل مہتاب گوشت عیاں	حلقہ در گوش بنا گوش تو زلف مہوش
زلف مشکین ناز بر عسایگی دار و ازال	چشم دیدوست در عالم ولایت مع حلا
۶۹۶	شام وصل یار از عسایہ گوشت گرفت
۱۲	

۴۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۴۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۵۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۶۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۷۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۸۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۰ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۱ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۲ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۳ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۴ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۵ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۶ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۷ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۸ غده سجد اجازت شاعر
 ۹۹ غده سجد اجازت شاعر
 ۱۰۰ غده سجد اجازت شاعر

۲۳۵

بیوقازین گوش بشنید و بدرزا گوش کرد		
نزد گوش بیاض صبح را سازد و خصل	جو هر خورشید از شرم عرق شد منقل	
از بنا گوش تو هر چرخ را سوزید	ماه کامل را طبیعت از فروغش منقل	
صبح از حن بنا گوش تو می گردد سپید	آخر شب ز هتالش نه گردد نا امید	۶۰۰
در وضو آیه ریز و از بنا گوش تو یار	گوهر آویزه بنماید چشم آبدار	
در چمن از برگ گل باشد گلاب قطره بار	دلبر از لبتی مضمونست صاب شمس	
قطره آب که چشمش بر بنا گوش تو دید	گویند از برگ گل یک قطره شبنم چکید	۶۰۱
صبح از گوش سپید و شام از زلف سیاه	ما متاب ز نزد گوش ز رخسار چو ماه	
آفتاب از عارض زلفت نیاید در نگاه	عارض تو آفتاب ز نزد گوش پگاه	
چشم من صبح بنا گوش تو چون بیند بخواب		۶۰۲

له از یک گوش شنیدن دارد
گوش دیگر کردن معجزات
تا از استاد کردن بعضی قابل
و این علامت به هر گاه است
بجایگاه معاصرت هم به هم
و این دارند ۱۲
له آداب و صفت گوش
(اصف اللغات)

۲۳۶

له صاب صفای شام
مردن گوش سوم از دست ۱۲
له عارض دیدن بخواب
است (مختص اللغات)

طالع بیدار من داند برآمد افتاب	
صبح از بانگ نمودن چشم من گردید باز	نشد الا حسن شیر بر دوشم شب لطف دراز
زنده گوش تو باشد اول وقت نماز	سجده زیر طاق ابرو ساختم با صد نیاز
۱۹	<p>راحت خواب سحر صبح بناگوشت ربود</p> <p>۶۰۳</p> <p>دل بیاد روی روشن از خدا غافل نبود</p>
<p>یا صبح زرد گوشش چشم آمد سحر</p> <p>چون گل خورشید صائب گشتم از خود بی خبر</p>	<p>شب چلگشت چنین گل تر در نظر</p> <p>چون کن اتفاق آن مهر من شد جلوه گر</p>
۲۰	<p>بشنیدم چون خرمن گل را در آغوش آورد</p> <p>۶۰۴</p> <p>دیدم ام تاب صفا آس بناگوش آورد</p>
<p>چون در آویزه گوشه بدوش دایره</p> <p>زنگ و بولیش همچو برگ گل لطافت پروک</p>	<p>می چکد لب لطافت از بناگوش تر</p> <p>در بهارستان گل راست آتش جوهری</p>
۲۱	<p>۶۰۵</p> <p>اگر به پیر این چو گل چلک زخم معذور دار</p>

گوشتی که در کباب

۴۴ بایض شاعر و معون

۴۵ گوشتی که در کباب

۴۶ گوشتی که در کباب

۴۷ گوشتی که در کباب

۴۸ گوشتی که در کباب

باجهاں صبح بنا گوشے است پیدا در بہار		
نزد گوش شش صبح و عارض او آفتاب	شام زلفش از بیاض صبح او پرچ و تاب	
در حریش دیده ام لیل نہار شرا بجا آ	از ریاضی یافتہ ماہیتش را در کتاب	
۶۰۶	در جہاں صبح بنا گوش نگارم ہر سحر	۲۲
	می کند با آفتاب از یک گریاں سر بہد	
سنبل زلفش کہ شگوشی کند با و صبح	موشگانی ہاے اور گوش او داند فصیح	
گوشتی کہ گوشش در دبر کنایات مدیح	تازہ مضمونے بگوشت خود از فکر مدیح	
۶۰۷	گر چہ گوش گل شبنم حفت گوہر در چین	۲۳
	او نیار و گفت در تعریف او حرفے چین	
گل بہ صفت گوشش خوش و بکشاہت	بر صفت حدت گوش خود بہادہ است	
می نشود گر چہ گوش خود مضمون دادہ است	اے والا گوید نیم گوش گل افادہ است	
۶۰۸	گل کہ دار گوش سنگیں در چین ماند نموش	۲۴

۴۹ گوشتی که در کباب

۵۰ گوشتی که در کباب

۵۱ گوشتی که در کباب

۵۲ گوشتی که در کباب

۵۳ گوشتی که در کباب

۵۴ گوشتی که در کباب

۵۵ گوشتی که در کباب

۵۶ گوشتی که در کباب

۵۷ گوشتی که در کباب

۲۳۹

گوشتی بیمار

سلفه تفصیل از تہذیبیات گوناگون است
(دیباچہ) - یزید بن زکریا

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰) (۱۱) (۱۲) (۱۳) (۱۴) (۱۵) (۱۶) (۱۷) (۱۸) (۱۹) (۲۰) (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰) (۳۱) (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵) (۳۶) (۳۷) (۳۸) (۳۹) (۴۰) (۴۱) (۴۲) (۴۳) (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴) (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰) (۶۱) (۶۲) (۶۳) (۶۴) (۶۵) (۶۶) (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰) (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰)

مجلس شورای ملی (پارلمان)

۲۴۰

کمال غنجدی شاعر و محقق
ست ۱۲

گوشه‌های یادان متوجه شدن

سید محمد علی حسینی

نہ پڑا اس کو جسے کہیں نہ پڑا

17

۲۵	گر نبودے رہ گذر چوں گوش در اعضا تن	۲۶	صبح را در خون دل حل کرده حین گوش او
۲۷	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۲۸	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۲۹	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۳۰	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۳۱	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۳۲	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۳۳	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۳۴	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۳۵	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۳۶	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۳۷	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۳۸	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۳۹	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۴۰	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۴۱	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۴۲	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او
۴۳	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او	۴۴	تا بنا گوشش چنین پرورده حین گوش او

میں نے

۵۴

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

و در توشه‌ها سه گسل بجای آورده و در
دو سینه‌ها نام سینه‌ها را در پانین

بیت خود شید
صاحب غیاث اللغات غیری
ترجمہ شفاء انوارہ ابر

پیشکش: ۱۱
پیشکش: ۱۱
پیشکش: ۱۱

تاریخ تاجیکستان

از مضامین گلِ گوش تو بیلِ نغمه خواں

کوشِ گل و صفِ گلِ کوشِ ترنا پیش کرد

اضطر ابش بیل پر نغمہ را خاموش کرو

برکت یزید چو مرزگوش را گلپوش کرد

بلبل خاموش را بے برگش در ہوش کرد

برگ ریزان چمن چوں وید و فصل بہار

615

18

غذایب نغمه زن شد بر گل گوشت نثار

از بناگوشش نخل شد گوشِ خجانبِ چہاں

می چکد آب از در آویزه گوشِ بتاں

طبع مرتب باشد بوضف گوش او گوشتش

داودِ فکرم داده گوید اشرفِ مائذ راں

سخن هایت و لا مشهور بحر و برشده

617

19

شوش دریا آب برد و نام او گوهر شده

شکر حق کو برصفت گوش خود گوشه نهاد

و ش بر حرم کشود و از سخن گریوید شاد

انکمال شوق و تصور خود جیسے کشاد

۱
زباں شعور فطرت فرخ ترا و

415

7.

صفاتِ گوش مضبوطے فروغِ بخشتی

۲۴۱

۹۹

گوشه‌های کتابخانه از صندوق

شماره ۱۰۰۰ (۱۰۰۰)

کتابخانه

نہایت

«دوست»

10

بیمبارک

طرح گردان کردن - نفی غایت

در مقام حصول براد و کامیابی گزینند

طرح انگشت در دندان - غیر

طرح لب تہ دندان کشیدن

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

گوش گرد و دوش کر که جائے گفتگو نهند آشتی

۲۹

لبیمبارک

۳۳

لوح نقش چوں لب خندان تصویر لبش
اے ولادارم لب دندان تصویر لبش

خامه ام انگشت در دندان تصویر لبش
می کشم لب راتہ دندان بہ تصویر لبش

زلف و مشکین خامه را در نقش سر گردان کند
جوش شخرف آہ را چوں حوض لب گردان کند

۶۱۵

چون لب دندان ارد لب دندان می گزد
اے ولادارم لب دندان کلک مار می گزد

مانی از تصویر لب سود آہے خامه می پزد
گسوت تصویر در رنگ مخالف می رزد

می ندانی ہر کسے را بہر کارے ساختہ
میل اورا از ازل در خاطرش انداختہ

۶۱۶

چشم مانی را بجن صفت من باز کرد
تا بہ تصویر تھکم دست من اعجاز کرد

گردہ تصویر را چوں خامه ام پوداز کرد
خندہ در جن لب نمود نقش ناز کرد

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

طرح دندان دندان در نقش قاب

۶۲۳	<p>بوسه ریزد جاسے حرف از لعلِ شکر بار تو</p> <p>جنگ باشد گوش و لب را بر سر گرفتار تو</p>	9
هم شکر بار و شکر زیارت هم شکر نشان	گفته اند اورا لب حرف آفرین این باب	خوش و خوش فاش شیرین و شیرین بیان پرده آنگ خوش آنگ و نگین آستان
۶۲۴	<p>در لطافت عنایب نغمه خوانش گفته اند</p> <p>در فصاحت طوطی شیرین با نثر گفته اند</p>	۱۰
از رقصیان عرب لعل تو شکر بار نام	از رقصیان عرب لعل تو شکر بار نام	وز بنیان نجم چشم حرمه خوش گفتار نام بلبلِ ستاں سرگردش گل گزرام
۶۲۵	<p>غنچه بنماید لب را اموش در سیر چون</p> <p>بشکفته این غنچه سر بسته بنگام سخن</p>	۱۱
از لب خاموش او گویند اورا لب و دلم	از لب خاموش او گویند اورا لب و دلم	وز لب گویاے او ز دید و صند بے زبانی در سخن گردد و لا افشای آن از نهانی

کتابخانه

۲۴۵

کتابخانه

کیمیا

کتاب (ب) / کتاب (ب) / کتاب (ب)

جہاد (جہاد)

مکتبہ اسلامیہ

ایک (پ) واپار

۵ گم بر باد میسر
گم بر باد میسر

افشار - روسین

از صفاتی دیگر

مجلس

الحمد لله

५३

ط

شماره اول

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۲

10

بسم الله الرحمن الرحيم

والعزیز

فصل پنجم

1

2

74

۱۰۰

سکے دریاں

30

1

...

...

وہی ہے جس نے

...

1967

1

۶۲۶	در تلفظ لام لب بند و لب تکرار را در تکلم با لب پیدا کند آثار را	۱۲
۶۲۷	نکته بجان سخنور نکته دانش گفته اند از فروغ سخن روشن بیا نش گفته اند	
۶۲۸	لعل لب گوهر نشان گوهر فروش و آیدار گوهرش گوهر نشان و شن گهر گوهر نشان	۱۳
۶۲۹	از لب و لجه اش ادر تکلم طاقتی بر لب دریا زار مواج خط لب شهرتی	
۶۳۰	شد لب خورشید خورشید لب بام از نیایش بر لب شمع از دو خا آبی ز تاب لبهاش	۱۴
۶۳۱	شکر لبش ز حن شکرین شکر نشان خادم مدحت شیرین لبش شیرینان	
۶۳۲	نقش اهل و شکر زیست چرخ شیرینان فکرین شیرین صفت لب هم شیرینان	

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

۲۳۶

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

کتاب طب
کتاب طب
کتاب طب

۱۵	<p>اسے بجلی ذکر لب آمد چو در گلزار با</p> <p>ریخت همچو خون گرم از طویان نقار با</p>	۶۲۹
<p>تا زیا قوت بد خاش آب و روشن</p> <p>یا رشوکت را لبش محتاج آب</p>	<p>سرخی لعل لب یارم رنگ جبر است</p> <p>لعل او مستغنی از ناید رنگ دیگر است</p>	
۱۶	<p>آب و رنگ لعل اورامی کند روشن</p> <p>شعله یاقوت تیرار و غن گل جل آب</p>	۶۳۰
<p>از لب آتش فشان لب لب یزد شر</p> <p>برزبان آید مر اشع حریں</p>	<p>خشم او خوابی اگر بینی بین در کارزار</p> <p>لعل آتش رنگ او چون میشود یاقوت با</p>	
۱۷	<p>از لب حرف آفرین چون میشود گرم عتاب</p> <p>آتش یاقوت می یزد شر در التهاب</p>	۶۳۱
<p>کان یاقوتی نخل از کان پولاد لبش</p> <p>والبش رامی برود گور بایا لبش</p>	<p>از رگ لعلت این تیغ خدا و لبش</p> <p>از خط لب جبر شمشیر جلاد لبش</p>	

لب مبارک

لے دالہ ہدی - شاعر
مردن کارن شمال است

لے فطرت - شاعر ہمدون
لے شمس سوم دوست -

لے آتش در آب افتادن
لے کار نامک بوقی آمدن

لے سندی ریں آتش در آید نفع
لے دزدن بوجی کار نامک کردن

لے در اصفانات مذکور -
لے دالہ ہدی - شاعر ہمدون

لے کربن شمال است -
لے جہنم فخر بقول - کریم

۱۸	در خیال لعل لب گزشت عمرت و الہما	۴۳۲
	رشتہ طول امل باشد رگ یا قوت ہا	
	عکس لعل آتشین او چو می افتد در آب	
	می نماید در تہ آبے برآمد آفتاب	
	یار یا دار و بقلزم چو ہرے آفتاب	
	یار فطرت یعنی بر او کشد نقش شراب	
۱۹	عکس (میگول لعل) او تا در شراب افتادہ است	۴۳۳
	حیرتے دار و کچول آتش در آب افتادہ است	
	لعل او لعل بر خشاں یا عقیقہ از مین	
	در سخن لعل لب او جو ہر کان دہن	
	جان بلرم جان جان ہم جانان جان مین	
	این لب لعلش تن است حرف و جان سخن	
۲۰	جز بمردن از تن و آلہ نکر و دجاں جدا	۴۳۴
	می شود یارب چاں حرف از لب طباں جدا	
	از ہمیں لعل لبش لعل بد خشاںی تجیل	
	وز لب گوہر فشاں شد بزرگیاں منفعیل	
	چشمہ نغوشیدہ از لعل او آبے ال	
	اے وقیمہ از برق و آتش در آبے شعل	

لے جہنم فخر بقول - کریم
لے آفتاب بدل فی شود مظلوم
لے عجم است یعنی دل سر دیو شود
لے اصفانات مذکور -
لے کربن باقی باشد -

۲۳۸
لے و جہنم فخر بقول - کریم
لے مردن از شراب و از دست -
لے آتش در آب - جان
لے جہنم فخر بقول - کریم

۴۵	<p>لعل بار ابر غلط نامند یا قوت خوش آب</p> <p>ریخت از رنگ لبش اشک جگر گویا آفتاب</p>	۱۱
در چمن مرغ شکر ریزه ندیدم اینچنین	طوطی شکر شکن محزون ز لعل شکر	<p>باشک گرفتار خود شیرین سخن حرف آفرین</p> <p>حزن او پدیدست در گلشن مضمون جزین</p>
۴۶	<p>شکری لعلش جزین گردید چون شیرین بیان</p> <p>چون شره منقار طوطی در چمن شد خون نشان</p>	۱۲
صبح از لعل لبش پدیدست آثار شفقت	از کتابی چهره لب تاب چو گرد اندم ورق	<p>شب یک خمیازه ز انگشتش مکر دیدم شوق</p> <p>صائب از مضمون شیرینیت بهشت آسودن</p>
۴۷	<p>بر لبش افتاد چون چشمی ز اختر صبح را</p> <p>از خجالت آب شد قند مکر صبح را</p>	۱۳
از ورق گردانی لب در کتاب می یار	از دلب کرده و دلبالا قد لعل آن نگار	<p>دیدم ام تکرار مضمون همچو دندان شمار</p> <p>گفته اند او را و آتش شاعران با و خوار</p>

لعل حریف مفضل - شاعر
 صورت کثیر سرمه
 صائب بگردن بنفشه کبود
 صائب مفضل شاعر
 صورت توفیق مضمون در شوق
 کرده ام
 بیست آمدن محل خدمت
 (اصف الهات)

۲۳۹

در بالا بنفشه مفضل (چشم)
 در آتش رنجه مکر و صبح
 مشتاق و شراب و آتش چنان

بی بی مبارک

کے تقریر اور دیگر دستاویزات (جس میں) صلح اوتھ مین یعنی تیرتھ ڈال دے

102

(سہارن پور میں) (سہارن پور میں)
 (سہارن پور میں) (سہارن پور میں)

طه

عمر ایاز خاں (محرّم و بیادگار)

2

شش تا دوازده (۶ تا ۱۲)

19

کے بقول آصف اللہ خان۔ اور اس کا نام

است ۱۴

کتابخانه عمومی - شاعران و شاعره
کتابخانه عمومی - شاعران و شاعره
کتابخانه عمومی - شاعران و شاعره

مجلس عمومی خوب و مطلوب
و مشوق دیگر (ع.ع.ع.)

for

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

چند روزی که از آنجا
رفتند و در راه بودند
و در راه بودند

است (چون)
خداوند شایسته است تا آنکه او را
از آنجا که

وزیر برقی و توانائی

01/11/2019

تألمات از مجلست شیریں لب و آب شد

6777

لعل از لعل لب او شربت عذاب شد

10

زنگِ لعش آتشینِ یارِ من آتشِ زرباں
حسنِ تضییعِ فکرِ شوکتِ آتشِ بیاں

لعل آتش بیان منطقی او آتش فشان
لعل بقی در گنجست و هم آتش فشان

از لب لعش سخن را آب رنگ و گلش است

۴۳۵

شعله فطوق مرا یا قوت سنگ آتش است

PI

برق لب خرمین برق درخشان برق زلف
لب مدلا مفید لبخنی شیرین سخن

کوہر شاداب بعاش لعل را گوہر شکن
از عقیقش شہرت رنگے در اقصائے بن

اعلیٰ اوپر گر لیے ازخندہ شیریں می کند

۶۳۷

پرتو شمشاد و شبنم حیران حسن بروس می کند

FF

در جواب سائلے شکر شکر شیریں تھال
شکرین تمثال لب افکد دانش حبیل

آں لب گو یا سخا موشی است د اُم پر سوال
وصفِ لعلِ شکرین میں از فکرِ محال

۵۰۰: "نفس شہیدی، شاعر کے
عقروں کے شہسوم از دست"

مجلس شورای ملی - شاعران و شاعره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

॥

[illegible]

FOF

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۲۳	<p>شکوہ نبود اگر با من دے گویا نشد</p> <p>آں لب شیریں ز شیرینیش از ہم و اند</p>	۴۴۷
	<p>شکر شکر بار تشبیہ است شیریں و صبیح</p> <p>فکرت شاعر کند حن میحے را صبیح</p>	
۲۴	<p>مانک افشاں لب او در شکر خانی شود</p> <p>بوالعجب کان نمک و کان حلوائی شود</p>	۴۴۸
	<p>در عشق جالستانی نیست کاریا را</p> <p>از بلا فکر نجات ماکند غمخوار را</p>	
۲۵	<p>لعل جان بخشش گویا و آب حیواں می دهد</p> <p>زنده را جاں می ستاند مرده را جاں می دهد</p>	۴۴۹
	<p>از سخن بستند لب و حن گران بکمال</p> <p>آفرین بر شاعر نگین لب نازک خیال</p>	
	<p>چون بیند از لبش یک حرف یارے مقال</p> <p>لعل و لب اللباب یا چین و جمال</p>	

۱۵۵ ماغایا از شام و سون
که در لعل لب مبارک است
۱۵۶ سالک و زونی شام و سون
ممنون که شام و سون است
۱۵۷ علی سر بند شام و سون
ممنون که شام و سون است

۳۲	اگر شراب از یاد لعلش دم زند در ساغر دُر و احمر خنده بر شبنم زند در ساغر	۴۵۶
	ایس نمی گردد جدا آن میشود از یکدیگر یار حافظ طفل مکتب جزا مضمون تر	هر دو لعل یار با خجلت و شیر و شکر در شکر افشانش از لعل لب نیز دیگر
۳۳	اگر چه در ناز و ادا گردید حشمتش پرده سوز از لب شکر افشانش می چکد شیر به هنوز	۴۵۷
	زلف مشکینت گس از بمضمون خیال اگر چه گوید سالک و زونی شیرین حال	انجبین لعل شیرین تو به زنبور خال بر لب زنبور خال او نمی یابد مجال
۳۴	هر کس خواهد شود با شکر لب هم نفس میشود هر جا که شیرینی است غوغای گس	۴۵۸
	در بهار عارض و به چو گل بشکفته ام لعل لب اچون علی قائم بذاتش شکفته ام	من به شوق زلف پیاپی سنبل آشفته ام در صفات جوهر لب گوهر جان شکفته ام

۶۵۹	هر کجا اعلیٰ بسبب یارم بگفتار آمده ابر نیماں بار او گری بسبار آمده	۳۵
در بخاطر بجزرداد غنچه آں لب خیال در نظر آں غنچه گل گرد و بهر مقام مقال	بشگفته احوال گل در گلستان جمال نغمه بی می کند فکرم چون چبل در مثال	
۶۶۰	از حدیث لعل و چون غنچه گل در دهاں شوکت مداح را همواره می بالید زباں	۳۶
در بلاغت لعل شیرین است تشبیه نبات قرص حلوائی و لوز زعفرانی حریفات	شکر تر گفتار و شکر با از حسن صفات حاصل شیرین مقالی لطف مضمون نبات	
۶۶۱	شاعران گویند بدین بیت نباش در سخن آن لب شیرین چه آب بنگر و در دهن	۳۷
آب گلگون از لب گلگون او در رسم نشته شزار از دل شد از خون عظیم	حرمست خدایان اند که درینا شمیم جوش آب شست طبع است چون فکر سلیم	

میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست
میزد آن که شعر و سحر از دست

لیب بزار
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

لیب بزار
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۳۸	<p>در دوش از لعل لب اگر بگذرد انانیت</p> <p>بگذرد همچون مستوی از لبایست</p>	۶۲
<p>از لیش آید به دل یاد لبالب کوثر</p> <p>برزبانم بود از فکر اثر شسته تر</p>	<p>چشم من تمام چون نقش پاک دلبر</p> <p>یوسف دادم به تصویر لب پیغمبر</p>	
۳۹	<p>پس توان قانع به پیغام لب ببرد شدن</p> <p>بادمان خشک نتوان از لب اثر شدن</p>	۶۳
<p>پراخ چشم تبار آرزو می همسری</p> <p>در صفا آینه روشن بقول انوری</p>	<p>این لب اوراست بر برگ گل برتری</p> <p>شبه نخل پیش لب او صفت اسکندری</p>	
۴۰	<p>آل سخن با گله که در زیر لب خود دارد او</p> <p>میتوان خواند از صافیش پیش از گفتگو</p>	۶۴
<p>می پرستی بوسه بازی شریک لبت</p> <p>این باشد کار صاحب مگر ایرک لبت</p>	<p>هر که خواهد بوسه بر لب است خوریا لبت</p> <p>لعل وقت پذیرتی سرشار لبت</p>	

۳۱	باد به لب لب و لب نمی خواهی زدن خوطه در ریاس به گوهری خواهی زدن	۶۵
	چون عقیقه کایه ریخته یافت از دین غنچه را گردن بشمار آب حشرت در دین	
۳۲	از دیوان خنجر گل بیرون نیاید در بهار چون عقیق شمر گین در معدن خود شمر	۶۶
	عکس لبش دشت ابرنگ گلشن می کند بوسه تصویر لب جان بخشی من می کند	
۳۳	به لب لبش غمی چون زنده نبود قالم یا لب شیرین او یا جان شیرین لبم	۶۷
	در دلش لب لب حکم حیرت و صد لب حسن لب لب است فکر حافظ نازک خیال	
	باد می درو بنظر لبش لبش لبش آتش دارد بد لب طبعش اشتغال	

له حرف چهره زلفش زلفش
 نیکو زدن - ۱۲
 آیه آب حشرت بیجا زدن
 نسا (اندراج) قبول لب
 اللات اندوس و پانی و
 راب در دین گردن لب
 آب حشرت به مال آمدن
 (آصف اللات)

۲۵۹

سکه غنچه شاد و سرودت
 که شوم از دست
 سکه غنچه شیرین و شاد
 سرودت که شوم از دست

از لب شکر خنده مبارک

کردن در عجب (خنده در عجب)

خنده کردن و خنده کار آمدن خوشی

شدن شکر لب شکر خنده (خنده شکر)

خنده (خنده شکر)

خنده (خنده شکر)

خنده (خنده شکر)

۴۴۱	کز مقال شکر نیم اولش ششیرین کند وز تبسم لب لب بر کار من تجسین کند	۴۴
۳۵	تبسم و خنده مبارک	۳۰
لب چو شیرین کرد تصویر لب دلدار را از شکر خنده چو شیرین گشت لب یار را	شد عیال نقش تبسم بر مراد کار را نقش صورت بست یک کلک شکر بار را	
۴۴۲	از لب تصویر انیک می تراود خنده خنده تصویر بر لب باطن ز خنده	۱
از تبسم می کشد دلدار تصویر نیاز خنده او در نیاز و نیاز دار و امین	وز تبسم می طراز و یار من نقش نیاز می کشد نقش تبسم و صفت رحمت طراز	
۴۴۳	ناز یارم تکیه بردوش تبسم کرده است خنده اش گل در گریبان تکلم کرده است	۲
خنده صبح است از صبح لب یارم خجل	آفتاب از آتش باز بر خنده مشتعل	

۲۶۱

خنده (خنده شکر)

خنده (خنده شکر)

تکون خنده و تبارک

الحکم کیم کتاب شاعران صورت
در شعر سوم مال است
الحکمت بپیر از غیب

در شعر چهارم
الحکم بپیر از غیب
الحکمت بپیر از غیب
مردن که در شعر سوم از دست
غفلت می شاعران صورت

۲۶۳

در شعر سوم مال است
تکون خنده و تبارک
شیرین (۶۰۰)

از (شکر خند لب و خواب) بودم بخیر	کز لب رگنا گویم خود این مضمون تر
۶۶۶	دوش چو خندید بر روست تو لعل لب بخواب
	یافت چشم معنی لفظ (شکر خواب) از کتاب
تا شکر خندش بگلشت چمن گلریز شد از تبسم تالاب لعلش شکر آمیز شد	غنچه نشگفته از لعلش تبسم خیز شد از حلاوت ساعیر گل در چمن لبریز شد
۶۶۸	تا تبسم بال لب لعلش (هلالی) آشناست
	از خجالت غنچه را پیر این همتی تباست
اے خوشایین که لعل زخم را خندان کرد قد را این تیغ لبش کس جز بخند انان کرد	گشت عاشق را که خورن پیری انسان نکرد جفا اخلاص مداح که خوف جان نکرد
۶۶۹	تیغ لعلش از تبسم قتل مردم می کند
	گفتش مخلص مرا هم کش تبسم می کند
کس نه آواز ز حن خنده یارم شنید	از شکر خندش مرا آواز در گوشم رسید

نیم افند و با نازک

خند زنده را زبانه بگوهر آیدار		گوهر مضمون افکار نازک و بیدل تبار
۶۹	چون بستم ریخت صد رنگ سخن ز آل لعل تر	۲۵
	ریخت ز اغوش رگ گل شوخی موج گهر	
شکرین لعل از شکر خندت شود و شکر شکن		خنده بطولی زند بهر سر توشت در چمن
پیکر او شد نهان در چشم زو از چشم من		یا قهرم زارش ز فکر صائب شیرین سخن
۷۰	خنده سرشار چون لعل ترا شد پرده در	۲۶
	شد نهان مانند مغر پرسته طولی در شکر	
تیغ لعلش صبح خند و پاک گوهر آیدار		خاک تب یا قوت ننگ لعلش فعل الماس بار
از خطا لعل هر به بالا تنفشش آشکار		حس مضمون معترتی بلب تیغش نثار
۷۱	خنده لعل لب او تیغ را عسریا کند	۲۷
	چون بخندد تیغ او کفار را گریا کند	
و اشود لعل لب او با شکر خند اگر		آب حسرت در دهنش ارو صدف آید

له خنده زدن خندیدن
 و بلند زدن (محرش)
 صائب سبزه نشان چمن کنایه از
 در قاف باغ از قیل سبزه نشان
 باغ نهان که چون کفر غم نایه
 از حرمان نیست است ۱۲
 صائب صائب صفا فانی شاعر
 گوهر نازک شوهرم از دست ۱۱
 گوهر نازک شوهرم مال دست ۱۲

۲۶۶

بسم الله الرحمن الرحيم

از آیه این مضمون است در بحر دیگر	آب در لوپ کند چشم صدف از اشک تر	
۶۹۹	موج دریا تا ز موج خنده او آب شد بحر و آب گهر از خجلش غرقاب شد	۲۸
خنده و نهان ناچون آفتاب دهن	عاشقان جن اید اشود راه سخن ناشکر خدایب او خنده زود چرخ	غنچه بے با و صبا بشکفت و بلبل غزل
۶۹۰	چون تبسم از لب او شد کلید قفل دل از کثافت غنچه با باد صبا اگر دو نخل	۲۹
یار مادر خنده دارد اعتدال را بخت	همچو خنده او بخود می صورت نیست و آنچه بخود میشود یا بر غیر فطرت است	۳۰
۶۹۱	می کند چندان تبسم کل ز لعل با و دهان رشته گلده تگرود در کف او خط جام	۳۰
خنده آن غنچه لب می غنچه را گل می کند	در تقابل گل اگر خیزد و تحایل می کند	

لحم اسیر شاعر سحران
 مضمونش را در مصراع چهارم آورد
 این از یک تا دو هزار است - ۱۱
 صورت لبنت جهان
 آمدن کارس در باغچه
 حاصلش چشم بدست خاکی شدن
 کارس هم استمال کند ز غنچه
 حقیقی است ۱۲

۲۶۶

بسم الله الرحمن الرحيم
 مضمونش را در مصراع ششم آورد
 این از یک تا دو هزار است - ۱۱
 صورت لبنت جهان
 آمدن کارس در باغچه
 حاصلش چشم بدست خاکی شدن
 کارس هم استمال کند ز غنچه
 حقیقی است ۱۲

منوچهر بن بشار

سوم مال دوست

و همچنین گفت که شاعر قافیه را در این
دیوانه نماند.

(دعوتِ محمدی) و دیوبند کا علمی مظاہر

۲۹۸

شعر سوم از دست "مکتبی" شاعر محرمی است *

بر رخ گل چو لبش عرض تحلی می کند	گل (اسیر الفت او) اکامیل می کند
۹۱	لب بروی گل اگر خندیده باشد در چین گل نخود صد پیرهن پالیده باشد در چین
خنده ت حسن بلخ لب نمک ارجاں	لعل گنجیت شکر خنده است و هم شیر عقیال
انتزاع شور و شیرین صفات اکمال	سفت کبریا بوضفش شاعر نازک خیال
۹۲	انامک پرور و گمان لعل خندان توایم حلقه در گوش در شهوار و دشان توایم
غنچه لب در تبسم تابکاشن گل شود	خاطر کشن و لا آشفته از سنبل شود
چون خندان این او بشفه همچون گل شود	گشتی گوید که عشقش از دل میل شود
۹۳	در گستاخ از لب خندان او کردم سخن شد فضا خنده گل تنگ روی چین
هر که با لعل شکر خند تو محو گفته است	در باغخت (جان شیرین) اصفاحان کو

مجموعه فقهیه و طبیه

نوز شیرین نقش لعل شکریت بود بهرست	در ثبوت دعوی مضمون جانب و برست
۶۹۵	چون بخندد در محکم لعل شکر بار تو
	مغر من در استخوان شیرین کند گفتار تو
خنده تنگ لب او در حلاوت شکرے	بو العجب در کان لعل دست ملک گیرے
۶۹۶	خنده و ندان نما از لعل یار ما به بین
	گر ندیدیستی برو ز اختر یا اینجا به بین
خنده او بر لبش حسن لب شکر شکن	دیدیش در لطف و خشم و مسکن و چین
۶۹۷	آں تبسم دفع زهر چشم خشم آلوده کرد
	لمحی بادام را آب شکر مالوده کرد
جاں فدای جلوه شیرین تبسم به یار	بر شکر خندش روان عاشق لعلش نثار

مطلع صائب غزل شاعر و شاعر
 در شعر سیم از دست
 مطلع در عجب بقول امیر المومنین
 صاحب عجب نام زبان اسرار
 این عجب عجب می کند
 در شعر سیم صاحب است
 در قافیه ستانی شاعر
 در شعر سیم مال دست

۲۶۹

مطلع با او در عجب پاک معانی و
 در قافیه ستانی و شیرین معنی غزل
 در قافیه (آصفیات)

نیم آخذ و بیکار

له نیم آخذ و بیکار
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)

۲۴۰

له نیم آخذ و بیکار
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)
 از نیم آخذ و بیکار
 (نیم آخذ و بیکار)

و شمع مغلوب را عفو نشاید شمسار		بر لب خندان او میرد اسیر و افکار
۴۹۸	از تبسم جان بلب باشد عدوس زهر خند	۳۶
	حاجت زهرش چه باشد هر که می میرد ز خند	
یار ما بر عاشقی نالاں ترحم می کنی		بالب خندان خود با او حکم می کنی
لعل خود را نماز برد از تبسم می کنی		طبع سرخوش با او اجوبه تلازم می کنی
۴۹۹	چشم را آئینه برد از تبسم کرده	۳۸
	وز تبسم حین ایما سے تکلم کرده	
هر کجا از لب شکر خند کشاید در چمن		میشود هر برگ بنبر طوطی شیرین سخن
خند چو نیر مجمل از لب شکر شکن		نقل می ریزد از شک شمع در دمانین
۸۰۰	ناصر رنگین بیاں چوں بلب بر گل شار	۳۹
	فکر صائب بر لب روشن فدای پروانه وار	
خند زیر لب با خند نهان یار		بر لبش لطف تبسم را نماید آشکار

خنده مبارک

لعل شک بنفشه خندان

(در عجم)

صائب صفا آفاق شاد

مرد عظمیٰ رسم ال است

صلح حقش نقد این شوال کرام

است در عجم

صائب صفا آفاق شاد

(در عجم)

۲۶۱

صائب صفا آفاق شاد

(در عجم)

صائب صفا آفاق شاد

(در عجم)

صائب صفا آفاق شاد

(در عجم)

برگل لہوے او چوں گل شد آثار بہار	صائب شیریں سخن گوید چو طوطی در نہار	
۸۰۱	خندہ زان تنچہ مستور اگر آید بر دہل	۳۰
	از دلِ مورے مگر صبحِ شکر آید بر دہل	
خال چوں نبور نبور بلب خندان او شکرین تشبیر لعل خندہ اش شایان او	یا قلم شہد از شکر خندہ لبش در شان او شاعر شیریں سخن لب جمی زند در شان او	
۸۰۲	شہرت (غیرین) تبسم بلباں نازنین	۳۱
	چہرہ زو از مومِ خالص بر دہان انگبین	
لعل لب را در سخن تشبیر یا قوت خوش آب گریہ اور غم تہمت چو بارانِ سحاب	خندہ صبح مشرق لب عارض آفتاب خندہ دندان نما در چشم صائب قناب	
۸۰۳	گریہ ما در پردہ بہر عیش سامان آوزو	۳۲
	خندہ بے اختیار برق - باران آوزو	
خاندان لب یارم چو نقش خندہ بست	لوحِ نقش نازکش دل را در اودم بست	

کاتب قدرت بروی ساده در عهد بنی در کتابی چهار این بیت القل از انتخاب	می طراز این خط نازک چو سطر در کتاب حسن مضمون از مضامین لب لبالب
۸۰۶	مطلع ابرو ز دیوان سخن بروی اوست این خط لب با ش حسن مطلع ابرو اوست ۳
حسن مکتوب خفی در سا لها گرد و حلی از لب و حسن مضمون لب بند و معنی	لوح او باشد به تحریر غنبت منجلی می نماید از فروغ فکر ت ناصر علی
۸۰۸	تا خط آن لب ز لعل آتش پیداشود این خط یا قوت بالا می نگین پیداشود ۴
آن خط نیز لب لعل گهر بار نگار گس بنید و آلا در کالین سبز آ	می کند از کان یا قتی زمره آشکار شانی شکو لب پید کند رنگ بهار
۸۰۹	تا لبش خط زمره رنگ بر سجاده بست سبزه ها از لاله زار گلشن لب سر ز دست ۵

۱۵ ناصر علی شاعر است
۱۶ شاعر غصیبی دارد در شعر هم از دست
۱۷ شانی شکو ناصر علی است
۱۸ شاعر هم مال است
۱۹ سجاد به آنگه در این کتاب
نگارنده کبریا چندی گاه کند
درجات انعامات

خطاب یعنی اردت بنک

کے غزوہ جی۔ شام و اردن
 کشتہ سوم مال اردن ۱۱
 کشتہ دوم صفیہ خانہ شام و اردن
 کشتہ اولیٰ شام و اردن ۱۱
 کشتہ دوم شام و اردن ۱۱

<p>برکنار حوض لب خط پھر یگان ترے یار سنجو در اچہ غم از احتیلاج دیگرے</p>	<p>تشنہ دیدار یارم را خط لب رہبرے اے ول لب نشہ را یگان خوش منظرے</p>
<p>۶</p>	<p>بر لبش لب تشنگاں را خط اور ہیر نبود خضر را بر آب حیواں یاد اسکنہ ر نبود</p>
<p>از صفات لعل لب بقار خوش حرف زن وہ چہ خوش گوید و خوش وصف شیر سخن</p>	<p>از خط سبز ش نخل شطوطی شکر شکن مست نگ سبزہ اش طوطی قصد چمن</p>
<p>۷</p>	<p>زنگ خط سبز چوں بر لعل جاناں ریختند آبروے طوطیاں در شکرستان ریختند</p>
<p>دائما دارد بہر یک موسم این فصل بہار ایں چہ اسرار است می پرست علی سیر و</p>	<p>بزنگ نے ارباب و از خط لب سبزہ زار دزدین شور یگانے زوید زینہار</p>
<p>۸</p>	<p>گر زمین شور سنبیل بر نیار و سعد یا سبز خطے بزنگ زار لبش روید چرا</p>

۲۷۴

خطای بیعی در وقت نکاح

۱۰۰ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۱ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۲ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۳ زودن - خطای زن در وقت نکاح

<p>بیزه خط لرب و حسن یارم را فرود بیزه فرمانش بر حکم حسنش رونمود</p>	<p>هر که بیند حسن رو پاک می خواند درود بیزه یارم چو یار مجده نافرماں نبود</p>
<p>۸۱۳</p>	<p>ز انکه حسن بیوفا گردید از فرماں بروں بر لبش آمد بجای سبزه نافرماں بروں</p>
<p>باد وابر و کرد یارم چو چاشمی را پسند هر که با او شد و چار از حسن او شد بهره مند</p>	<p>چار ابروی نماید حسن او را چو چند با نگار خویش می گوید سخنندان خجسته</p>
<p>۸۱۴</p>	<p>خط و میداد شریکین بر روی ما بر و ار چشم میتوان اکنون چو چار ابر و شدی شد چو چشم</p>
<p>حرف حرف خط وید از راز پنهانی خبر در خنجاشا که مضبوطی ازین باریک تر</p>	<p>موشگافی اگر بینی با معانی نظر موشگافی می کند در وصف او ملک اثر</p>
<p>۸۱۵</p>	<p>گر ندیدی ترجمان از غیب اینجایم آن خط نازک رقم بر گرد این لبهایم</p>

۱۰۴ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۵ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۶ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۲۶۵

۱۰۷ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۸ زودن - خطای زن در وقت نکاح

۱۰۹ زودن - خطای زن در وقت نکاح

خطاب مغربی بونیکار

در بحر عجم

در بحر عجم

از شدت لب با یکدیگر عمل باشد

بیاوردند از خطای علمین

از شدت لب با یکدیگر عمل باشد

از شدت لب با یکدیگر عمل باشد

از خط بخل آں لعل لبش جے دہاں سین مضمون بقدر مبر چون طبع رواں	جے آب جوہریش لقمہ اندا بل باں عینہ خط یا قتم در بحر شعراے نکتہ داں
۸۱۹	رشتہ حرفی ب لعل اور گتے یا قوت تر شد خط لب غبر سے از قلم آب گہر
خط نبش بنوہ نارتہ را آثار اوست آن خط نورتہ کوئی بنوہیدار اوست	در خط کلارا این دیباچہ خسار اوست گو مضمون مائے جوہر اشعار اوست
۸۲۰	شد خط نارتہ از لعل و لب اشکار رشتہ بنوہ از صفات ملک گوہر آشکار
این خط لب نیست بل نقشہ حرف زیر لب ترتیبش مقال نکتہ سخن عرب	وین خط العاش خط یا قوت می دار و لقب در صفا لعل لب او غیرت صبح طلب
۸۲۱	از خط لب پاس اوہر حرف زیر لب بہیں ہر کسے خواند ز لعلش چون خط زیر نگین

خطاب مغربی بونیکار
در بحر عجم
از شدت لب با یکدیگر عمل باشد
بیاوردند از خطای علمین
از شدت لب با یکدیگر عمل باشد

۲۶۶

مردن کرشمہم از دست ۴۴
خط یا قوت اشارہ خط
کے کیا قوت نام داشت و خط
مردن صاحبانہ باغ نزل
یا قوت حقیقت این خطا در
کہ ۱۲-۱۱
خط صغ طب کتابہ از کتب
سلی کہ قمر است در صفاتش ۱۱

شعبي (أضواء)

[illegible]

دہان مبارک

۴۴ لبتیغ از قین زبانتیغ
دعوی (مجموعہ)

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

درین خطن بر خاتمِ علش نگینِ اخترے	آبِ تابِ آیدارش جو ہر شرا منظرے
آن لب اور بلاغت تیغِ آتش بیکرے	این خطِ لب بر لب تیغ لبِ او جگرے

۸۲۵	واں لب تیغ لبِ علش بود الماس بار	۲۱
	زین خطِ تیغ لبِ او سینہ دشمن فگار	

زنگ بوسہ خطِ اشکیں شکِ شکِ عنبر است	موتِ گافی ہائے من قبولِ طبعِ دلبر است
این خطِ لب بر لبِ بغیر است	در گلستانِ خیش ہر گنگِ یحیٰں تر است

۸۲۶	نقشِ خواہم چوں پسندِ خاطر دلدار شد	۲۲
	از تبتہ سبزہ خوابیدہ اشش بیدار شد	

۳۶	دہان مبارک	۳۲
----	------------	----

کردم از موسے میانِ نازکِ او قلم	ساختم نقشِ زبانش بر لبِ غیرِ قلم
خاتمہ من در وجود آورده تصویرِ عدم	ذلک التمثال من اللہ الکرم

۸۲۷	من تصویرِ دہانِ او دہن دارم	۱
-----	-----------------------------	---

۲۶۹

۴۴ لبتیغ از قین زبانتیغ
دعوی (مجموعہ)

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

۴۴ نغمات (مجموعہ)
نغمات غلاب کرکباغانی

دیوان بشارک

دہان بھار
لے لیتے ہیں۔ کیا دیکھتی ہو؟
لے لیتے ہیں۔ کیا دیکھتی ہو؟

تبرکات

(آصف اللغات)
 بر ملا یعنی آشکار و ظاہر
 دیہار (ج)

Product of

و شمار دندان می دود و می باشد ۱۲

الحاصل من هذا الكتاب

الحق ظاهر کردن در این کتاب

14 3/4

بعضی متاخر در تدریس و بعضی متاخر در تدریس
بعضی متاخر در تدریس و بعضی متاخر در تدریس
بعضی متاخر در تدریس و بعضی متاخر در تدریس
بعضی متاخر در تدریس و بعضی متاخر در تدریس

مردن در لکستان مسرت برین شم

740

ملکیت ۴
(لاوری) نوشتتہ داد العدالہ

کس نمی دارد مذاقِ او که من دارم و لا

کز گنج تن و دلب بایش در بانش بر ملکات
در بلاغت این در قشقیات نو ایجا و است

این را بنامش ادا کن تیغ اگر گوشتی حاجت
یا نیام تیغ از تیغ زبل گشتن رواست

ساخت نقاش ازل تمثال لب اہم جو تیغ

5

۱۲۸

خونِ انصاف است این کرم در دهن دارد و در بیخ

و انچه سبک گویند ندانست اعدای رب
کان یا قوتی کنز و الماس خیز و مخب

مُحِبُّ لَوْ لَوْ كَفْتَهُ اَنْدَاوَرَا بِلِيغَانِ عَرَبِ
بِرَبِّهِ رِيَادِ اِيْمَانِ اَوْ صَدَقَ دَارِ اَلْقَبْرِ

بالبلعش دہان اوچو خنداں مشہود

4

179

معدين يا تحوت هم الناس نداں ميشو

از تبسم کردن بابت غنچه گردان غنچه را

تا دهنش دید و رگله از خدا غنی را

شاخ گل هسته است در زیر نخله اس غنچه

آتا کشاے دہانتش کرد حیران غنچه را

غنچه زلف لطافت با دمان تنگ دوست

2

۴۳۰

	زبان صبا تنگ آمد آورد و بر و نش ز پوست	
از د لعل و دہانت و دہانت لعل دار	این بود سریتہ از آن زبان تنگ یار گردان اوست دریائے لبش باشد کنار اور لب پاکش لب حوض دہانتش چشمہ سار	
۵	کس چہاں میند مہن را از لب پاکش جدا ہمچو حرف مصوت نشود این و آن از ہم جدا	۸۳۱
می کند پر خوں دہانش سیلی باد صبا دیدہ آیا گے بیل از مار خنجر	غنچ چون خندش شود پیش زبان دلربا از زبان غنچ گوشت شیدہ نازک صدا	
۶	زبان بے نشان بوسے سرخے برده ایم غنچہ دیدیم و نقش گل بچشم آوردہ ایم	۸۳۲
تنگ آمد و دہانتے نے بر طاقت تلک لب لب گرد و لب شیرین او شکرت گل	آں لب نازک غلاف تنگ جوف او دہن از سترت چوں شود لعل لب او خندہ زن	
۷	از دہان لب سخن ریزد چو قند از لعل لب	۸۳۳

لعل چشمہ سار بقول حسن
کہ جو بابت آن خود را نشانیست
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

له زبان بترن. غموش کردن
و شدن (د. هر ع)
له بترن یعنی آراستن و
موزون کردن (د. معنا لغات
رغنی نیز درم و پند دوم بترن
له تابنده شاد است و درون
د. شرمه مال دوست ۱۲

ازین دمان تنگ راتنگ شکر زید لقب	
و بلاغت حسن تشبیه دمانش نیست	شد وجود او برابر با عدم هر دو یکی است
نسبت نازک دمانه البشر دانی محبت	چون قوافی تنگی مضمون بود جز نازکی است
سفینه ام در نقش نازک جوهر ناسفته را	۸۳۴
گفته ام گویا حدیث آلب ناکفته را	۸
بر و بار اوست از او را قی لبایت کتاب	آن خط سبزش مضمون هر لب آلتیاب
مستقر نوش درین شان بحسب شهلب	آن دمان شکرش چون شکر گرم شد در آب
از حلاوت و صف شیرش ز با نهم رابست	۸۳۵
هیچکس چون من دمانش را بدین خوبی زیست	۹
گر وجود خال لب انکه سنجاب بنخن	چون کس داند بر تنگ لب شکر شکن
از نزاکت کار نگرفتنه گز به چو من	از شمال نیست ثابت خال در گنج دهن
خال در گنج دمان او اگر افتاده است	۸۳۶
	۱۰

ملک تبارک

مورد که شوم از دست ۱۱

در اصف الفات (آب پختی آب تاب دنیا)

در بار (سویاب سناور از شرب)

در بار (سویاب سناور از شرب)

در بار (سویاب سناور از شرب)

در بار (سویاب سناور از شرب)

گو یا موریست در تنگ شکر افتاده است	
آن من اینچ گفتن در سخن صفت نه است	با دامن تنگ مصف (بدین حسن بیست)
من نمی انم چرامعشوق او نا مهربانست	از لسانی مطلع جریست و راز زبانست
۸۳۶	گردن را هیچ گفتسم این قدر بر من هیچ
	از غضب گفتی (چه گفتی) بازمی گویم که هیچ
گفت جانی ایندین بوس گل اندر گل	افوری گویند باز راب حرم آفتاب
گفت حافظ غرق شد گورد در لعل ناد	دانش ترک دشت میم تریا قوت آب
۸۳۸	زیر لب با منبع حوض دهاش آبدار
	چشمه لبریز نهاس می شود در بنار
کچه بر فضل بان یاکردم هست و بود	از تعلق عقده انخلش بر کس بود
یک سخن شکل این بیدبان من نموده	در خموشی به دل آیدر دهان نبود
۸۳۹	بار بار گرد بان تنگ او گرد بریدم

۲۸۳

در بار (سویاب سناور از شرب)

	در سخن ہائے لبش از دہن را دیدہ ام	
در میانش از قمریم دہانش جلوہ گر	بر دہانش ہر لب و چوں ہائے در قطر	ماہ را کامل کننہ خیازہ اس سیمبر
۱۴	فکرت من اے قولا مجھ نہ ماخذ سخن ایں بود اعجاز یارم یا بود اعجاز من	۸۳۰
حرف نتوان داکر حرفے بر آید ز دہن خامشی اولے بود چوں میباید زمردن	نیست ہرگز در دہان تنگنہ کس سخن گر سخن از دست خود در وجود آں چو من	۸۳۱
۱۵	برزبان خلق افواہے ست میزدی دہاں ایں سخن اصلے ندارد و تانیاری برزباں	۸۳۱
گل بگلشن داغ بر دل از عذار لاله فام بلبلان خج انتہ گنج ایشنگد گاہ کلام	دانا دار دکش و گلشن عارض مقام ایں دہان تنگنہ را در خوشی غنچ نام	۸۳۲
۱۶	غنچہ و گل گرچہ داند ہر یکے بولے دہن	۸۳۲

لے بود سخن بچہ انار و علات
چیز نہ دقتن (اصف اللہ)

۲۸۴

۱۰
 غن ساقہ گو در جیل است
 غن ساقہ - یعنی ساقی و در بار
 رخن -
 غن بون و انیدن
 یعنی کلام بون و تنگبار و در بار

	لیک با او مہی آسان نباشد چہ	
ہمچو خاتم یافت از ور دہان خجہ	در سنجیل آمدش خمیازہ او در نظر	
تنگ تراز حلقہ انشتری بدیش مگر	خواست گیر در دہن انگشت حیرت سہر	
۱۷	خاتم انگشت خواباں بانگین آید ار خانہ بردوش است از رشک دہان تنگ یار	۸۴۳
بر لب لعلش یا ایستہ تبسم حرف زن	از دہان تنگ او سیر وں نمی آید سخن	
ایں سخن ساز گشت کو دار سخن ہاد دہن	مخبر حرف است ایر کہ می ارد ہانے یارین	
۱۸	یک سر بر ہم سخن بود در اں موسے میاں یک سر بریت و باشد صد سخن در این دہاں	۸۴۴
از درے کر غیب شد یافت مضمون ہنار	آنچہ لب بچناور و وصف دہان تنگ یار	
ہمچو الہامے کا یا نیست از پروردگار	شہدے غیب تعبیر حدیث آن نگار	
۱۹	وہ چہ شیر دہان دست - لعل سقۃ	۸۴۵

دلیان مبارک

شیرین معنوی است

نقطه زدن غمزدن و غمزدن

نقطه زدن غمزدن و غمزدن

نقطه زدن غمزدن و غمزدن

نقطه زدن غمزدن و غمزدن

در نه مفهوم دلیان تنگ بود بید بن		
این بافتش من زن اسرار یا آری نهان	سیم مدغم - نون تنوین با مکتب زبان	
عالم غیب است یا ملک عدم تشیه آن	بند مضمون فکر حاجی شیر بیان	
۸۴۹	حقه لولو است یا سر چشمه آب حیات	۲۳
	غنچه لعل است یا طوطی است یا نگینات	
پسته هر چند می ارد نمک با خویشتن	باد بانیت میت آسال از ملاحت مژون	
تا فر در تم بخود دایار و نسکر دهن	در گریبان همچو تر پسته نهانی قین	
۸۵۰	این نکدانے پیگی چوں دل تنگی ز مورد	۲۴
	از ملاحت به طون در عالم افتاده شور	
نقطه پرکار دارد از دهاش در لب	(نقطه روشن تر پرکار) یا رم القب	
این دهاش نقطه مشک از بلغان عرب	برزبان اهل نظر دارند لعل العجب	
۸۵۱	نقطه موبوم ناید از تمیق در نظر	۲۵

۲۸۶

که در خارج بود مثل نقطه در
انفک فرض نماند چون نقطه
ایچ و حیض (در عرق)

در تبسم میشود راز دہن پوشیدہ تر	
شد دہان تنگ او یا قوت را شق اعظم	آن خط مشکین اوراق لبش حسن رقم
از سکو تبشگان خامی آید بہم	در وجود آں لب گویا ش منضمون عدم
۸۵۲	سطر یا قوتی رقم آں جب دل محل نگار حسن منضمون رقم شد از تبسم آشکار
۲۹	
آن بان نازکش لبش را حقترنے	در میان لبش می بنیم نازک روزنے
تیزی نوک زبان تار نفس را سوزنے	دینہ الماس در لبش روزنہ
۸۵۳	در تخم گرمی موئے دہانش و اشود چشم سوزن بر دہان تنگ او شیدا شود
۲۶	
بہ زبانی پیداوار از دہان تنگ او	صد سخن پیدا شود از خود بہر آہنگ او
در سخن فرما زوای می کند فرہنگ او	بر زبان جوہر شیریں با رنگ او
۸۵۴	عقل حیرانت در کار دہان تنگ یار
۲۸	

۸۵۲
در تبسم میشود راز دہن پوشیدہ تر
آن خط مشکین اوراق لبش حسن رقم
از سکو تبشگان خامی آید بہم
سطر یا قوتی رقم آں جب دل محل نگار
حسن منضمون رقم شد از تبسم آشکار
۲۹
آن بان نازکش لبش را حقترنے
در میان لبش می بنیم نازک روزنے
دینہ الماس در لبش روزنہ
تیزی نوک زبان تار نفس را سوزنے
۸۵۳
در تخم گرمی موئے دہانش و اشود
چشم سوزن بر دہان تنگ او شیدا شود
۲۶
بہ زبانی پیداوار از دہان تنگ او
صد سخن پیدا شود از خود بہر آہنگ او
در سخن فرما زوای می کند فرہنگ او
بر زبان جوہر شیریں با رنگ او
۸۵۴
عقل حیرانت در کار دہان تنگ یار
۲۸

دہان مبارک

ماہر شندن درختار

جلد ہفتم

۵۵۵ چار زبانیں یعنی خاموشی
(آصف اللغات)

۵۵۶ نمودن - در چشم
۵۵۷ اور کردن - نمودن
۵۵۸ صاحب خطابی - شام
۵۵۹ نمودن - نمودن
۵۶۰ بے اصل یعنی بی بنیاد

۲۸۹

مردم و بقول آصف اللغات
بیجا و خیر سے کہ اگر کسی شمار دہان

	کشور دل را به تیغ لب کند در اقدار	
سویچے چوں دافد کے توان گریتیں	کڑ جو دایم آن درند شک اہل سخن	می نیاید هیچکے موے میاں در چشم من نبتے دارد دیناش بادہاں بیدہن
۲۹	از قلم تنگش توانی تنگ بر اہل زبان بادہاںش نیست تشبیب مناسب جز میاں	۸۵۵
گوئیابا بیزبانی ہا سخن سے کردہ ایم در سخن تضمین مضمون سخند کردہ ایم		بالسک نظم خود اسقہ گوہر کردہ ایم بے دہانی را دہان تنگ باور کردہ ایم
۳۰	آن دہان تنگ اوصائب مگر نہاں نمائد گرچہ بے اصل است لیکن این خبر نہاں نمائد	۸۵۶
کڑ زبان ہر کے خیر و حد اے آفریں	در لب او باز شد بگر دہان نازنیں	اے واکش دہان نازکش بستم نہیں چوں لب او بستہ گردیدہانی را بیں
۳۱	اگر چہچ است آن دہان تنگ یار بیدہاں	۸۵۷

وہناں ہمار

دندان
دل دادن - استکان کردن

والمفتاح

19

لیکھ دو غزل و اسکیں

تأليف: د. محمد باقر

۵۴

دشمنان بی سیم کون

۱۰۰

4

کوئید اور انڈیا ویج از لطفِ بیاں

از دیوان گنگ اوشه شهره افکار من
و معیت اخلاق پس دل می دهد دل امین

بادبان تنگ - دلتنگی نذر دیارِ مین

چوں به تصوير دہانش خام ام پرواز کرد
بادعاس خیر عجبو بهر دہانش باز کرد

404

55

FF

وَمِنْ آيَاتِهِ

PA

در میان چون صد پنهانست آن سلک گهر
همتمم در به خودی بنهادن دامن بر جگر

نقش زندان اولادارم لب زندان مگر
در کشاکشیم لبش در نظرس

آبِ گریخته گارِ من کند دندان سپید
میتوان آبِ گریخته تصویرِ دندانش کشید

249

1

فکر تم در وصف ندامت را شبید کرد
اسپندان گمینه راهت و خیر کرد

طبع من بر نقش زندان تو زندان تیر کرد
دست من چاک کباب و شد و همیز کرد

190

سفری راکت)
 چارپایه ای که در آن - اشیاء را
 در آن قرار می دهند و به وسیله
 آن در آنجا می رانند

(براعظم)
المعراج
(مفسر المسائل)
جنت ذریعہ معینی شوق
(روح عمیق)

دندان مبارک

آصف الفات بیاب (دعای بیاب)

کایاب شدن (دعای بیاب)

دندان بودن (دعای بیاب)

دندان کردن (دعای بیاب)

آصف الفات بیاب (دعای بیاب)

۸۹۰	تا غنای و بدست آوردن و داشته خوش گام من بکار خود فرو بردم و لا دندان بگام	۲
دید چشم ناگهان و لدای من دندان نمود صنعت را و دید چو از رنگ چین دندان نمود	خامد بر لوح صدف نقش دندان نمود نقش من بهر ادر انگشت دندان نمود	
۸۹۱	دست من بوسید و دندان بر سر دندان نهاد بادل ناخسته بر کار من دندان نهاد	۳
و چون تصویر دندانش بلوح از رنگ چین ز آنکه دندان را رازش را قلندم بر زمین	بر جگر دندان خود افشرد با قلب حیز اے و لا دندان بگام خود فرو بردم بر زمین	
۸۹۲	خامد من گروه تصویر را پرواز کرد هوش از رنگ از سرش چو طائر پرواز کرد	۴
آنکه وارد شهره کافی بصناحان دهر گفتش بهر اداری در فن تصویر بهر	دیدش دندان خود از رنگ جی خایید بهر می زنی دندان دندان چو از جوش تهر	

کل نام کردن (دعای بیاب)
دندان نبودن (دعای بیاب)
دندان کردن (دعای بیاب)
دندان نبودن (دعای بیاب)
دندان کردن (دعای بیاب)

۲۹۱

دندان را زین بقول (دعای بیاب)
دندان نبودن (دعای بیاب)
دندان کردن (دعای بیاب)
دندان نبودن (دعای بیاب)
دندان کردن (دعای بیاب)

دندان نبودن (دعای بیاب)

وہزار ہا ہجری

دندان بون دندان یکدیگر نشوند
دندان بون دندان یکدیگر نشوند

مستند وند (مستند)

سلسلہ دندان بچام ششکون گورڈین
پندرہ دانت کی گورڈین

بسم الله الرحمن الرحيم

۵۴
برادر و نونان، عجمی
ار و نونان

کے ذریعے

انامہ سیکرٹری جنرل
قلم فیروز دہلی

12/10/20

را گویند که بعد از دنیا

۱۰

کہ صدر ایالتیہ

بسم الله الرحمن الرحيم

F9r

الانبياء يقولون

کتابخانه وند
شانشین وند
کتابخانه وند

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

جاری فیضانِ کربلا کے بغیر فغانی
اشہد...

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

100

—

۸۶۳	گفت دندانم بدندان شد کلید از افعال صنعت دندان : کلام من گشته بالکمال	۵
۸۶۴	دور و دهن مجبور دندانست بر اعدا و لب چار دندان با عیانت او را در عقب	۶
۸۶۵	شانزده دندان پس ایناب نامش آتیا آخر او چار دندان حسره در انتها	۷
۸۶۶	دو اناطین صدف از جوهرش زیر و زبر قطره های شبنم از دندان او شمرنده تر	۸
۸۶۷	می نماید شبنم در چرخ خندان او زینت و برج و پاش گوهر دندان او	۹
۸۶۸	تا بسفتم در سخن از گوهر دندانش در انجم از دندان نخل کز عارض خنجر نور خور	۱۰

پایان و شکر
عزیز و محترم
پایان و شکر

۱۹۹

از شکر خند چو صبح در فضا پیداشد
نخم دندان تابد و سیاه نماید اشود

^

A96

خندہ اش حق اگلند عکس و دندان آب	قطرہ ہلے آب نیساں نیر و از چشم حجاب
بچو (خانہ سے بروئے شمع) می تابد حجاب	فلسا ہی می شود تا باں جو چرم آفتاب

9

از فرغ آں دُر و دناں صدق سیما بشد
وزندامت گوهرش چو اشک شبنم آب شد

گوهر زندان و راجان گوهر گفت اند	و اند در اعراض نینات جبهه گرفته اند
آب زندان اخیل آب گوهر گفته اند	لعل لب رامعدن یا قوت احمر گفته اند

۸۹۸

14

اسکاب دندان زیر لعل لب نماید و نظر
صد عجب که معدن یا قوت می خیزد گهر

گوهر از دانات چون آئینه حیرانی کند	ناز بر لعل لبست لعل بدخشان کند
صاحب از لطف زبان فخر خندانی کند	صبح را شرم شکر خند تو داندانی کند

۲۹۳

١٠٠

۱۱	بهر که همچون من لب و دندان ندارد در سخن در سخنگویی چه بند نقش دندان دهن	۸۶۹
	دور لب انگشته و دندان و نقش نگین می کند دندان و سپهر لب پر انگین	
۱۲	نقش دندان خوبتر کرد آن لب پر خنده را قیمت آری بیشتر باشد عقیق کنده را	۸۷۰
	شکرین تشبیه دندان لبش شیر و شکر گرچ این شیر و شکر محسوس نماید مگر	
۱۳	قطره شیر است دندان بگینے نعل تر در مذاق حسن دارد و هر یک ذوق دیگر	
۱۴	از لعاب آن دهن چاه ز نخداں آب گیسو وز لب شیرین او فرما و بیند جو شیر	۸۷۱
	تألب شیرین دندان تو شد شیر صفات در سخن جان بخش لب نیست هرگز و صفات	
	مصریان گفتند دندان تراحت نبات قطره دندان لب آب چشمه آب حیات	

در حقیقت
 ۵۲. جلد دندان بقول
 نصف اللغات - چوب لثه و لثه
 و تارسان را هیچ هم گفته اند
 ۵۳. ج. با فتح جان شریف
 ۵۴. دندان ایست

۸۶۲	چشمه حیواں بوصف قطره چون لب کشاد خضر بر فوقیت دندان تو دندان نهاد	۱۴
گوهر دندان در جاش دندان جوهری یا بود در معدن لعل لب او گوهری		
باز بر سرخ پنج دندان مرصع زیور پاره الماس در تشبیه و فائق تر		
۸۶۳	این مرصع زیور الماس در درج دهن می نماید آب و تاب خویش در عرض سخن	۱۵
گرچه تشدید است در الفاظ نازی بیشتر در دهن دندان تشدید دندان را نگر		
در عجم دارد زبان تخفیف آن معتبر می نماید در دو سطر گوهرین زیر و زبر		
۸۶۴	کاتب قدرت چو است بر تشدید شکست چشم خود را در کتاب بر همین تشدید است	۱۶
خیمه سقف دهن در دندان قیام پرده لب بود دیوار کمر پاس خیام		
هر دندان او را در سخن مسامح بازو شیرین زبان در خیمه اش از جفا		

دندان مبارک

عنه منقح و مطهر و بی بی کلید

(اندرنج)

عنه مویزین بر مناسن مایه باطر

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

عنه ازیم و مایه اس و آن می شود و بونی

۱۷	تاریک گاه و هر جنس گاه و عالی را طاب	۸۷۵
	خیمه ابر سید از خجالتش گردیده آب	
	در خموشی قفل دندانش چرمی بند و دهن	
	کشت بست اندر سخن مضمون دندان همچو من	
۱۸	پرده آن قفل دندانش لب خاموش یار	۸۷۶
	این کلید قفل از دندان او دندان دار	
	گوهر از تشبیه دندان تو می دارد و شرف	
	پیش دندان دهنات صد صد مثل خرف	
۱۹	می کند کام صد چول باد دهنات همسری	۸۷۷
	آسمان دندان کشد در عین بد گوهری	
	در سخن دندان صبح از عکس صبح طرب	
	از دهن او کشد دندان گوهر آن لعل لب	

عنه دندان شب کنیز از سنا

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

عنه دندان ابر سید از خجالتش گردیده آب

زبان مبارک

۱۵ دندان

دندان بیضی مانند زرد چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی

۱۶ دندان

دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی

۱۷ دندان

دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی

۸۶۸	کندش دندان رخ از تیزی دندان یار ریخت دندان از دانتش تنج شد دندان دار	۲۰
۸۶۹	بسته دندان پاکش بسته از تانفص جز زبان سجه گروا کس ندارد و سترش	۲۱
۸۷۰	نقش دندان بید چرم بلوچ لعل لب در حضورش سترگون بودم باین ادب	۲۲
۳۹	زبان مبارک	۳۴
۳۵	کشی بضمون لال چون حالبه در هوا می بر دگر لبدم همچو آب در هوا	

کتاب از زبان مبارک
کتاب از زبان مبارک
کتاب از زبان مبارک
کتاب از زبان مبارک

۲۹۷

دندان بیضی مانند زرد چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی
دندان سفید و دراز چوبی

۱۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)
 زبان بنگالیہ - گفتن
 (دیباغ)
 ۲۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)
 ۳۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)
 ۴۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)

۲۹۸

۵۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)
 ۶۔ زبان بنگالیہ از شاہ -
 (دیباغ)

گنبد پروں پر دوش جا بے در ہوا	گر کند پید اخیالم انقلابے در ہوا
۱	پوں ز پروں بگذر و از ستم موج سخن ناز بحر شعر را موزون است بر اوین سخن
تمامے از زبان پاک ارم بر زبان خضر در شانِ بابت چوں قلندر تر زبان	من بہ تعریفِ بابت شستم از کثر زبان در صفاتِ کتایید ہر زبان آو زبان
۲	در حکم با تو از شہد لب جاں می چسبد آبِ حسرت از دہانِ آبِ حیواں می چسبد
فلو تم رنگینی مضمون پسند و در سخن بلبل و شکر مضمین تجلی نغمہ زن	از ازل طبع روانم خوگر یہ چہ چہ در سر و حسن تصویر زبان یارین
۳	نو گلے کو در بچشم مست و مدہوشم کند مے زمیناے زبان در ساغر گوشم کند
کز گلِ سرخ دہانش برگ گلِ کر دم عیاں	نقشِ گلِ زبان بستم بلوچ لب چیاں

لے نقش بدین بیجا تصدیق
نشدن بدین (م)
لے زبان پاک و فصیح
زبان گوید در حق (م)

با گل نگین نمود صورت خای زبان تا خلد نقار را در دل چو گلشن با خزاں

۸۸۴
درخت گلچسب رنگینش و لا گل می کند
نغمه در وصف زبان متقار بلبل می کند

نقش متعجب زبان چو برایش بستم و لا
از در حل لبش فصل من گروید و لا
پروده های لب و فصل و من ازینها
بر کلید آں زبان ندان او و ندان با

۸۸۵
این زبان پاک - هم قطعه است نازک هم کلیه
چشم دید من سکوتش حرف او گوش شنید

حسن گلبرگ زبانش در نگاه بهوشیار
از زبان لاله رنگش داغ برد لاله زار
یک ورق از دستبر کیفیت پروردگار
برگ سوسن زبان در دستش لیل و نهار

۸۸۶
در بلاغت گرچه خار تیر تشبیه زبانست
لیک این برگ گل بے خار یا به غیر آنست

آله حرفش زبان ظریف سخن
حسن تخنیش بانس با خرف سخن

له طر ز داشت یعنی نفع از سخن
و مستفید شدن (بها) از سخن

حسین بیان است و زبان فعلی سخن
مفعول لسان است ۱۱

۳۰۰
۲۰۰
۱۰۰
۵۰
۲۵
۱۲
۶
۳
۱
۰

کون شمریم مال است
خوش شایه ۱۲

عالم کلام و واقف صرف سخن	از زبانش گوش بسواری و لطف سخن
۸۸۷	من زبانش دیده ام بشنیده ام قال زبان فاعل حسن بیان مفعول افعال زبان
از زبان تنگ خود چو بیدهن گویا شود وز زبان نیک چو از دهن افتا شود	از زبان او می شنید زبان پیدا شود واقف اسرار بر لطف سخن شنید شود
۸۸۸	از ترا گشت می شود حرفش بلب کم آشنا دل نمی خواهد که گرد و یک سخن از لب جدا
بگر جان اسفند ام در مدحت گفتار یار از زبان او شود حسن زبانش آشکار	هر سخن را گفته ام مصداق در آید ار صاحب تضمین من چون گفتارش تبار
۸۸۹	تا برآمد حرف از لعل گهر بارش بریل آب گوهر تلخ در کام صدق شد بحر گول
سبز نوینان چو شیدای گلبرگ زبان	طوبی شکر شکن دل داده لطف بیان

عند لیب نغمه زن در جنت و نغمه خواں		حسرت او در سخن از فکر با شرم شد حیاں
۸۹۰	باغبان است می بر زبان تاک را	۱۰
	بر زبان آورد اگر نام سان پاک را	
چون لب شیرین بهیم چسبندی کرد و جدا		در سخن گفتن بمثل گوش می گیر و ندا
در شکفتن می نماید غنچه اش نازک صدا		حسن ایایش کند مضمون حرفش را ادا
۸۹۱	گلخانه یک سخن چو برگ گل در زبان	۱۱
	بختی از غنچه پیدای شود گما و بیان	
چون حیثیت و چمن از لطف یار من گذشت		از زبان و نمی دانی چه بر سوس گذشت
طوطی از شرم زبان یار از گفتن گذشت		تا ز آب انفعال آب از سر گلش گذشت
۸۹۲	گفت سحری گر چمن گوید ز خود بار دیگر	۱۲
	من زبان سوسنش را از قفا سازم بدر	
از زبان یار ما توان شنیدن حرف او		در دلیان او بود ابل زبان گفتگو

لله شرم ایاتی شایسته شوق
 و شرم سال اوست
 که گذشتن بجزایر و بحر
 پندیده افتادن و ملامت
 این را بهیچ بیان آردن هم است
 کنند چنانکه نیند چون در گذشتن
 در سخن گفتن و تعلیمی زیادت
 که گذشتن بقول هم می آید

۳۰۱

مقام نشدن حبیبیت
 که گذشتن بقول و کلام
 بهیچ زبان آردن
 تا ز آب انفعال آب از سر گلش گذشت
 (از قفا سازم بدر)
 سوسنش را از قفا سازم بدر
 در دلیان او بود ابل زبان گفتگو
 ۱۲

یار یار گزینار و نام او هم بر زبان	بطریق جان پسندی چون بسیار جان
۸۹۶	خون بر گپان لب یار تر از نگین کند ۱۶
در بلاغت چشمه خورشید نام این بن بشنو عیسی اگر حرفی ز لعل یار من	بی صدای از لب پر نغمی تا بد سخن اوندار و در سیاهی مجال مزدن
۸۹۷	در دهاش مایه از چشمه خضرش زبان ۱۷
از لطافت حرف او آب بقار اوده جان	
کس ارشاد عقاب اونی گیرد شرر مهر را نقش نیک افشاند بر داغ جگر	کس نمی سوزد بعالم ز آتش یا قوت تر وز قیسم لب بشیر صبح می زود شکر
۸۹۸	تنگ شکرانه تنها آب گرداند چو برن ۱۸
می کند قند مکرر رانجل تکرار حرف	
بیدمان گفتند او را در سخن ایل زبان	از بحال نامور راز دهاش شد عیان

۱۱
چشمه خورشید شد
۱۲
در زبان سیاه و سفید
۱۳
کردان سخن گفتن در علم
۱۴
چشمه خورشید آبی جات دهن
۱۵
مشتان را بر جگر
۱۶
آب جات دهن
(اصف الهات)

۳۰۳

۱۷
کمال گفتند شام و صبح
۱۸
از نفس شکران گویم و شکر
از دست

طوطی شکر شکن راج خوانش یافتند		از وحید نکهت رس لطف زبانش یافتند
۹۰۲	یک زبانتند تا مال بدوق حرف نغز	۲۲
	یک زبانش مردمان اوست با دام و دغز	
از لب شکر شکن دیدم دهانت شکرین	وز دمان شکرین لوز لسانت شکرین	
از لسان شکرین حرف زبانت شکرین	وز زبان شکرین ذوق بیانت شکرین	
۹۰۳	لطف مضمون میوه از نخل بستان سخن	۲۳
	یا شکر برگ حلاوت زینت خوان سخن	
بهر حدیث پاک دلبر بادی نظم و نسق	در سخن لوح زبانش کاشف اسرار حق	
از کلامش در عمل بر دیم از ادیان سبق	دانش استا و پس آینه آموز و سبق	
۹۰۴	ماگر فائز ان الفت بهره اند و ختم	۲۴
	صورت طوطی باز در قفس آموختیم	
می شود در رشته مضمون او گوهر سخن		در لطافت از گلش ادب نازکتر سخن

له و حید نکهت رس لطف زبانش یافتند

از وحید نکهت رس لطف زبانش یافتند

از وحید نکهت رس لطف زبانش یافتند

از وحید نکهت رس لطف زبانش یافتند

از وحید نکهت رس لطف زبانش یافتند

۳۰۵

در سخن لوح زبانش کاشف اسرار حق

دانش استا و پس آینه آموز و سبق

دانش استا و پس آینه آموز و سبق

کتاب یاقوت پهلوان آب و
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)

۳۰۶

کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)
کتاب یاقوت (اصفا لغات)

وزیر فکر و تامل می برآید هر سخن	از تفحص کاری گیر و زبانش در سخن
۲۵	۹۰۵ بسکه دارد دلبر ماصد نزاکت در کلام از زبان تاب کند هر حرف او صد جامه
بر زبان او خدا گردید لعل آبدار شد زبان شمع شید بر زبان پروانه وار	آتش یاقوت پیش لعل پیاپی سرسار شیخ انچه با چراغ شب بانوارش تار
۲۶	۹۰۶ از زبان چرب و گرش منفصل گردید شمع در کلام سخت و زرش آتش آست جمع
از ثقات راویانش هر کجی را حاکم نیست کار او در وثوق و اعتبار او کلام	در روایات مبین فکر احادیث کرام در کتیب شامل یافت حسن ارقام
۲۷	۹۰۷ پیش یک حرف تو حرفی عیبی مریم نزد بر حدیث پاک سر بخط نهاد و دم نزد
در بلاغت از زبان تیغ آب و عیان	در سخن تیغ زبانش را نیامی از دها

بند نتواند کند مرهم بس زخم زبان	تیج او یا قوت پر و آبدار و جانتان
۲۹	<p>تیزی تغیش دل کفار را ساز و فکار</p> <p>از زبان تیج او تیج و دوم دندان دار</p>
<p>وز محبت هر کسی پندار دوش لیدار خویش</p> <p>گفت ملاذنی ایران بجای یار خویش</p>	<p>خوش زانی با او معروف در گفتار خویش</p> <p>می کند سیراب لب لعل گوهر یار خویش</p>
۲۹	<p>می دهد دست نام و دو قش از شکر شیرین است</p> <p>آب قلم تر شنه را از آب گهر شیرین است</p>
<p>قول او با فعل او گفتار با کردار او</p> <p>فکر سلمان نقش بند نقض عهد یار او</p>	<p>هر چه گوید یار با حسن و فاد کار او</p> <p>روے انکار نه بنید هیچگاه اقرار او</p>
۳۰	<p>گرنه می بخشد لبش کامی زبانی می دهد</p> <p>و عده آن بے وفا گوئی که جان می دهد</p>
از دهن خیز زبان و از زبان خیز سخن	در دهن باشد زبان و در لبش باشد دهن

۳۰۶

لغت دوم جدول لغت
کدام از هر دو در پیش دارد ۱۱
۱۱ دندان بیضی رنگ است
دندان باشد چون دندان تیج و آبدار
دندان تیج و آبدار دندان تیج و آبدار
آن زبان تیج و آبدار دندان تیج و آبدار
۱۱ دندان تیج و آبدار دندان تیج و آبدار
۱۱ دندان تیج و آبدار دندان تیج و آبدار

۱۱ سلمان سابی - شاعر نو
اکثر سوم از دهن ۱۱
۱۱ زبان ۱۱ دندان سابی از دهن
۱۱ زبان ۱۱ دندان سابی از دهن
۱۱ زبان ۱۱ دندان سابی از دهن
۱۱ زبان ۱۱ دندان سابی از دهن

لے نفوذ در مقام اسم فاعل
لے ترکیب: یعنی نوزد - ۱۱
لے صاحب صفاتی شاموس
لے واحد ششم المادت ۱۱
لے زبان - بیکار کلمہ از جاسوس

۳۰۸

لے زبان چو کلمه بیکار
لے از زکون (جاء)
لے آتش سخن خیزان کلمه
لے از کلمه در جاب کلمه

وز زبان و لب شود آس بید با نهم حرفی		کس نه کرد این گوشتش زبانش همچو من
۹۱۱	چون زبان گیر شے سرخ آں دهاں آورد هم تا حدیثے از زبانش بر زبان آورد هم	۳۱
بلبل از گلبرگ یارم نغمه در متعار شد در سخن نگیس بانش شهره کلزار شد		طوطی از شیریں بیانی باش شکر بار شد حسن تعریف زبان رنگینی گفتار شد
۹۱۲	تا تعریفی بیا دوست صاحب تر زبان	۳۲
	طوطیاں بر خاک می ماند از شکر زبان	
می شود گرم سخن چون از زبان آتشیں برق بر برق زبانش می نماید آفریں		آتش گفتار تا بد از لب برقی آفریں صائب آتش سخن در بدش گوید چنین
۹۱۳	در کشاکش از زبان آتشیں بودم چو شمع	۳۳
	تا نه پیوستم بجاموشی نیا سودم چو شمع	
یار ما بسیار داند اندکے گوید مگر		تا نمی پرسد از لب بسته دارد بیشتر

از زبان کس نمی گیر سخن آں بهره در	بل سخن را می تراشد از سخن با صد هنر
۹۱۴	از بلاغت کار گیر و دکنایات سخن حن ایمائے نماید در اشارات سخن ۳۴
کس نمی دارد و بیکرم کلام او کلام در زبان پاک جبریل امین آرو پیام	بر زبانهای جهان روز باش احترام در نباش می کند خلاق مابا او کلام
۹۱۵	از کلام الله احکام خدا در یافتیم و در حدیث پاک ارشاد و پیبر یافتیم ۳۵
آن بان تنگ تو مانند قفل بسته در در خیال بر شمن بخت سنج بهره در	پرده لب برد بان قفل او ستر نظر شد زبان تو کلید از گنج هنر
۹۱۶	از زبان تست در عالم کثا و کار او بند و بست عالمی و البته گفتار تو ۳۶
کس تعریف زبانش نیست ناطق همچو من	اے خوش طالع که یارم می کند قدر سخن

طہ دانش شہیدی شاعر مدظلہ
 کوشش سوم مال دوست ۱۲
 طہ دیان دیکشون رکنا دیار کا
 شدن (ع. ع. ع. ع.)
 طہ زبان غامض کن یاد دی
 قائم (ع. ع. ع. ع.)
 طہ دیان ہندو پر پروردگار
 قویہ پیوستہ کردن (مبارک ع.)

۳۱۰

عقبت نشستن سببی
 عاقبت نشستن (ع. ع. ع. ع.)

<p>و اسے بر دانش کرمی نالذریاران وطن</p>	<p>دلبرینِ قدردانِ ماہرینِ علم و فن</p>
<p>۳۷</p>	<p>در بے قدری ز دل ذوقِ بہر بیرون کرد آبِ یاقوتِ سخن سوز از جگر بیرون نہ کرد</p>
<p>آنگہ می ارد بہر یک لفظ صدفی نہاں حاجتِ گفتن ندارد و آلا این ستاں</p>	<p>کس نہ بدہ این خیر حرفِ آفرین این باں بکہ از وصفِ بانیش در کثرتِ انجامِ باں</p>
<p>۳۸</p>	<p>از دہانش در سخن گفتن نمی خیزد صدا چون عقیق از لعل لب حرف نمی گرد و جدا</p>
<p>نقشِ گلگونِ بانِ شست بر حسبِ مراد با جزاکِ اللہ دعا کرد و بدل گردید شاد</p>	<p>چون بآن امارہ نقشِ بانِ او نہاد یا در نقشِ بانِ دید و زبانِ خود کشاد</p>
<p>۳۹</p>	<p>از لبِ تصویر پیدا شد چو آثارِ مہتال یک زبانِ اہلِ ہنر کردند تعریفِ کمال</p>
<p>۳۵</p>	<p>۴۰ آوازِ مبارک</p>

حلیہ آواز را تحریر خیالے مثل است	هم در آواز کے تقریر خیالے مثل است
آیت آواز را تفسیر خیالے مثل است	صورت آواز را تصویر خیالے مثل است
۹۲۰	می کشم نقتے بلوچ پر دہ گوش از صدا می نمایم از بلاغت مطلب خود را ادا
از نزاکت حین صوتش را به تحریر آوردم	از کرامت غیر می را به تصویر آوردم
سرگذشت عالم رویا به تعبیر آوردم	از سخن آہنگ را به تحقیر مزامیر آوردم
۹۲۱	نظم من آن آکھ صبح است کو آواز را می برار د از سخن شمرنده ساز و ساز را
گوشن آواز بودم از پے نقش صدا	تا به بندم در گرامتقون دل نقش ندا
دیدش برخاست از بالین بعد ناز و ادا	چیز زبان بختاد گردیدم بر الحان نشندا
۹۲۲	جدا صوتی که از یارم بگوش من رسید خوشتراں گوشے که حرفی از زبان او شنید

کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
آزاد رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا

کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا
کچھ سدا رنگ تیرے ہونے کا

گشت صنایع ازل سے ساز این تصویر پاک	کردم از تمام نقص پر و از این تصویر پاک
من بلند آوازہ ام را و از این تصویر پاک	خاموشی مجھ نماز اعجاز این تصویر پاک
۴	۹۲۳
نقشِ صوتش می نماید در سخن اعجاز را و	می بر آید اے و لا از نظم من آواز را و
در بلاغت (صوتِ دلکش) یافت و از غلبہ	گفتہ اند اور فصیحان عجم خلوق لب
در گلونبشت آوازِ فغانی از ادب	تا بلند آواز گشتش بلبلانِ عرب
۵	۹۲۴
می رسد در گوشت آوازے ندانی از کجاست	اے فغانی این صداے بے دہان یا بر ماست
بید ہاں در پردہ لبہاے خود گوید سخن	نیک می اندولم راز دہاں بے بید ہن
بہرہ اندوز سخن ہاے تو صائب چو من	بر نمی خیز و صداے از لبیت در لجن
۶	۹۲۵
اے ترادرسینہ ہر ذرہ پنہاں راز ہا	در میانِ تہہ خاموشی ترا آواز ہا

<p>کوششِ مانتِ مجنونِ عاشقِ جانِ بازِ او محفلِ لہجائے نازکِ در سخنِ مسا ز او</p>	<p>لحنِ او مانندِ لیلے دلبرِ ملتِ او میر و چونِ کاروانِ فرسنگِ ہا دارِ او</p>
<p>۹۲۶</p>	<p>یک طرفِ بانگِ حدی یک جانبِ آوازِ دراب جامیہ گوئیِ دلِ مجنوں چسپاں ماندِ بجائے</p>
<p>از لبش دریا قلمِ رازِ دہانِ پاکِ را از زبانِ پاکِ لطفِ بیانِ پاکِ را</p>	<p>از دہانش بیا قلمِ نقشِ زبانِ پاکِ را از طلاقتِ حسنِ آوازِ لسانِ پاکِ را</p>
<p>۹۲۷</p>	<p>لحنِ داؤدِ مستِ پیشِ لحنِ پاکِ او خجل بلبلِ دستانِ سرازِ انہنگِ نگینِ منتقل</p>
<p>یافتِ حیرتِ امیں آوازِ اشراقِ فلک گوشِ آوازِ یارم در جہاںِ حور و ملک</p>	<p>گنبدِ گردِ دہنِ اردو در علوشِ ہجرتِ شک در جہاںِ آوازِ آوازِ شازمہ تاسمک</p>
<p>۹۲۸</p>	<p>ہا تفتِ غیبیِ صدائش را ندائے غیبِ گفت از سرِ الہامِ حیرتِ امیں لاریبِ گفت</p>

آواز زیبار

ملک باغانی - شام و سورت

شعر سوم از دست ۱۱

ملک آواز گریه میجو آواز

آواز و نه شدن آن (کشف الحلق)

ملک آواز شکسته - شهرت باقی

ملک آواز (کشف اللغات)

آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

غنچه لعل لب از منقار بلبل نازکت	در لبش آواز او چون خند گل نازکت
حسن آهنگ سخن آواز قفل نازکت	لطف مضمون نمائی در تحلی نازکت

بلبلان را در گلستان با گرفت آوازها	۹۲۹
بے صد اگر دید میر آواز تار سازها	۱۰

زیر صد آوازدها به لحن او دلیکیست	لحن پاک چون لب خاست آواز شریشت
صورت تار نفس آواز بروش و شربت	مخلص کاشی چه خوش مضمون آواز لبست

هر سخنور پیش آواز تو از گفتار ماند	۹۳۰
در گله آواز نبشت و زبان از کار ماند	۱۱

بزم ز آواز بلند شن ناله دارد بیل	زیر از نازک صدای او سر پافعل
پرده های ساز را بهنگ لبش نخل	فکر بیدل بر بهی حیرانی شان شستل

شب که در بزم ادب قانون حیرت ساز بود	۹۳۱
خطاب رنگ بر هم گشتن آواز بود	۱۲

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

کردن (کشف اللغات)

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

ز شعر سوم از دست ۱۱

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

۳۱۳

(کشف اللغات) و سخن را خالص

ملک آواز (کشف اللغات) و سخن را خالص

ز شعر سوم از دست ۱۱

آواز تبارک

بدره معول فارسیان از قبیل چشم
صورت زشتر و سر مال است ۱۲

در آصفیاتی است
از غنای آن آواز و شربت ۱۳

در چشمه
و چشمه است ۱۴

در چشمه
و چشمه است ۱۵

<p>گوشت گرد و دل که سخن نازک بیا رم اگر جنبش لیس و اورا چشم بد دور از نظر</p>	<p>می رود در گوش سماع نشود گوش دیگر فکر صائب از سخن پیدا کند در دل اثر</p>
<p>۹۳۲</p>	<p>چون سپند آنکس که در آواز در محفل بلند مهر رب بستانه می نماید ناپسند</p>
<p>می رود آواز آواز ت را می تا ماه هر خوش الحان بهر آواز خوش گوشت بر</p>	<p>صورت تار نفس تارش نیاید در گاه هر بلند آواز ز اینک بلندت عذر خوار</p>
<p>۹۳۳</p>	<p>تا آهنگ تو چون خط شعاع نوبه مهر از بلند می سجد آواز تو در طاق سپهر</p>
<p>چون گلگشت چمن شد از لب آهنگ بلند در نوای ز آهنگ تو بلبل بهره مند</p>	<p>در گلستان گل شود گل از دایان چرخند هر حدایت و پذیر و هر نوایت و پسند</p>
<p>۹۳۴</p>	<p>طوطی شیرین حکم گوشتن آواز است قمری حق گو با سرار نو او ساز است</p>

در چشمه
و چشمه است ۱۶
در چشمه
و چشمه است ۱۷
در چشمه
و چشمه است ۱۸

آواز بشارت

آواز دزدان یعنی زسانین

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

یارِ مادی در عرصہٴ زمیں چو آوازِ زند	زنگِ و بہت کفارِ شرک بشکند
در صفِ لشکر چو آوازِ بر آوازِ گند	نالہ و فریادِ اعدائش سر از لبِ برزند
کافران از صدائے او کند آوازِ گوش	۹۳۵
مشرکانِ رامی پردازِ سمیش در آجِ موش	۱۶
بروشِ شتاقِ آوازِش زند حرفِ ندا	رونی بابِ کریمان است آوازِ گدا
ہر سوارِ راجو لے می کند لعلش ادا	از سیرِ یکدست ہر گز بر نمی خیز و صدا
زیرِ سببِ درِ عالمی آوازِ او است	۹۳۶
ہر کہ آہنگِ زند سازِ لبش مسا راوست	۱۶
گوشِ آوازِ او بندہٴ ذوقِ نقیش ہاں	تا گرد و حائلے آہنگِ او در گوشِ جاں
در سخنِ جذبِ طرصدے مثلِ از اہاں ہاں	شنائی شکلو سخنِ سجدِ آئینِ نقاں
صبرِ تاکِ نالہ را آوازِ می باید کشید	۹۳۷
پردہٴ شرم از رخِ ایں سازِ می باید کشید	۱۸

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

آواز (اصطلاحات)

زبان باریکی

تاریخ

من رضى شهاب الدين
تتبعه

میرزا محمد علی بیگ

۱۰۰

کتابخانه عمومی

بسم الله الرحمن الرحيم

می رسد آواز را و در گوش مایش از نظر
پردہ گوشه نباشد و آلا گوشه بدر

حزن اور ایشیو از دور ہر اہل ہنر
در سخن ہر لفظ اولیٰ از مضمون تر

957

انزل لبِ نازک چو آوازِ ششِ ترقی می کند
بجسته تارِ نفس چو تارِ برقی می کند

19

در خموشی بر صد لب لباب او خنده دل
نغمه گفتار او مهر ناز لب لباب او چمن

در طلاق از پیش بار و گهر در انجمن
جنبش تا نفس ماتد سائت در سخن

959

بر زبانها سخن داد و دی نواسه دلکش است
همچو آواز دِل کز دور آهنگ خوش است

1.

عند یب ازبانِ اچوں گلشنِ باز کرد
چوں زبانِ پاکِ گنگِ حلقہ ساز کرد

میل کلزار گوش خود پراز آواز کرد
نغمه پرداز چمن از شاخ گل پرواز کرد

27

ملوطی شکرشکن و ذوق کلام او چشیده
قرن حق گو بگاشن ناله او بر کشیده

1

F12

فوق برزاقین و فوق مسلکین
(بہارِ حج - بیرونِ حرم)

زبان بدارک

۱۱ آواز بالیدن بهیجی بلند
شدن آواز (اصطلاحاً) ۱۸ آواز

۱۲ آواز بلند
۱۳ آواز بلند

۱۴ آواز بلند
۱۵ آواز بلند

۱۶ آواز بلند
۱۷ آواز بلند

۱۸ آواز بلند
۱۹ آواز بلند

۲۰ آواز بلند

۹۳۱	صنعت قدرت بآئین ادب دمازاو در سخن صنعت فدا سے جنتش آواز او	۲۲
۹۳۲	در غم و اندوه آهنگی نشد از لب جدا در دماغ او بطق آسمان چیدنا	۲۳
۹۳۳	تا بلند آهنگی آواز را فرموده است اے و لا آواز ما در زیر لب آسوده است	۲۴

۱۱ آواز بلند
۱۲ آواز بلند
۱۳ آواز بلند
۱۴ آواز بلند
۱۵ آواز بلند
۱۶ آواز بلند
۱۷ آواز بلند
۱۸ آواز بلند
۱۹ آواز بلند
۲۰ آواز بلند

در اصف طاعت
 آواز با بیدار
 در آن آواز آصف طاعت
 در شگافی بیستی شوق
 در کشتن جانده جاز بیدار
 در این وصف آفتاب یک بی
 در زندان محب نور بون

دلبرم تصویر آوازش چو بر قهر طاس دید	وز لب تصویر چو آواز پاکش را شنید
از لب جان بخش آواز سرت بر کشید	حسن ارشاد جزاک الله در گوشم رسید
۹۴۴	گوش من تا از زبان آواز او را دیده است از سرت ای ولای آوازمین بالیده است
۳۱	زندان مبارک
۳۶	دآتم زیر مجه از تصویر او بیم و رجا شانه شد از موشگافی بر مردم و نهنا
۹۴۵	بستم از تار نفس باموسه در گال مو قلم یافت تصویرش بلوغ غیبش زیب رقم
۱	یا فتم تصویر خواب شب سراپا معتبر ریش پاکش تیره ابرو حائل پیش نظر
۹۴۶	قطره های خوبه چو باران از تیر غیب چکان
۲	

2

فانصار و شریک و دربار میرزا

از شکاف سر ریشش لمعه برقی عیان	
ماوه کنعان از فروغ مهر رویت عکس گیم	چاه کنعان از زرخندان تو شد شهرت پذیر
ماوه خشب از بهس چاه ذوق گرد و منیر	این لوح تو جیه فکر حافط روشن ضمیر
۹۲۷	۳
اے فروغ ماوه حسن از روے رخشان شما	آبروے خوبی از چاه زرخندان شما
گر به سبب بخیر از سبب بکافی خوشست	سبب آرایش من و تو از سبب ای خوشست
سبب دست افشار از سبب ای خوشست	گفت صائب به سبب بخیر ای خوشست
۹۲۸	۴
این لطافت نیست بر گزیده فردوس را	میتوان چیدن بلب سبب زرخندان ترا
بوس جان آید از سبب زرخندان چمن	شکر این سبب بخیرش کن اندمچو من
گرچه از تاب مدارش حدت دار و بتن	یک سبب آفتابی نیست از سبب فتن
۹۲۹	۵
صائب تاب نگاه گرم نمید سبب را	

زنگنه مبارک

از زنگنه دور دارد چشم من آسیب را		
سیب شیرین اندیش سیب زنگنه اکمل	سیب شیرین اندیش فردوسی شیرین مقال	
سیب شیرین می نگار و جانی سرخنده فال	میوه به می شمار و طوسی نازک خیال	
۹۵۰	این قدر دانه که تشبیهی است نازک و لطیف به زمن دانی زنگنه تو به باشد که سیب	۶
در تیر چاه زنگنه تو دیدن شکل است	ناله غرقاب از بالاشنیدن شکل است	
ریسمان لف را تا آوریدن شکل است	در چپست افتاده را بیدار شدن شکل است	
۹۵۱	این دل سالک مگر چون عکس ماه افتاده دلخواه در ساعت سنگین بچاه افتاده	۷
نجفست موجه بود پائین گردابین	این چه گرداب که بر جویست پائین دمن	
در بلاغت (روح ثانی) فائق از عصاقت	همچو مضمون غزل شد معلق در سخن	
۹۵۲	قطره آب معلق یا بود چاه پر آب	۸

سیب شیرین فتنه از لب

دیباچه
کمال مصطفی شاعر

۱۱
سیب شیرین فتنه از لب

دیباچه
کمال مصطفی شاعر

۱۱
سیب شیرین فتنه از لب

۳۲۱

روح ثانی به معنی حقیقی و
فدیان زنگنه را روح ثانی

انسان نام گرفته در بار غزل
زنگنه زنگنه - سندان غزل کرده

۱۱
مضمون اندیشه هم کرده ایم

نخندان یارک

چشمه خورشید نشسته

در چشمه خورشید نشسته

چشمه سحر

ناتر (در غار)

غلاب شدن (در غار)

نایب از عارض صلیح و نیکو

بر مروت قانع

بر مروت قانع یعنی بیفت

بر مروت قانع (در غار)

بر مروت قانع (در غار)

بر مروت قانع (در غار)

یا مطلق چشمه خورشید را زیرین جباب

از مهر مندان مرغ بوده در هر کمال
بر و جانان سبب بر بکته سنجان خیال

سر شیر واری فضیلت جبینان در حال
گروه بیفت می بانی از کریان در نوال

یک نخندان زیر آن لعل و تافتاده است
در و چو گان تو گویا افتاده است

۹

۹۵۳

در تلاش آور و آب و سکنه را بچاه
انچه شیر تر شود و از نچون زیر گیاه

چشمه حیوانت در ظلمات آسم سیه
زیر ریش پاک آسین قون در از نچاه

ایس بود سیب صفایا یا بود انب و کن
آبیا ریش چشمه حیوان بگلزار سخن

۱۰

۹۵۴

باغ عارض را میس چاه و قون شاو کبه
شکوه تاثیر دل اغرق استعجاب کبه

سبز را یارم ازین چاه و قون سیر کبه
تشنه را بریزش مستقی از دولا کبه

مزرع ایشد ما از گلر خاں سیراب نیست

۱۱

۹۵۵

۳۲۲

زنانکہ در چاہِ نرخدانِ حسیناں آب نیست		
گفتہ ام سببِ نرخدانِ گلِ سیبِ فتن	چشمِ نرگس (زین تشبیہِ نازکِ درچمن	
فکرِ صائبِ می شود رنگینِ بزرگِ فکرِ من	ہمچو گلِ رُوِ نرخدانِ مالِ باغِ و خندہِ درن	
من غمی گویم ز گلزارِ ت کسے گلِ حیدہ است	۹۵۶	۱۲
رنگِ آں سببِ نرخدانِ اندکے گردیدہ است		
شد شامِ چشمِ من از رنگِ بویشِ کلانیا	در کہیں سالی ہمیں سببِ نرگس دیدم بخواب	
چوں خنیشِ باخودِ نبردِ حُسنِ سرِ ت عہدِ شایا	بوئے دادم بآئینِ ادبِ دراضطراب	
وقتِ پیری آمد آں سببِ نرخدانِ نم بدست	۹۵۷	۱۳
میوہ داد آسمانِ روزے کہ دندانِ نم بدست		
ہمیا تاش مانندِ یاقوتے کہ دارد بوے ووز	جبذا سیبے کہ دارد رنگِ بنبر و سرخِ فوز	
بہتر از جویا کسے ماتیتش پیدا نکرد	بوے اودل را بمقویٰ طبعیتِ گرم و سوز	
در تلاشِ رنگِ لعلِ بوے گلِ پروا خند	۹۵۸	۱۴

۱۵ چشمِ نرگس در صفا و بارہ چو گل
 از قبیل چشمِ نرگس و در فتن و خند
 ۱۶ صاحبِ صفا و بارہ چو گل
 ۱۷ صورتِ نرگس و در فتن و خند
 ۱۸ خنیشِ صفا و بارہ چو گل
 ۱۹ صورتِ نرگس و در فتن و خند
 ۲۰ در بارہ چو گل و در فتن و خند
 ۳۲۳۳
 ۲۱ در فتن و خند و در فتن و خند

بشدت کمالی در دفع پییدی
در آستانه یاد (فیاض الحیات)
مردن کاشمیر در سال ۱۱۰۰
۱۱۰۰ وید قزوینی - شادوس
مردن کاشمیر در سال ۱۱۰۰

	ذوقی او بر دوا نچسب که اندک است او جان نیز	
عشق شد افتاده در چاه زندانش نگاه هر که بر خپوش جولانی کند افتد بچاه	ریش پاکش که کشتار می زند زندان چو راه این نزل کوز شوخی می نبرد بر میز و بر راه	
۲۱	آن زندان چاه پر آبست و گرد آب درو در سخن از آبرو می مهربان آب درو	۹۲۵
در سخن طبع تمنا می مضامین می کند هر چه طاعت گفت براح تو تقصیر می کند	بر ذوق چشم تلاش خال مشکین می کند ابن اسمعیل ترک طبعه این می کند	
۲۲	بر زندان تو خال اے گلشن اقبال نیست تخم این سیب از لطافت می نماید خال نیست	۹۲۶
از زندان بلندت پیکر غنچه عیاں زین قرآن معدی گوید و حیدر نکتہ داں	از زندان نکوت میشو غنچه بهیاں باز زندان غنچه رشید و مگر دقراں	
۲۳	شد زندان تو از غنچه چهره انجلیخته	۹۲۷

ریش مبارک

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

دست در پنج کردن

بر فلک گوئی بخورشید ے ہلال آویختہ

دست در زیر پنج کرد و تسم زیر لب
دلبرم بکشاد لب در پانچ حلقہ

صنعت چوں دید یارم گفت نہ ہجبت
من خود بروم ز خندان را بھیبہ از ادب

شد قبول ماستور کردہ قطعے چناں
کز نکاست او زنجیر خود ز تن اہل باں

۹۶۸

۲۲۲

۳۲ ریش مبارک ۳۷

ریش خود را دی بدست دیگرے کردی خطا
پیش ماریشے نزاریے حریف ناسزا

نایا از نقش ریش پاک نمودی ابا
کردہ ریش سید آبا سپید از آسبا

ریش پر باوت سزاے ریشند اے نامراد
صنعت خود را چرا کھلت بدست غیر داد

۹۶۹

۱

پیش ماریشے نزاریے صنعت آں بد نہاد
نقش موئے ہم بست خامہ زد دستش فساد

نقشبند ریش چوں اور ریش خود بیاو
کثرت مے خواریش برخامی او سزاو

۳۲۷

ریش مبارک

ریش مبارک

ریش مبارک

ریش مبارک

ریش مبارک

ریش بدیع پید کردن
صله ریش بدیع پید کردن

ریش زاده شدن از غلام خفا
صله ریش زاده شدن از غلام خفا

ریش گاو بدیع نام علی
صله ریش گاو بدیع نام علی

ریش دایا و سخره (در علم)
صله ریش دایا و سخره (در علم)

ریش خورشید بدیع فیضیاد
صله ریش خورشید بدیع فیضیاد

ریش بویاب (اصف الهات)
صله ریش بویاب (اصف الهات)

۲	گر در ریش خود سپید از رنگ سیاهی بدیع صفت این وسیه هرگز نمی دارد فروغ	۹۶۰
ریش گاو است این صفت خواستار آفرین	پیش مار ریش بر او رواست بهر آدمی آنگاه از شاخ کمالی بود دائم خوشه چش	
۳	او کنون از صنعت خود ریش پر دازی کند بے ادب باریش یا با در مهن بازی کند	۹۶۱
ریش خارشید بغضت شیوه غیرا را	ریش خود کشدن بصفت اعتبار کار را مائی و بهر آردا دم در پی آزار را	
۴	ساده لوح حال هیچ نشاند قدر کار را ریش بفرود شد متاع مردم مکار را	۹۶۲
شانه را از مشگافی هاء اود لکچر پاک	گلک من از نقش ریش پاکت انبهاک مویو بتم لمع نقش ریش پاک	
کرده ام کار که ناید از کس روحی خاک		

ریش بازی با ریش - ۱۱
بازده شکست سورت بدیع
نسخه بازی با ریش (اصف الهات)
ریش گاو بدیع نام علی
ریش بویاب (اصف الهات)

۳۲۸
ریش گاو بدیع نام علی
ریش بویاب (اصف الهات)
ریش خورشید بدیع فیضیاد
ریش دایا و سخره (در علم)
ریش بویاب (اصف الهات)

۹۶۳	تا بر هر موی سپیدش بر پنج تا بد چنان کز فروغش خند ز صبح بریش آسمان	۵
عاضت رصفه آیات قرآن گفته اند زلف را شیراز و حجم پریشان گفته اند	برخت و لعل خط را سورت آگفته اند ریش پاکت را ملائک حل قرآن گفته اند	
۹۶۴	جامع خط حافظ آیات قرآن ریش تست چون غلافش سائر دوسه ز نخلان ریش تست	۶
مطلع ابروسه تو بیت القزل از فکر من این دو بیتش را رباعی گفته اند اهل سخن	حسن حسن مطلع اواز خط لب بر دهن جذبت مضمون نوحه غیرت فکر کهن	
۹۶۵	ریش را اگر مصرع دالی محسن می شود درد و لب را شعر می خوانی مسدس می شود	۷
از کتابی تهرانش و بیاض خط آشکار کاتب آن کاتب تقدیر در خط غبار	خاکه تصویر موی ریش او خط غدار می کند پرواز این از موی قلم صورت نگار	

لعل خنده زدن شعله دین و عشق

زبان در بحر (عجم)
ریش آسمان خطوطا

شعاع (جود عجم)
بیت القزل بیت پنج

بیت در بحر (عجم)
حسن مطلع بیت دوم از

نزل و قصیده و کلام مطلع باشد

در بحر (عجم)
موسودت نگار معجزه در بحر

له پر دواز رنگ آفرین تصویر
(در آصفه طوالت)

له از بعض روایات بیان می کند
حاجتانی از اسامی ائمه علیهم السلام - ۱۱ -
خواب در ریش مبارک ثابت - ۱۲ -
له غلظت ریش - ۱۳ -
از آنجا که در ریش نفوس کینه دار
له آنگاه که در ریش - یعنی غرق ناک

۳۳۰

در ششده شدن آصف الطالقات
له حساب صفاتی شاعری
موت در ششده سوزانست - ۱۴ -
له ریش آسمان - آسمان از خطه
شاه (بدریغ) خلیل ذوالکرم

۹۶۶	بر همین ریش مبارک میشود ختم کتاب گرفته تصویر را بر پر دواز رنگ خواب	۸
نور آس ریش مبارک پر تو حسن و جمال در و صو چون نچاش از آب می سازد خلعت	عکس مهر عارضش از ریش بنماید طلال آب گردد شانه خویاں بوجہ انفصال	
۹۶۷	قطره با آس از هر تار ریشش موی به موی می چکد چون گوهر ناسفته بر دامن او	۹
یافت حسن ریش چون نازک خط او در شب آ برزن مخد ان غیب آویخت حسن و نقاب	شانه شد از خدمت ریش مبارک فیضیاب راویاں گویند نامد نوبت رنگ خواب	
۹۶۸	حصا ببارنگ رخ آس ماه سیما نازک است میتوان صد رنگ گل ادرنگاه به و مکتبت	۱۰
مهر غیب در پس ابر محاسن جلوه گر کز خطوط او ست ریش آسمان شمرنده	از رنگان موشع نور او پیش نظر در شب بار یک می بنیم آثار سحر	

لے برتے ہیں کیا یہ غلطی ہے
(احضار اللغات)
غیر قوتی کے دیکھ شاعر نے
میرزا کا شعر سے مراد ہے ۱۱۔

۹۹	یار بایں ابریا ہے یا شب بیدار است ایں یار دوست مہر یا تار نگاہ است ایں	۱۱
۱۰۰	موتے نازک مرہم ریش دل صد چاک است صورت ہر موتے تسکین دل غمناک است	۱۲
۹۸	ریش دلبر قاصر حسن است در عشق مجاز کس نہ از ریش داراں ریش را محبت طراز	۱۳
۹۷	گفت قوتی گر بہ رو پیدا شود آثار ریش عاشقش دل ریش گرد و از عذایہ یار خوش	۱۴
۹۶	غیر قوتی کس محبت از نکتہ سنجان بلف از خار خار مہر ویاں فضولی بر طرف	۱۵

۹۱۲	برخش (ریشِ خارگش) بزنگِ لاله از خندارش داغ بر دل ماهِ مشکین باله	۱۴
از رچوکت هوا خواہ و دهن یار نفس حافظ صدر است این شمیمِ تار نفس	در تنفس از هواے بد نگہدار نفس ہر شنگافِ موے نازک نازد بر و انفس	
۹۱۳	ہر ہوائے کریمیانِ ریشِ نازک بگندد در تنفس موجاتِ زندگی باخود برد	۱۵
آں خطِ نمناکِ اوریحانِ نوخیزِ چمن حلقہٴ مشکینِ پیشِ دو گلِ زرخیزِ سخن	موے ریشِ پاکِ او ہر دم ہوا بیزِ دهن لجید اش بر بلبلِ دہر چاہِ لبِ زرخیزِ سخن	
۹۱۴	گفتہ ام حسنِ محاسنِ باز بسیار اندکے کردہ ام نذرِ سخنِ داناں و لا از صدیکے	۱۶
۴۳	عجبِ مبارک	۳۸
چوں میانِ تم برائے نقشِ عجبِ پیشِ او خاطرِ من شد شوشِ از نقابِ ریشِ او		

گفت بامن شاد یا حقیقت کیش او	بود از ناکامی موضوع خود تشویش او
۱	<p>چون بر پیش آسمان اجرام کوکب شد نهال دشب ریشش و لاخو شید غغب شد نهال</p> <p>۹۸۵</p>
خلق را از موته گانی به طبعت اعتراف موجو یابد روز غغب او پاشان	<p>گفتش ای شانه باریک بین مرثگان گر بخد مت بر کشی آئینه بیرون از غلان</p>
۲	<p>او بصدق دل قبول عوف من کرد از کرم شکر نیر واه پرده بر خاست از چشم ترم</p> <p>۹۸۶</p>
<p>ز انکه میدانند غغب از اعضا نهال بود از آویر شش حن ز نخل انش عیاں</p>	<p>یا فتم اهل شامل را سکو ته بر زبان داشت او بالیدگی در آخر عمر روان</p>
۳	<p>آنکه از تشریح اعضا بدن آگاه نیست هیچ در مابیت غغب دلش را راه نیست</p> <p>۹۸۷</p>
گفته اند آداب معلق نکته سنجان عرب	در بلاغت شد جابجاء منعکس اور القاب

له بشارت شاد غلبه شادمانی
(بیاورم) بریل دندان که نه

ایده آورده اند
که بر تیر غغب نهال
چنان آورده اند چنان در چش
در نصف لغات

موجو یابد روز غغب او پاشان
واجب بکس تشریح غغب

۳۳۳

(بیاورم) بریل دندان
که بر تیر غغب نهال
(بیاورم) بریل دندان
که بر تیر غغب نهال

در عجم آب گریست تشبیه غیب	آبروی موج دریا ساحلش دارد بلب
۹۸۸	غیبش سر چشمه پنهان آب زندگی
	۳ خضرمی گوید آب لب الباب زندگی
حسن غیب و جمال نازنینان شاکست	زانکه در حین نخلان شهرت آن داخل است غیبش رانست دریا عاصا صکت قلوش او سخن نقش ز نخلان ساحل است
۹۸۹	عاشقان چاه و قن راه چاه غیب گفته اند
	۵ شاعران این چشمه رازایش لبالب گفته اند
شد تشبیهات او تو فی غیب آشکار	از خم نازک شکن شمشیر غیب آشکار گردد از خورشید او تو فی غیب آشکار از کلام انوری تصویر غیب آشکار
۹۹۰	از بلال غیبش شهر منده می گردد بلال
	۶ وز فروغ غیبش خورشید دارد فعال
از مضافات دهاش غیبش پیوسته	باز نخلان بلورین غیبش وابسته

محمد بن عبد الله

اشعار و قصائد

۱۱۱

میں نے اس کتاب کو غیبی

موسم خوشگوار ہو

۱۳۰۰

میں نے یہ سب کچھ دیکھا ہے

فصل فی بیان سبب و وسایل برادران و اولاد

بواجب عضوے کہ باواستگی وارستہ
بوئے رنگیں باغ از خزاں نورستہ

991

بر زبان شاعران آبِ معلق نام است
حسن و بر چهره را آویزشش انجام است

ماشقاں اسیب غیب گدست افتد نیا	زنگ بولیش در سخن پیتر بود از صدای
چشم پوشیدن مجال ز سبب ششیں در بهار	حسن تضمین توصائیں بر دخت میوه آبار

992

زردروئی می کشد هر از ترنج غنچش
بچو لیمو سے سہیل از فکر ترنج غنچش

گاہ گلگونِ نیاغِ غیش از جو شخړ	گاہ مینی غیش اور صباحت آگہوں
حسین اور ازلطفِ نگار گیش گرد و فزون	شاعر رنگیں سخن از رنگِ گوید کہ چوں

99F

شربتِ عتاب از لعلِ لبش چوں می چکد
ساغرِ غیب پر از چشمِ خوش می چکد

آل جبرائیل و سر چشمه آب حیات	غیب یارم آب خوش دارد حسن ذات
------------------------------	------------------------------

۲۲۵

بہارِ حق (پیشوا کی تحریک)
ایک نئی خانہ سازی کی تحریک
نئی روشنی میں اس کا ہے ۱۱

غنیب باریک

کون از شوم سال است ۱۱
کتاب صفاتی شاموس

کتاب چاه غنیب یعنی چاه غفران

درباره

کتاب آب زندگی یعنی آب حیات

کتاب صفات

کتاب غنیب اگر در جود مکاران

کتاب صفات

کتاب غنیب

کتاب غنیب

لیک گیر و صاحب آبه بحر عمان از فوات

کتاب غنیب از لب نیست محتاج صفات

۱۰

گشت چاه غنیبش لبریز آب زندگی
دائما همایه منعم کند بخشنده

۹۹۴

ز انکه یار بادریا رهنما و راه بر
همچو یار بو الحسن نبود ز طوفان بے خبر

کشتی دلهای ما از موج غنیب بے خطر
ناخدای کشتی ما دلبر ما در سفر

۱۱

هر کس دل را از بحر غنیبش آب بدهد
کشتی خود را منسرا بانی بگردا بدهد

۹۹۵

گل نمی دارد گزند از فروغ آفتاب
چشم بد هرگز نگردد و غنیب باریاب

نبردیش ریش درو نه غیبش از شب تاب
خیر مگذشت ایر که آویز کندش شیش نقاب

۱۲

چشم پوشیدن ز سیب غنیبش آساں نبود
میوه نورس اثر از چشم من نهان نبود

۹۹۶

عاشقان گردن خودی نه بند او را بشوق

نخسته سجان غیب لدر اگر گویند بطوق

کتاب غنیب نام شاموس صفاتی
تقدیر دارد و شوم سال است ۱۱
کتاب آب دامن پیوسته روانی
دامن و مکاران (کتاب صفات)
کتاب غنیب نام شاموس صفاتی
کتاب غنیب نام شاموس صفاتی

۳۳۶

کتاب غنیب اگر در جود مکاران
کتاب غنیب اگر در جود مکاران

غنیہ مبارک

۱۱ طوق آردہ - ۱۲ طوق ملاحت را با جگر

۱۱ یک زدن - ۱۲ طوق ملاحت را با جگر

۱۱ یک زدن - ۱۲ طوق ملاحت را با جگر

۱۱ یک زدن - ۱۲ طوق ملاحت را با جگر

۱۱ یک زدن - ۱۲ طوق ملاحت را با جگر

فکرت دارد و لای برکت اسلاف فوق	می تراود و چو سبب از مضامین تو ذوق
۹۹۰	<p>طوق طاعت در گلو دار و بچشم مردمک</p> <p>در تماشا چشم حیرانم نزد من پیک</p>
گرچه شد آب معلق حسن تشبیه غیب	<p>هم رنگین و غش کرد و استادان لقب</p> <p>نیک نام هر یک در رنگ موی منتجب</p>
۹۹۸	<p>پیکر زاب معلق - روغن غیب منج</p> <p>روغنش چربد آبش - و خجسته منج</p>
یوسف با گیریم ما از پشت دست یار ما	<p>رنگ بر روی کشته از لذت کردار ما</p> <p>یا صائب در عمر می زنج از اشعار ما</p>
۹۹۹	<p>رنگ می باز و ز نام بوسه یا قوت لبش</p> <p>از اشارت آب می گرد و پلان بخش</p>
گریه میند بر زمین مارامه نو در نظر	در بیند بر فلک خورشید روشن جلوه گ

۳۳۶

۱۱ - ۱۲
رنگ بر روی کشته از لذت کردار ما
یا صائب در عمر می زنج از اشعار ما
۱۱ - ۱۲

۱۱ - ۱۲
رنگ بر روی کشته از لذت کردار ما
یا صائب در عمر می زنج از اشعار ما
۱۱ - ۱۲

گردن و گلو شکار

شدن (اصطلاحات)

در آستانه گردن بزرگ کردن

شستن بزرگ کردن گردن بزرگ کردن

الانته - بزرگ کردن گردن (اصطلاحات)

از گردن گردن بزرگ کردن

از گردن گردن بزرگ کردن

از گردن گردن بزرگ کردن

چند نقشب گردن پاکش شکست آستین دید چون آغاز کار کلک صنعت آفرید	از غضب چو شمع گردن کشته از رنگ صید اگر روش خم کردی گفت ای صانع باریک صید
۱۰۰۴	نقش گردن بر گلو حسن تن تصویر اوست و ده چه تصویر گلو در گردن تصویر اوست
گفت آئی نقش گردن با گلو آسان بود نقش خارج را کشیدن مشکلی چندان بود	در فن تصویر نگری ای کار در امکان نبود لیک نقش داخلی در قدرت انسان نبود
۱۰۰۳	ای قول این صنعت معجزه نا عجاب است نیک میدانم که نقاشی ازل مسأله است
گردن افرازان چو سر را بار گردان گفتند در سخن روشن خیالات صبح روشن گفتند	تازه شاخ گلبنی او را بگلشن گفتند شمع کاغذی بجلوت خانه تر گفتند
۱۰۰۵	ای خوش شمع که باشی مفضل افروزش از رخ تابان شود روشن بر دوش

در بخش (ب)
گردن و گلو شکار
از گردن گردن بزرگ کردن
از گردن گردن بزرگ کردن
از گردن گردن بزرگ کردن

گردن و گلو بپوشان

لصاحب صفائی - شام
گردن و شومال و بال اوست با
پاره (نوعی)
گردن (اصح الحات)
گردن (نوعی)
گردن (نوعی)

۳۳۰

گردن و شومال و بال اوست با
گردن و شومال و بال اوست با
گردن و شومال و بال اوست با

<p>می تواند دید از بلوی گردن و سیحجاب می نماید در گلو اگر گردش آب و تاب</p>	<p>گفت صاحب گلو شیشیک قطره آب در لطافت و لایه قطره چون ز خوشا</p>
<p>۳</p>	<p>شد صفای گردش تار نفس را منظر می نماید همچو تار پریاں از گوهر</p>
<p>پرده شب افروغ صبح ساز و تار و بار چون چراغ صبحدم خورشید لرز و بار</p>	<p>گردن و با حجاب زلف گرد و آشکار تا بیاض گردن سین او شد نور بار</p>
<p>۵</p>	<p>هر دو شمرت صاحب تصویر گردن بر کشید گردن صبحی است روشن از گریاں کشید</p>
<p>می کنند از مردمک قائم نقاط انتخاب صد مضامین گلو سوزش نویسم در کتاب</p>	<p>بر بیاض گردن او شوخ چشمان بپای گریاض گردش باره بدست آید بپای</p>
<p>۶</p>	<p>از شامل صاحبنا چون گردش را خالیست این نشان انتخاب دیده گستاخ کیست</p>

۱۰۰۸

۵۴ گز در دو کجای

اس شخصیات کی زندگیوں پر مبنی

آوردن

۹۷۱

مجلس شورای ملی
تاریخ ۱۳۰۲/۱۲/۱۱

تبعون خيانت الطغات

مجلس دارالعلوم دیوبند

انفرد و توحید از دور

گر چہیں از بیتِ ابرو گردنِ معوے کشید
حالِ صد شعزکز خامہ قدرت چکید

از بیاضِ دینِ میں مگر حرفے ندید
بر مضامینِ بلندش گردن اندازد و حیدم

109

صبح شد و با چرخ خوش بریافش گردش
کاتب قدرت نوشت آنرا بطبع روشنش

دستہ (آئینہ سیاست روشن) از بلور
 زمیں سناگر روش کاں در نظر آئند دور

یا بود نو آرد از چشم لبر ز فیر
بر بحر شعر و آرد فکر علی عبور

1010

طبع موزوں گردنِ دعوے قرار دوسرخن
کس نرکن گردنش وزنے نیاز دوسرخن

کاتبِ قدرت کہ شد خطا و ایراس شعریار
دست را ساز و کمالِ خوش خطی بپاختیار

گفت صاحب بُرد و خوش ایضا از کمال
مطف دیگر می نماید شوکت بهت نگا

1011

از بیاض گردش تا مصرع کردم رقم
کردید صفحه اش صبح قیامت از قلم

271

دست از عاقلین که بقول خود
شاید ندانست - ۱۲

کون و کوس پینارک

کتابخانه عمومی
مجلس شورای اسلامی
تهران

11-2

کتابخانه عمومی از دوست

مستشفى القوات

کتابخانه

22

۴۰۱۲

٥٠

۱۵۰

گردن است این یا منارِ مجرّی است این
فکرتِ عالی است این یا مقصدِ اعلیٰ است این

شیخ نوایم کافوریت یا میناست ایر
یا لوات نصرته یا عالم باللاست ایر

10

101F

بہ فرور و شعلہ طور آں عذار و شمش

آب گرد و شمع کا نور از بیاض گردش

گردنِ باریک دارد رشته پیشِ جویبری
فکرتِ پاکِ الهی بزرگتر از نوری

سرزمی پچنچید از احکام او جن پری
روشنانش ثابت و تیار در فرمانبری

11

1015

صبح عالم تاب کز نورش جہانے روشن است

از ہمیں حساب یک فرد یا غیر کردن است

از نزاکت جسم و تقصیر پیر این کند
فکرت شکست و آتاید فکر من کند

اگر گلو بند است سخاوم حلقه ز گردن کند
شکوه یارش بگردن بآینش و هر کند

19

ח.ו.ו.

گر کنند از ریشه جانها زوپیرا منش

از لطافت رنگ گردانید یا فخر نوش

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۲۴۲

اوت کرشمه دوست //

گردن گاو مبارک

دست راست

دست چپ

گردن نه شدن

گردن نه شدن

گردن نه شدن

گردن نه شدن

گردن نه شدن

گردن نه شدن

دست و تارگونی زوگردن گاو مبارک	نرم شد و ز دست پاکش نازگردن نه شدن
گردن اندازند بر احکام دیش سرخوشان	پیش حسن یا خرم کرد گردن نه شدن
گردن افزان بهم کرد و گردن چپ و زوم	۱۳
سر نیز دارند همچو شمع پیش اوز شرم	۱۰۱۵
از بیاض گردن او نظم و شرع آشکار	از خط گردن عیان مکتوب شکین متیار
گیسو سر همچو جلد اطراف گردن در قطا	رونی تفضیل مانک علی سیر و بار
بسکه صاف و خوش خط افاد است خط و شمش	۱۳
۱۰۱۶	هر که خواهد میتوان خواند از بیاض گش
نور گردن از لطافت جلوه افروز جمال	لطف دیگر نمی نماید در سخن چرخ حال
برق راحین گلو سوز تو و چرا اشتعال	جدا مضمون ملا و اثنی روشنی حال
آس بیاض گردن تو شعله آواز را	۱۵
از لطافت شمع در فانوس بناید مرا	۱۰۱۶

بسیار با خوش شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)
گردن نه شدن - (جبار خرم)

۳۳۳

نمایند از صفات
که در ششم تفسیر نمودن است

دن کلے بناری

روزنامہ دیہیہ معنی زبان

تاریخ ۱۳۰۲

١٠٠

تحت (حاضرین کے)

مجلس

10/10/19

سوم مال او سهوا

۵۴
روشن

نہیں ہے۔

مجلس

ک

وز زبان شمع عارض عارضش که هر فنش
صیت طبع روشن ملا اسرار آسمان

از فروغ شمع گردان خوش همچون باں
قطره های آینه عارض اسر کشیم و اس

روشنان اشعاع کا نوریت شمع گردنش

پیش او خار و بناخن گردن خود شیر صاحب از تعریف گردن شد بگیتی نامور	دانا بر حکیم اگر دوختن انگنده عشر گردن دوار و کاز موس میاں باریکتر
--	---

۱۰۱۹	<p>غنچه می سازند گردن گلرخاں در چاکری</p> <p>سفر از آن گردن اندازند و فرمانبری</p>	۱۴
------	--	----

کردن او گلبن نازک بگل عارض بود
چو گل رنگین بود و انجم گاو و لاله

چون خیابان چمن با سبزه خط هم درو
صاحبان شیرت پانچ سخن را آبرو

عاشقان را در تماشا ہے گل و فصل بہار
۱۰۲۰
۱۸
کر مستغنی بہارِ گردنِ آن گلِ عذار

۱۱
 مودت که ششم از دست ۱۱
 صمدیه عثمانی ششم
 ششم از دست ۱۱
 ششم از دست ۱۱

KKK

۵۹ این صحنه حالت است
پیش از آمدن او در کلبه

کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

سفر و آلودگی
سفر از گردن بلند و سنگین

کتابخانه
مکتبہ
مکتبہ

گردن گوی شبانکار

ردیف: تن سکنه از عجب

ردیف: چرخ ستارگان

ردیف: چرخ بیل روشن

مورد: که در پیش کتب شعری

مال دست و بیخه سال از قیاس

ردیف: از روشن شمع

ردیف: از روشن شمع (اصفا لالت)

ردیف: از روشن باده

<p>روشنی سیمین تارکس همی سیمین تن است</p> <p>نور نیم ماه رویان یں بیاض گردن است</p>	<p>آبرو روشنش از آبرو روشن است</p> <p>گردنش دگویی بجلی نقش شمع امین است</p>
<p>۱۰۲۱</p>	<p>شمع کافوری بیاض گردنش افروخته</p> <p>جلوه خورشید روس روشنش افروخته</p>
<p>از بیاض گردن او منفصل ماه منیر</p> <p>اوج گردن بر خم گردن گردان حزن گیر</p>	<p>وزن فروغش نیز اعظم بودنت پذیر</p> <p>شد فروغ طبع او روشن در مضمون</p>
<p>۱۰۲۲</p>	<p>از بیاض صبح گردن شام کیسو نقش آب</p> <p>کس شب جز من ندید این گوز روشن آفتاب</p>
<p>چشم دید باست نور گردن دلدار ما</p> <p>طبع روشن خاصه مدحت طراز یار ما</p>	<p>عکس نور اوست در چشم خردنوار ما</p> <p>حسن مضمون اسیر آئینه افکار ما</p>
<p>۱۰۲۳</p>	<p>تا سواد دیده روشن از بیاض گردن است</p> <p>عکس در دیده ما نور چشم روشن است</p>

۲۲۵

ردیف: از شمع شاعر

مورد: که شمع از دست

ردیف: از شمع شاعر

مورد: که شمع از دست

ردیف: از شمع شاعر

مورد: که شمع از دست

گردن دلگشا و مبارک

شمع شمع خاور کندی از افق

شمع چراغ آسمان کنایه از

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

<p>این عجب شمع که خورشید از فروزشش برآید وصف نور او از مضمون نظامی آشکار</p>	<p>از فروغ شمع گردن لیل گیش نهار شمع خاور با چراغ آسمان بروی تار</p>
<p>۲۲</p>	<p>۱۰۲۴</p>
<p>همیت او چو ز مضمون بلند اوست پست جز قیمت خانگی که حسن مضمون است</p>	<p>از ریاض گردش خورشید مصرع آمد پست حسن رنگین معانی رنگ خاتمانگست</p>
<p>۲۳</p>	<p>۱۰۲۵</p>
<p>شمع گردن عارض و تن باں گل کاکلی نغمه نج او و آلا چو عند لیب آئی</p>	<p>جده شمع که بالای زبان دارد گکلی عاشق این شمع شد پروانه همچون بلبل</p>
<p>۲۴</p>	<p>۱۰۲۶</p>
<p>۲۴</p>	<p>۱۰۲۶</p>

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

شمع نغمه دین (در بحر)

گردن کلوشه مبارک

شمع گردن آینه

شمع عاتق بستانه از

شمع آینه بستانه از

شمع آینه بستانه از

شمع آینه بستانه از

شمع گردن آینه شمع فلک گفتن بجات	شمع عاتق بستانه شمع خواندن دست
یا بود شمع آینه یا چسراغ رهنماست	گفت جامی این فروغ و لغز و طبع است
۱۰۲۶	گشت روشن دیده عالم ز روی روشن
	۲۵ این چراغ روز باشد یا یاض گردش
من مکتوبات اشعار تومی دارم خبر	خوانده ام جانان مکاتیب یا ضیعت
خاطر من از مضامین لطیفش بهره ور	دارم از فکر جلال شهر می در دل اثر
۱۰۲۸	این یاض گردن عالی و را می مصحف است
	۲۶ ساده لوحان محبت را اینجا مصحف است
دید چو بروج با مشر و روشن آفتاب	عاضش را یافت چون بال از خود در آفتاب
سر مغرب بود (خورشید لیام) از حجاب	شب لاج الدین اجمی دید یارم را بخواب
۱۰۲۹	صبح خورشید قیامت از یاض گردش
	۲۷ در گریبان حیا نهفت و روشنش

۳۴۶

در این خطی کتابخانه
قریب از وزیر
سراج الدین را با خط
مکتوب که مکتوبان شهرش را در
شهر سوم قفسه کرده ایم

۱۰۳۰
 ۱۰۳۱
 ۱۰۳۲
 ۱۰۳۳
 ۱۰۳۴
 ۱۰۳۵
 ۱۰۳۶
 ۱۰۳۷
 ۱۰۳۸
 ۱۰۳۹
 ۱۰۴۰
 ۱۰۴۱
 ۱۰۴۲
 ۱۰۴۳
 ۱۰۴۴
 ۱۰۴۵
 ۱۰۴۶
 ۱۰۴۷
 ۱۰۴۸
 ۱۰۴۹
 ۱۰۵۰

<p>نور خسارت را در دیده بنشانیم در حضورت طبع را و الهی خوانیم</p>	<p>زین پنج گشت دست از خنج خیر انیم گر دست را مطلع خورشید بر انیم</p>
<p>۲۸</p>	<p>۱۰۳۰ اے فروغ جسم و جان از روے ما گردن بتاب در دل تار یک ما چون نیر اعظم تاب</p>
<p>۲۹</p>	<p>۱۰۳۱ آتش قهرش چو طبع نازکش را اگر کم کرد آس گروہ سخت جان گہاے گردن نرم کرد</p>
<p>۳۰</p>	<p>۱۰۳۲ چشمه آئینه را قواره عکس گردن است در صفای آس (سراپا عکس) تصویر برین است</p>

۱۰۳۸
 ۱۰۳۹
 ۱۰۴۰
 ۱۰۴۱
 ۱۰۴۲
 ۱۰۴۳
 ۱۰۴۴
 ۱۰۴۵
 ۱۰۴۶
 ۱۰۴۷
 ۱۰۴۸
 ۱۰۴۹
 ۱۰۵۰

دستِ بر دوشم زد و در حینِ صفتِ دوش داد			
داشت دلدارم و لالہ بر دوشِ نازِ پاکِ در	یا فتم زیرِ ردا چوں جہرِ تاباں پیکرے	دلِ تھیں۔ دلدار۔ دلکش و لرباد و لکیر	
۱۰۳۶	مہرِ راتِ ہفت از عالمِ رواے نیلگوں	راست می گویند حسن از پرده می افتد بروں	۲
از صفاتِ شانہ شانِ کبریائی آشکار	بر علوِ رفعتِ او عرشِ کرسی شد تشار	شانہ را بر ساعد و بازو سراپا اختیار	دارد او محوِ یکے دستِ پاکِ اورا قدرت
۱۰۳۷	حسنِ صنایعِ قدرتِ تعالیٰ شانہ	شانہ را شایست در رفعتِ تعالیٰ شانہ	۳
در علوِ مرتبتِ دوشِ تواز گردن بلند	پایہ ایس ہر دو دوش از عرشِ کرسی چاند	شد کراماتِ کاتبینِ اقصیٰ عالی دلپند	
۱۰۳۸	حسنِ اعمالِ ترا بر بامِ دوشِ دقتِ		۴

طه در دست برداشتن از آن - بی نیاز است
 (مهرنگار)
 طه در دست برداشتن از آن - بی نیاز است
 (مهرنگار)

مستحق " و دکان جو فروغ و ترقی حاصل ہو
علاوہ اس پر کیا یاد آواں

٢٥٠

۱- دروغی نشود که یک چیز را باقی بماند و آنرا
نشان دهد یعنی آنچه را که گفتم

(برایان تا فتح)

چون که از این غنیه فلک در چشم

آید که بر افغانی است و چون بیانی

بیشتر نویسی باشد یعنی مدح

دوش مبارک

دوش دامن دامن کردن

دوش آتش دادن بنجا امداد

دوش گشت دادن بنو شندان

دوش جگر (دوش جگر)

دوش سر دامن دامن

دوش دامن دامن

	کاتبان اود در اقدام تو همچون چاکرے	
یار من دست پائیں اولاد دے دے	بے نوا یان ابھر دود دست آغوش دے	۱۰۳۹
۵	دوش گدشت و ازیں ہجے خود از پیش گدشت تو چرمی دانی چہ از دوش او دوش گدشت	
حسین داب تو دوشا دوش ارد برتری	گلبنای جریب (دوش از گل) ہم سری	
۶	غاشیہ بردوش دائم عاشق فرماں برت می کشد آبیے بدوش از چاہ غیب چاکرت	۱۰۴۰
دوش مرقی بند دست از ہم نمی گردد جدا	خدمت خدی کند ہر یک بخاموشی ادا	
۶	خامام در نقش پاکش از حقیقت بانجبر	۱۰۴۱

۲۵۱

دوش دامن دامن

دوش دامن دامن

دوش دامن دامن

دوش دامن دامن

۹۹ بشارت

و درین باره

ملفات

نقشہ (اصف اللغات)

1945

سازمان پیرایش (د.م)

ظن بوضوح

ان یوسف بنی

١٠٠

مجلس

وہابیہ

فہرست مضامین

تقریر

بیت دہلی

شماره پنجم

دوشنبه ۱۳۸۸

المسألة

10

FOR

۱۰۰

५५६७

...

11/11/11

إلى

طرح: ۱۳۸۴/۱۳۸۵

11

مجلس

دارد از موضوع مصنوعات وافیها خبر		
دوشنبه بنت بر تشبیه صفا کو و بلور	ز ان یکے را در عجم گویند شاهاں کو و تود	
دیگر را خواند موسی در بجلی کو و طور	این و قطب انجا نمید بچشم آید ز دور	
۱۰۳۲	منزل اقطاب دوش و جنوب و شمال	۸
	نقطه هر یک بدورت مرکز جن و جال	
از صفا دوش توشد کو و بلورین در نگاه	پیش دوش رفعت کو به نمی ارزو بگاه	
خانه بردوش است اتم شانه آید رست ماه	در بلاغت عوی جهد ثویت باشد گناه	
۱۰۳۳	نقش دوش و در تقابل میزند دوش به بهر	۹
	در تقابل از مذامت دوش می در زد سپهر	
راست گوید در صفا و لبر بال نور شمی	حسین آدم زاد ابر حو جنت برتری	
قدش و اندو آرا شک بتان آوری	گویش فکر خلیج نکتہ داس رشک پری	
۱۰۳۴	تا صفا و دوش پاکش را سخنور با ز کرو	۱۰

	از جمال او پراز دوشش پری پروا نکرده	
از مضامین سخن طبعم و لا سامان نداشت گرچه طبعم از مضامین سخن حرامان نداشت	در عجب کس از صفات دوشش فوق آن شد ایک بخشش ازین محیط امکان نداشت	
۱۰۳۵	من نقشش تا بهر مقصد در آغوشم و لا از گران بار گناه خود شکسته و شوم و لا	۳۳
۳۶	مُحَرَّرِ نَبُوتِ مُبَارَك	۳۱
خامه من نقش صنم دست قدرت می کشد در بلاغت صورت مُحَرَّرِ نَبُوتِ می کشد	روح صنعت را ز دست اهل صنعت می کشد تذری خود در درگاه مُحَرَّرِ شریعت می کشد	
۱۰۳۶	خامه از رنگ چس در آستین او نهان مائی و بهر آدرام مُحَرَّرِ خموشی بردهان	۱
گفتم ای مائی چه یگونی بخت ایر کاست مرکز دوشش و لا در حیطه پر کار کاست	گفتش دانی چنان یکدک طالع یار کاست حلقه مُحَرَّرِ نبوت خاتم دلد آری کاست	

۱۰۳۵ کبکدش - جلد اول - دوشش

۱۰۳۶ نقاشی کردن - یعنی تصویر کشیدن (بجای شعر)

۱۰۳۷ روح کشیدن - یعنی عکس کشیدن (بجای شعر)

۱۰۳۸ صورت کشیدن - یعنی تصویر کشیدن (بجای شعر)

۲۵۲

۱۰۳۹ روح کشیدن - یعنی عکس کشیدن (بجای شعر)

۱۰۴۰ روح کشیدن - یعنی عکس کشیدن (بجای شعر)

۱۰۴۱ روح کشیدن - یعنی عکس کشیدن (بجای شعر)

سلاک تقدیبی نظم مرثیه
(آصف الفات)
سلاک هر آبی صفت بکند
(دیباچه)
سلاک فیضی راجحه است
که الطرافه از آید زمارانی سلاک
و ایضا از فرات شایان سلاک
شاه که دعایم که بر خوانش

۳۵۴

آل تمنا بود - ۱۲

۱۰۴۶	چشم مار تا بمهر اورسیدن مشکله بیات نادیده را نقش کشیدن مشکله	۲
	چون شرف اندوز شد سلمان بهر آنکار تار و ابر داشت شد محرم نبوت آشکار	بود چشم بر و لا در گوشه آمد وار کردم از تار نظر بر لوح چشم آغاز کار
۱۰۴۸	ریضه مانند میان شانه با گلگون غدود در کمال مرتبت چون دیدمش خواندم درود	۳
	بیات محرم نبوت را به چشم ما بین شد مخاطب یار با حق بختم الملیین	آل تمنا سلاطین بلغه گویاست این خاتم عنوان فرمان خطا بیاوریم
۱۰۴۹	شاعران بند محرم باد شاهی گفت اند پادشاهان عجم محرم الهی گفت اند	۴
	آل تمنا محرم لاک سرخ بر فرمان شاه هاله زین اطرافش میفرزد نگاه	حسن تحریرش نیست و در اوقات ماه این جایوں با دیگر محرم شاه دین پناه

آن خوش مبارک

۱۰۵۰

۱۰۵۱

۱۰۵۲

۱۰۵۳

۱۰۵۴

۱۰۵۰	خسروان بودش دانند کین تو جیهر ما با حقیقت نیست و اردو که باشییر ما	۵
مُحَرَّرَةٌ خَاکِسْت در عالم نیا مُحَرَّرِ اَو	مُحَرَّرَةٌ سِیمِ فَلَکِ یک مُحَرَّرِ اَو	۶
۱۰۵۱	عکسِ مُحَرَّرِش لا جوردی مُحَرَّرَةٌ چینی بریں مُحَرَّرِ اَو را مُحَرَّرَةٌ هُائے آسمانِ پَرِ فَلَکِیں	۶
حلیه مُحَرَّرِ نَبُوت برادرِ نَشِست	با کمالِ لپندی یازمن دارد بدست	۷
نقشِ اَو از چهره پروازان عالم کنست	آب و رنگ نقشِ مَن گنجِ مانی شکست	۷
۱۰۵۲	پردہ چشم و لال پروانه خلد بریں است زینتِ عنوانِ فرماں آل تمغایِ جبین است	۷
۳۷	آن خوش مبارک	۳۲
تا تصویرِ نخل در خواب خوش ششم میاں	بر تنش دیدم مُعَلِّمِ قَیَسْت از برویماں	۳۳

۳۵۵

پیارِ غم زکلمات این چنین
نسخه کار ۱۲-۵۵-۱۱
عَلَمُ پَروردانِ مصدق (محمّد)
عَلَمُ آب و رنگ طراوت و
از رنگ ۱۳-۵۵-۱۲
عَلَمُ شکستِ رنگِ پختنه
رنگ (محمّد)
عَلَمُ یادِ یسین - تاکه مستحق
بجاست (میاں غفر)
عَلَمُ بختاق - نهشت
(اصف لافلات)
عَلَمُ بر دیوان - قلعه کر
درین بافته دیوان بقول
فیض اللغات - سبب بین ۱۱

نزدیکان طایفه اسلام
عکسِ برید در محراب
عکسِ کاج و آسمان
در محراب
عکسِ باغ و فلک
در محراب
عکسِ آسمان و فلک
در محراب
عکسِ آسمان و فلک
در محراب

آغوش بیکار

دست دادن یعنی مصلحت

(د. هر چه)

دست در غل بودن بیکار

(د. هر چه)

در آغوش شدن

(د. هر چه)

گوش برآوردن یعنی ترمیم

(د. هر چه)

در آغوش باز کردن - سر دهن

دست دادن

نقطه گذشت کویر خاست با گلها زان	غسل کرد و چادر بر دوش حائل دریا
عاشق شتاق را چون دست آغوشش نداد	دست در آغوشش پیش و لبر خود ایستاد
چشم من بر دوشش پکش چشم او بر دامن	همچو چشم بلبل بر عارض گل در چین
گوش برآوردن او در انتظار یک سخن	گفت یارم هر جا ابله و سبک اندازن
دست او بوسیدم آغوشش محبت باز کرد	چشم در آغوشش پکش کار خود آغاز کرد
تا نگه آغوشش پدید کرد گشتم بقرار	گرده تصویر آوردم و لای بر روی کا
یار من آغوشش داد و جان من بر روی نشا	بود آغوشش در آغوشش و نگه صورت نگار
جستار روزی که با هم دست بردوشش رسید	سینه ام بر سینه آغوشش به آغوشش رسید
چشم از خواجه شش چو دیده خود باز کرد	مردمک با نوک رخسار کرده را پر واز کرد

دست دادن (د. هر چه)

دست در غل بودن بیکار

در آغوش شدن

گوش برآوردن یعنی ترمیم

در آغوش باز کردن - سر دهن

دست دادن

۳۵۶

دست دادن (د. هر چه)

دست در غل بودن بیکار

در آغوش شدن

گوش برآوردن یعنی ترمیم

در آغوش باز کردن - سر دهن

دست دادن

آغوش مبارک

۱۰۵۵ عبادت کردن یعنی کاغذیست
غریب کردن اصغر بن محمد

۱۰۵۴ صادق شیرازی شاعر
معدت از قصیدین مینوشت و شعر
سوم کرده ایم ۱۲۰

۱۰۵۳ داند چشمت از صفالغات
خداوند

۱۰۵۲ (آصف اللغات)
(آصف اللغات) مسجع باشد -
آغوش آغوش آغوش بود

۱۰۵۱ ساقی بودن
آغوش در آغوش کرده
(آصف اللغات)

خانه مژگان تصویر بغل عجب از کرد		عاشقش ورد کلام صادق شیراز کرد	
۱۰۵۶	اے چه مژگانم کشود آغوشش در آغوش صبح	۴	
	دیده برد آفتابی چشم من بردوش صبح		
دوش لمن یار من آغوشش در آغوشش بود		بوسه دادم بدوش او بالخطاموش بود	
طالعم بیدار بود و مغرمن بهوش بود		عجبی دست من دلدار و ستادوش بود	
۱۰۵۷	یاد آغوشش آنچنان می داردم در ضطراب	۵	
	و بدم بر خیزد از بیتا بیم محمل ز خواب		
بوسه خوش مانند عطر عنبر بن خیزد از آل		میتوانم گفت صدوق بغل اعطرد آل	
در بغل مایه تومی بینم بهار بنخیز آل		می شود گل غنچه و در غنچه می گردد نهال	
۱۰۵۸	در بهارستان آغوشش این گل دیگر شکفت	۶	
	ببینم این غنچه آغوشش تو در بر شکفت		
در بغل دارد نگار دل را آینه		سینه نورانی او در صف آینه	

۱۰۵۰ شاعر
۱۰۴۹ شاعر
۱۰۴۸ شاعر
۱۰۴۷ شاعر
۱۰۴۶ شاعر
۱۰۴۵ شاعر
۱۰۴۴ شاعر
۱۰۴۳ شاعر
۱۰۴۲ شاعر
۱۰۴۱ شاعر
۱۰۴۰ شاعر
۱۰۳۹ شاعر
۱۰۳۸ شاعر
۱۰۳۷ شاعر
۱۰۳۶ شاعر
۱۰۳۵ شاعر
۱۰۳۴ شاعر
۱۰۳۳ شاعر
۱۰۳۲ شاعر
۱۰۳۱ شاعر
۱۰۳۰ شاعر
۱۰۲۹ شاعر
۱۰۲۸ شاعر
۱۰۲۷ شاعر
۱۰۲۶ شاعر
۱۰۲۵ شاعر
۱۰۲۴ شاعر
۱۰۲۳ شاعر
۱۰۲۲ شاعر
۱۰۲۱ شاعر
۱۰۲۰ شاعر
۱۰۱۹ شاعر
۱۰۱۸ شاعر
۱۰۱۷ شاعر
۱۰۱۶ شاعر
۱۰۱۵ شاعر
۱۰۱۴ شاعر
۱۰۱۳ شاعر
۱۰۱۲ شاعر
۱۰۱۱ شاعر
۱۰۱۰ شاعر
۱۰۰۹ شاعر
۱۰۰۸ شاعر
۱۰۰۷ شاعر
۱۰۰۶ شاعر
۱۰۰۵ شاعر
۱۰۰۴ شاعر
۱۰۰۳ شاعر
۱۰۰۲ شاعر
۱۰۰۱ شاعر
۱۰۰۰ شاعر

۳۵۷

۱۰۵۰ شاعر
۱۰۴۹ شاعر
۱۰۴۸ شاعر
۱۰۴۷ شاعر
۱۰۴۶ شاعر
۱۰۴۵ شاعر
۱۰۴۴ شاعر
۱۰۴۳ شاعر
۱۰۴۲ شاعر
۱۰۴۱ شاعر
۱۰۴۰ شاعر
۱۰۳۹ شاعر
۱۰۳۸ شاعر
۱۰۳۷ شاعر
۱۰۳۶ شاعر
۱۰۳۵ شاعر
۱۰۳۴ شاعر
۱۰۳۳ شاعر
۱۰۳۲ شاعر
۱۰۳۱ شاعر
۱۰۳۰ شاعر
۱۰۲۹ شاعر
۱۰۲۸ شاعر
۱۰۲۷ شاعر
۱۰۲۶ شاعر
۱۰۲۵ شاعر
۱۰۲۴ شاعر
۱۰۲۳ شاعر
۱۰۲۲ شاعر
۱۰۲۱ شاعر
۱۰۲۰ شاعر
۱۰۱۹ شاعر
۱۰۱۸ شاعر
۱۰۱۷ شاعر
۱۰۱۶ شاعر
۱۰۱۵ شاعر
۱۰۱۴ شاعر
۱۰۱۳ شاعر
۱۰۱۲ شاعر
۱۰۱۱ شاعر
۱۰۱۰ شاعر
۱۰۰۹ شاعر
۱۰۰۸ شاعر
۱۰۰۷ شاعر
۱۰۰۶ شاعر
۱۰۰۵ شاعر
۱۰۰۴ شاعر
۱۰۰۳ شاعر
۱۰۰۲ شاعر
۱۰۰۱ شاعر
۱۰۰۰ شاعر

۱۰۵۹ شاعر
۱۰۵۸ شاعر
۱۰۵۷ شاعر
۱۰۵۶ شاعر
۱۰۵۵ شاعر
۱۰۵۴ شاعر
۱۰۵۳ شاعر
۱۰۵۲ شاعر
۱۰۵۱ شاعر
۱۰۵۰ شاعر
۱۰۴۹ شاعر
۱۰۴۸ شاعر
۱۰۴۷ شاعر
۱۰۴۶ شاعر
۱۰۴۵ شاعر
۱۰۴۴ شاعر
۱۰۴۳ شاعر
۱۰۴۲ شاعر
۱۰۴۱ شاعر
۱۰۴۰ شاعر
۱۰۳۹ شاعر
۱۰۳۸ شاعر
۱۰۳۷ شاعر
۱۰۳۶ شاعر
۱۰۳۵ شاعر
۱۰۳۴ شاعر
۱۰۳۳ شاعر
۱۰۳۲ شاعر
۱۰۳۱ شاعر
۱۰۳۰ شاعر
۱۰۲۹ شاعر
۱۰۲۸ شاعر
۱۰۲۷ شاعر
۱۰۲۶ شاعر
۱۰۲۵ شاعر
۱۰۲۴ شاعر
۱۰۲۳ شاعر
۱۰۲۲ شاعر
۱۰۲۱ شاعر
۱۰۲۰ شاعر
۱۰۱۹ شاعر
۱۰۱۸ شاعر
۱۰۱۷ شاعر
۱۰۱۶ شاعر
۱۰۱۵ شاعر
۱۰۱۴ شاعر
۱۰۱۳ شاعر
۱۰۱۲ شاعر
۱۰۱۱ شاعر
۱۰۱۰ شاعر
۱۰۰۹ شاعر
۱۰۰۸ شاعر
۱۰۰۷ شاعر
۱۰۰۶ شاعر
۱۰۰۵ شاعر
۱۰۰۴ شاعر
۱۰۰۳ شاعر
۱۰۰۲ شاعر
۱۰۰۱ شاعر
۱۰۰۰ شاعر

آغوش بیکار

آینه شدن - یعنی حیران

کوشدن (آصف اللغات)

فیضی اگر آید - شام

مردن که در شوم

دوست - ۱۲

آینه شدن - کاشف

حال شدن - دل آصف اللغات

آغوش دروغ - حافله

آغوش با زدن - ۱۲

دست کشدن از محبت - آصف اللغات

مهر عالمات بپیش بر لقا آینه	میشود مضمون فیضی پیش ما آینه
۱۰۵۹	<p>جدا فوری برودش تجلی خیز یار</p> <p>شد بجزیرت گاه آینه جلایش آشکار</p>
۱۰۶۰	<p>چشم و اگر درون کفیل فرصت نظاره نیست</p> <p>ایں دل پروانه را جز سوز عشقت چاره نیست</p>
۱۰۶۱	<p>خانه آغوش در اواز دل او دلبر</p> <p>ساز آغوش در اواز عرق آید بر</p>
۹	<p>در بلاغت گفته اند آغوش پاکش راصد</p> <p>گوهر شهوار را از قطره آبش شرف</p>
	<p>بود آغوش در آغوشم بزم گنجم جاں</p> <p>در بغل گیرم و اوقف شد از جنن بهاں</p>

آغوش با زدن - ۱۲

آینه شدن - کاشف

آغوش دروغ - حافله

دست کشدن از محبت - آصف اللغات

آغوش با زدن - ۱۲

دست کشدن از محبت - آصف اللغات

آغوش با زدن - ۱۲

دست کشدن از محبت - آصف اللغات

آغوش با زدن - ۱۲

آغوش - آصف اللغات

آغوش مبارک

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

۱۰۰۰۰ آغوش مبارک و احتیاط

بامعانی گرم جوشی پاهای دلیدم عیاں
و ده چه خوش گفت است مآجای تشنه با

۱۰۶۲
ایں بر زمین است یایک بوته از سیم خام
می گدازد گرمی پنهان دل عاشق مدام

از بغل گیت جانان طبع من در دوسرو
حسن آغوش تو دارد در برش تصویر چور
جسم من باد لعلهای ماندن ز آغوش دور
دارم از فکر طوری در بغل تصویر نور

۱۰۶۳
جنش مرگان دلم را گرچه در شتر گرفت
زخم آغوش کثافت دوسینه را در برگرفت

باتوگر دیدم معانی اے قمر طلعت بخواب
نقش آغوش بلوغ سینه بستم به حجاب
دشتم آغوش در آغوش جرم آفتاب
فکر تم گردید از منصف صائب بهر یاب

۱۰۶۴
هر معانی را با آغوش است مایه جلوه گر
بالا آغوش گردوش همتاں دارد قمر

غچه آغوش پاش می کند گل انجیل
سوی مشکین بغل نوک سنبیل را نخل

انقرضت

۱۲
کتابخانه

لایحه شاعری و ادب

آغاز

سوم از دست ۱۱۰
تیمین مخصوص
تیمین آملی - بقع علی ایست

در شاعران و نویسندگان
در کلام و ادبیات فارسی
۱۲۰

باضلاں خفیف - ۱۴

میدان شاعران و دانشمندان

توضیح

فكر حاجي عند لب باغ امل رانجل

عاشق از قریب خود آهنگ بیل - انجل

این برود و شش گلشن طغیان زویر من

14

170

ز انفعالِ او گل اندر حبیب سازد پیرمین

مردمک ما نیندیشیدل چشم خود وار ویره

از محبت برخت بکشو و آغوشه مره

جائے تو خالی است در چشم بیاے رشک

تا باغوش تو پیدا کروا غوشے نگہ

در طلسم بستن مرگهاں نگه شیرنگ شد

10

1.95

تا نگذرد آغوشش سید اگر و عالم تنگ شد

ماصفای قلب خود آئینه را بر دامن خرم

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

۲۰۱

۲۰۲

۲۰۳

۲۰۴

۲۰۵

۲۰۶

۲۰۷

۲۰۸

۲۰۹

۲۱۰

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۱

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

۲۲۷

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

۲۳۲

۲۳۳

۲۳۴

۲۳۵

۲۳۶

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۴

۲۴۵

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۴۹

۲۵۰

۲۵۱

۲۵۲

۲۵۳

۲۵۴

۲۵۵

۲۵۶

۲۵۷

۲۵۸

۲۵۹

۲۶۰

۲۶۱

۲۶۲

۲۶۳

۲۶۴

۲۶۵

۲۶۶

۲۶۷

۲۶۸

۲۶۹

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۲

۲۷۳

۲۷۴

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۷

۲۷۸

۲۷۹

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۸۳

۲۸۴

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

۲۸۸

۲۸۹

۲۹۰

۲۹۱

۲۹۲

۲۹۳

۲۹۴

۲۹۵

۲۹۶

۲۹۷

۲۹۸

۲۹۹

۳۰۰

۳۰۱

۳۰۲

۳۰۳

۳۰۴

۳۰۵

۳۰۶

۳۰۷

۳۰۸

۳۰۹

۳۱۰

۳۱۱

۳۱۲

۳۱۳

۳۱۴

۳۱۵

۳۱۶

۳۱۷

۳۱۸

۳۱۹

۳۲۰

۳۲۱

۳۲۲

۳۲۳

۳۲۴

۳۲۵

۳۲۶

۳۲۷

۳۲۸

۳۲۹

۳۳۰

۳۳۱

۳۳۲

۳۳۳

۳۳۴

۳۳۵

۳۳۶

۳۳۷

۳۳۸

۳۳۹

۳۴۰

۳۴۱

۳۴۲

۳۴۳

۳۴۴

۳۴۵

۳۴۶

۳۴۷

۳۴۸

۳۴۹

۳۵۰

۳۵۱

۳۵۲

۳۵۳

۳۵۴

۳۵۵

۳۵۶

۳۵۷

۳۵۸

۳۵۹

۳۶۰

۳۶۱

۳۶۲

۳۶۳

۳۶۴

۳۶۵

۳۶۶

۳۶۷

۳۶۸

۳۶۹

۳۷۰

۳۷۱

۳۷۲

۳۷۳

۳۷۴

۳۷۵

۳۷۶

۳۷۷

۳۷۸

۳۷۹

۳۸۰

۳۸۱

۳۸۲

۳۸۳

۳۸۴

۳۸۵

۳۸۶

۳۸۷

۳۸۸

۳۸۹

۳۹۰

۳۹۱

۳۹۲

۳۹۳

۳۹۴

۳۹۵

۳۹۶

۳۹۷

۳۹۸

۳۹۹

۴۰۰

۴۰۱

۴۰۲

۴۰۳

۴۰۴

۴۰۵

۴۰۶

۴۰۷

۴۰۸

۴۰۹

۴۱۰

۴۱۱

۴۱۲

۴۱۳

۴۱۴

۴۱۵

۴۱۶

۴۱۷

۴۱۸

۴۱۹

۴۲۰

۴۲۱

۴۲۲

۴۲۳

۴۲۴

۴۲۵

۴۲۶

۴۲۷

۴۲۸

۴۲۹

۴۳۰

۴۳۱

۴۳۲

۴۳۳

۴۳۴

۴۳۵

۴۳۶

۴۳۷

۴۳۸

۴۳۹

۴۴۰

۴۴۱

۴۴۲

۴۴۳

۴۴۴

۴۴۵

۴۴۶

۴۴۷

۴۴۸

۴۴۹

۴۵۰

۴۵۱

۴۵۲

۴۵۳

۴۵۴

۴۵۵

۴۵۶

۴۵۷

۴۵۸

۴۵۹

۴۶۰

۴۶۱

۴۶۲

۴۶۳

۴۶۴

۴۶۵

۴۶۶

۴۶۷

۴۶۸

۴۶۹

۴۷۰

۴۷۱

۴۷۲

۴۷۳

۴۷۴

۴۷۵

۴۷۶

۴۷۷

۴۷۸

۴

در سخن بیکدیگر از کماله سخن

درهما جزو صفت غرانت ختم

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم

1.

وہ کہتا ہے کہ اگرچہ یہ سب کچھ سچ ہے مگر یہ سب کچھ

سید احمد علی

در چند منزل مسافت	
۱۰	۱۰

شده آغوشش بیدار کردن

معارف

از دست ۱۲

والله اعلم
والله اعلم
والله اعلم

نمبر ۱۲۸۱ (اصف اللغات)

آغوش مبارک

سابقه (آغوش انگشت) - یعنی

در دوش بختی سر

در دوش بختی سر

در دوش بختی سر

در دوش بختی سر

در دوش بختی سر

عاشق آغوش در آغوش بیا بانه شد

گردن بازک محفل شمع وحدت خاسته

چون بغانوسه در آمد شمع در آغوشش من

بود همدوش شب قهر راس معاق دوش من

هر معاق ابرو و او در جیت کشود

هر که می گیر دهبواس سر می خواند درود

فکر جامی آب خضر و آتش مومس انخود

چشمه ظلمات یا آغوش او یا چشم حور

بقعه نور است این یا بقله از کوه طور

موس پاک او خط لیل نماید در بغل

و چه عجز زید بیضا نماید در بغل

هر که آغوش پاک یار در آغوش شد

لن ترانی یاد کرد و از تظ به پوش شد

دلبرم چون با حریف آغوش صلح باز کرد

طائر نرج دل از قصص پرواز کرد

عاشق آغوش در آغوش بیا بانه شد

گردن بازک محفل شمع وحدت خاسته

چون بغانوسه در آمد شمع در آغوشش من

بود همدوش شب قهر راس معاق دوش من

هر معاق ابرو و او در جیت کشود

هر که می گیر دهبواس سر می خواند درود

فکر جامی آب خضر و آتش مومس انخود

چشمه ظلمات یا آغوش او یا چشم حور

بقعه نور است این یا بقله از کوه طور

موس پاک او خط لیل نماید در بغل

و چه عجز زید بیضا نماید در بغل

هر که آغوش پاک یار در آغوش شد

لن ترانی یاد کرد و از تظ به پوش شد

دلبرم چون با حریف آغوش صلح باز کرد

طائر نرج دل از قصص پرواز کرد

۳۶۱

۱۰۶۸

۱۰۶۹

۱۰۷۰

۱۸

۱۶

۱۴

۱۲

۱۰

۸

۶

۴

۲

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۱

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

دشمن اور آمد آتش و آلا و سزا کرد	او بخت یار خود و حریفان ناز کرد
۱۰۶۱	چوں بصلح دشمنی بخشود آغوش جلال بود دشمن در بغل غرق عرق از انفعال
۱۰۶۲	مِغ بے بنگام زو با گنج چو در آغاز شب از تیر هر یکی می گفت شد احجب
۱۰۶۳	چوں برش انوار خود را بر جهان کریم ناگهان در اول شب شد نماز صبح فرض
۱۰۶۴	اعتبار و قدر حسن نور آغوش نگار از قبا خاکی تر شد و آلا بنگام کار
۱۰۶۵	چوں بغلاقش بود صبح قیامت در بغل آفتاب حشر و در حسن قامت در بغل
۱۰۶۶	شوق صنعت دول از روزگار دارم حسن صنعت نیز در طرز عمل دارم و آلا

دست مبارک

لے تصویر جان در نعل شے است
و قصه آن بجز یک خط خیال یار
خود از نعل در نعل دارد ۱۲

است بجز این ایام و نشان حال
خود را که دست خود در نعل نگه
نیز این نعل در نعل در نعل

از این بین منتهی پیدا می شود ۱۰
لے آغوش تاغوش آگوش
(اصد الفات)

از بلاغت در سخن لطف مثل درم و لا		گویند تصویر جان در نعل درم و لا	
۱۰۶۴	ماتی بے خود به محل دست بردوشم فکند از کمال صنع آغوشش باغوشم فکند		۲۲
چون ترکیب سخن آغوش پاک و چکید		با کمال لطف ایام و صف آغوشش شتید	
چشم او چون نقش آغوشه بلوح سیندید		از مروت در نعل صورت گرا و راکتید	
۱۰۶۵	آرزو من چو جاع از لب خاموش خورد		۲۳
	شربت وصلش دلم از ساع آغوشش خورد		
۳۸	دست مبارک		۳۳
دست از تصویر دست نازکش مانی کشد		دست خود در آستین ناواں بنادانی کشد	
دست من این نقش نازک را به آسانی کشد		خامه عکس فکر است و صفایانی کشد	
۱۰۶۶	کتاب من چون کرد و صف دست پاک و رقم		۱
	یک قلم بر چوب بتم دست ارباب علم		

چپانیدن (اصد الفات)
آغوش (اصد الفات)
صفه صفه نعلین باغوش مال از نعل
کتاب عکس بلوح صورت در نعل آن از نعل
دست عکس از نعلین

۳۶۳

دست در آستین کشیدن کنایه
از نعلان کردن دست در آستین
(دیباچه) و صفات خود کردن
بزرگ کردن دست مانند ارباب نعلین در
بها و عفت است نعلین ۱۰
صفه کتاب کشیدن یعنی تصویر کردن
(دیباچه)

نعلین عکس از نعلین
نعلین عکس از نعلین
نعلین عکس از نعلین
نعلین عکس از نعلین
نعلین عکس از نعلین

فست پیما

دست میزد

مطلب (۱) صفات

مطلب (۱) آصفیاء
دست دادن عامل شدن -
نسخه

دست بردارند و این را بنویسند

مضافی کردن راجع به

صادق میرزا - ۱۱
صادق میرزا - ۱۱
صادق میرزا - ۱۱

مردان که چشم سوم از دست یابند - (۲۰ کلمه)

مفت دست بیرون
شدن - د. م. م. م.

نقش دست پاک و باز قسمت دست داد
شکر حق کا طالب صدق بیعت دست داد

کاربانی چرن دستش زفت نجابت دست داد
چرن دست با مصافح از کرامت دست داد

4

منع مارا کے تو اس از دوست بوس امر و زکر و
بوسہ مارا نمی بایست دشت آموز کر و

146

دست و پا هر چند زو تا نخ نقشه ندید
دست خود را بر دیوانه دو بند افتش گزید

شاید بنیت و نعل ارژنگ چوین باصدا
موقوفم از کار رفت و دست از صنعت کشید

3

نقش دست اود بدست آید و الا این کار نیست

106A

نقش دست پان لایح کف دست کشم
مانی و نیز ادر و پیشه است من بهم

در سخن می خواهم که سازم طایفه دانش رقم
پنجید و دست و بدست پنجید و دارم قلم

2

من شدم با او مصافح دست دلدارم بدست
آنج انگشت دستش خالها دارم بدست

1.69

(د. ع. ق. ع.)
 دست راست - دست آویز - دست راست
 دست راست - دست آویز - دست راست
 دست راست - دست آویز - دست راست
 دست راست - دست آویز - دست راست

۴۶۴

اسلام آباد کے محکمہ تعلیم کے ایک سربراہ (پروفیسر)

مؤذن (مکملہ)

دست در دست
دست در دست
دست در دست

دستگیر شدگان

[illegible]

مستجاب

الحمد لله رب العالمين - بسم الله الرحمن الرحيم

علی صاحب صفائی شاعر

مجلس شورای اسلامی

سازادان عیسائی بودند
نویسنده

١٢٢

...

۵۰

...

...

می گفتم تصویر نازک چن دست یار را
دست او روشن کند شمشیر جبهه دار را

بوسه می چسبیدند ایشان بید و دلدار را
فکرت صاحب نماید دست گویبار را

1.00

خامنه دستم چو دست از استینم بر کند
صفحه را جیب و بغل گنجینه گوهر کند

4

در همین دست است دوش و باز و همین یار
در همین دست است ساعد و دست آنگار

در ہمیں بازو است آری میارک و در
در ہمیں ساعد کف و انگشت و ناخن و در شمار

(44)

نبید ہر انگشتِ او از دستِ پاکِ او عیاں
می دہم در ملحقاتِ دستِ ہر یکِ انشا اللہ

1

دست بر دل از اندر دوش دستے یارِ ما
دست بر دل می‌گذارد و منوسِ غمخوارِ ما

دست بر سر را کشد دست بستر را
از هیچ نامور شد رونق اشعار ما

1095

وصف دست پاک و صدمه باشد در کف
دستگیر باشد و در جز از دست

4

F70.

تعمد وادان (ب-ک-د-ه)

مردن دانشموسم قنبر مضمون او
 دستگیر مردگار -
 (دکتر قنبر)

درست می بینید
قدرت و توانی

دست برداری

دست مشق از حضرت مولانا

اوردن پر مبنی

دست اور

غالب و توفان بود
لاهیسن پیر شاه آمد

فوائد (أصناف)

دست بر آید

دوست بزرگواران - ۱۲

انوار شفق
حرف و سطر
وقف

دستگیر شکر حیرا اور اگتہ اند
حاصل شمشیر چوہر دار اور اگتہ اند

شہسواراں حامی پیکارا اور آگفتہ اند
الک سرکوبی اشعار اور آگفتہ اند

لشکرِ کفار دشت از جانِ شبت از دستِ او
لشکرِ دیندار و عیسا و زردشتش برسد

1-23

وزجہائے دلبران از دلبر خود وادخواہ
کوید ای ازجہائے دلبر خود بر لب آہ

من دست موشان بیا رخو و جویم نپاه
دست بر سر می کشد دلدار با این دستگاه

چوں سر راه تو گیرم دادخواه از دست تو
گر پیری گومیت دلدار آه از دست تو

1087

از کلام ششمین تا شود همسر زبانی
چون صبیوحی در صفات دست با ششم تر با

من بوصف دست پاكش شوم از كوشنباں
بے طهارت نام دست پاك نام بر نباں

من بزمِ وصفِ عشق و مستم از کلاب
تا چکد مضمون ترا ز خامه چو از دست آید

1000

777

دیباچہ شری شری انصاف دارانہ

مجلس شورای اسلامی
تاریخ: ۱۳۵۷ - ۱۲ - ۱۵
شماره: ۱۵۷۷

مجلس عمومی

وہی کہ وہ کہہ رہا تھا

۱۰۸

تاریخ ترمذیہ

مجلد دوم

کتابخانه ملی افغانستان

کابل

دست مبارک

۱۰۸۵ دست مبارک شاد و شاد

۱۰۸۴ دست مبارک - آ داده

۱۰۸۳ دست مبارک - آ داده

۱۰۸۲ دست مبارک - آ داده

۱۰۸۱ دست مبارک - آ داده

دست از اجاز انگشت تو باشد نامور
هر نفس اندیشه آینه را پیش نظر

شد ز انگشت هر یک دست تو شوق الف
ز آنکه از مضمون صائب ارداو در دل اثر

۱۰۸۶

چون برادر شوکت حین تو دوست از آستین
در سنجش شوق فتنه چون در می چرخ برین

۱۱

دست بر مال بیدان شفاعت یار ما
دست بر دار و بحق ماصیاں بهر دعا

دست بر دل می نهید ما را بعضی خطا
دست بر سر می کشید سلمان پا افتاده

۱۰۸۷

روز محشر در جواب پرورش پروردگار
هیچ دستاویز ما نیست جز این دست یار

۱۲

دائم دست و دل عالم بدست قدرش
همت همت بلند آن یزد دست همتش

او دل عالم بدست دست او در قدش
دست بر تمهید دستان دست قشاش

۱۰۸۸

در فن گشتی بدیدو لای او دست آزما
گر شود دست و گریاں پای او ماند بجای

۱۱۰

۳۶۷

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

دست مبارک - آ داده

بازو سے مبارک

۱۰۹۱ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

۱۰۹۲ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

۱۰۹۳ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

۱۰۹۴ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

۱۰۹۵ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

۱۰۹۶ بازو دادن - سدر کردن - (در عجم)

	پنج کار ناز کے زیر بے ہنرم محال	
دست من ہزار ہر چند بازو می دهد	بے ہنر زین صفت باریک پہلو می دهد	ناگوار یہاں او از روے او روی بہر
۱۰۹۲	صنہ من چون شکار نقش را بازو شکست	۲
کس نمی دارد ز خوبان حسن بازو و نحس	بہر چی خواہم ز خوبی دارد او دست آئین	دستم از بخت ساعدی کشد تصویر این
۱۰۹۳	داد بازو دلبرم زانساں کہ بازو باز کرد	۳
سینہ ماہی است ایس یا مای نہر جمال	یا بود نہرے کہ نہر ازوے در آید افعال	بیات نہر روان در نقش آوردن جمال
۱۰۹۴	بازو میں ز چین استینش آشکار	۴

(اصفاعات)
پرواز کردن
و دست کردن
(اصفاعات)
تصویر

بازو سبب

بازو
آید گیرون گداخته شدن
(ش)
موت

(۱) صف اللغات

طه
(آصف اللغات)
طه
شاعر و شاعر
شاعر و شاعر

کتابخانه عمومی
شیراز

۵۴ از دست بیک زن
میل کردن از دست و
بیغی

صفحات ۱۰۰

استعمال (هر چه از دست
است از بهر دارم) ۱۷۱

استخوان

قضايا في علم الفقه

فصل (د) در بیان

卷之四

از دست گدازش آن (در متعلقه)
 پروردگار دانی بخشد بنابر ملک
 عظیم الهی بنظر او فانی و عظمی
 لی ترانی خدای ربی تعالی

۳۶۰
شانزده مارسیان آرونی به کسکورا
استان آرانته (آصف الفات

موجودہ کارکنوں کے حقوق و سہولتوں کے لئے

می نماید سینه ماهی ز موج حسن یار

حسنِ سیمیں ساعدِ توسینہ ماہی درآب

بازو دستت ز چین آستین دار و نقاب

ما تمایید و فقط هر فلک زیر سحاب

یا بلور من بل زوت روشن ز عکس آفتاب

گر می نظاره سوز آتش را چمن او

1-90

وز لطافت آله گره دو ماه رسیده

از صفات بازو و شصت و شصت است

قوت بازوئے یارم زور بازوئے علی است

قوت بازو سے زمین پر مضمون علی است

میدان و شتر دست یار مرخط است

زور بازویم کند زور قلم را آشکار

1099

در سخن زور قلم زور طبع مهذب نثار

دید چوں بازوے روشن دل دست خویش داد

هر چه از دستش کشد عاشق بود حسب مراد

کردم از فکر کلیم نکتہ پرور استاد

ہو اور مازا احوال ہوئے ربؐ ارغی بسیار

ساعِدِیْ نُوْرًا و در بزمِ موسیٰ اشعاعِ نُوْر

1.96

بازو او در تجلی گاه - شلخ نخل طوره	
تین از بازو او او اتم نخلت در نیام	اگر کشد و تنش بدون قبضه اش گیر و قیام
قبضه شمشیر را از پنجه او احترام	او میداند عمل محتاج بازویش مدام
۱۰۹۸	ساعیدین بلورین در نظر شفاف و صاف هر دو بازویش در خشاں همچو تین بے غلاف
نقش بازو وید و بازو باز کرد و از کرم	شد معانی تیگانه آفت گرفت او در کرم
از کمال آفت و هسته کشید او بر سرم	اے ولاد همسر این خویش گشتم محرم
۱۰۹۹	جدا خواجے که بخت خفته ام بیدار شد فکر تے طعم قبول بارگاه یار شد
۵۰	آرنج مبارک ۳۵
بند گاه ساعد و بازو یارم ناک است	صنعت تصویر آرنج نگارم نازک است
حسن نقش خانه صورت نگارم نازک است	از نزاکت کاری گیرم که کارم نازک است

له نخل طوره قبول - هر کس که بخواهد
از کمال آفت و هسته کشید او بر سرم
این دعا را بخواند و در نیام
ماں دشت شامده کرد - ۱۱
۵۰ (در مصطفیات)
از تین در نظر شفاف و صاف
۵۰ (بیا بزم)

۳۶۱

۵۰ (بیا بزم)
صورت نگارم نازک است
صنعت تصویر آرنج نگارم نازک است
از نزاکت کاری گیرم که کارم نازک است
حسن نقش خانه صورت نگارم نازک است
بند گاه ساعد و بازو یارم ناک است

آنچه بشارت

کلمه یک روزن به معنی خفته بکار گران
(اصفا اللغات) کرده اردو کنی

کلمه آنچه زدن یعنی اشتهاده
یعنی اگر نیند...

کلمه آنچه کردن بجهت که در جفت است
اصحاب نفس

کلمه با برود شش یعنی بخت
الغفات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

۱	کلمه آنچه زود دستم به تخت یار خویش تا نباشد بے خبر از موجبات کار خویش	۱۱۰۰
از چنیں سیهوگی رنجی نیز داریم ما	میزند بهر ادا رنجی خبر داریم ما	
بر مال کار خود دائم نظر داریم ما	از حریفان بے اثر مشغول در کاریم ما	
۲	خوشتر آنکس که دست مایاں بر نقش بست از خسار رنگ چیں از گنج رویش شکست	۱۱۰۱
ز دنگاه محبت بر رسته من آن ماهره	آستین چیدم بکار خویش بودم روبرو	
دیدم آنچ همایوں را به هنگام وضو	آستین کرد چون لدا رم از بالا لای	
۳	آرنش در چشم بود چشم من بر آرنش خامه بر لوح جبین برداشت نقش رویش	۱۱۰۲
در بلاعت نیت از حریفان اوشاں	وای بر اهل سخن جیف از بلیغان جهاں	
نزد تشیبات آنچ است حرفی بر زبان	از سخن سخنان نازک فہم گیرم امتحاں	

کلمه بیان یعنی آماده شدن
بکار گران (بشارت)

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

کلمه آنچه بکار گران
اصفا اللغات

آرٹھ تارک

۱۱۰۳	از ہمیں گوسے وہیں میدان کشم لطف مثل خوشتر این گوشت با چوگان باز و بر محس	۴
۱۱۰۴	از فن تشریح حکمت گرنج داری ہیں استخوان در استخوان آرنج دست نازین	۵
۱۱۰۵	حکمرانی می کند آرنج او بر آستین گرچه دست در بایم داردش آستین	۶
۱۱۰۶	عشر نازاں کی طرف کس می تانواں کی طرف فرق عشر پاک از پائے تومی یا بد شر	۷

۱۱۰۳
آرٹھ تارک
از ہمیں گوسے وہیں میدان کشم لطف مثل
خوشتر این گوشت با چوگان باز و بر محس

۳۶۳

۱۱۰۴
از فن تشریح حکمت گرنج داری ہیں
استخوان در استخوان آرنج دست نازین

۱۱۰۵
حکمرانی می کند آرنج او بر آستین
گرچه دست در بایم داردش آستین

۱۱۰۶	دست و فرقی هر دو رانازے بدست پاست اے نگار مه جیس بر عرش و کرسی جائے تست	۷
مفصل آنچ پاکش آله است و کشاد	در کشاد کارها مارا رساند بر مراد	
مرفقش رفق و مدارائے کدو در نهان	از بهی رفقش بود در ساعدش اتحاد	
۱۱۰۷	ساعدا ورا مساعد مرفق او یک طرف در رفاقت بازویش راز و بازو یک طرف	۸
مرفق او دست را در راستی محکم کند	ساعداش بر حکم مرفق گردن خود خم کند	
پنجبر را بادوش گاهے آشنا یارم کند	گاه نیند دست را با بازویش چهرم کند	
۱۱۰۸	صدمه با بردار و وظایف ساز و رنج را قوتے در ملحقات دست او آنچ را	۹
شد بقیمت مرفقے چوں آله پر کار را	او کشد تصویر دور و نزدیک را	
خامه کو مرفق ندارد چوں کندایک کار را	مرکز پر کار داند مرفق دلدار را	

دست و فرقی هر دو رانازے بدست پاست
اے نگار مه جیس بر عرش و کرسی جائے تست
مفصل آنچ پاکش آله است و کشاد
در کشاد کارها مارا رساند بر مراد
از بهی رفقش بود در ساعدش اتحاد
ساعدا ورا مساعد مرفق او یک طرف
در رفاقت بازویش راز و بازو یک طرف
مرفق او دست را در راستی محکم کند
ساعداش بر حکم مرفق گردن خود خم کند
پنجبر را بادوش گاهے آشنا یارم کند
گاه نیند دست را با بازویش چهرم کند
صدمه با بردار و وظایف ساز و رنج را
قوتے در ملحقات دست او آنچ را
شد بقیمت مرفقے چوں آله پر کار را
او کشد تصویر دور و نزدیک را
خامه کو مرفق ندارد چوں کندایک کار را
مرکز پر کار داند مرفق دلدار را

۳۷۴

دست و فرقی هر دو رانازے بدست پاست
اے نگار مه جیس بر عرش و کرسی جائے تست
مفصل آنچ پاکش آله است و کشاد
در کشاد کارها مارا رساند بر مراد
از بهی رفقش بود در ساعدش اتحاد
ساعدا ورا مساعد مرفق او یک طرف
در رفاقت بازویش راز و بازو یک طرف
مرفق او دست را در راستی محکم کند
ساعداش بر حکم مرفق گردن خود خم کند
پنجبر را بادوش گاهے آشنا یارم کند
گاه نیند دست را با بازویش چهرم کند
صدمه با بردار و وظایف ساز و رنج را
قوتے در ملحقات دست او آنچ را
شد بقیمت مرفقے چوں آله پر کار را
او کشد تصویر دور و نزدیک را
خامه کو مرفق ندارد چوں کندایک کار را
مرکز پر کار داند مرفق دلدار را

ساحد مبارک

بیش از یک-میل آنجاست قاضی

در حشر (آصف اللغات)

مکرر باشد (آصف اللغات)

در حشر (آصف اللغات)

در حشر (آصف اللغات)

در حشر (آصف اللغات)

در حشر (آصف اللغات)

۱۰۹	گر به بند و ساعد و باز و شود (پر کار بند)	۱۰
در کشاید سیر نصف دور باشد و پسند		
نقش مرقع را بدست دید چون دلدار من	شد با ناز محبت از دست خند هنر	
گفت جبریل این نکته دان علم و فن	گاه را گویند فکر بلندت در سخن	
۱۱۰	صورت آرنک را بستی برنگی در کلام	۱۱
فکرت رنگین تو در نکته سنجای گرد نام		
۵۱	سَاعِدُ مَبَارَكُ	۴۶
نقش ساعد خامه دست ساعد می کشد	ز آیه تصویر بر لوح زبرجد می کشد	
ساعتش بر قامت بالا او قد می کشد	کاتب قدرت بخوانم و آلاء می کشد	
۱۱۱	این مدعنوان نشان پایه تصویر است	۱
عرض مدحت در رقم پیرایه تو قیر است		
ساعده راست این یا ساعد چپ است	ساعده شاد و یا شمع کافور است	

۳۶۵

از استادان آصف اللغات

سید علی حسینی

طه صافی مصطفائی - شاعر و شاعر

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا

کے لئے اور خوشی اور غم ()
کے لئے اور خوشی اور غم ()
کے لئے اور خوشی اور غم ()

کتابخانه

بقول پیر محمد
سماں میں غم است

بقول پیر محمد

22

۱۰۰

از سیم به بران و اندک و در بعضی
شش تا روت دست چنان که
تا که یک در آن در آن
یا در آن نهاده اند و در آن

٢٦٩

۱۱-۱۲
 ۱۳-۱۴
 ۱۵-۱۶
 ۱۷-۱۸
 ۱۹-۲۰
 ۲۱-۲۲
 ۲۳-۲۴
 ۲۵-۲۶
 ۲۷-۲۸
 ۲۹-۳۰
 ۳۱-۳۲
 ۳۳-۳۴
 ۳۵-۳۶
 ۳۷-۳۸
 ۳۹-۴۰
 ۴۱-۴۲
 ۴۳-۴۴
 ۴۵-۴۶
 ۴۷-۴۸
 ۴۹-۵۰
 ۵۱-۵۲
 ۵۳-۵۴
 ۵۵-۵۶
 ۵۷-۵۸
 ۵۹-۶۰
 ۶۱-۶۲
 ۶۳-۶۴
 ۶۵-۶۶
 ۶۷-۶۸
 ۶۹-۷۰
 ۷۱-۷۲
 ۷۳-۷۴
 ۷۵-۷۶
 ۷۷-۷۸
 ۷۹-۸۰
 ۸۱-۸۲
 ۸۳-۸۴
 ۸۵-۸۶
 ۸۷-۸۸
 ۸۹-۹۰
 ۹۱-۹۲
 ۹۳-۹۴
 ۹۵-۹۶
 ۹۷-۹۸
 ۹۹-۱۰۰
 ۱۰۱-۱۰۲
 ۱۰۳-۱۰۴
 ۱۰۵-۱۰۶
 ۱۰۷-۱۰۸
 ۱۰۹-۱۱۰
 ۱۱۱-۱۱۲
 ۱۱۳-۱۱۴
 ۱۱۵-۱۱۶
 ۱۱۷-۱۱۸
 ۱۱۹-۱۲۰
 ۱۲۱-۱۲۲
 ۱۲۳-۱۲۴
 ۱۲۵-۱۲۶
 ۱۲۷-۱۲۸
 ۱۲۹-۱۳۰
 ۱۳۱-۱۳۲
 ۱۳۳-۱۳۴
 ۱۳۵-۱۳۶
 ۱۳۷-۱۳۸
 ۱۳۹-۱۴۰
 ۱۴۱-۱۴۲
 ۱۴۳-۱۴۴
 ۱۴۵-۱۴۶
 ۱۴۷-۱۴۸
 ۱۴۹-۱۵۰
 ۱۵۱-۱۵۲
 ۱۵۳-۱۵۴
 ۱۵۵-۱۵۶
 ۱۵۷-۱۵۸
 ۱۵۹-۱۶۰
 ۱۶۱-۱۶۲
 ۱۶۳-۱۶۴
 ۱۶۵-۱۶۶
 ۱۶۷-۱۶۸
 ۱۶۹-۱۷۰
 ۱۷۱-۱۷۲
 ۱۷۳-۱۷۴
 ۱۷۵-۱۷۶
 ۱۷۷-۱۷۸
 ۱۷۹-۱۸۰
 ۱۸۱-۱۸۲
 ۱۸۳-۱۸۴
 ۱۸۵-۱۸۶
 ۱۸۷-۱۸۸
 ۱۸۹-۱۹۰
 ۱۹۱-۱۹۲
 ۱۹۳-۱۹۴
 ۱۹۵-۱۹۶
 ۱۹۷-۱۹۸
 ۱۹۹-۲۰۰
 ۲۰۱-۲۰۲
 ۲۰۳-۲۰۴
 ۲۰۵-۲۰۶
 ۲۰۷-۲۰۸
 ۲۰۹-۲۱۰
 ۲۱۱-۲۱۲
 ۲۱۳-۲۱۴
 ۲۱۵-۲۱۶
 ۲۱۷-۲۱۸
 ۲۱۹-۲۲۰
 ۲۲۱-۲۲۲
 ۲۲۳-۲۲۴
 ۲۲۵-۲۲۶
 ۲۲۷-۲۲۸
 ۲۲۹-۲۳۰
 ۲۳۱-۲۳۲
 ۲۳۳-۲۳۴
 ۲۳۵-۲۳۶
 ۲۳۷-۲۳۸
 ۲۳۹-۲۴۰
 ۲۴۱-۲۴۲
 ۲۴۳-۲۴۴
 ۲۴۵-۲۴۶
 ۲۴۷-۲۴۸
 ۲۴۹-۲۵۰
 ۲۵۱-۲۵۲
 ۲۵۳-۲۵۴
 ۲۵۵-۲۵۶
 ۲۵۷-۲۵۸
 ۲۵۹-۲۶۰
 ۲۶۱-۲۶۲
 ۲۶۳-۲۶۴
 ۲۶۵-۲۶۶
 ۲۶۷-۲۶۸
 ۲۶۹-۲۷۰
 ۲۷۱-۲۷۲
 ۲۷۳-۲۷۴
 ۲۷۵-۲۷۶
 ۲۷۷-۲۷۸
 ۲۷۹-۲۸۰
 ۲۸۱-۲۸۲
 ۲۸۳-۲۸۴
 ۲۸۵-۲۸۶
 ۲۸۷-۲۸۸
 ۲۸۹-۲۹۰
 ۲۹۱-۲۹۲
 ۲۹۳-۲۹۴
 ۲۹۵-۲۹۶
 ۲۹۷-۲۹۸
 ۲۹۹-۳۰۰
 ۳۰۱-۳۰۲
 ۳۰۳-۳۰۴
 ۳۰۵-۳۰۶
 ۳۰۷-۳۰۸
 ۳۰۹-۳۱۰
 ۳۱۱-۳۱۲
 ۳۱۳-۳۱۴
 ۳۱۵-۳۱۶
 ۳۱۷-۳۱۸
 ۳۱۹-۳۲۰
 ۳۲۱-۳۲۲
 ۳۲۳-۳۲۴
 ۳۲۵-۳۲۶
 ۳۲۷-۳۲۸
 ۳۲۹-۳۳۰
 ۳۳۱-۳۳۲
 ۳۳۳-۳۳۴
 ۳۳۵-۳۳۶
 ۳۳۷-۳۳۸
 ۳۳۹-۳۴۰
 ۳۴۱-۳۴۲
 ۳۴۳-۳۴۴
 ۳۴۵-۳۴۶
 ۳۴۷-۳۴۸
 ۳۴۹-۳۵۰
 ۳۵۱-۳۵۲
 ۳۵۳-۳۵۴
 ۳۵۵-۳۵۶
 ۳۵۷-۳۵۸
 ۳۵۹-۳۶۰
 ۳۶۱-۳۶۲
 ۳۶۳-۳۶۴
 ۳۶۵-۳۶۶
 ۳۶۷-۳۶۸
 ۳۶۹-۳۷۰
 ۳۷۱-۳۷۲
 ۳۷۳-۳۷۴
 ۳۷۵-۳۷۶
 ۳۷۷-۳۷۸
 ۳۷۹-۳۸۰
 ۳۸۱-۳۸۲
 ۳۸۳-۳۸۴
 ۳۸۵-۳۸۶
 ۳۸۷-۳۸۸
 ۳۸۹-۳۹۰
 ۳۹۱-۳۹۲
 ۳۹۳-۳۹۴
 ۳۹۵-۳۹۶
 ۳۹۷-۳۹۸
 ۳۹۹-۴۰۰
 ۴۰۱-۴۰۲
 ۴۰۳-۴۰۴
 ۴۰۵-۴۰۶
 ۴۰۷-۴۰۸
 ۴۰۹-۴۱۰
 ۴۱۱-۴۱۲
 ۴۱۳-۴۱۴
 ۴۱۵-۴۱۶
 ۴۱۷-۴۱۸
 ۴۱۹-۴۲۰
 ۴۲۱-۴۲۲
 ۴۲۳-۴۲۴
 ۴۲۵-۴۲۶
 ۴۲۷-۴۲۸
 ۴۲۹-۴۳۰
 ۴۳۱-۴۳۲
 ۴۳۳-۴۳۴
 ۴۳۵-۴۳۶
 ۴۳۷-۴۳۸
 ۴۳۹-۴۴۰
 ۴۴۱-۴۴۲
 ۴۴۳-۴۴۴
 ۴۴۵-۴۴۶
 ۴۴۷-۴۴۸
 ۴۴۹-۴۵۰
 ۴۵۱-۴۵۲
 ۴۵۳-۴۵۴
 ۴۵۵-۴۵۶
 ۴۵۷-۴۵۸
 ۴۵۹-۴۶۰
 ۴۶۱-۴۶۲
 ۴۶۳-۴۶۴
 ۴۶۵-۴۶۶
 ۴۶۷-۴۶۸
 ۴۶۹-۴۷۰
 ۴۷۱-۴۷۲
 ۴۷۳-۴۷۴
 ۴۷۵-۴۷۶
 ۴۷۷-۴۷۸
 ۴۷۹-۴۸۰
 ۴۸۱-۴۸۲
 ۴۸۳-۴۸۴
 ۴

11-56

۵۹

بسم الله الرحمن الرحيم

نوعی که در این کتاب مذکور است

۱۵۰ نوروزی

۱۰۰

12/20/50

برتش گوی و آلا نور علی نور است این

گفت صاحب تازہ شلخ مشجرہ طور استیں

1114

آنگاه که آن ساعده میضای را دیده است

یاد می‌گفت افسوس خود را می‌دهد است

F

شد دل آئینه از عکس خط ساعد و دهم

از کف و تنش سخنچین مستش اس ساعدیم

از ضیاء سادش باشد خجل دست کلیم

فکرتِ طبعِ کلیم است این کہ مضمونِ سلیم

114

حسین تن از ساعیہ میں قوی بازو شود

۴۴

یک پیر بیضا متاعِ روشے دستِ او شود

چشمه یاب باشد آن کف بیضی است و

منبع این ختمه نور است و ریاست او

نہر ساعدی رساند نور و اعضائے او

انور می گوید اوصف ساعدیایه او

1112

از فروغ سعاد او کس نمیدار خبر

4

شدید بیاضاتاجِ روبرو دست در نظر

آستین ساعدش بر تنگ بر آفتاب

نور ساعد آستین نیر و بزرگ مایه تاب

ساعداً بکار

دست راست بقول مبارک

دست چپ شمع و شمع و شمع

دست چپ شمع و شمع و شمع

دست چپ شمع و شمع و شمع

دست چپ شمع و شمع و شمع

شمع ساعد و دست قیاس بزم تاب		دوشن یدیم بدر چاچی راشنا خوانش بخواب
۱۱۱۵	ساعداش با آستینه در شبستان سرور	۵
	شمع کافور است یا بر آسمان شمع نور	
شمع عالم تاب شدر ساعد روشن شار		پیش شمع ساعداش شمع فلک شد شمس
ساعدا و نور بنیز و نور بنیز و نور بار		حرب ساعداش ز مضمون کلامی آشکار
۱۱۱۶	کس ز مهر ویاں ندارد ساعد نازک چنین	۶
	هر چه می خواهم ز خوبی دارد او در آستین	
ساعداش نهی که چشم بپای در و نهید		سینه ما می چاک آستین گرد و پدید
طبع من از بهر مضمون آستین هرگز نچید		آب جو می من از تفسیر مضمون مفید
۱۱۱۷	حن ساعد چون ز چاک آستین سر کند	۷
	آتش رشکش ز خار مایاں سر بر کند	
نهر ساعدا ز بند دست او سر بسته		ساعدا سیمین و بایا زوش و ابسته

۳۷۷

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

سودن کف مضمون در شمع

روز و شن می نگر دو شام از ستر سحاب		لطف مضمون ز با تها فکر شوکت در کتاب
۱۱۲۱	حسن سعدی قند از پرده بیرون آید	۱۱
	کز فروغ ساعدت سین نماید آستین	
مه ز نور شمع ساعد همچو شمع در سحر		چون فروغ شمع کز کتاب باشد بی اثر
از ضیاء مهر نورانی شود جرم قمر		هیچ می دانم و لا فکر حزین نامور
۱۱۲۲	شد بمحفل تاصفا ساعدش پر تو فلک	۱۲
	چون سر انگشت خانی شمع شد در انجمن	
سعدش نور مجسم نقش او تصویر نور		ز اب راطراف نقش از ساعدش تحریر نور
سعد نور بمبین روشن کند تو قیر نور		حاصل مضمون یکسانی کند تفسیر نور
۱۱۲۳	نور خود دارد بحد ساعد آں مه جبین	۱۳
	همچو موج خنده صبح است چین آستین	
آں بوبرین ساعدش با آستین پیش نظر		شمع کافوریت در فانوس روشن جلوه گر

لطف مضمون ز با تها فکر شوکت در کتاب
روز و شن می نگر دو شام از ستر سحاب
حسن سعدی قند از پرده بیرون آید
کز فروغ ساعدت سین نماید آستین
مه ز نور شمع ساعد همچو شمع در سحر
از ضیاء مهر نورانی شود جرم قمر
شد بمحفل تاصفا ساعدش پر تو فلک
چون سر انگشت خانی شمع شد در انجمن
سعدش نور مجسم نقش او تصویر نور
ز اب راطراف نقش از ساعدش تحریر نور
سعد نور بمبین روشن کند تو قیر نور
حاصل مضمون یکسانی کند تفسیر نور
نور خود دارد بحد ساعد آں مه جبین
همچو موج خنده صبح است چین آستین
آں بوبرین ساعدش با آستین پیش نظر
شمع کافوریت در فانوس روشن جلوه گر

سعدی باریک
لطف مضمون ز با تها فکر شوکت در کتاب
روز و شن می نگر دو شام از ستر سحاب
حسن سعدی قند از پرده بیرون آید
کز فروغ ساعدت سین نماید آستین
مه ز نور شمع ساعد همچو شمع در سحر
از ضیاء مهر نورانی شود جرم قمر
شد بمحفل تاصفا ساعدش پر تو فلک
چون سر انگشت خانی شمع شد در انجمن
سعدش نور مجسم نقش او تصویر نور
ز اب راطراف نقش از ساعدش تحریر نور
سعد نور بمبین روشن کند تو قیر نور
حاصل مضمون یکسانی کند تفسیر نور
نور خود دارد بحد ساعد آں مه جبین
همچو موج خنده صبح است چین آستین
آں بوبرین ساعدش با آستین پیش نظر
شمع کافوریت در فانوس روشن جلوه گر

بیت دہشت بیانی

مجلس شورای اسلامی ایران

١٢٠

12

100

70

19

مستوفى

19

ملک شکر

7

در شب یلدا با فانوس فلک شمع قر

پیش شمع ساعدش گردد و خیل شمع سحر

17

چوں بہ شمع ساعدش روشن چراغ طور شد
بہچو شمعے در سحر شمع فلک بے نور شد

113

از صفاتش هر یک مضمون شعر غزلی است
فکر صائب یگان روی سخن بجا شگفت

بودن تشبیهاتِ ساعدِ محکمۂ سنجانِ ابدیت
فکرتِ هر کس بقدرِ محبتِ او داد و ست

10

از یزدیضا قیاس سادہ کو حوالہ آشکار
کس نمیدارد و تمناش ساعدی سمین یار

1150

دوست من بوسیدنا که ما عرض البرکات
گفت مخلص از این انعم غیبانی و لا

چون کشیدم نفس سیرا عدش را سبب طلا
در رکعت است خودم دیدم که پیدا شد جلا

19

ساعیہ میں اور اہر کہ می دارد کیف
زید میضا بعالم دست او دانشمرف

1159

۴۷

بند دست مبارک

05

مردی که شش و سه سال اوست»

سید محمد علی میرزا قزوینی - (د. ۱۲۸۰)
(د. ۱۲۸۰)

عليه السلام (رحمہ اللہ)

370

عبدالمجید صاحب

کرده باشند (آصفی اللغات)

الحمد لله الذي جعلنا من هذه الدنيا داراً لعباده
وآخرة داراً لهم

۱۱

نقش بند ساعد نازک کشیدن کار است از روی حکمت بکند و رسیدن کار است	نقش مفصل را بدست آورده دیدن کار است بند پنهان را بنقشه آوریدن کار است
۱۱۲۶	دلبر داریم از تشریح جسمانی خبر چون میجا دارد از اعجاز مآنی خبر
پنجه نازک گوشت فرار و است بند دست پنجه باشد از همین بند پنهان در بند دست	با همین مفصل شود نازک کشش پیوند دست بند ساعد را تو آنم گفت خدیشا و بند دست
۱۱۳۸	بند ووش از بند بای دست - بند اولیس بند مرقی در میان بند ساعد اسفلیس
پیشین بند ساعد بند نه دانه مخمل غنیچه را بر اقدار او نگه رشتی بدل	بند نه بر آستین بے اختیار و پا بجل بند پر کلا است سوے او سر پای متقل
۱۱۲۹	حبذا بندے که پای بند تو آست خود است پنجه رایاری و بد پیوسته بر جان خود است

۱- نقشی است که در دست آورده
۲- نقشی است که در دست آورده
۳- نقشی است که در دست آورده
۴- نقشی است که در دست آورده
۵- نقشی است که در دست آورده
۶- نقشی است که در دست آورده
۷- نقشی است که در دست آورده
۸- نقشی است که در دست آورده
۹- نقشی است که در دست آورده
۱۰- نقشی است که در دست آورده

۱- نقشی است که در دست آورده
۲- نقشی است که در دست آورده
۳- نقشی است که در دست آورده
۴- نقشی است که در دست آورده
۵- نقشی است که در دست آورده
۶- نقشی است که در دست آورده
۷- نقشی است که در دست آورده
۸- نقشی است که در دست آورده
۹- نقشی است که در دست آورده
۱۰- نقشی است که در دست آورده

شماره ۱۰۰

بند و دست گیر
لجند و دستگیر

طیبتیہ ہسپتال

تیسرا حصہ (۱) لغات

۵۴
تذکره
۲۱

تدوین و تصحیح: محمد علی...

تصفی اللغات

شیام ہندو (۱)
ہندوستان: جی. بی. شری
(۲)

۲۵

ہم قرآن مجید پاکش در بلاغت بندہ است
بند شیخ و بند پاش بند ابرو بر بلاغت

منفصل اعضا قلوب بند دست و بند پاست
بند آید آمدن بند جان بند قبالت

۴

113.

نہجہ بندہ است یک بندہ سخن ترشح بند
نسبتے دارد مجازی با حقیقی بند بندہ

کارهای پنج رابست و کشاوران بند
حسن بندیش که ترشید بندیش هر چه

بنید ساعدی نجی را جنش دهد و چاک
است و بنید ساعدی دلدار را یار می

۱۴۱

دائماً از بندِ ساعد دور باشد آستین
دستِ تبرِ طع درازی تانہ چھی ناز تیں

شد لب یارم نقش بند پیش عجب خند
با بود دست ز چشم زخم محفوظ از گزند

یست یارائے مرانیں بیش در تعریف بند
او تعویذ سے مافر مودر بندت بہ بند

7

1151

بستمش بر نیند ساعد با کمال افتخار
وز تشکر بوسه داد دم بر نیند دست یار

KAP

۱۵. بست و کتا در ترمینال مقصد

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

صفحات (۱۰۰)

۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵

بسیب و دیون سرزم و توغریک و دیون
سال خبریست از ابراهیم سرور و دیون

۱۰۰

۱۲
۷۹
تین حکیمان آقا قاضی
در وصف الحیات

نیدرست دور محمد

100

۵۲ پنج بکارے گلند

۵۳ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۵۴ صورت گلند (آصفیہ)

۵۵ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۵۶ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۵۷ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۵۸ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۵۳	پنج دست مبارک	۳۸
<p>مانیا کاریجہ توانی چرا کردی پسند چون نقش پنج دست پنج خود را فلند</p>		
<p>تا چاقا دست کے اکنوں می نمای تمند از چہ بر خود می نمای کنجہ ما بلند</p>		
۱۱۳۳	دست کش بر خیز ناداں این کار دست است بہ بخت است به خیر صورت نگار دست است	۱
<p>پنج بانی تیر کردو همیش از رنگ پس پنج شان بند کردم تا فلند دم بر زین</p>		
<p>پنج کرد پنج ام آورد و میزانش میس گفت به زاد است و لا شیش از آفرین</p>		
۱۱۳۴	هر چه خواهی کن که مارا با تو روے جنگیت پنج باز در آدران انداختن فرنگیت	۲
<p>دست من بوسیدمانی همیش از پنج داد با کمال ناتوانی دست خود بر بر نهاد</p>		
<p>بے حیا از رنگ ناداں چشم بر روی کشاد گفت آری رست گوید غدی فتح نهاد</p>		
۱۱۳۵	اے بصغت هر که با فولا و بازو پنج کرد	۳

۵۹ راسد و کردن گلند (آصفیہ)

۶۰ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۳۸۳

۶۱ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۶۲ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۶۳ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

۶۴ پنج بکارے گلند (آصفیہ)

پنجہ دست مبارک

۱۵ پنجہ جوان گل باشد (اصفائات)

۱۶ پنجہ بنفشه زلفان افغان (اصفائات)

۱۷ پنجہ لاس پنجہ نوادر درخت (اصفائات)

۱۸ پنجہ گبر گبر پند باشد (اصفائات)

۱۹ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۰ پنجہ آفتاب خط و نصاب (اصفائات)

پنجہ هرگان محبوبان نگار چنگ است	
پنجہ او پنجہ لاس را پدید برور	پنجہ گوهر پیش پنجہ اش همچون بلور
پنجہ مر جان نگار پنجہ آن شک حور	پنجہ مهر از فروغ پنجہ او عکس نور
پنجہ فولاد چون موم چنگ پنجہ اش	گوهر و مر جان فدای آب رنگ پنجہ اش
پنجہ مریم شود بر پنجہ یار م تنار	پنجہ عمر عروسی پنجہ او شرمسار
می کند قربان دستش پنجہ خود را چار	پنجہ باد صبا دارد شبیه افتخار
پنجہ تاک از سلاح پنجہ او خفاک	پنجہ خس پیش پای پنجہ دارش سرخاک
یا فخر در پنجہ اش میزان اشعار لطیف	بند بر انگشت از ارکان اشعار لطیف
چون توانی ناختن شایان اشعار لطیف	یک کف دستش و آلا دیوان اشعار لطیف
۱۱۳۱	اے ز پنج انگشت از جن بخش آشکار

۲۱ پنجہ آب و گل و بنفشه و گل (اصفائات)

۲۲ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۳ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۴ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۵ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۴۱۵

۲۶ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۷ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۸ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۲۹ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

۳۰ پنجہ برباں برباں باشد (اصفائات)

تفویض دست مبارک
تصویر کشیدن

لے نقش بٹن تصویر کشیدن

١٢٠

سید فیض اللغات
دیہیہ (میں)

عنه
نفسه (أصف الفات)
نفسه - اعتنا به

مجلس

صفحات (10)

کتابخانه

در تمام این موارد باید رعایت شود

از گفتن کفایت مراد است
با یکدیگر بزرگ گفتن
(یعنی بزرگ)

فصل فی بیان حال و معاش و عیال

۲۸۷

الکاف غنچہ کردن - بقول سید
ایضاً الکاف سید کردن

دانشت ریاضیات و فیزیک (نقص کرده) - ۱۱

د کف غنچې ګر ویدر
قلب غنازی - قلب غنازی
عم فاعل کیچی -

وہی نازک دھڑ

تا بهر یک مصحح او صد مدس شدنتار	
پنجه دلدار رانقش است بر این لوح دست	نقش پاک اول و اول چون بنام کرم نشست
صفت دست کمال پنجه مانی شکست	نقش کلکم در دو عالم بر مراد نشست
دلبز نازک خیال من چه نقش پنجه دید	از پی عفو گنا هم خیمه خود بر کشید
۱۱۳۲	۱۰
۵۴	۴۹
کلک من نقش کف یار از کف بیض کشید	گو یا تصویر بر لوح کف من کشید
دست قدرت در نقش نقش تجلی را کشید	دست یار من نور از دست قدرت کشید
۱۱۳۳	۱۱
من کف دلدار را گویم تجلی گاه نور	پشت دستش در رخسار منی نماید کوه طور
از کف گلگون خجست بدل صحن چین	پنجه گل منی نماید خیمه آن گلبدن
گاه مشت پنجه گل گرد و بگلزار سخن	گاه گرد و پنجه کف چون پنجه نازک دهن

کف دست و کف پا
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

۱۱۳۴	هر بن انگشت نازک نخچه سر بسته دست چون بیرون شود از آستین گل بسته	۲
	از کف آبت شود سیرابی لب تشنگان از کف بازت گرم را شکر نعمت برد بان	
۱۱۳۵	رفته ایم از خود بیا و دست طول بپوشند دوستان شست گلابی بر حسین باز تند	۳
	یار بار داشت چون پیش از سحر دست دعا روشنان اشک و شبنم بود بر دست دعا	
۱۱۳۶	آسمان انصاف - این نیکوست یا آن در نظر پشت دست یار یا یارو خورشید سحر	۴
	از فروغ آن کفازک چو پری کمال حلیه و پیش ازین در نظر آوردن محال	
	ایسید بر بیاض است یا آینه حسن و جمال چند مضمون فکر صاحب و شریخ خیال	

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

۳۸۶

کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد
کف کتاف - بیا که کف بکشد

کف و دست بخت دست بخت

کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت

۵	از کفش بخت دست او خطی چو ماه عید در چمن همچو گل می توان یکدست دید	۱۱۴۷
خامه قدرت بدتش نقش قدرت کفش بایه همت بدتش زور و طاقت کفش	اقدارش نمی نماید دست قدرت کفش نقش قوت بر نقش و صف شجاعت کفش	
۶	دست او را قبضه شمشیر پر جوهر یکدست همت و جانبازی او دارد او را سر یکدست	۱۱۴۸
سرخ دستش سازد بر تصنع اعتنا دست گوهر بار بارم جوهر صف غنا	از کف دست نگارم بشکند رنگ خنا وز کف احسان دار بایه همت آشنا	
۷	گر کف آب بریزد در هوا آں ماه رو می شود ابر گهر بار و گهر بار دازو	۱۱۴۹
حسن تشبیه کف را حسن جنت بر محل از کف داریم جانان زبا لطف مثل	ای کف دست است میدان قیامت فی مثل دست کف می نماید صورت حسن عمل	

کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت

کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت
کف و دست بخت دست بخت

مفت پست و سٹیم

مشت لیست قبض میشت است

۱۵۰۰ (جہانگیر)
۱۵۰۰ (جہانگیر)

مکتبہ صائب صفائی شامیہ

[illegible]

FA9

شکوته بخاری است و بعضی را
مال آگونی و بعضی را آوری
نوشته اند - ۱۲

از کف دست توشت بته قفل جنت است	۱۱۵۰
همچنین بچنار و گشتت کلید رحمت است	
از کف زنگین این برگ خاشد و دلفگار	
حسنِ صنوعی نمی دارد و آلاست نگار	
ز آنکه دست نازک از برگ خاشاک و فلک	
می کشد نقشِ حقیقت صاحبِ دخت	
خوبی ذاتی ز حسن عاریت دارد غنا	۱۱۵۱
همچو برگ گل کف او نیست محتاجِ خا	
در صفاتِ پشتِ پیشِ طویلاش شکر شکن	
سرزند زنگینی مضمون تضمین سخن	
روست و دستش از گشت و پشت و پیش از بلور	۱۱۵۲
در کف او باغ جنت بر کف او چشم حور	
همچو تصویر پس آینه روی نگار	
حسنِ تضمین از سر آینه بردار دُخا	
نقش رخ گاه و دعا از پشت و پیش آتشکار	
لطف دیگر کردی اب دل این بمقرار	

گفت و شنید دست بیدار
نساء مہضانی

کتابخانه

سلامت یار است یعنی پاسبان

(١٧) نصف اللغات

۱۱۱

۵۴
ایمیر خسرو و شاعران
ممالک ادب - ۱۸

مجلس ششمین

11

۱۱	در تجلی جلوه آن نور بخش سینه ها اے تجلی آب ازین در چشمه آئینه ها	۱۱۵۳
۱۲	از کف دست تو پیدا چشمه آب حیات پشت دست چو کف برای او از حیات	۱۱۵۴
۱۳	دستِ موی از کف بیضا کند اعجازِ نور پای یارم جلوه افروزِ تجلی گاهِ طور	۱۱۵۵
۱۴	می کشد غمخواری او بر دل آستین حسنِ ضمیر صورتِ مضمونِ جامِ دلنشین	۱۱۵۶

که اگر او را ندانند و در حق
شک نیستی - شاکست مومن
هم خرم تر است از دینار و سکه
آتش بر دل کشیدن - ده ساله
غصه کاروان (وصف لطافت)
ده ساله قبول بهار حج

79.-

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تألیف: آیت الله العظمی الخوئی
موضوع: فقه اسلامی

ایکستان و شیبہ

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب مدظلہ العالی

برای

۵۴

[illegible]

سیدنی طبعی

مجلس الشورى

بہارِ پاکستان

10

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس شورای ملی

3

از همین انگشت او لطف کشیدم بارها
بید از یارش غنی انکار و اقرار را

می کند چون التماس یک نظر از ما تیریں	۱۱۶۴
می نهید برویده انگشت التماس را پس	

<p>پنج انگشتان پاکش نخستین ایا و کار حاملِ نصرتِ رعیت پنج ارکانِ کبار</p>	<p>در کفش این پنج آیت از کلامِ کردگار از همین انگشت با عقدِ نالِ شکا</p>
--	---

۱۱۶۳ اگر چه در قامت برابر نیست چرخ انکشت او
راز وحدت می نماید در نظر یک مشت او

گاه انگشت می گیر و بدندان عجب	گاه انگشت آفر و مار را تعلیم ادب
نگشتن چشم و گاه انگشت لب	وقت پیمان دیده انگشت پشیم ^{لله} در

می نهید انگشت خود را بر جبین پیر سلام
تا ز یک انگشت با ما می نماید صد کلام

یارِ مادرِ دوست و یارِ سامانِ آرائش نیست	فطرش پرواسته ز زمینِ مهرِ پائش نیست
--	-------------------------------------

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

79r

11-2-1968

سید محمد باقر

مردون در آصف اللغات

(۱۰) (۱۱) (۱۲) (۱۳) (۱۴) (۱۵) (۱۶) (۱۷) (۱۸) (۱۹) (۲۰) (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰) (۳۱) (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵) (۳۶) (۳۷) (۳۸) (۳۹) (۴۰) (۴۱) (۴۲) (۴۳) (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴) (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰) (۶۱) (۶۲) (۶۳) (۶۴) (۶۵) (۶۶) (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰) (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰)

مجلس اعلیٰ افغانستان

مجلس الشورى

و (أصوات اللغات)

سلام کردن (آصف اللغات)
 پیمایان (آصف اللغات)
 طالع انگشت بیست و پنج
 در آصف اللغات ۴
 غایتی از انگشت بیست و پنج
 قول کردن

المشاورين
خلوة شفاء

طہ اگست کتاب خطہ اشعری -
(نصف اللات) و اگست فریڈریش ۱۲
کیمین - خضر

(١) نصف اللغات
اليمين - خضر

(أصفى اللغات)

(أوصف اللغات)

فیس - وسطیٰ

د اصفى الغات

(اصفائات)

پیشانی و دست و پا

صحیح النسخۃ

پیشوئی انسان باشد و نه
(امام)

(اصفائات)

۲۹۲

کتابخانه کتب خطی و نسخ

صَفِّ اللُّغَاتِ (چینچ)

شاهین

خفا کو دنیا پر خیر و شر
بیچ بگاڑا۔ اوقات نامہ

(اصطلاحات)

مجلس

سید

زبور جز کو بی طالع بیامیش بنداشت	حسنات او بچشم پاک او جایش بنداشت
----------------------------------	----------------------------------

۱۱۴۵
تا با انگشت چپاویں کس نذیر انگشتری

بندہ در بنصرش می تافت همچو شتری

لا راداغی ز انکشتانِ گلگونِ کجا
شد بزنجِ نشتِ او نشتِ خورشیدِ شکار

از بس انشت انشت عروسان تهرسا	میشکر انشت خود را بر چهیں سازد سار
------------------------------	------------------------------------

مهری ساز و زامنت است اسارت امجد
۱۱۶۶

<p>رزدن خودیاد و درود صلیبی امر</p>	
<p>مهر کن</p>	<p>نیچو گنج حس را با نیچو گشت ناز</p>

نہج روز زندگ، مانجھ اوچارہ ساز
 مادگار تھ او نہج گائے در نماز

نخ نوبت در ظرف صیت حمام نخیش

۱۱۶۶ پنجم و شکر شاہاں بنام پنجم اش

یا راقی را سر و کار از کتاب نیست	جز با گشت رحیم در پنجه او خاست
----------------------------------	--------------------------------

خروج فوج
مروغی
صف الف
مال (خج)
ده اسم
گشت
الغاثات

[illegible]

[Handwritten notes at the bottom of the page:]

خامنه شش استیج پروانه ملود و آهسته
ولبر زانیت عالم یار عالمه آهسته

ولبر ما نیست عالم بایر ما علامت نیست

119A

11

گر سر و دستش بیست آروز انگشتش قلم
ریزد از آب طلا مهر بر دلبها رقم

آستینش نہر وساعد ماہی نہر فرات
حوض کف را خضر گوید حشمتہ آب حیات

بهرین نداشت او فواره از حن ذات
 حبه امضمون شوکت جامع حرم صفا

1199

15

دوست بیرون کرد چو از آستین گلین پوش
ز دزد لال گوهر از خواره یاقوت جوش

کَلکِ اِگَنسے پِش من کِش تصویر کَلک
می خراید خامه زرین او توقیر کَلک

در کفش زرتین قلم در دست من تیر کلاک
بجد و آج طالع است از تنویر کلاک

116.

14

عکس پاک کلام زین سطر تحریر شد
جدول انگشت سیمین جدول تصویر شد

دستِ پاکِ او ز موجِ آستیں با بحرِ نور

از و غور چیز و تدبیر و تلامذہ در بحر

F90

۱- آقا علی - آیا کردار من در حق
عقل کرده باشند (آصف اللغات)
۲- شکر تو بخاری من عرس
سودا که در این خوش در شویم
۳- کرده ایم " " " "
تغیض - نوحه از بی چون و چو
۴- آقا علی - جانان از دل "

ناخن دست مبارک

۱۵ ایام بهمان زمانگشت یعنی

پنجم دست پرست دست بهند ایام

در دوازده آن مثلاً بال می است ۱۱

۱۵ ماکاشفی شام و مومن

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

دست و پرست دست و است های از بلور	وزد و سوز ایام پاکش بال های از بلور
چون با انگشت بلورین یا برین زلفش کشود	۱۱۶۱
کاشفی در بحر اسود ماهی سیمین نمود	۱۱۶۲
از طرب برداشت انگشت اشارت یا برین	۱۱۶۳
این اشارت حسن تحسین به کارد من	۱۱۶۴
از ره لطف و کرم انگشت پاکش کشید	۱۱۶۵
عاشق او همچو انگشت عسل او را یکید	۱۱۶۶
نقش ناخن می نماید گرچه آسان در نظر	۱۱۶۷
هر یک در فکر نقش آستین چید مگر	۱۱۶۸
گرچه مانی ناخن خود را با سانی گرفت	۱۱۶۹
در عمل ناخن بدندان از پریشانی گرفت	۱۱۷۰

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

۱۵ کاشفی در شام سوم کرده ۱۱

تاریخ و طب

۱۰۰ - یہاں ابوالفضل علیہ السلام
آگ آگشت ہمیں۔ وسطی و آگشت
دراز (آصف الفاروقی)

9

صاحب

[illegible]

(Faint handwritten notes)

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس

یا خن خا

10

دوازدهم و بیستم دید چون ناخن دراز
بهر از آنکه صنعتی باید ز ناخن احتراز

خند و زبر و سمن باقی کراے صورت کھ مان
با چنین غفلت کنی بر صنعت تصویر ساز

116A

ناخن کلمت ز آهین جامه ناخن تیز کرد
من نمی دانم چسرا از مو قلم پر میزد کرد

F

ان غضب خاست بچوں نقشبند انجم

نقش ناخن اگر خاجی کش از مو قلم
مہضہ بگدشت از آغاز کاشن شیرم

1160

یک سر و مو قلم از جاب خود جنبش نکرد
ناخش آمد بنگ و بر زبانش آوید و سر

7

گفت آئی حامل ایر کار و استاد نیست
بے سر و برگم کہ غیر از ناتختی در دست نیست

نیت کلک در کفر لوح مر اکیست نیت
گفتش باشو که بت ای صفت نیت

1169

نقشِ ناخن در خطِ ناخن توانِ ناخن
اے نبشِ ناخن کافی است اینجا

7

۱۱۵

خطا خن را از این

دست‌نویست

۱۰۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۲۹۷

مجلس شورای ملی

کون (جی جی جی)
عقلمند قلمی کہ برائے معصوم

از تو سازند (بها و بگو)
از تقصیر بی معنی معصوم (بگو)

۱۵۹/

منشی احمد (بیکوٹ)

نقد (میرزا غلام)

ہمارے ایک نوجوان نے ایک کتب خانہ میں ایک کتاب پڑھی جس کا عنوان تھا "میں نے ایک نوجوان کو دیکھا"۔

۱۳۰۰

۵۶

1169

[illegible][illegible]

پنجشنبہ

کے لئے شاعر سے ملو۔

خود را به دست خود

مجلس

مفتی محمد رفیع الدین صاحب

از حق صبیح مصلحت ساز

[illegible]

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

طه انجیل کے برگزیدہ
مخلصین کے ناموں پر
مخلصین کے ناموں پر
مخلصین کے ناموں پر

۱۳۳۳

۲۹۹

15/05/2020

لا تفرق بيني وبين
الملك فخره

عليه ان يقر

۱۳۹۹

تا بنفش ناخن او خویشتن را با ختمیم	ماند بوری راز بونصر عجم زشتنا ختمیم
ناخن مضراب بر تار بابا نداشتیم	درد و خورشید را در قصه شید میساختیم
۱۱۸۰	<p>تا راز گرهای جان بستیم بر قانون درو</p> <p>می زند خوش ناخن در سینه ما و سرود</p>
ناخن ناخن زدن لبها بر حرا جان	ناخن وز است ناخن چین بار مهر باں
ناخن چشم شب بیدار چشم آسمان	ناخنک از ناتوان مینی بر موی جان جان
۱۱۸۱	<p>دوش چوں یارم با خن عقد و دلباشد</p> <p>دید چشم من بلال و بدر و یک برج بود</p>
ناخن گل در چین بر غنچه ناخن نثار	ناخن خوش در محط از ناخن او و نثار
ناخن خورشید برسد ناخن را با بار	ناخن دراز بلال ناخن او آستان
۱۱۸۲	<p>گشته ابرو و فلک از ناخن و عکس گنج</p> <p>وز کشاد عقد و با روی نشان منت پذیر</p>

ناخن نیت بکار
 ۱۰ ناخن گل - برگ گل (دو غره)
 ۱۱ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۲ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۳ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۴ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۵ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۶ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۷ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۸ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۹ ناخن گل - شامه سوزن
 ۲۰ ناخن گل - شامه سوزن

<p>از کف گل ناخن او رخت در سج و محن</p> <p>همچو طوطی گفت لا چشمی شیرین سخن</p>	<p>وید در سیر چمن چو ناخن گل و سمن</p> <p>بیلان ناخن گلگون یارم نغمه زن</p>
<p>گل زند ناخن بهم از جنبش باد صبا</p> <p>۱۱</p>	<p>۱۱۸۳</p> <p>تایمان قمری و طبل شود شور و بیا</p>
<p>ناخن او صد گره از ناخن او برکشود</p> <p>ناخنم بر ناخن ممدوح می خواند درود</p>	<p>یک گره در خشم او بر او ناخن نبود</p> <p>ناخنش مثل کشاد لداوه حل عقد</p>
<p>۱۲</p> <p>سَلِّمُوا عَلَی الْبَدْرِ الَّذِیْ اَظْفَارُهُ</p> <p>تَحْتَلِیْ فَوْقَ الْاَصَابِعِ حَبْتًا اَوْ اَرَاهُ</p>	<p>۱۱۸۴</p>
<p>آرزو در دل چو ابله بود کمان تیر را</p> <p>ماه نوموز دل بود تشبیه ناخن گیر را</p>	<p>عزت تشبیه چل گشت چو شمشیر را</p> <p>گر ناخن چو اوزی و بزم تصویر را</p>
<p>۱۳</p> <p>آس بلالی آله نازک بناخن چسب علم</p> <p>بهره بود همچو کمان تیر می باشد بخم</p>	<p>۱۱۸۵</p>

ناخن نیت بکار
 ۱۰ ناخن گل - برگ گل (دو غره)
 ۱۱ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۲ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۳ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۴ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۵ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۶ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۷ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۸ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۹ ناخن گل - شامه سوزن
 ۲۰ ناخن گل - شامه سوزن

ناخن نیت بکار
 ۱۰ ناخن گل - برگ گل (دو غره)
 ۱۱ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۲ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۳ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۴ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۵ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۶ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۷ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۸ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۹ ناخن گل - شامه سوزن
 ۲۰ ناخن گل - شامه سوزن

ناخن نیت بکار
 ۱۰ ناخن گل - برگ گل (دو غره)
 ۱۱ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۲ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۳ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۴ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۵ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۶ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۷ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۸ ناخن گل - شامه سوزن
 ۱۹ ناخن گل - شامه سوزن
 ۲۰ ناخن گل - شامه سوزن

شماره ۱۰۰

لے خندا پو ڈاٹسٹ

عزیزان! در وقت اصلاح خطانما
عزیزان! در وقت اصلاح خطانما

عبدالحق صاحب

سائنس دانوں کی خدمات

پیشین

منہ بند بقول بیانیہ

نہایت عزیز و گرامی

دور کا وہ ملک

بر قمر دار و شرف این ناخن فرخنده قال
و تمام ماه دار و این میه ناخن کمال

ز انکو رویش پر کلف خسارہ ایسے جمال
جسے آباد ہے کہ در ہر ہفتہ می ریزد مال

1199

15

اے پیر آدنیہ چل یارم نہد ناخن درآب
می نماید قسرا این دو قمر با آفتاب

تا بہست از ناخن انگشتِ پیشِ نقشِ نور
با نثارِ دیرِ تبسم دید چون آں رشکِ حور

کروناخن بند صورت بند ناخن برهنه
بر جبینش صبح جنت بود آنا سرور

1146

۱۲

چشم پاک یار نقش بلال ما عید
ماحق آتی بدندش ز تاب حقیق دید

46

پشتِ مبارک

৫২

پشت خود بر کوه دارم من نقشِ شپت یار
پشتی کس نمی خواهم دستِ خود دارم بکار

پشت بر دیوار ماندن نیست کارم ز چهار
پشت دانی بر زمین آرم بعونِ کردگار

1100

من بکار خویشتن بر کار دارم ان شاء

1

٢٠١

پیشہ پستی پر مبنی ضرورت و غانت
(انجمن الفائنات)

کتاب (اصف اللغات)

[illegible]

عنه
عنه
عنه
عنه

پشت مبارک

پشت را فقره باشد لیکن قوه

را پشت باشد شصت مقصود است

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

را پشت فقره کار می کند قضا

فقره را پشت نباشد فقره باشد پشت را

پشت با چو گیم باشد کار در اسکان است
کافر نعمت بخد مت پشت بر احسان است

نقش پشت هر کرمی بندیش پشیمان است
پشت برانی ز نیم این دشمن پنهان است

۲

صنعت مایشت رانی را پشت نرم کرد
سر در و بگریخت پشت اسب خود را گرم کرد

۱۱۶۹

مادر آیم را چو زاده فرزند چنان
خاص سازد بنده با مقصد عام چنان

است شد از خرمی پشت دو تال آسمان
حکمت محض است این لطیف خدای هر باب

۳

سعدا تضمین مضمونست بود شایان بن
بنده خاص به نقش پشت پشیمان بن

۱۱۹۰

مصرع های از سلاک فقره باز هم جدا
هر عنوان می نماید از کتابت ابتدا

پشت پاکش صفحه منظوم احکام خدا
موس نازک در خط کوفی کند مضمون ادا

۴

دست قدرت بر بند مهر توت کرده است

۱۱۹۱

پشت بر کرمی بندیش پشیمان است

پشت برانی ز نیم این دشمن پنهان است

صنعت مایشت رانی را پشت نرم کرد

سر در و بگریخت پشت اسب خود را گرم کرد

۴۰۲

سعدا تضمین مضمونست بود شایان بن

بنده خاص به نقش پشت پشیمان بن

مصرع های از سلاک فقره باز هم جدا

هر عنوان می نماید از کتابت ابتدا

۱۰۰

لغة والفقه

عبدالحی علیہ السلام و قضا

سید الشہداء علیؑ

طاهره و بهادر بیگم

...

۲۴

نہایت مخفی و پرمیختہ

مجلس

اصفا اللغات

حُسنِ مضمونِ رقم ختمِ نبوت کرده است

و انہ ہے سلاک گو بہر منتشتر از سلاکِ آن

فقروہ اہل پستیں در ذوالفقار و نہاں
فکر ہم در محبت بہ فقروہ بندہ اسخاں

1195

از ستر استخوان من نمی گنجید پرست
فقره با من نبردحت یادگار شیت اوست

حیرت آئینہ پرست تو دارد جغتے
پرست تو محتاج بالشر نیست او احاجتے

کوندار و جہرہ با چوں شہت تو نے طاقے
ایں بود پروردہ از صنایع قدرت حکمتے

1195

سینا را آئینه و پشت چو پشت آینه
پشت بر دیوار از پشت تو پشت آینه

دشمارم دان با گوی نهش سیت چار	استخوان در میان پشت پاکش هر دوار
از بهارش در چمن گوید عتی سبزوار	خوشه انگور بر هر دانه او شد نثار

1195

پشتِ اوراندا آغوشِ محبت دیدم

۴۰۴

چراغی مانند آن (۱۶)
و این چنان است که پشت پرده را بیندازد
چراغ ۱۶
مردن که در این صفت در شرف
سوم که در این ۱۶

بسم الله الرحمن الرحيم

و در این کتاب

۴۰۴

۱۰۰ شتران پنبه مسیت -
(اصف اللغات)

۱۰۰ شتران بی زیادت با غصه
پشتیان است یعنی اسود راجات

۱۰۰ شتران اصف اللغات پشتیان
و قبول اصف اللغات

۱۰۰ شتران پشتی بان - ۱۲
و قبول پشتی بان - درگاه لودلو

۱۰۰ شتران پشتی بان -
(اصف اللغات)

۱۰۰ شتران پشتی کر دلک

سینه مبارک

از (اصفا لغات)
 پشته کون بکس اول کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته سینه پشته پشته

از (اصفا لغات)
 پشته پشته ای انا ده باجه

از (اصفا لغات)
 پشته پشته ای انا ده باجه

از (اصفا لغات)
 پشته پشته ای انا ده باجه

کرده ام ز از روز من هم بر رخ گلزار پشته	
پیش یک پشته تو پشته گرد و نهادوتا	از انفعال پشته تو پشته زیر تحت اثری
پشته تو دار در آبه پشته مای رایجا	در مصیبت باز پشته تست عالم را پنا
۱۱۹۸	پشته پاکت را که پشته بیان عالم گفته اند پهلوانان چیاں پشته مجسم گفته اند
چشم چون نقش پشته خویش دلدارم کشاد	کرد پشته خود دوتا و دست بر شتم نهاد
چشم بر صدرش لبم پشته دستش بودا	لشدا محم از پندش صنعت شد بر مراد
۱۱۹۹	راست کردم پشته و چشم تلاش سینه اش یا فقم تصویر شوق نقش در آینه اش
۵۸	سینه مبارک ۵۳
سینه می پدید نقش سینه اش از رنگ پس	سینه می سایه نظر نقش آتانی بر زین
سینه کش نقش او بهر او صنعت آفرین	هر یک که در مجر را بود در صنعت معین

بسیار پشته کون ۱۰
پشته پشته کون (اصفا لغات)

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون (اصفا لغات)

۲۰۵

از (اصفا لغات)

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

از (اصفا لغات)
 پشته پشته کون کون کون

نقش سینه - تصویر دست
شدن و تصویر کشیدن از یک سینه
و متغییری برود آفریننده و متغییری
نیز که در هر یک سینه تصویر از سینه
سینه کشیدن بر چهره سینه
سینه سینه - یعنی زنده و قوت نمودن
نیزان (بهره گیری)
سینه کشیدن از سینه - خوشنود

۲۰۶

نقش سینه کشیدن (حکیم)
سینه کشیدن از سینه کشیدن
سینه کشیدن (ساختن سینه)
سینه کشیدن (ساختن سینه)
(اصف الفات)
سینه کشیدن (ساختن سینه)
سینه کشیدن (ساختن سینه)

۱	ایک نقش سینه پاکش ز کلاشان ببت اے والا فکر بلند بهری گے گردیدہ پست	۱۲۰۰
	مرگ شیدم سینه مضمون حسن سینه اش او طیف سینه کاوی یافتہ گنجینه اش	
۲	سینه اش آئینہ حسن صفای باطن است قلب او گنجینہ مهر و وفا باطن است	۱۲۰۱
	سینه او صورت آئینہ شفاف صفا عین بریں تحریر بر سینه او تابان	
۳	یا مرن دارو تعالیٰ آئینہ چه صافی سینه موشگانا سخن را در بغل آئینہ	۱۲۰۲
	استخوانش زینہ قصر حرم دل پسند راہ ایر قصر معلی نماید گرچه بند	
	او مکر دارد نگاہ بر دل هر دروند	

سینه شش پاک

۱۲۰۳ استخوان بندی بنی بر شش
سایح یعنی تعلق نام این شش
تفسیر بنفوس در صورت که
در سینه یک سینه چاک گریان

۱۲۰۴ خنده درون خندیدن و
لنزدون (در عجم)

۱۲۰۵ سینه باره اسم فاعل کشی
کشی کشیده سینه بن لطفنا شده

۱۲۰۳	<p>۱- به بسط سینه حسن قدرت صانع میس</p> <p>استخوان بندی بحسن معنی ساطع میس</p>	۲
روشن و صاف و لطیف و صبح پر و از صفای	وز بهیمن اوصاف و در فطرش وصف	صفت و لوح و بکبر و چشمه آب حیات
۱۲۰۴	<p>چون ملائک صاف مر و اید و بر می کنند</p> <p>طرح لوح سینه ادر ابقالب ریخته</p>	۵
چون فروغ سینه اش بر وی قنداز پیرن	می نماید پیرهن فانوس شمع انجمن	تا جاک سینه اش بر برق تابان خنده زن
۱۲۰۵	<p>در قبایش سینه روشن و فروغ شمع دل</p> <p>مهر تابان در نقاب ابراز نورش نخل</p>	۶
سینه از ما به گلشن چون خرامان بگذرد	گل ز شرم رنگ و بویش از گلستان بگذرد	دو این گلچین بکثرت از گریبان بگذرد

۱۲۰۶
در شش شش و در شش پاک
دو در شش (در عجم)
کشی کشیده سینه بن لطفنا شده

۱۲۰۷
سینه شش پاک
استخوان بندی بنی بر شش
سایح یعنی تعلق نام این شش
تفسیر بنفوس در صورت که
در سینه یک سینه چاک گریان

سینه بیمار

کتابخانه - در فارسی زبان قفس

را گویند (نظامی الامتایر پیرو)

سینه چاک (بیمار)

سینه چاک (بیمار)

سینه چاک (بیمار)

سینه چاک (بیمار)

۱۲۰۶	در بیمارستان چاک سینه چو گل چبا صد تراکت ریز و از واکردن بند قبا
۱۲۰۷	کوفتجان سینه را بر آتش میجو تار در قفس مرغ چکا و نغمه با سجد هزار صد پرکش کردیابی قفس را شرمسار چون تبضین و لا فکر علی سبزو ار
۱۲۰۸	استخوان سینه دار و عند لبه در قفس دل چو بلبل - پرده جلدش غلافی بر قفس
۱۲۰۹	نقش دل امی نماید سینه ات چو آینه می شود از عکس (عکس) گلگون آینه عکس تصویر دولت افکند بید دل آینه فکرت توفیق از تبضین مضمون آینه
۱۲۱۰	آمد و رفت نفس از سینه صافت عیان همچو تار ریگ اواز شیشه ساعت عیان
۱۲۱۱	چو آرد عالم تن بادل بکیند باش گر خدا خواسته آهین شوی آئینه باش در صفا دل بزرگ جوهر گنجینه باش هر چه باشی باش صاف آینه صفا سینه باش

سینه چاک (بیمار)

۲۰۸

سینه چاک (بیمار)

سینه تپاک

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

سینه در مقابل شش در بنجی در

۱۳۰۹	دیدم از چاک گریان نگارم سینه من گماں بردم که دارد در بغل آئینه	۱۰
از فروغ سینه اش چشم تماشا خیره تر می نگرد سینه او در سنجیل جلوه گر	همچو خورشید سینه یار او در نظر جلوه آئینه در آئینه باشد بے اثر	
۱۳۱۰	در تماشا دو عالم می نتابد سینه اش ز آنجه از عکس نظر گردیست بر آئینه اش	۱۱
سینه اش محفوظ دارد الفت دیرینه را چون مقابل میشود بر روکش آئینه را	سینه اش لب نمی بخشد فراق و کینه را چون معانی میشود بر سینه یار و دینه را	
۱۳۱۱	می دهد در بزم یارم سینه پاکش ببر می کند در رزم یارم سینه خود را سپر	۱۲
چون لب سینه نقش سینه یارم تپاک داشت چون زنده است چشم یارم تپاک	از کرم بر سینه ام نه یارم دست پاک بود از بیم و رجایش در دل ارم تپاک	

سینه در مقابل شش در بنجی در

۳۰۹

(اصف الهات)

قلب مبارک

سینه کندن - خوش شدن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

۱۳	دلبر من سینه بچشاد و دل من سینه کرد	۱۲۱۳
۵۴	قلب مبارک	۵۹
از صحبت های ناکامی و نش بر لب بید	تا دل ناواک دل را پیش چشم خود ندید	
خاطرش با تیغ حرام دل ز نقش او برید	تا دل حشمت گرایش چو آبوئے رسید	
۱	بے هنر از رنگ چیر در بر دل بیتاب داشت	۱۲۱۳
	بندۀ افسر و دل در چشم غیرت آب داشت	
نقش دل نادیده بر لوح کشید شد محال	چون دل لعل را از چشم دیدن شد محال	
بیات قلبش به تصویر آوردید شد محال	نقش بندش را بکتاب آوردید شد محال	
۲	صورت دل را بچشم هوش دیدم و لا	۱۲۱۳
	عکس او از آله برقی کشیدم و لا	
گل نگر و غنچه در گلزار از باد صبا	غنچه گل گرد و گلشن از نسیم جانفزا	

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

سینه کندن - خرم کردن

غنچه دل گل شود چون از نفس گیر دهر	باز گرد غنچه در یک لحظه هر دم بار بار
۱۲۱۵ غنچه گلشن فدای غنچه آغوش یار بر گل دل شد بگلشت نگار م گل نثار	۳
از می وحدت دل او شیشه پیمان جذب الفت نماید رنگ مجذوبان	ذات دوست است و خاطرش مستانه دانش و فرمانگ او گوید نشو فرزان
۱۲۱۶ ای دلش بیدار و بشیار است و شب بیدار در غم هست حزین و اشکبار و معتد	۴
دلربا و دوستان من دایمی میر دلبر دل ابدی ابدیت نماید در نظر	از دل دگر از خود دله او میدرخیز غیر عارف کس ندارد معرفت زین بگذر
۱۲۱۷ دربرت (آهین با شگفتی است) یا جذب دل است خاطر نگیس و لال دائم بیوت مائل است	۵
گر صد گونی دلش را کس نمی سازد قیاس	ز آنچه تشبیه نباشد در باخت این چنین

۱۲۱۵ - درین بنا بر تشبیهات
دل است ۱۲۱۵
دلستان شد (مستقیم)
دلبر عشق (مستقیم)
دلبر عشق (مستقیم)

۱۲۱۶ - این تشبیه مستعروضه است
از یک دل ارجاع دل می شود و درجا

۱۲۱۷

۱۲۱۷ - آهین به نام شگفتی است
که آهین را می گویند صفای است

(صفحات اللغات)

100

محکمہ تعلیم (بھارت)

تفصیل کے لئے

بوصف اللغات
وغيره من شواهد

لے۔ یعنی اس کے

مفتوح و در این

فصل ہفتم

۱۰۰

من (بیمار)

10-10-6

تاریخ

سید (محمد)

11-20-53

۴۱۲

میں نے یہ سب کچھ لکھ دیا ہے

...

تحت التفتيش

تاریخ ۱۳۰۲

1

وہی کہ

१२

دادن شکست
بر خصم

۱۵۰

مجلس شورای اسلامی
تهران

10

تجربہ دل اقلزمے گشتن مجاہد و لشکر

آبِ دل از چشم ریزد قطره ہائے گوہریں

1511

اشرف از قلزم نیابی گو میر مطلب برآب

ناتیندازی دریں دول بدریاچوں حباب

در بہارستانِ عالمِ این دل او چہ

وزنگاه تارک آید و نگاهان نافه

نقطہ پر کار اقلب مبارک نقطہ

در بلاغت صفحه یکوزده یافت شد

1514

خداوند چرخ بریں بر خوشی یارم تار

صفحه ششمی است پیش صفحه دل شمسار

جذایمے روشن کاشف اسرارِ دل

میشود و روشن مرقه حبیب انوار دل

صفحہء پیشانی اومی نماید یار دل

ہمچو شاعر سیر آئینہ افکارِ دل

154

انچہ داروپارما درول نمایاں میشود

آب گوہر در بلوریں حقہ نہاں میشود

وَلِيْبِرْمِ دَلْ مِيْ بِدَلْ لَآ وَكَانَ جَوِيْشِ رَا

ہی کند دل آئے ہر مرد خیر اندیش را

بلین مبارک

شکم در خوش در دیدن ترسیدن

شکم غاریدن بهادران

شکم در زمین نهادن نشستن

شکم در نعلین چیدن بهادری

شکم در نشتن

شکم در پیر بیدار خود

شکم در خورای بسیار خود

بر سیل جلد می خازد شکم از رنگ چس	چون شکم در خوش در زو آتی صنع آفرین
فکر تصویر شکم دارد دل اورا خیز	می نهد پیر از چو گاو شکم را بر زمین

هر یک زینها شکم چسپیده بر پشت از ملال	۱۲۲۴
زانکه نقش پاک را کلاش نماید در مجال	

از شکم پر زنیاید همچو کار اے قولا	از شکم خوار می شود انسان گرفتار بلا
می کند آبی شکم را باز پیشم بر ملا	کوشکم دار نیست و بجنع البقر هم مبتلا

نیست تصویر سوار البطن آسان از کس	۱۲۲۵
کوزند چنگال خود بر تنگه همچو کرگس	

نقش بطن یار را بر لوح صندل می کشم	در بلاغت نام این لوحش بود لوح شکم
می کند چرخ پر مو سینه کار مو قلم	در شکم دارد مداد خامه ام بهر قلم

آن سوار البطن چو بالین مغل زرم و صاف	۱۲۲۶
جد و لے دارد ز مو سینه خود تا بناف	

شکم با گردن بودیم کفایت

شکم در دانه شکم در کلا

شکم در خورای بسیار خود

۳۳

شکم (در بیان افلاک)

شکم در خورای بسیار خود

شکم در خورای بسیار خود

شکم در خورای بسیار خود

شکم در خورای بسیار خود

شکم در خورای بسیار خود

لے پڑا تو انچی پڑا کچھ ہندو نے بھی لے لیا
 فرشتہ کو آ کر آتش ہو زندہ (مصلحت اللہ کے)

فصل پنجم - در بیان فضیلت و کمالات حضرت علی علیه السلام

مجلس شورای اسلامی

۱۰۰

روزی شام

...

11-16-19

۲۸

در بلاغت ز اتش جو جوتیشیش تنور

در صفا آئینه نور است یا ظرفِ یلور

گریش تحلیل میا ز غذا، همچوں بچوں بچر

حافظِ معاشے تو را نیست ایر صند و قی

1556

شرح نتوان کرد اسرارِ پنهانِ این شکم

این ز اسکندر بود آئین سیاح جام جم

چشمہ سریشہ یا منج آبست اس

چشمہ کا فوراً حوضِ زیبا ہاں ہے

گنبد سر پوش زمین سر قاب بستید

رو کی مستغنی از تشیید القاب است این

177A

چشمہ نور اس میں یا چشمہ از آفتاب

دارد این حوض لبالب در سخن از گوهر آب

یارِ آنے طرح الفت باشکستہ راں فکند

معتمد انباران عالم را نمی کرد او پس

نے شکر پرواز ہوئے زو دولت پہر مند

باشکر خوار می نمود و او دستِ حاصلِ المیز

1779

ہیچکے برخوانِ نعمت ہاں کر دامنِ سعادت

بارہ از فاقہ پایش بر شکم می بست سنگ

210

کیر و کالان دی بکانت فاقو وار وید
(سعدی ص ۱۰۰) بزم سنگول کس
مرد و مگ پوچر چینه کاسا
بستره ک - ۱۰

بطین بشارک

کلاه کشتان شکل است از

نارنگه فرو کشته در آسمان پیدا

کاشود (در غم)

چشم دیدن - رفت کردن

نور چشم (در غم)

نور چشم (در غم)

نور چشم (در غم)

نور چشم (در غم)

نور چشم (در غم)

دارد از تحریر پر موخه خط نگار یک کشتان	بطین یار را اول گویند بطین آسمان
تحت صاف لبش تخمه الماس را	از بیاض بطین اوج قیامت انشان
تا نگار هم بود حیران بر صفای آن شکم	۱۲۳۰
در دیدن چشم را شد لغزش در هر قدم	
از شکن با لطفش تیره جرم حجاب	بر شکم حسن قمر و از کفش موی بر آب
اے قولا دیدیم خواب خیال بیخواب	صبح صادق در گنج پیش از عروج آفتاب
بطین یار ما بنرمی رشک و بیا و حیر	۱۲۳۱
بیات او در لطافت قرص صندل خیره	
از مدارانان خود را میکند وقف گدا	صبر بپای زنگارم با کمال اشتها
فاقه او بطین و پیشه برارد از عزا	بطین رویشان بود نقاره بانگ و صدا
با شکم پرور کند دلد از من نغز بدل	۱۲۳۲
بنده حکم شکم از صحبتش نجابت بدل	

نور چشم (در غم)

۴۱۶

نور چشم (در غم)

نام و نام خانوادگی
۴۱

لے شکر سہون، جو چھوٹا سودا سنی ہو
کروں میں تارست صاحبہ۔ کچھ گھر کا غم
شدن، جو ان کے ساتھ فانی ہے۔
لے

میرزا محمد علی قزوینی

مجلس قبول بیاد علی بن محمد
عاشق که از کثرت خدمت و دیار متفکر
مجلس جمعی بر زبان دارند - ۱۲

میرزا آقاوردی - شریک
میرزا کریم (میرزا کریم)

من شکم سودم به تصویبش جوهر چرخ بریں
آسمان گیر و شکم از خندہ افتد بر زمین

از خطر و خویش می زدودم از تنگی چس
گفت جبریل اے و آلا بطف نفل آفری

۱۴۳۳

میر کہ دارو اشتہا ہے حسن مضمون میچ من
می برار و از غرظت شکم را در سخن

1-

91

نَافِ مُبَارَكُ

49

نقص ناقص را کشیدن نیست شکل انجواں
اے سبکدست از تو می سازم صنعت متجاں

ماتیا این کار را دانی چرا بارگراں
گوئے نافتن را بمیدان شکم بازی چیاں

۱۲۴۴

گفت آغازش نیافت و زمیازم ولا
تا نیافت شب بختم نقش پردازم ولا

1

و دعوی آتی بنقش نافیه ممتد گران
بر زبانش بود از معذوری و اعتراف

دیش از بار این کارگران انگشتنما
دست من بوسید و از غم مکر و او احرف

۱۲۳۴

دشتم اور ابھی دستِ ساقم آغازِ کار

7

P16

نفاذ قانون کرنا عارضہ فساد ہے
سیسید تھل مارشلین باؤر فون
معدوم باؤر فون بیٹھ (کرک)۔
پولیس قانون۔

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۵/۰۵

ما فہم

اصل بنام محمد اسحاق

۱۰۰

فقد ولايت وقتل ناست


معمولاً است و بعد از آن
تحت نظر دولتی و دولتی
است.

ت ۱۱

شماره سوم سال اول

مجلس

۵۲



نقشِ نای پاک - رستم بفضلِ کردگار

خامہ از تحریر موشی فی فراہستان نقشب
جذائے نقشبۃ کہ با خود دارد ایساں سال نقشب

اے خوشحال! شکرمیت و عنوانِ نقشب
آریز افش نبش نایا و شایانِ نقشب

حلیہ نواف نگارم گردہ تصویر اوست
حن پر دازش ولا از خامہ تحریر اوست

سازم و بزرگ گل و گرو آب تشبیهات
نهر مسدود است این از چشمه آب حیات

در بلاغت ثانی مستغنی از حسن صفات
در زمانے بود و خطبات جاری چون فرات

خسگر را ہے یہ بطن چشمہ حیاں بُرو
چراغِ نصیر از رخسارِ شمسِ مہِشکلِ جاں بُرو

نکستہ سنجانِ سخنور ہاے ہوز گفستہ اند
میأت آکا ہاں بدورِ بطنِ مگر گفستہ اند

یٰغیاثِ اُف اور اوائے بزرگ
منیانش نعت

پیشانی پر ایک لکڑی کی سیڑھی لکھی ہوئی ہے

(۱) در هر روز
 (۲) در هر روز
 (۳) در هر روز
 (۴) در هر روز
 (۵) در هر روز
 (۶) در هر روز
 (۷) در هر روز
 (۸) در هر روز
 (۹) در هر روز
 (۱۰) در هر روز

1714

ناف مبارک

۵۴ ناف عالم دانا از قطب عالم (در غم)

۵۴ ناف زینب سادات عالم (در غم)

۵۴ قلندر شاعر سادات عالم (در غم)

۵۴ حبیب الباقع صبیح کشف (در غم)

۵۴ حاکم کشف (فیضان الفضا)

پیش قدم است ناف آسمان سر بر زمین	
ناف عالم داور بر ناف محبوبت تبار	پیش ناف پاک و آفتاب میں شہنشاہ
در حساب ویر نافش گیرم از پر کار کا	حاصل فکر تندرستم کرد و در شمار
۱۲۳۹	گرد از تارنگه اقلیم حش را جریب
	ناف اواناف زینب حسن در چشم حبیب
غنچه ناف نگارم گل نگر در از نسیم	دگر گشتان شکم بچوں گلے دارو شمیم
از شمیم غنچه گل بو دل بلبل و نسیم	فکرت عارف و لا رونق ده فکر شمیم
۱۲۴۰	آں گوید غنچه نافش بلند افتاده است
	گوید این نقشه است که شلوار بند افتاده است
است خوشا نمانی که از خنجر شکم بر خوان است	جدا نقشه که از ناف شکم بر نان است
سعدہ اشغالی است بر دیو نگر جهان است	حسن مضمون مسیح سخته ریش شان است
۱۲۴۱	گرد چون نان شکم را آں دید قدرت خیر

۵۴ در غم غنچه در صبح اول

۵۴ سلیم عالمی شاعر سادات

۵۴ شاعر سادات

۳۱۹

۵۴ در غم غنچه در ششم

ناف بارک

طه مارت در ششم و هفتم و نهم

تفصیل مضمون در ششم و هفتم و نهم که در علم

ناف علم کلام کلامیه از کلامیه

انسان افاندون (بهار چرخ) و نمان

افاندون. نقول و غیره (بهار چرخ) و نمان

مان است سبب تعلیم و غیره

در میان نشن و نشان ناف ز انگشت بنیر	
ناف پاک یا مریح کعبه زیر خلافت	دائمانگ مقدس بر کمر بالای ناف
دور او همچون سنجبل در نظر شفاف و صاف	در دلم از خوبی مضمون عارف احقران
ناف دلدارم زیارتگاه چشم آدم است	۹
همچو بیت الله که بنیادش بناف عالم است	۱۲۴۲
دید چون نافش ترس و بیم خود آید پس	ناف خود میگذشته بانافه خود بر زمین
تا فلک داشت بار ناز یار نازنین	بر زمین افکنده ناف از مهر تابان چنین
ناف گرد و دوش بفلک اتم بلا گردان دوست	۱۰
بر زمین همچون فلک ناف زمین بان است	۱۲۴۳
در بلاغت بیگما آینه باشد بطین یار	در سنجبل عکس چرخ تصویر گرد آشکار
دید ماه و نگارهای عاشق بطین نگار	در خیال عالم است گوید چشمش حیرت نگار
نیست نافش در شکم نقشه است در آینه	۱۱
۱۲۴۴	

ناف افاندون (بهار چرخ) و نمان
ناف افاندون (بهار چرخ) و نمان
ناف افاندون (بهار چرخ) و نمان
ناف افاندون (بهار چرخ) و نمان
ناف افاندون (بهار چرخ) و نمان

۴۲۰

در علم کلام کلامیه از کلامیه
ناف علم کلام کلامیه از کلامیه
ناف علم کلام کلامیه از کلامیه
ناف علم کلام کلامیه از کلامیه
ناف علم کلام کلامیه از کلامیه

ناف مبارک

۵۴ درختی که در آسمان است
(در جبر)

۵۵ درختی که در آسمان است
(در جبر)

۵۶ درختی که در آسمان است
(در جبر)

۵۷ درختی که در آسمان است
(در جبر)

۵۸ درختی که در آسمان است
(در جبر)

عکس پاک زکس شهلاست بر آئینه	
نقش تحریکیش بصنع عکس در مکان بود	نقش آینه پاک آوردن دست آسان بود
در تن تصویر او تا کس نگوید جان بود	نقش آینه منبر منداں نبود
۱۲	۱۲۳۵
بے سکون از نقیض نقش خامه در صورت بگری	بسته ام در نقش پاکش گردش چشم پری
بود ستر پا بگردابش پریشانی مرا	نما چشم آمد بر آبه ناف نورانی مرا
باعث تسکین دل شد فکر خاقانی مرا	گرد چو تصویر نقش غرق حیرانی مرا
۱۳	۱۲۳۶
ناف پاکش بر شکم گوئی جواب آینه	می نماید نقش گرد آبه بر آب آینه
دیدش دشمن گل بیاب بر شکم پوش بود	چون نگاشت چمن یارم را بر دوش بود
بلبل دستان سر ابرش گل خاموش بود	ساخته نگاشت تا صحن چمن گل پوش بود
۱۴	۱۲۳۷
قری خداں ولای گفت با هر بلبل	

۵۹ درختی که در آسمان است
(در جبر)

۳۲۱

۶۰ درختی که در آسمان است
(در جبر)

نافع ہمارا

نواف

کتابخانه دارستانی اور
کتابخانہ کے چیمبرستان کے

پیر احمد رضا جان لکھنؤ

میں (گداہ) گن اربابان گداہ (پہلے) طفق دایہ گداہ

[illegible]

rrr

ایندو فریبالی (مفتیم)

<p>نفس این سرور و او پچیده برگ گلے</p>		
<p>خسری گوید قولا دولا آب زندگی غرق این گرد آب شد سیر آب زندگی</p>	<p>نیست در عالم چنین غرق آب زندگی ناف اورا نام شد گرد آب زندگی</p>	
<p>۱۵</p>	<p>دایه گردوں بطفی حلقه نافش چو دید در شباهت نافت او بانان گرد آب برید</p>	<p>۱۲۴۸</p>
<p>نیلو فگفتن نباشد عارفان شوروی دارد اصلاح تم به تضمین کلامت بری</p>	<p>نیلو فرامیست بانان نگارم مہری دیدہ نافش بگرم دیدہ نیلوفری</p>	
<p>۱۶</p>	<p>چشمه آب است شیبہ شکم درماہتاب چوں گل (نیلو فرماتے) نافش آب</p>	<p>۱۲۴۹</p>
<p>دست حق نافش برید و جزا تو قیر او کھلک بال نقش کشید و اے خوشا تقدیر او</p>	<p>قدرت حق آفرید و خلقش تصویر او چشم ما و خراب دید و مغفرت تعبیر او</p>	
<p>۱۷</p>	<p>کس نہ بہت این نقش را از فرقہ اسلاما</p>	<p>۱۲۵۰</p>

三

لا ادر کيستى يعنى نيا (سامري)

کرم کے زردن سے

16

بسم الله الرحمن الرحيم

...

کتابخانه عمومی

خبر

مجلس

٥٠

ما در گشتی به درج ناف اوز و نافت ما

77

کرم مبارک

42

اگر گمرازش نگد چوین زد و دستم زنیهار

بے بہرہ و اٹھ بکارِ ناتر کے ناید بکار

او کمر بستہ از کفر ان نعمت شمر

تنگ تر بستم میاں کروم کمر استوا

IF 01

از میان مانی و بهر نژاد بخشایم کم

ہر یکے رازیں میاں وانہم خجست بے ہتر

تصیرِ آں مو سے کمر بر لوجِ دلِ سچا کنم

موقوفہ از موسسہ مرگابین پرنیاداں کنہم

وقتِ اینکار از موے میاں آساں کنم

موسکافی ہائے خودیقترا و قربان کنم

IFAP

اگر بحسنِ کارِ مہتممِ حائلے را در میاں

موقف سازم مگر از تارِ موسے آن بیاں

من میان بزمِ نعتِ پاکِ ایں موسے کمر

موقلم درست از موی میاں باریک

یک سرواز میانش گرچه نماید در نظر

موشگانی ہاں من نبود تصویرِ بہر

۴۴۴

مجلس اعلیٰ پاکستان

شماره ۱۰۰ (۱۰۰۰)

کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

بیت بنی یسوع

۱۳۰

۱۰۰

مجلس شورای عالی معادن - کمیسیون تخصصی
توسعه زیرساخت‌های معادن

است که در نوشتن این
نمان بر آئین برینقول

کتابخانه و موزه سینه

مجلس

۱۲. سوئے شگافی۔ یعقول۔

لازمی ہونی چاہیے

موسسه تخصصی زبان

طیروز ۱۳۰۲

آردن کرفنون

7

در عمل آساں ندیدم نقشاں آں ہوئے میاں
خامہ را آمد بہر یک نقطہ موئے بزرگاں

1504

موشگانی باز موبارک تر باشد و لا
بر میاں تاریخا من کمر باشد و لا

فکرتم تا رک ترا از سوسه کمر باشد قولا
موسه او بر پهنی تار نظر باشد قولا

7

اگر تارا رنگہ اسے نکھتہ رس آید بچشم
موشک کا فال را چراموے میاں ناہد بچشم

1502

عاشقِ دلدادہ اش ہے تابِ گردِ از نظر
اندا دے یارِ خود گوید عیسیٰ نامور

می نہد چوں یار و از ناز دستے بر کمر
جز نیاز ز ناز را یارم نمی داند ہنر

نیست ممکن تکیه بر موسی مگر گذارد دست
(جان ^{۵۲} جان تو) جانان از مکر بر داور دست

1244

تأرجان تلر نظر هر یک چمن دلداری است
رشته جان از تن بیدل کمر کشاده است

عاشق تار و بر وے این کمر تا وہ است
تا بفکر و جوتا بین میان افنا وہ است

کرمی، مستحقین پر دواؤں و اوقاف

مفتی محمد شفیع شاہ صاحب

١٠٠ - ١٠٠ - ١٠٠

۴۴۴

157

الحمد لله الذي جعلنا من شعاعه نور
 (بسم الله الرحمن الرحيم)
 (بسم الله الرحمن الرحيم)
 (بسم الله الرحمن الرحيم)
 (بسم الله الرحمن الرحيم)
 (بسم الله الرحمن الرحيم)

گر چنیں بے تاب ایسے میاں سازد مرا رشتہ عمرم پرنگ و نہاں سازد مرا	۱۲۵۶
یا صعود نازکِ موی میاں لالے سر از کجا ایں بچ و تاب یک کلیت در نظر	از سرش افتاد آں جعدِ سلسل بر کمر اگر نباشد حجت موی میانش معتبر
موشگافی با در اں اندام زیبا کردہ تا کمر از میان زلف پیدا کردہ	۱۲۵۷
در بلاغت موبہوا از موشگافی رعایاں حسن مضمون کلیم نکتہ رس بر عکس آں	فرق نازکِ میانِ موی سر موی میاں شأن از بہر فرق کاکل و زلفِ بتاں
صددل چاک پر رویاں بتبوش مبتلا ایکے چندیں شانہ یک موی میانش را چرا	۱۲۵۸
بچ و تابِ مغشیش پوشیدہ چوں موی کمر معنی پیچیدہ از ناز و ادبِ پیچیدہ	مصححِ حربہ خود را می نماید در نظر آن میانش نیست از فرطِ نزاکت جلوہ گر

طالع جوید غرض ہمارا بیگ شکر
مردن کٹر شرم باطنی مال اور شکر
۱۲۵۹
طالع مکرر آجہدی شرم
مردن ۱۲۵۹

طالع جود قریب شرم
مردن کٹر شرم باطنی مال اور شکر
۱۲۵۹

۳۲۶
طالع صاحب مہارانی شرم
مردن کٹر شرم باطنی مال اور شکر
۱۲۵۹
طالع غرض کاشی شرم
مردن کٹر شرم باطنی مال اور شکر
۱۲۵۹

۹	موشگانی را کتاب و دفترے در کار نیست طبع جو یا را حصولِ مطلبے دشوار نیست	۱۲۵۹
ہر سخنور در سخن نقش میان او کشید فکر طغور در سخن نازک تر از فکر وحید	بزرگ نازک میان نازکش را کس نمید وز کمر بندش شد از بے ثنائے مستقیم	
۱۰	نیت پیدا از میان و نشان جز ناب و پچ می شود دائم کمر بندش مگر قاتم پچ	۱۲۶۰
زائمه موعوف و از موعی میاں نبود خبر صائبان از غمره نازک تر و اسے موکر	نسبت موبامیان او نباشد معتبر می باید دلے ز نہار ناید در نظر	
۱۱	در سخن سنجی میان ایں میاں باشد محال ہر چہ گفتن میتوان یک حلقہ جیمہ محال	۱۲۶۱
دست پیری دل بزد از چشم میاں نہاں مخلص کاشی ندانی نازکی ہادر میاں	راست گوئی ہر چہ می گوئی از ایں میاں راست میگویم میان مستغنی از حسن میاں	

ملک درگسل خطا از که در جرم
بعضی قوت می باشد متقدیرند
تأخیر و استعجال این که اندر
ملک بگویند - دوست آوردن
بهدت و بدعت (تأخیر و استعجال)
ملک که بگویند (بیدار)
ملک منسوب بین قریب و غریب
عالمی است که (م) فغان

۳۲۸

چون شتر آرد که از این شتر
از بیج و تاب و سوز و تقصیر
بست که در کینه دوست و در اید
بزار

۱۵	بر کمر چوین ملک لونی کمر بند نگار رشته تواند شدن در ملک گوهر آشکار	۱۲۶۵
	موس بر اندام یارم نیست جز موس که سپید او چون گل لعلست پیدا در نظر	
۱۶	سایه موسیت قائم در میان آینه یا فتم موس میانش از نشان آینه	۱۲۶۶
	در میان سخل اعلاست تر موس میاں جز نیم میس میانت نیست چیز در میاں	
۱۶	بر میانت میشوم قرباں که با این نازکی ایں همه بار گرانے را بموئے می کشتی	۱۲۶۷
	جز بلال آں کمر بر آسمان حسن یار شد و لا یک جوهر شیر ابرویش بنهار	
	نیمت پاک شبیه چشم مالیل و نه بار سچ و تابی تا بموس آں شد آشکار	

۱۸	یک ہلال آں گز از طبقہ اشش گیر و کمال گر کر بن در میر کمال چو بکشا ید ہلال	۱۲۶۸
در وجود این کھر دارند شک اہل سخن دلبرم را میں کہ خاموش است با وصف مہین		
۱۹	اگر میاں چچ گفتم ایں قدر بر خود پیچ از غضب گفتم (چہ گفتمی بازگو) گویم کہ پیچ	۱۲۶۹
تا بقصد نقش او موسیٰ میانش دیدہ ام چون کلیم از بیکد محو آں میاں گردیدہ ام		
۲۰	گفت یارم اے ولا مقبول ناقش میاں در خلوص خدمت موتے نیکخیز در میاں	۱۲۷۰
۵۸	پایہ مبارک	۶۳
خاندن من بلاغت ہمہ سراے بکارت ہمچو پایے اور واتن بہر قدم صورت نکارت		

۱۸
 در وصف شورش در شورش است
 ۱۹
 در وصف شورش در شورش است
 ۲۰
 در وصف شورش در شورش است
 ۵۸
 در وصف شورش در شورش است
 ۶۳
 در وصف شورش در شورش است

پاسے مبارک

طہ صورتی، یعنی صورتی و نقاشی
۱۲

صاحب با زخم و زکمرنگ کرده
یعنی عاشقی

طہ دلداده، یعنی عاشقی

داندراج (نقش)

طہ گار و تاج (نقش)

طہ صورت گار و شاد و نام غافل
نقش است از نگاریدان کاشی و زشت

طہ است ۱۲
بر تمام صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت

درفرچ و صورتی دلداده نقش و نگار	در سخن سخن باین عجم حست نگار
۱۲۶۱	کلمک من پا از سر مطلب نهاد و نقش بست صنعم از رنگ چین را رنگ رویش شکست
۱۲۶۲	ساده لوح از رنگ چین ایاقم صورت نگار بهر نقش پا چو طفلان بر نئے کلمک سوار
۱۲۶۳	رائ زانو ساق و کعب و پاشنا و پشت پا پنج پا و کعب پا ناخن و انگشت پا
۱۲۶۴	یا قم چو عرت پا بوسی او و مبدم نقش پای پاک و بسم و لاد و هر قدم

طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت
طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت
طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت

۳۳۰

طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت
طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت
طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت

طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت
طہ از سر صلیب نگاریدان (نقش)
نقش از نگاریدان کاشی و زشت

پایه مبارک

۱۲۶۱ پا روی راجات و در حوض طاق
در ساق (آصف اللغات)

۱۲۶۲ پا روی راجات و در حوض طاق
در ساق (آصف اللغات)

۱۲۶۳ پا روی راجات و در حوض طاق
در ساق (آصف اللغات)

۱۲۶۴ پا روی راجات و در حوض طاق
در ساق (آصف اللغات)

بودم از پام روی یارم بصفت تازه دم	ماندم از لطفش بکار خوشین ثابت قدم
۱۲۶۴	پایه افشردم بکار خویش از دانشوری یا نعم آخر بهم پیاپی صنعت برتری
پایه گرد دل بلند از پایه مرد بهای او	عالم بالا بر پایه اعلا او
پایه عرش محله بوسه زد بر پایه او	بر سر عرش برین شدا ز کف پاجا او
۱۲۶۵	عزت چرخ برین را پانهد چون بر فلک سر پایش آسماں - پابوس او حور و ملک
دسته عاج تفنگ تیر به از ران او است	مفضل انوس روشن جز شایان او است
ساق امانه که نال آبنین قربان او است	ای تفنگ شایسته همواره در فرمان او است
۱۲۶۶	ضرب پشت پای او بهم پای ضرب تفنگ بر بدون دارد وصف کفار در میدان جنگ
جدا تشبیه جفت پایه او باران ساق	بر دو ارکان از حریم غنیه قائم نقش طاق

۱۲۶۵ تفنگ تیر به از ران او است
۱۲۶۶ تفنگ شایسته همواره در فرمان او است
۱۲۶۷ تفنگ تیر به از ران او است
۱۲۶۸ تفنگ شایسته همواره در فرمان او است

۱۳۳

۱۳۳

پایے چنارک

۱۱۶۳ پاؤں دردی - صفت و دوا دردی

۱۱۶۴ پاؤں دردی - صفت و دوا دردی

۱۱۶۵ پاؤں دردی - صفت و دوا دردی

۱۱۶۶ پاؤں دردی - صفت و دوا دردی

۱۱۶۷ پاؤں دردی - صفت و دوا دردی

بودم از پامردی یارم بصفت تازه دم	ماندم از لطفش بکار خوشین ثابت قدم
۱۱۶۴	پایے افشردم بکار خویش از دوا شوری یا قسم آخر بهمپایان صنعت برتری
پایے گرد و لبند از پایے مرده پایے او	عالم بالا زیر پایے اعلاے او
پایے عیش معطی بوسه ز دوبر پایے او	بر سر عرش بریں شد از کف پایے او
۱۱۶۵	عزته چرخ بریں را پانہد چوں بر فلک سر پایش آسمان - پایوس او حور و ملک
دستہ علاج تفنگ تیرے از ران اوست	مغضن اوے روش مخزن شایان اوست
ساقی امانے کنال ہنیں قربان اوست	ای تفنگ شایہ ہموارہ در فرمان اوست
۱۱۶۶	ضرب پشت پایے او ہمپایے ضرب تفنگ بر ہدف دارد صفت کفار و میدان جنگ
جہد اتشیر جفت پایے او باران ساق	بر دوا رکاب از حریم بغیہ قائم تشر شاق

تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی
تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی
تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی
تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی
تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی

۳۳۱

تفنگ از دوا دردی - صفت و دوا دردی

ران مبارک

له یلانی رواقی سکا دیو ادا تان - ۱۲
علاقه یونان و ایتالیات متعلق

جنت - ۱۲
بیت المومنانه کعبه مطهره
عقبات که درین رواق در شرف منورین

است - ۱۲
پایه در گل کلبه از منقوشه

گنبد (آصفیات)
گنبدان گل - ساخته تارک که درین

جنت پایش از رواق ران او در حکم طاق	پیش طاق عالی اوست تر نیل رواق
۶	در بلاغت این رواق روشنش بیت المومنان چون خلاف کعبه دارد بر میاں سنگی مدام
ملحقات پای او مخصوص هر طرف چمن نیست همچو ساق گل پائیند ساقه گلبدن	ایں بود تعمیر نقش پای یارم در سخن پای در گل نیست چون سر و گلستان یارین
۸	ساق گل در نغمه شد نوک زبان عند لیب خامه را در نقش پایا بوسی او شد نصیب
۵۹	۶۳ ران مبارک
ران بیعشر دم میدان خدا گشتم برال من میدان سخندان بزرگ حکم را	تا گشادم ران بر اسپ جامه در تصویر ران داشتم در دست چو گانه سرم گش روال
۱	۱۲۶۹ بود در عالم نظم من سخن دانم لقب شد بجد الله بهرح ران سخن را نام لقب

گنبد (بهار گل) - پوئل ساق
اشاره ای که در ده ۱۲

دیوار عجم
کعبه در گل کلبه از منقوشه

ران کنایه از سوار
شده (محرر عجم)

۳۳۲

حده ران از شرک برایت
در سر کن اسپ را (محرر عجم)

سخن آبی بینش بزرگ
سخن آبی از سخندان کرده ۱۱۰۰

سخن را در سخن عالم فرمود
سخن را در سخن عالم فرمود

سخن را در سخن عالم فرمود
سخن را در سخن عالم فرمود

سخن را در سخن عالم فرمود
سخن را در سخن عالم فرمود

راہِ مبارک

۱۴۸۰ کلن دن سببِ تنگیس
شکل و پیرا، قلندر (مبارک)

۱۴۸۱ کلن شیشین سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

۱۴۸۲ کلن کرسی سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

۱۴۸۳ کلن کرسی سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

گزنبوے چوں سبجیل زانو آں سیتن نقش زانو گر بلوچ من نبوے عکس زن	ورنبوے لوح از آئینہ در دست من عکس اس ہر گزنی گشتہ ولا پرتو فلن
۱۴۸۰	از ہمیں آئینہ زانو کشیدم عکس را عکس نہاں گشتہ از آئینہ لوح عیاں
۲	
طرح قصر از پشت اوست قائم بریں حاصل قصر ترن او کبری رانش ہمیں	کرستیش رانست زیر قصر حجم ناز نہیں پایہ اس کرستیش بالاتر از عرش بریں
۱۴۸۱	بانی قصر بلند اوست دست قدرتے خامہ دستم ولا نقاش نقش صنعتے
۳	
راں سبیش ز سیا بے۔ جو جوے رواں یا جو نہر کین رانش ز انہار جناں	دار و از عصاب پر نوش بلوریں مایاں ماہیش را شیر ماہی عرف ہر یک ستولین
۱۴۸۲	اسے خوشا جوئے کہ جوتے ہم پیش شرمسار جتہا نہرے کہ جوتے شیر شد بروے تثار
۴	

۱۴۸۴ کلن کرسی سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

۱۴۸۵ کلن کرسی سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

۱۴۸۶ کلن کرسی سببِ تنگیس
مقابل در آئینہ گزشتہ (مبارک)

زانوب مبارک

طالع دست دادن - ۱۰۰ پیسہ
 طالع حال شدن - (۲۰۰ پیسہ)
 طالع زمین شوم - ۱۲۰ پیسہ
 طالع دوزخ شوم - ۱۲۰ پیسہ

طالع ہرگز - بھولنا و بھولنا
 طالع بھولنا و بھولنا - ۱۲۰ پیسہ
 طالع بھولنا و بھولنا - ۱۲۰ پیسہ
 طالع بھولنا و بھولنا - ۱۲۰ پیسہ

۴۴۴

طالع شیر پاؤ - ۱۲۰ پیسہ

طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)
 طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)

طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)
 طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)

طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)
 طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)

طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)
 طالع دھند - (۲۰۰ پیسہ)

<p>راہ تو بھرے کہ دار و بھرے نے انجام د ہرچہ از اوصاف بہت در بلاغت بہت</p>		<p>از بلوریں مایہ نش آب تابی در نہاد نقش اور بلور عاجیں بستم از زمین او</p>
<p>۱۲۸۳</p>	<p>نیت مدح ترا زین بیش پارس سخن بر زمین شمشیر لغز از صفا پارس سخن</p>	<p>۵</p>
<p>۶۵</p>	<p>زانوب مبارک</p>	<p>۶۰</p>
<p>عکس آ آئینہ زانو کشم بر آئینہ ہچو ایں لوحے بود شایان اوہر آئینہ</p>		<p>می نہایم صورت آئینہ را در آئینہ بیتواں تصویر زانو یافت از ہر آئینہ</p>
<p>۱۲۸۴</p>	<p>ستر لنگے گرچہ آں آئینہ را مستور داشت پیش پا افتادہ لوحے حاملش او در داشت</p>	<p>۱</p>
<p>من نقش زانو ش زانو پشتم ولا خامہ لوح سجیل بود در دستم ولا</p>		<p>در حضور یار خود چو خاک بستم ولا نقش زانو را بآئین ادب بستم ولا</p>
<p>۱۳۸۵</p>	<p>خاکسار یہاں سے من آئینہ را روشن نمود</p>	<p>۲</p>

زنا و عیال

	عکسِ انو مردم چشم چشم من نمود	
از پنجل صورتِ انو نیاید در نظر بر تماشائی هزاراں جلوه گردد جلوه گردد		صورتِ آئینه در زانوش نباید مگر جلوه آئینه در آئینه باشد دور تر
۳	ناصر عکس مصفا را نبرد و لا تقصیه بر عکسِ این عکسِ چشم آرد و لا	۱۲۸۶
در تماشای آب و تاب او چشم آید ز دور پاره از لوح الماس است این یا گوهر نور		زانوروشن بود آئینه صاف و بیلور یافت زین آئینه اش صنع حلب جز ظهور
۳	عارضِ حورانِ حنبت را نماید شرمسار مهر و مریاب و تابِ نور زانوش نشانار	۱۲۸۷
اگر بود حسنِ سخی زانوا و در میاں هر یک زینها بود و البته او جادواں		بود شکل اتفاقِ با همی ساق و رال محسن این است و باقتش فرقِ آن
۵	در شستن یاری اومی نشاندر زمیں	۱۲۸۸

لوحی بنیاد خلعت ۱۳۰
که بر تاج قصه هند است گیتیکر
چو بر سبزه این آب و تاب
تا باب است ۱۳۰
در بخت و بدبختی
مستحق در بدر و غیر

۲۳۵

تاریخ

لا نقش ثبت۔ عجمی تصدیق شدہ
ریاست (جمہور)

پروانه کردن - رنگ کردن و
نارنگی کردن - رنگ کردن و
(آصف اللغات)

گلستان گل چمنستان و اراک که نرسید
گل باشد و چمنید (بیاورم و بیاورم)
گلستان گل چمنستان و اراک که نرسید

1591

خامه با نقش الف تصویر او آغاز کرد
حکاک قدرت کرده اس نقش رایده و از کرد

1

ساق اور کینست قصہ پاکِ تر قلمِ بر و
دبیانِ ساقِ نیا و سخنِ قائمِ بر و

ساقی گل ابرگ نازک در چمن قائم بزو
در زمین شعر کلخ فکر من قائم بزو

149F

بچ سختی نچہ واکشت ہاے پاپاک
 حذا بیخ کنده شود نما پا لای خاک



ساقِ گلِ باسقِ یارم ساقِ دوشی میکند
دردِ گلستانِ و بے جلیل (خودِ دوشی) میکند

پیش او با صد عقیدت گریختن می کند
برگشای حقیقت پرده پوشی می کند

1595

اساقِ اوساقِ گلِ انوس گلِ بروے ثمار
اے کجا ساقِ گلِ انجیا شلِ گلِ ہم شمسار

1

باز بر تشبیه ساق او کند ساق درخت
بجوشن در چو خمن ناکش در گار ساق سخت

ساقِ اواز پوتینِ سنج در بر که ده خشت
در صفاتِ او چرخش گفت ایچ فرخنده

۲۲۷

شان پرست مردم کی کند. و غیره
برده و افغان به توتی توتی
نوشی اخلاص ۱۸

اگریندو متول متخیا اللغات
ملا وقت

مجلسین (۱۹۹۰)

الحمد لله

ماقبلہ

سابقہ

۱۲- گفتند: ۱۳- بقول: ۱۴-

از این کتابها ساق است

١٥٨

آیة الزکوة - (بہارِ حج)

پیش رو

دانشگاه تهران (پیشین)

بسم الله الرحمن الرحيم

بازرسی شده است
(بازرسی)

وہابیہ

و جہاں بنائے۔ ہر سال کا ایک
کرپٹ کرکٹ ۱۲-۱۳

27

طرح خود بخود بقول عروج یافته

۴۳۸

۵۵۵

134

کتابخانه گنجینه (مجموعه کتب نفیسه)

20

۵۱ ساتن فکله
۵۲ ساتن عشرت بختی پاشی
۵۳ است ۱۱

10

۱۲۹۴	دیدہ من دید چوں آں ساق و رانش راہم عاج را پیوند افتاد است با شلیخ بقلم	۴
۱۲۹۵	ساقیا ساق بچشم است مینائے زور بر سر میناے ساق جام زانوے بلور	۵
۱۲۹۶	شیشہ ات دُور سے زنداے ساقی فرخندہ پئے شیشہ ساقی تو ساقی بشکند میناے مئے	۶
۱۲۹۷	ساقی اصبح چشم بلور تا یزانش سحاب ساقی اور شیشہ نہرے کجبتیں اوجباب	۷
۱۲۹۸	چشمہ خورشید در آئینہ زانوے دوست منج نوریت این ساق بلور چرخے اوت	۸
۱۲۹۹	نقش ساق نازک جاناں بنگ بستہ ام ناز بلو بے کند از نقش او ساقی قلم	۹
۱۳۰۰	در تراکت شاق گل قربان او در ہر قدم ساقی تو بر ساق عرش پاک باشد محرم	۱۰

سید علی

پہلے ساقی طوطی پہنچتی تھی لہذا لکھیے
کہ ساقی پہنچتی تھی تاہم (میرزا محمد)
نہیں لکھتا

سوره شمس
بسم الله الرحمن الرحيم

عندئذ مناسبت و بیاد

10

مجلس ششم (مجلس ششم)

حضرت مولانا محمد شفیع صاحب (رحمۃ اللہ علیہ)
مدرسہ اسلامیہ، لاہور

ایک سو اسی - ۱۲
پیشانی پر برائے آواز کی جگہ

MF9

پست پیش - قلمبریا ننگ
نقش پیش - تصویر کش
(پیدا بر)

۱۲۹۶	ساقِ طوبے پر ہمیں ساقِ تومی گرد و نثار پیشِ این ساقِ تو ساقِ سدرہ دائم شمسار
۱۲۹۸	چوں اجد وقت کشیدم نقشِ ساقِ نازنین صنعم را دید یارم با نگاهِ دور میں
۱۲۹۹	نقشِ ساقِ او کمی گفتے و لا شو زیت می نہ بینی خامات راطاقت و رفتار نیت
۶۷	کعبِ یعنی شتا لنگِ مبارک
۶۸	گرد و نقشِ شتا لنگِ تو آئی عذر لنگ چون نمانیت اور اعرصہ تصویر لنگ
۱	آنکہ در صفت اصولِ انصاف و بدعت کے تواند کعبِ پائے نازکت را نقش ثبت
	فکر تم در فکرِ نقشِ کعبِ او باشد بلند لطفِ مضمونِ آئند فکرِ کعبِ او چند

بیش یا افتاد مضبوطی بهر او به بند	بهر خواہد از روز کعبہ گرد و پیرہ مند
۲	بند ساقش از شتا انگشت قائم بر قدم عقدہ کعبش کشاید راز او در ہر قدم
اے خوشا قافے کہ چوں آئینہ در آی تاب یا بود تیارہ ماہ پر اے ایس گرد وں قیاب	استخوان کعب اہل عجم گویند قیاب قیہ نورانش چوں آفتابے در سحاب
۳	جند پایے کہ با کعبش برابر آسماں می نہد معراج فکرم پایے او بر آسماں
وہ چو چوگانے کہ دارد گویہا از ہر دو سو می دو دایں گویے یا چوگان بسیر ماہ رو	گوئیے میں است بر چوگان ساقش کعب او بازش در ہر قدم اینک میدان و برو
۴	ماہ می خواہد کہ گیرد بر ساقش قرار گوئیے نہ از ضربت چو چوگان او گیرد قرار
گل ساق از گلش ساقی تو خند اس می کند	گل ساق از گلش ساقی تو خند اس می کند

کعبہ مبارک

پسے تو سر کو بی نخوت پسند می کند	کعبہ تو ضرب دو پارا چار چنداں می کند
۱۳۰۴	<p>اے خوش کعبه که از ضرب است فائق در حساب</p> <p>آں بودیک کعب و جمع آمد یک پات و دو قاب</p>
بر سر راقش شانگ اے سرور و آں	<p>می بد ابل حین ارا بر و مندی نشان</p> <p>از عمر آزاد دیدم سرور اور بوستان</p>
۱۳۰۴	<p>گفت ساقی سرور من پیوند شفا لو گرفت</p> <p>بند ساق این نخه پیوند از زانو گرفت</p>
کعبه می نامند گرا باب دل این کعب را	<p>من طواف او کنم ترک ادب و انحر چرا</p> <p>صاحب بیت الله و محبوبه و داند ترا</p>
۱۳۰۵	<p>کعبه خالق به عالم یادگار کعب تست</p> <p>خانه عاشق بدلداری تشار کعب تست</p>
این دو کعبه است در تحریک قدمش معین	صورت اقطاب عالم در بسیار و در یسین

لطف و خیرت نیکو (در حساب)

در جای که کعبه است نشان لک و خیرت است

در دو و دو چار باشد و

این ضربت و ضرب است ۱۱

است باشد و این کعبه است ۱۱

کعبه قاب و پیوند کعبه است

(در حساب)

۳۳۱

کعبه سرور و دل کعبه از موقوف

ساق ساق سرور و محبوبه سرور

ساق عشق و دانه (در حساب)

ساق ۱

کعبه بیت الله و عاشق کعبه

خانه کعبه

قدم مبارک

گرچه تحرکِ قدم باشد و کلاً قائم برین		ایک قطب از جانبی جنبه به تحرکِ زیرین
۱۳۰۶	خامه ام بستت بمشیل او نقشِ کعب	۸
یک طرف قطب شمال یک طرف قطب جنوب		
۶۸	قدم مبارک	۶۳
یا قدم چون برود و دلد از خود نقشِ قدم	خو اتم بلوچ چشم از یار خود نقشِ قدم	
اگر چشم کرد از رفتار خود نقشِ قدم	تا کشیدم من ازین بنجار خود نقشِ قدم	
۱۳۰۷	مانی از نقشِ قدم بردشت و دستِ پاکش	۱
کمالک من در نقشِ قدمش قدم تنها کشید		
سر و گلشن در خیابان چمن با در گل است	ایک قدم بردشتن از جاش خیل شکست	
آرزو و سیر گشتن در دشت به حال است	قمر این اسیر یارم صاحبان نقشِ دل است	
۱۳۰۸	چون گذارد یک قدم مشرور و انهم بر زمین	۲
نقشِ قمری سرزند از نقشِ پائین		

قدم نقش قدم - مراد از نقش پا
از نقش مراد است که در رفتار شک
قدم شود -

۱۳۰۹ دست برداشتن بقول
مهر و مهر - ترک دادن و دست برد
خون -

۱۳۱۰ پاک کردن - یعنی زدن (در)
نقش قدم کشیدن - یعنی زدن (در)

۴۴۴

۱۳۱۱ پا در گل بنقید - آتش افکند
صاحبان صفای - شاعر

۱۳۱۲ صورت از چشم هم از دست -
نور و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۳ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۴ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۵ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۶ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۷ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۸ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۱۹ سر و دران - سنا یا دست و پا
۱۳۲۰ سر و دران - سنا یا دست و پا

قدم بیکار

۱۵۲۰ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۰ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۱ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۱ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۲ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۲ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۳ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۳ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۴ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۴ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۵ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۵ سیر شاعرے موردتکر)

عاشق دلدادہ اش افتاده در کوشش مدام دیده اش چون آینه فزونی نهانک خرام	چشم بر راه نگار پایے طبر صبح و شام آب جارو بے کشیدین شاعر و شکر کام
۱۳۰۹	در سر کوشش هرگاه خاک می رود با سیر چشم افتاد همچو مهر از گرد و گرد و تیر
رهنمی یابد نگارین رنگ بر پایے نگار ریشک نگیر قاتان نگ سر پایے نگار	حس مصنوعی نمی گنجد در اعصاب نگار راستی می گوید قلند از قدم پایے نگار
۱۳۱۰	شوخ تر از رنگ گلهاے چمن رنگ قدم گل بدست آورد بلبل از پایے سنگ قدم
آن خیال صافست اندیش چون طلق انصاف اے خوش شاعر توانی به بخور جتذا	می نماید نقش پایے او ز روی پشت پای نقش فکر را تبصیر کشف کلک لای
۱۳۱۱	گرشوزار به گهر نقش قدم بر آینه نقش پا از پشت پا دیدن توان هر آینه

۳۴۳۳

۱۵۲۶ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۶ سیر شاعرے موردتکر)

۱۵۲۷ سیر شاعرے موردتکر
(۱۵۲۷ سیر شاعرے موردتکر)

پہلے پانچ پانچے مبارک

لوہے کے کثرت کیلئے پانچ پانچے مبارک

۶۹	پہلے پانچ پانچے مبارک	۶۴
خانہ ام قائم نقش پانچے پائے اوست	ایں دنیا دور کن ساق بر بالے اوست	
بر تر از دنیا و کرسی پایہ اعلاے اوست	حسن معراج کہ بر عرش معلیٰ جاے اوست	
۱۳۱۵	ماتی ناداں ز نقش پانچے پانچے کشد	۱
خانہ ام تصویر او بر لوح سیامی کشد		
پہلے پانچ پانچے پانچے تہ دار نہاں	ایک ستون پل بوداں از کف پانچے پانچے پانچے	
وز ستون دیگر او خجہ پانچے پانچے پانچے	از کف پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے	
۱۳۱۶	ایں گنہ گاران اتمت راضی استقیم	۲
زیر آں نہرے رواں از گلشن دار نعیم		
ہیات ایں پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے	دانا پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے	
پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے	خاکساران جہاں ایں پانچے پانچے پانچے	
۱۳۱۷	پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے پانچے	۳

۲۳۵

۲۳۵

۲۳۵

۲۳۵

۲۳۵

۲۳۵

۲۳۵

پول یعنی پاشاے بنگالہ

۱۳۱۸ آہن دل - درود شمس (۱۳۱۸)

۱۳۱۹ گنگ یعنی ہیرا لاش (۱۳۱۹)

۱۳۲۰ پاشا کو ب درود قاتباوندہ

۱۳۲۱ (۱۳۲۱) صفت اللغات

۱۳۲۲ پاشا درود ناز می زبان پل

۱۳۲۳ راگویند کہ در ہندی از نام است در

۱۳۲۴ عربی عقیب (۱۳۲۴) ہمارے

در سخن گنگ دل آہن دلاں ہم گنگ است		
گوسے چو گال می شود بر پاشاے افشار	ذات چو گال پیش چو گال و ساقش شمار	
گرچہ چو گال باز ساقش نیست برپے سوار	بازیش در عرضہ رفتار باشد برقرار	
۱۳۱۸	صد عجب کز ضرب چو گال بر نمی خیز و صدا	۴
	گوسے را گویند کز چو گال نمی گرد و جدا	
پاشا کو آبست داکم پنجہ را پاشا	واسے بر بیکانہ حال نیست چون آشنا	
آشناش دیدہ ام نا آشنا را در شنا	از حقیقت گوش من گردیدہ اینجا آشنا	
۱۳۱۹	یار من نا آشنا را آشناے خود کند	۵
	پاشا را پنجہ چو تان در شناے خود کند	
بست کلکم نقش پے پاشاے تازین	پاشا با (نقش پے) است بر لوح ہمیں	
نیت اسکان من و نقشش پیش ازین	اعتراف صفت من می کند از رنگ ہمیں	
۱۳۲۰	اے خوشا بختم ہمین نقش پاک پاشا	۶

در لغات پاشا
 یعنی در شادی پاشا ہم اعانت
 یعنی کند
 پاشا یعنی شناوری
 و غایت اللغات
 پاشا یعنی اقلد ۱۳۲۰
 در صفت اللغات
 یعنی چو گال پاشا درود ناز

۴۴۶
 پاشا کا نا آشناے است ترکیب
 سب کا درود کہ واضح بار چو تان
 اصل چنان است - در زبان
 تعلق

فصل در بیان معانی

الف نقل از بعضی نقاشان که در بعضی
 ایام که نام می شود
 که چشم آموختن رنگ نمودن چشم
 که در بعضی
 که غایت از نقاشی را می گویند
 در بعضی
 که نقاشی را می گویند
 در بعضی

بناست فی ولا اگر دید کلّم آشنا	
۶۰	کف پای و پشت پای مبارک
۶۵	خاک پای او شدم تا دیده گیر و نقش پای نقش او بر لوح چشم آموختن قدر دلد و صفا
۱۳۲۱	خامنه من تا نگارم از کس پر یوج بست نقش حسن صنعت من بر دل تان نشست
۱۳۲۲	نیتوان لطف لطافت از کف پایت کشید چشم از در پشت پای بر پارسید
۲	آں قدر پای تو بنمایه مصفا در نظر از قدم هایت قدم گاه تو گرد و جلوه گر
خاک پایش سر نه چشم بیدار گشتن است دیده من از بخار شمع من سجده و شل است	
در خراش چشم من بت پذیر و من است فکرت حافظ و لا تا زک تر از فکر من است	

۴۴۶

که در بعضی ایام که نام می شود
 که چشم آموختن رنگ نمودن چشم
 که در بعضی
 که غایت از نقاشی را می گویند
 در بعضی
 که نقاشی را می گویند
 در بعضی

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران
کتابخانه ملی ایران
کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران
کتابخانه ملی ایران
کتابخانه ملی ایران

۳۳۸

۳	<p>گر بدست آید مرا خاک کف پائے نگار</p> <p>بر نگارم بر سر لوح بصیر خط غبار</p>
	<p>از کف پا نقش اور شن نماید سینه را</p> <p>گر رویت در نگاهم آورد گنجینه را</p>
۴	<p>می شود خاک زیر پا نقش پایت فیضیاب</p> <p>بر زبان عاشقت یالبتنی گنت تراب</p>
	<p>نقش پایش پائے نقش دست قربانم برو</p> <p>من ماکویم با گردان دل و جانم برو</p>
۵	<p>دل بسر رفت تا آن نقش پارا دیده است</p> <p>فرصتش باد که محراب دعا را دیده است</p>
	<p>من بین نقش پاک این کف پا در سخن</p> <p>می کنم ناز از رسانی با فکری خوشین</p>

۶	دشت چشم آرزو خاک برپایه پاک مردم از حسرت ببردیم این تنه را به خاک	۱۳۲۶
	کس نگیرد نقش اوتا، همچو خاک پایش دیده ام خبر سرنه این خاک پامینا نشد	
۷	سرمه خاک آن زمین کانا کف پامیرسد دیده من در تلاش سرمه آنجا میرسد	۱۳۲۷
	می نشیند بر زمین نقشش چو حرف دلش نازکی در برگ گل هرگز نباشد نخبه	
	گر قدم بر بستر گل می گذارد آن نگار هر برگ گل بر کف پایش نمایم همچو خار	۱۳۲۸
	بیگماره از دکت و تم ز لوج او شرف کس رست از نقشش از نکته سنجان بلف	
	لوج تصویر کف پایش و لا دارم کف رست گویم همچو گلک من (تعلی بطرف)	

۱۰۰ (۱۰۰) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۱ (۱۰۱) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۲ (۱۰۲) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۳ (۱۰۳) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۴ (۱۰۴) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۵ (۱۰۵) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۶ (۱۰۶) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۷ (۱۰۷) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۸ (۱۰۸) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۰۹ (۱۰۹) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۰ (۱۱۰) **پنجہ پائے مبارک**

۱۳۲۹	نیک میدا نم کہ رشک اولم می آمد رد ہرچو طفلی از کفرم ہیز آد کف پانی خورو	۹
۷۱	پنجہ پائے مبارک	۶۶
۱۳۳۰	ما نیا خواہم طراز پنجہ پائش کشم لوحِ سین کف دہم پئے لوحِ رقم پنجہ مرگاہان خود گیرم بجائے موت این بود از طعقات نازک نقش دہم	۱
۱۳۳۱	خامد من لبست نقش پنجہ پائے نگار حسن ہر گشت اواز نقش کلکم آشکار نخ گشتان پائے دوست راز پنجہ اش پنجہ خور پنجہ مر جاں طراز پنجہ اش	۲
	پنجہ پائے نگارم پیشو اسے رہرواں پنجہ اور مہماے پیشو ایاں جہاں	

۱۱۱ (۱۱۱) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۲ (۱۱۲) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۳ (۱۱۳) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۴ (۱۱۴) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۵ (۱۱۵) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۶ (۱۱۶) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۷ (۱۱۷) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۸ (۱۱۸) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۱۹ (۱۱۹) **پنجہ پائے مبارک**
 ۱۲۰ (۱۲۰) **پنجہ پائے مبارک**

ناخن پاک مبارک

پنج انگشتان پایش رهبر پادشاه رواں	هر بن انگشت پانگشت را تا ب تو اں
۱۳۳۲	<div>بند هر انگشت پایش حامی رفعا روا</div> <div>ناخن بر هر بن انگشت پادرم بار روا</div>
پنج دست ترا با پنج بسته	<div>این بود مخصوص نثار آن است</div> <div>استقامت کار این ان دست پیچ قوت</div>
۱۳۳۳	<div>پنج پاصعت باریک دست قدرت است</div> <div>پنج دست سراسر پادشاه صفت است</div>
خام ام چون نقش پاک پنج پایش است	<div>نقش انگشتان پایش مراد نیست</div> <div>لوح نقش پاک جبرل امین ارد بدست</div>
۱۳۳۴	<div>پنج مرگان او بر نقش انگشتان فدا</div> <div>اونی خواهد شود مرگان ز چشم خود جدا</div>
۷۲	ناخن پاک مبارک ۶۷

ملک پادشاه - اماراد و دولت
(آصف اللغات)

ملک در هر بن انگشت پایش
(در هر بن)

ملک در هر بن انگشت پایش
(در هر بن)

۲۵۱

شمار انگشتان پادشاه
(در هر بن انگشت)

ملک در هر بن انگشت پایش
(در هر بن)

ناخن پست بیکار

کله بکار یعنی منشون (د زمان)
 قلم (د وقت)
 سلاخ (د زمان)
 سلاخ (د وقت)
 سلاخ (د زمان)
 سلاخ (د وقت)

<p>ناخن پا خاتم نقش سراپا نه نگار بر کشید از نیچه الماس دستم این نگار</p>	<p>موقلم هرگز نقش سخت و ناید بکار در سخن نارد خرد زین به نگار و در شمار</p>
<p>۱۳۳۵</p>	<p>چون خط ناخن نماید نقش ناخن هاس پاک یاز دست افتاده عاجین لوح اور و خلک</p>
<p>ناخن ابروست ماه نو سر چرخ بریں این پاپه دست و ان قائم سر لوح حبیں</p>	<p>اگر و ناخن نماید چون هلاسه بر زمین آگ گز بهاست این ماه کامل بهمنشیں</p>
<p>۱۳۳۶</p>	<p>نیست این ناخن که سر نهاده پاپه تو ماه چون هلاسه می نماید ماه کامل در نگاه</p>
<p>این تال ناخن که برگشت هاس دست آو به چو خود به برنگشت پالمحت بدوست</p>	<p>سر به عشان دست پازند باله پست این بر قمارش جفاکش و ان خدمت سر خرو</p>
<p>۱۳۳۷</p>	<p>نقش این نین میشن لوحه کشیدن شکل است لوح ناخن را نقشه آوریدن شکل است</p>

۴۵۲
 خط ناخن خط که از ناخن
 دیند ۱۳
 ناخن بود ابر و باله ناخن
 دیند ۱۴
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۱۵
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۱۶
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۱۷
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۱۸
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۱۹
 ناخن ابر و باله ناخن
 دیند ۲۰

ناخن تارک

۱۳۳۸

۱۳۳۹

۱۳۴۰

۱۳۴۱

۱۳۴۲

۱۳۴۳

۱۳۴۴

۱۳۴۵

۱۳۴۶

۱۳۴۷

۱۳۴۸

۱۳۴۹

۱۳۵۰

۱۳۵۱

۱۳۵۲

۱۳۵۳

۱۳۵۴

۱۳۵۵

از تراش ناخن همواره می ریزد بلال	این شهاب انشا قیام مطلع حسن و جمال
ما و نو دار و پایش بامیه کامل وصال	ساز و استاد عجم ذکر قرآن حسب حال
ناخن چشم شایه بعد ما به در نظر ناخن دوز است از عکس شدن عالم جلوه گر	ناخن خورشید دار و جلوه در شام بزم ناخن سیم است از تشبیه پاکش مغفتر
از بلال ناخن پایش بچرخ آمد بلال	بابلانش او کامل در پس نقصان کمال
ناخن نمید است از تصویر ناخن در سخن	نقش ناخن ناخن زرد بر دل دلا امین
می فرزاید لطف او تو قیر من دابل فن	من برنگ ناخن بیرون شد و از خورشید
۱۳۴۰	۶
بوسه بابر ناخن پایش ز دم ویر بخودی	یا فخر از نقش ناخن استم سیری

ناخن تارک
ناخن شهاب انشا قیام مطلع حسن و جمال
ناخن خورشید دار و جلوه در شام بزم
ناخن سیم است از تشبیه پاکش مغفتر
ناخن چشم شایه بعد ما به در نظر
ناخن دوز است از عکس شدن عالم جلوه گر
از بلال ناخن پایش بچرخ آمد بلال
بابلانش او کامل در پس نقصان کمال
ناخن نمید است از تصویر ناخن در سخن
نقش ناخن ناخن زرد بر دل دلا امین
می فرزاید لطف او تو قیر من دابل فن
من برنگ ناخن بیرون شد و از خورشید
بوسه بابر ناخن پایش ز دم ویر بخودی
یا فخر از نقش ناخن استم سیری

۱۳۳۸
۱۳۳۹
۱۳۴۰
۱۳۴۱
۱۳۴۲
۱۳۴۳
۱۳۴۴
۱۳۴۵
۱۳۴۶
۱۳۴۷
۱۳۴۸
۱۳۴۹
۱۳۵۰
۱۳۵۱
۱۳۵۲
۱۳۵۳
۱۳۵۴
۱۳۵۵
۱۳۵۶
۱۳۵۷
۱۳۵۸
۱۳۵۹
۱۳۶۰
۱۳۶۱
۱۳۶۲
۱۳۶۳
۱۳۶۴
۱۳۶۵
۱۳۶۶
۱۳۶۷
۱۳۶۸
۱۳۶۹
۱۳۷۰
۱۳۷۱
۱۳۷۲
۱۳۷۳
۱۳۷۴
۱۳۷۵
۱۳۷۶
۱۳۷۷
۱۳۷۸
۱۳۷۹
۱۳۸۰
۱۳۸۱
۱۳۸۲
۱۳۸۳
۱۳۸۴
۱۳۸۵
۱۳۸۶
۱۳۸۷
۱۳۸۸
۱۳۸۹
۱۳۹۰
۱۳۹۱
۱۳۹۲
۱۳۹۳
۱۳۹۴
۱۳۹۵
۱۳۹۶
۱۳۹۷
۱۳۹۸
۱۳۹۹
۱۴۰۰

۱۱
دشمن زیر پا مستودع است
که چون نقش او زیر پا کشند بر او
این نقول را استعمال کنند
۱۲
دشمن زیر پایست دیدن به قول
عجم تو من و فرزند تو کار کن
۱۳
دست دادن - مال شدن
(عجم)

۳۵۴

۶۸	نعلین مبارک	۷۳
از پیر تصویر نعلینش حکام هم فرسخ خاک دیدہ من آنچنان در نقش دار و نجاک	نیست از پامالی خود در دل او هیچ پاک می شمار و خویش از یقینم نعلین پاک	
۱۳۴۱	دیدہ لوح نقش پاک و چشم من نعلین دست می نداند عکس نعلین مبارک هم در دست	۱
دار و این نعلین پاک و شایسته زیر پا باشد این نعلین او همواره ایمن زیر پا	کز پیر تصویر پاکش دیدہ من زیر پا نکته سنان عجم گویند دشمن زیر پا	
۱۳۴۲	دید چشم (از تو واضح دیدن او زیر پایست) دست داد او را بطالع مسکن او زیر پایست	۲
بود پیشانی چو در سیر چمن نعلین یار گل نعلین آتا دید در پایست نگار	خنده زو بر لاله و سوس گلش بختیار چشم خود را بر زمیں کرد و سر ایش سرسار	
۱۳۴۳	عاشقش را در بکف چو حقیقت نعلینش ولا	۳

دست او ساز و نخل شاخ گل خورشید را		
چون بلای نعل نعلین یا رم تا نمود	چرخ (نعل ماه نو در آتش خورشید) بود	
سرنگون شد چشم چوین چنانچه نعلش کشود	مهر خود را بر گل نعلین او قریا نمود	
۱۳۴۴	نعل زریں نعل در چرخ است از نعلین پاک تاشیند زیر نعلین بهایوشن خاک	۴
دید تا نعلین پاکش را پائے ناتین	در گلستان دیده خود دخت نرگس برین	
از روز ماه نو آگاه شد حسن برین	فکرت تاثیر ارباب سخن را و نشین	
۱۳۴۵	بالا از رشک نعلش آتش اندر خرمن است از گل نعلین گل را خار و در پیراهن است	۵
عکس نعل پائے پاک نعلینت بلال	وال گل نعلین رمی رساند و کمال	
ماه نو همواره بادش به حسن و جمال	از جمال الدین سلمان نعل و ناکش را شال	
۱۳۴۶	نعل نعلین تو گوش برشیاں را گوشوار	۶

لعل و خورشید گل و ماه نو
فرستاد است (در چرخ)
نعل ماه نو در آتش خورشید
چرخ از نعل ماه نو در آتش خورشید
چرخ از نعل ماه نو در آتش خورشید
چرخ از نعل ماه نو در آتش خورشید

۴۵۵

نعل و نعلین و نعلین و نعلین
نعل و نعلین و نعلین و نعلین
نعل و نعلین و نعلین و نعلین
نعل و نعلین و نعلین و نعلین
نعل و نعلین و نعلین و نعلین
نعل و نعلین و نعلین و نعلین

طالع نشسته - بینی صورت (مبارک)
 طالع نشسته - بینی صورت (مبارک)
 طالع نشسته - بینی صورت (مبارک)
 طالع نشسته - بینی صورت (مبارک)
 طالع نشسته - بینی صورت (مبارک)

خاک نعلین تو چشم روشنائی سر مه وار	
بود لوح نقش نعلین دست نقشید	چشم او بر لوح نقش ویریا و غنچه خند
گفت جبریل امیر کائنات منج بهوشمند	تا و شود لوح را این صنعت آمد پسند
داند او در درگاه خود از پرستاران ترا	منصب بخشید در نعلین برداران ترا
۴۴	رقار مبارک
خامه نقش خرامش پرور قنار است	دست در تصویر قنار نگارم یار است
در سخن طبع روانم را اول اسبجار است	نقش قنارش سر لوح رقم آثار است
طبع رهبر و راشود نازک خمایش رهبر	رهنمایش نقش پای نازک پیغمبر
دخراش نیر پای پاک و ناز نهی	همچو (حیرت) سایه ابرو به فرق بهی
پایه خود داند او به پای عرش بریں	آواغ خود بر دبالای چرخ غنبریں

ز قاضی مبارک

سر اسید (جگر) بیضی خرد و

۵۴ بیضیات الدین مخصوصه

۵۵ خون دیله ریختن

۵۶ صاب مغایات منصوصه

۵۷ سر دین که ششم سال است

۱۳۴۹	آسمان امیتد وار گرد پاک پاسب او تا بچشم همسروم چون سر مه گرد و جله او	۲
بے خودی بنگر که در محویت قاریار نقش یو ارم بحیرانی و لا آینه در	عمر من گذشت و دانستم خرام انگار برزبانم فکر متصورم و نامدار	
۱۳۵۰	تا خرام قامت او بر و از سر پوش من پشت بر و یو اچون محراب اند آغوش من	۳
کبک حیران شد ز قار قیامت لای او منظر اساده در ره ریخت خون پاسب او	می نماید چشم او در بر قدم شیدا او یافت صاب حشمتش از جنبش پاسب او	
۱۳۵۱	کبک از رفتار او گرمی نماید دست و پا پنجه شاپس شمار نقش بال خویش را	۴
در گلستانه که سر و من خرامان میشود پنجاهش گلده در دست جان میشود	طوق قمری حلقه در گوش گلستان میشود فکر منصوره و لا آینه آن میشود	

۵۸ حلقه گوش و زردار حلقه
۵۹ سر دین که ششم سال است
۶۰ سر دین که ششم سال است

۲۵۶

نقش دین که ششم سال است

۸	<p>هر که انداز حرام ناز او در خواب وید بے تحاشا از بساط بالش راحت وید</p>	۱۳۵۵
<p>از خرام ناز یارم بهمانه منیت سر نقش فکر اشرقی غیرت از رنگ چیت</p>	<p>جذ انقش که از اقدام پاکش بر منیت رهر وان یکش انقش نازک و شینیت</p>	
۹	<p>جاد با طومار تصویر است از رفتاریار شد عدیل خامه نقاش پائے انگار</p>	۱۳۵۶
<p>پرده با چشم عالم پیش او فرش نگاه بر و ثوق حتم مضمون صاحب شد گواه</p>	<p>هر کجایارم خرام پرده دل فرس راه شهره جن خرام او ز ماهی تا به ماه</p>	
۱۰	<p>سیر او دلبا با استقبال دار و در خرام می دهد تسلیم از خود رفتگی دل امدام</p>	۱۳۵۷
<p>چون مگاه خضر خضر شود و بوی صاحب امتاز گوید چشمه چو نیست این</p>	<p>از خرام نازک سر و روان نازنین خضر جاب بنزه در جلا نگار جویین</p>	

۱۵۵۵ شرف از نازان شایسته
 موردت از شرم الی است ۱۵
 ۱۵۵۵ صاحب معانی شایسته
 موردت از تصویر نقوش در شرف
 ۱۵۵۵ سر کرده ایم ۱۵
 ۱۵۵۵ در شایسته از تصویر شایسته
 ۱۵۵۵ صاحب معانی است شایسته
 مال ناز است شایسته از شرف

سلا کاشانی - قلم عبدالحسن
شاید بود از متاخرین کتب شرادل
مال دوست ۱۲
شش ایام فقر مشهور
سودن کرم سوم از دست ۱۲
سلا خواست بختیاری و لب
(در علم) و بختیاری و لب
سلا صاحب مشافاتی - شاعر

۳۶۰

سودن کرم سوم از دست ۱۲
سلا در نیمه بختیاری و لب
دانشات دل است کرم صاحب
بدر بختیاری دل آورده ۱۲

۱۱	<p>موی آب زنگانی نقش با پای او</p> <p>خنده کبک دری باشد صد پای او</p>	۱۳۵۸
<p>آب چو آینه حیرانی کشد در یک مقام</p> <p>آن خرمش حیرت و رانی افتد بدام</p>	<p>سایه بر آب و آن چو افکند آلاله فام</p> <p>گر کرم صفا آینه تصویر حرام</p>	
۱۲	<p>نقش رفتارش نمی آید نظر در آینه</p> <p>می نرسد جلوه نورس مگر در آینه</p>	۱۳۵۹
<p>آورد هفتاب ابرویش خود در بوستان</p> <p>این شمس الدین فقیر بختیاری و لب</p>	<p>شد صبا به پیش از نظر خرمش میچنان</p> <p>زنگ فشارش و آن از فکر کاشانی است</p>	
۱۳	<p>حیرت افزا شد حرام ناز سر و یار من</p> <p>از وزیدن بازمی دارد صبا را در چین</p>	۱۳۶۰
<p>وز خرام نازکت شرمند و گلشن نسیم</p> <p>از کمال مهیت مضمون اصابت و نیم</p>	<p>از هوا خواهم آن فشار تو خلاق کریم</p> <p>دارد از رفتار تیرت صور اسرافیل هم</p>	

۱۳۶۱	تاز پرورد خرام قاست نازک نهاد بر نمی خیزد به تعظیم قیامت (گردباد)	۱۳
این بود تصویر رفتار تو بر ختم کتاب پیش پا افتاده مضمون ترا مار احوال	دیدم ماز نقوش پای پاکت کاویاب چشم دیدی است این داند علم بالقصواب	
۱۳۶۲	ای خواب نقش بندت زنجیر فرمودی قدم زین عیادت ناتوان بیمار حثمت تازه دم	۱۵
۷۵	خامنه	۷۰
نشد الحاد این کتاب یافت حین اختتام شد بین حجت محمد و مقبول انام	در سخن نبی (الصّویر بلاغت) گردنا اذا فضل من الله تعالى و السلام	
۱۳۶۳	سال صوری معنوی زین مصرع شش اشک از صدتی هجرت او سه صد و چل بر هزار	۱
یارب از فضل عمیت ارم می نجات	کفر و کفری دژوبی و عفت عتی سیات	

لنگر واد با بسا ناکه را شای
ناب و تیرا سال بر (موجیم)
عنه نقشبند بی بی حضرت
(بدیع)
عنه قدم بخاک و معنی
خلیفه اگر کار کن بلایات و مکار
(زیر قیاد)
عنه صاحب اندیشه
را از نشانی زباید خفا قدم زوایا

۱۳۶۱

و نظیری از پیوسته ای هفتاد و کره
عنه صوری معنوی منقبت
در فن جل کسان مطلوب و اذافا
و اگر گفته و از اصاد حره و فن و علم
فی بر آید چنانکه هیچ کس شرم این بند

اصلاحی شام و صبح در کتب
 سوم مال درست ۱۲
 ۱۳۶۴ شم مبارک شاه ما
 (در عثمان غفران) است اقام
 ابتداء ۱۲

بندہ در گاہ تو امیدوار التقات		بر زبان در مقال جامی فرخنده ذات
۱۳۶۴	یار رسول اللہ بدر گاہت پناہ آورده ام	۲
	همچو گاہ عاجز زم کوہ گناہ آورده ام	
از صدقت شہر صدیق اکبر در کبار		در عدالت تنہ نام عمر نصفت شمار
کس چو عثمان غنی نبود بخشش نادر		لافتی الا علی لاسیف الا ذو الفقار
۱۳۶۵	نور صدق وعدل بیسیاسے شاہ منجلی است	۳
	دردش و آلا اوصاف عثمان علی است	
بخت خاقان عہد خویش خاقانی کند		فخر قآن خیر اندیش قآنی کند
بندہ دولت کہ دعوائے سخنانی کند		فکرت اوزار شے برد و عثمانی کند
۱۳۶۶	سعد یا ناز تو بر بوجہ سعد نیک عہد	۴
	جتذا عہدے کہ می نازیم بر عثمان عہد	
اے بزم عہد تو در نظم کاری کردہ ام		خسر و ابرو لوج دل نقش نگارے کردہ ام

در سخن قیام بدورت یادگارے کرده ام

نیک دانی هر گزے را بهر کارے ساخته

۱۳۶۶

تا بخلقت میل او در خاطر شل انداختند

من پرستار و خادار چنانم و لا

من نمک و روه درگاه عثمانم و لا

ورنه من آنم که خود را نیک میدانم و لا

من بهمن دولت اور شک ایرانم و لا

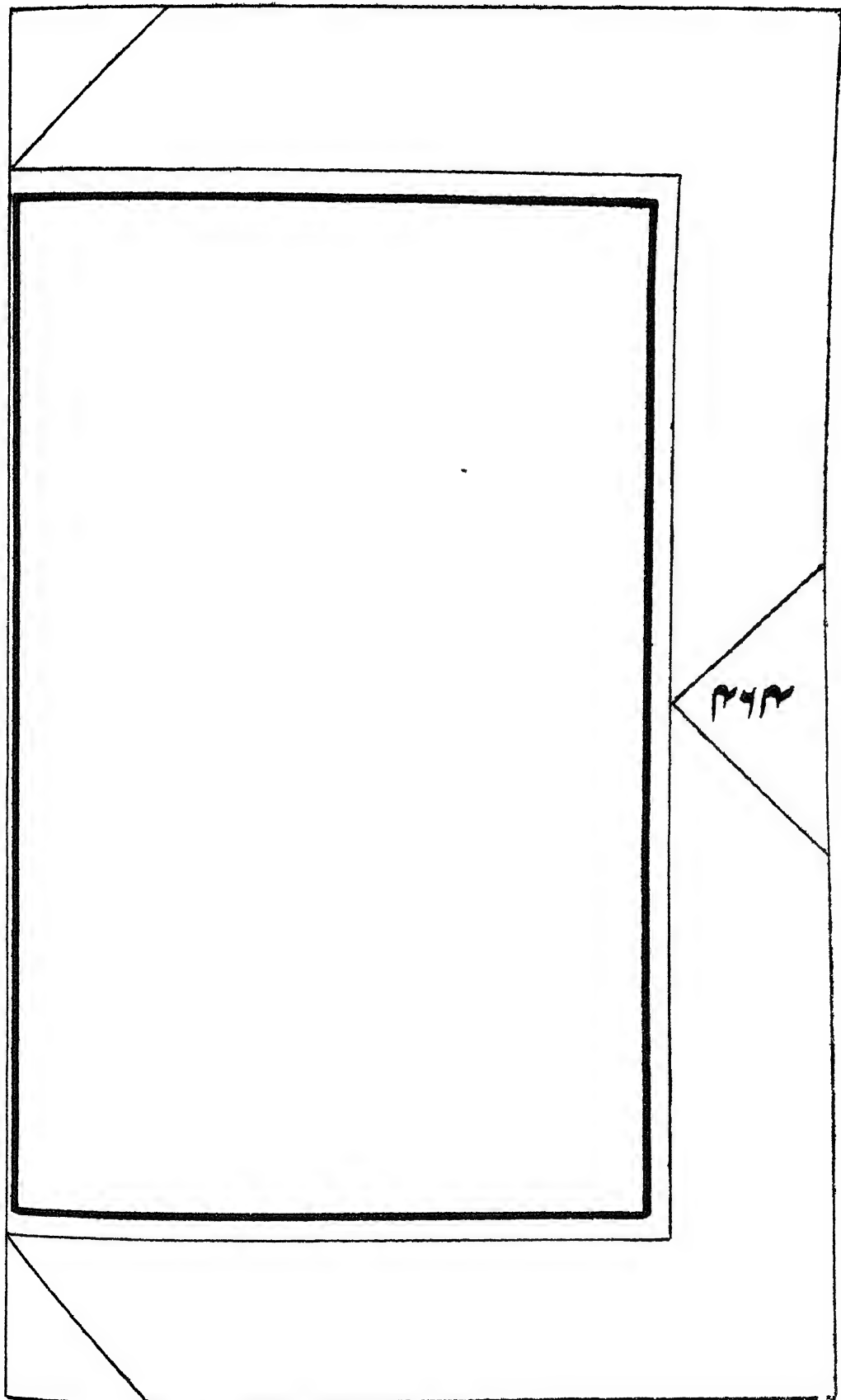
شغل من در غل سلطان دکن پانیده با

۱۳۶۸

خسر و عالم (آهی) تا قیامت زنده با

تمام شد

ملفوظات شریعتی
را به کار ساختند
در خاتمه از عشقان
علی خان بیک در خاتمه
برداشتند



قطعات تاریخ طبع تصویر بیاخت

(۱) آزاد جناب لوی محمد ابوالحمید صاحب وظیفہ یاب ظم عد الضلع

ز طبع سرپاے پاک رسول	سرپاے عیاں حسن طبع قولا
سرپاے بود نقش بدر اکمال	سرپاے پر نور شمس الفضا
شداں نقش پاکیزہ مطبوع خلق	بہر لب بود و در وصل علی

پے سال اد طبع آزاد من

رقم زد سرپاے خیر الورے
۱۳۳۱

(۲) اثر جناب لوی سید سجاد علی صفا وظیفہ یاب م تعلقہ

مطبوع عالم است سرپاے پسند طبع	این حلیہ کز جمال پر انوار صبح شد
جان سخن بقالب طبع است جلوہ گر	گوئی کہ جن مطلع اشعار طبع شد
حاصل علی بزرگ سرپاے اقد سے	تصویر پاک سید ابرا طبع شد

طبع روان من پے تاریخ طبع آن

گوید آشکر محسن انوار طبع شد
۱۳۴۰

(۳) تمیز جناب مولوی سید غلام حسن صاحب جو اہل قلم

وہ چرخِ نظم سراپا ہے نبی است	فکرتِ طبعِ ولا اصل علی
شد بہ تصویرِ بلاغتِ موسوم	گشتِ مطبوعِ جہاں سرتاپا
فرقِ اعدا و نباشت در سال	بحبابِ مجلِ اے طبعِ رسا

چشمِ عالم نتوان کرد تمیز

کارِ پیرا دکنہ کلاک ولا
۱۳۴۰ = ۱۳۴۱

(۴) عالی جناب مولوی حکیم فرید الدین احمد صاحب طبیکاری

جندِ انظم ولا از ابتدا تا انتہا	در مدحِ مصطفیٰ (اقی فداہ مع ابی)
---------------------------------	----------------------------------

کلاک گوہرِ سلکِ عالی سالِ طبعِ او توش

ز دو لاسے تر زبانِ حریفِ سراپا ہے نبی
۱۳۴۰

(۵) قاصدِ جناب عالمِ فاضل مولانا محمد عیسیٰ صاحب منصف علی

پیکر ملفوظ سرور نے افکار و آلا

صفتش سر تا قدم ملکوت اناشعاف

خاتمہ نام آور قاصد دوتا بخش نوشت

طیہ پیغمبر پاکے - سر اپاے دوغز
۱۳۳۱ ق

(۶) نظم - عایینجانب نواب حیدر یار جنگ و طباطبائی

چوں بست و لا آنگار خوبے

بر چہرہ شاہدے بعد زیں

شد نقش بہ لوح نظم ساش

تصویر رسول ربیت کو نین
۱۳۳۲ ق

(۷) واقف جناب لوی حکیم اقیار حسین صاحب البوالعلائی

قلاے من نوشت آن نامہ نور

کہ دامن ہر ورق رامرات حق

زہے تاریخ طبعش گفت واقف

سر اپاے پیغمبر قدرست حق
۱۳۳۲ ق

(۸) ہاتف جناب لوی حکیم عاشق حسین صاحب البوالعلائی طیبی

شد ضیاء بخش چہاں میں اور اق

پر تو جلد نوہ نور قدست

گفت ہاتھ سندہ طبع کتاب

کہ سراپاے شفیق الامت
۳۱ ۱۳

1987

حتم شد

بقلم سید غفور الحق خوشنویس

۱۵ شہر ۳۱ ۱۳



واظرف

قوبلہ

تحت

۲۲ ۷۵ ۹

۱۲ ۹

۶۳۵۹

۴۶۸

